

Årsredovisning 2022

Länsstyrelsen i Örebro län

Länsstyrelsen
Örebro län

Tillsammans för ett hållbart och levande län

Länsstyrelsen har regeringens uppdrag att främja en hållbar utveckling och göra verklighet av nationella mål utifrån länets förutsättningar. Med bred och djup kunskap arbetar vi nära verksamheter, människor och natur och gör avvägningar mellan olika intressen.

Titel: Årsredovisning 2022 – Länsstyrelsen i Örebro län

Utgivare: Länsstyrelsen i Örebro län

Diarienummer: 9371-2022

Publikationsnummer: 2023:1

Bilder: Länsstyrelsen i Örebro län

Innehållsförteckning

Landshövdingen har ordet	4
Om årsredovisningen	8
Årsredovisningens kapitelindelning	8
Om resultatredovisningen	8
Om Länsstyrelsen	10
Våra uppgifter, uppdrag och mål	10
Strategisk styrning och planering	10
Organisation.....	16
Resultatredovisning	19
Myndighetsövergripande redovisning	19
Redovisning av verksamhetsområden.....	49
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	50
Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor.....	57
Regional tillväxt och infrastrukturplanering	67
Hållbar samhällsplanering och boende.....	72
Energi och klimat.....	80
Kulturmiljö	85
Samhällsskydd och beredskap	90
Naturvård och miljöskydd.....	99
Areella näringar.....	113
Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.....	121
Övrig redovisning	132
Året i siffror	147
Finansiell redovisning	159
Resultaträkning	159
Balansräkning	160
Anslagsredovisning	161
Tilläggsupplysningar och noter.....	166
Landshövdingens underskrift av årsredovisningen	196
Bilagor	197

Landshövdingen har ordet

2022 – ett omvälvande år

2022 skulle bli året då vi kunde tillåta oss att återigen fokusera på våra ordinarie uppdrag och skapa samhällsnytta genom rådgivning, samordning, tillstånd, tillsyn, prövning, stöd och bidrag. Men så blev det inte riktigt. 2022 blev ett omvälvande år som kom att präglas av oförutsägbarhet, ett i grunden förändrat säkerhetspolitiskt läge och en besvärlig energisituation. Vi summerar ännu ett händelserikt år där pandemihantering snabbt övergick till att hantera konsekvenser av ett invasionskrig i Europa.

Rysk invasion av Ukraina och en ny säkerhetsordning

Den 24 februari 2022 invaderade Ryssland Ukraina och startade ett fullskaligt invasionskrig i vårt närområde. Den ryska invasionen har skapat enormt lidande och förödelse i Ukraina och förändrat den globala säkerhetsordningen. I vårt län har den säkerhetspolitiska utvecklingen lett till både direkta och indirekta konsekvenser, och ytterligare aktualiserat behovet av en förstärkt beredskap och samordning för att kunna värna befolkningen och bidra till samhällets funktionalitet.

Det blev återigen tydligt att Länsstyrelsen har en viktig trygghetsskapande roll såväl i samverkan med länets aktörer som i förhållande till medborgarna. Timmar efter att de första soldaterna tagit mark i östra Ukraina inledde Länsstyrelsen samordningen i länet. Länets regionala totalförsvarsråd blixtkallades och hade samma dag sitt första möte i syfte att informera om läget, inrikta länets aktörer på att vidta säkerhetshöjande åtgärder och ha en gemensam beredskap för olika händelseutvecklingar.

Två veckor efter Rysslands ockupation anlände fyra bussar med de första ukrainska flyktingarna till länet, sent en torsdag kväll. På morgonen samma dag hade vi nåtts av information om att bussarna var på väg mot Örebro med 160 barn, 40 kvinnor och två äldre personer. Länsstyrelsen samlade kommuner, Migrationsverket och polisen och en intensiv aktivitet tog vid med målsättningen att på ett ordnat sätt kunna ta emot de första flyktingarna. Goda kontakter mellan stat, kommun och civilsamhället samt erfarenheter från flyktingmottagandet 2015 kom att bli avgörande och lade grunden för ett väl fungerande mottagande i länet under våren.

Stor påverkan inom energiområdet

Som en följd av Rysslands krig mot Ukraina har energiområdet påverkats starkt under 2022. Länsstyrelsen har genom flera insatser samordnat aktörer i länet för att informera om, uppmärksamma och hantera riskerna för att elbrist kan leda till att elen kopplas bort under kortare perioder. Länsstyrelsen har utifrån nationella kampanjer och i samverkan med regionen, engagerat näringsliv och civilsamhälle för att påtala behovet av att minska onödig elanvändning såväl i företag som av enskilda. I särskilda näringslivsträffar har goda exempel lyfts fram och spridits inom länet. Genom information och kunskapshöjning har vi även stöttat regionen och kommunerna i arbetet med energibesparing och -effektivisering i sina verksamheter och organisationer. Gensvaret har varit stort och den ökade kunskapen och medvetenheten om vikten av att begränsa också användningen av el och energi kommer att ha betydelse för kommande vintrar och möjligheter till att minska riskerna för elbrist på kort och lång sikt.

Krisstöd till lantbrukare

Med anledning av Rysslands invasion av Ukraina påverkades också marknaden för jordbrukets insatsvaror och produkter kraftigt. Det ledde i sin tur till kostnadsökningar för jordbruks- och trädgårdssektorn. Länets jordbrukare och deras verksamheter är avgörande för vår försörjning av livsmedel. Det är också en viktig del av Sveriges krisberedskap och civila försvar.

Länsstyrelsen i Örebro län fick i uppdrag av regeringen att handlägga krisstödet till lantbruket tillsammans med sex andra länsstyrelser. Under sommaren anställdes nio handläggare på enheten Jordbruksstöd. Stödet omfattade verksamheter med mjölk- och nötproduktion, men också lantbrukare med får, getter och grisar samt i några fall växthus och blev ett viktigt tillskott till ett lantbruk som sedan tidigare varit under stor press. Vi ansvarade för att handlägga stödet till Västmanlands, Värmlands, Örebro, Södermanlands samt Uppsala län. Efter att länets beting var färdigt, hjälpte teamet att handlägga ansökningar även från andra län.

Tillsammans stärker vi det civila försvaret

Mot bakgrund av det allvarliga säkerhetspolitiska läget är uppbyggnaden av det civila försvaret högt prioriterad. Regeringen beslutade under förra året om en ny struktur för civilt försvar som bland annat innebär att sex civilområden etableras och sektorsansvariga beredskapsmyndigheter utpekas att samordna statliga myndigheters arbete med civilt försvar. Som en del i reformen utsågs Länsstyrelsen i Örebro län till civilområdesansvarig länsstyrelse för det Mellersta civilområdet. Landshövdingen i Örebro län blir civilområdeschef med uppgift att leda uppbygganden av det civila försvaret i Mellansverige.

Förberedelserna för att inrätta ett civilområdeskansli inleddes redan under hösten 2021 vid Länsstyrelsen i Örebro län. Under våren genomfördes en organisationsutredning samtidigt som rekryteringen av en kanslichef inleddes. Den 1 september tillträdde kanslichefen sitt uppdrag och samverkan inom Mellersta civilområdet startades upp med en konferens som samlade samtliga aktörer inom civilområdet och sektorsansvariga myndigheter i oktober. Det blev startskottet för uppbyggnaden av det Mellersta civilområdet. Rekryteringen av medarbetare till kansliet har under hösten löpt parallellt med att etablera samverkan inom civilområdet samt med övriga civilområdeschefer och kanslier. En annan del av uppbygganden har omfattat samverkan med Försvarsmakten i Militärregion Väst och Militärregion Mitt. Det har framför allt handlat om att påbörja ett gemensamt arbete med beredskapsplanering inom Totalförsvar.

Demokrati och allmänna val

Under 2022 gick Sverige till val i ett politiskt landskap som var osäkrare än på länge och som påverkades av ett förändrat säkerhetspolitiskt läge. Länsstyrelsens arbete har bestått i att förbereda inför valet och den slutliga rösträkningen, både i vår egen valorganisation och genom stöd och utbildning av länets kommuner, kommunikations- och utbildningsinsatser. Valarbetet har omgärdats av ett omfattande säkerhetsarbete, särskilt kring den slutliga rösträkningen vilket också omfattat särskilda insatser kring informationspåverkan. Genomförandet av den slutliga rösträkningen i de allmänna valen genomfördes effektivt och med god säkerhet, transparens och utan incidenter. Det är särskilt viktigt i en tid när det har stor betydelse att vi kan bibehålla förtroendet för vårt valsystem och vår myndighet.

Som ett led i vårt arbete med att värna och verka för en stark demokrati och demokratiska värden arrangerade vi en demokratikonferens om hot och hat mot politiker. En god uppslutning av politiska företrädare från regional och lokal nivå deltog och vittnade om vikten av att värna det politiska samtalet och debattklimatet.

En organisation under utveckling

När kriget inleddes i februari fick vår krisorganisation återigen ställa om och vi fick omprioritera i verksamheten. Vi har verkat i någon form av krishantering under de senaste tre åren. Vår flexibilitet och anpassningsförmåga har verkligen sats på prov och det har visat sig hur bra vi tillsammans klarar sådana utmaningar. Den fråga vi nu ställer oss är om det är detta som faktiskt är vårt nya normala, där kriser av olika karaktär och omfattning kommer vara en naturlig del av vår vardag.

Vår myndighet har under året fått nya uppdrag, mer resurser och blivit fler medarbetare. Ett led i det är att vi nu också anpassar vår organisation och inrättar fyra nya enheter i myndigheten med fokus på viltförvaltning, miljöanalys, klimat och energi samt säkerhet. Ett annat syfte vi vill uppnå med anpassningen är att skapa bättre förutsättningar för att utveckla förmågan att leda och driva strategiska processer både internt och externt. Målsättningen är att med relativt små enheter skapa förutsättningar för ett tillgängligt och närvarande ledarskap och en god arbetsmiljö i uppdrag som är särskilt utsatta eller komplexa.

Flexibelt arbetsliv och framtidens arbetsplats

En utmaning vi står inför, och som vi delar med de flesta andra organisationer, är förmågan att behålla, utveckla och attrahera kompetenta medarbetare. För oss handlar det om hur vi kan bevara det positiva i vår kultur samtidigt som vi utvecklar våra arbetssätt så att det passar vår verksamhet och möter våra medarbetares olika behov. Ett kvitto på att vi är på rätt väg tillsammans med våra länsstyrelsekollegor är att länsstyrelserna under 2022 utsågs till den mest populära arbetsgivaren av fackförbundet Naturvetarnas medlemmar.

Vårt arbetsmiljöarbete har under året präglats av återgången till ”det nya normala”, efter att många medarbetare under pandemiåren arbetat hemifrån, på distans. Så många som 80 procent av medarbetarna har tecknat en överenskommelse om distansarbete. Det ställer andra krav på både medarbetarskap och chef- och ledarskap vilket vi har uppmärksammat under året och ser behov av att både följa upp och ta tillvara värdefulla erfarenheter av framöver. De nya arbetssätten har också bidragit till en utveckling av digitalisering och nya arbetssätt.

Länsstyrelsen strävar efter att ha lokaler som ger en god arbetsmiljö, är anpassade för verksamhetens behov och främjar varierade arbetssätt. Under året har vi beslutat att lämna den fastighet där vi varit verksam sedan 1995. Vi flyttar till Örebro resecentrum och fastigheten Örebro Entré där vi bland annat kommer att sitta tillsammans med Trafikverket. Vägledande för beslutet har varit att kunna skapa en mer ändamålsenlig arbetsplats med fokus på samverkan och flexibilitet. Vår flytt till nya lokaler ger ytterligare en möjlighet att se över arbetssätt och arbetsformer för att skapa än bättre förutsättningar för verksamhet och medarbetare.

Hela länets landshövding

Vid årsskiftet avslutade vår landshövding Maria Larsson sitt förordnande efter nästan åtta år. Hon avtackades både internt och externt och det blev tydligt vilket intryck och avtryck hon gjort under sin landshövdingetid. Hon har varit mycket uppskattad, bland annat för att ha varit så synlig och närvarande i hela länet.

Länsstyrelsens verksamhet är bred och kriserna till trots har den breda verksamheten bedrivits med sammantaget god måluppfyllelse. Medarbetarna är helt avgörande för Länsstyrelsens verksamhet och det goda arbetsklimatet som råder trots ett ansträngande läge är särskilt viktigt att värna om. Vi ser nu fram emot att tillsammans med en ny landshövding, chefer och medarbetare fortsätta utveckla Länsstyrelsen i Örebro län och bidra till ett hållbart och levande Örebro län.

Om årsredovisningen

Syftet med detta avsnitt är att informera om årsredovisningens upplägg och disposition samt att beskriva de huvudsakliga begrepp samt mät- och värderingsmetoder som vi använder. Redovisningsprinciper för finansiella delar, tabeller och ärendestatistik redovisas under rubriken *Tilläggsupplysningar och noter* i avsnittet *Finansiell redovisning*.

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av:

- Landshövdingen har ordet
- Om årsredovisningen
- Om Länsstyrelsen
- Resultatredovisning
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor.

Avsnittet **Om Länsstyrelsen** beskriver länsstyrelsens övergripande uppgift, hur vi arbetar med den strategiska styrningen, verksamhets- och organisationsutveckling samt de länsstyrelsegemensamma stödverksamheterna. **Resultatredovisningen** innehåller bland annat en myndighetsövergripande redovisning och en redovisning per verksamhetsområde, som utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS). Den **finansiella redovisningen** innehåller resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisningen samt tilläggsupplysningar och noter.

Bilaga A-C beskriver vilka paragrafer i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, regleringsbrevsuppdrag och övriga uppdrag som ingår i resultatredovisningen samt var i årsredovisningen de redovisas. **Bilaga D** tydliggör vilka regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning. **Bilaga E** innehåller länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som samordnas samt beskrivning av länsstyrelsegemensamma funktioner.

Om resultatredovisningen

Redovisningen per verksamhetsområde inleds med en tabell med instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag och andra återrapporteringsgrunder som redovisas i avsnittet. Därefter följer en redogörelse för verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål samt en beskrivning av hur vi genomför verksamheten. Därefter följer en resultatredovisning och slutligen en resultatbedömning.

Förklaring av begrepp

Nedan förklarar vi några av de begrepp som vi använder oss av i resultatredovisningen.

Uppgifter utgår i regel från förordningar, till största delen från det som står i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

Uppdrag utgår till största delen från tidsatta uppdrag som regeringen angett i regleringsbrevet eller i något annat beslut.

Länsstyrelsens verksamhet styrs av att vi i utförandet av våra uppgifter och uppdrag ska bidra till att nationella och mer övergripande **mål** får genomslag i länet och där Länsstyrelsens insatser i olika grad påverkar måluppfyllelsen. Dessa mål kan alltså vara olika verksamhetsnära, det vill säga de kan ha varierande koppling till de egna arbetsinsatserna.

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) använder Länsstyrelsen **resultatindikatorer** som stöd för bedömningar av måluppfyllelsen och resultaten.

Det finns flera områden i resultatredovisningen som Länsstyrelsen inte redovisar indikatorer för. Skälen till det är bland annat svårigheter inom vissa områden att definiera relevanta indikatorer som påvisar eller indikerar en resultatutveckling utifrån uppdraget.

Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av Länsstyrelsens insatser inom verksamheten, i förhållande till verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål.

Bedömningsgrunder

I årsredovisningen används bedömningsgrunder i form av nyckeltal, indikatorer, statistik (exempelvis året i siffror) och övriga resultatbeskrivningar. För varje verksamhetsområde bedöms resultatet i förhållande till verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål.

De nivåer som vi använder för resultatbedömningen är:

- **Otillfredsställande:** Resultaten når inte upp till målen eller når endast i begränsad omfattning de uppsatta målen.
- **Utvecklingsbehov:** Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen men inte i tillräcklig omfattning.
- **Gott:** Resultaten når i all väsentlighet de uppsatta målen.
- **Utmärkt:** Resultaten når i alla delar de uppsatta målen med god marginal.

Om Länsstyrelsen

I förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) anges att i varje län finns en länsstyrelse som ansvarar för den statliga förvaltningen i länet, om det inte finns någon annan myndighet som ansvarar för särskilda förvaltningsuppgifter.

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
1§ Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Länsstyrelseinstruktion

Våra uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelserna är statens regionala företrädare och ska främja utvecklingen i länen. Länsstyrelsen ska verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Vi ska utifrån ett statligt helhetsperspektiv samordna olika samhällsintressen inom myndighetens ansvarsområde. Vi ska även främja länets utveckling och noga följa länets tillstånd samt underrätta regeringen vid särskilda händelser i länet. Länsstyrelsens uppdrag formuleras i länsstyrelseinstruktionen och i det årliga regleringsbrevet från regeringen. Även EU:s direktiv och förordningar styr länsstyrelsernas verksamhet.

Länsstyrelsen bedriver verksamhet inom flera olika samhällsområden och vi ska vara en kunskapsorganisation som har förmågan att arbeta tvärsektoriellt i många frågor. Våra huvudsakliga uppgifter är tillstånd, tillsyn och prövning, skydd av natur och arter, finansiering samt vägledning och kunskap.

Länsstyrelsen arbetar för det hållbara samhället. Utifrån de tre dimensionerna social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet arbetar vi för en hållbar utveckling i länet. Vi ansvarar för att beslut från riksdagen och regeringen får regionalt genomslag och vi samordnar den statliga verksamheten. Vi ska tillvarata såväl individens som samhällets intressen i utvecklingen av länet.

Det saknas ett riksdagsbundet mål för länsstyrelserna. Övergripande ska dock länsstyrelserna verka för att nationella mål ska få genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta omfattar samtliga län, oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan staten, kommunerna och regionerna. I redovisningen av respektive verksamhetsområde knyter vi an till relevanta nationella och regionala mål som uppgifterna och uppdragen ska bidra till att uppnå. Resultaten vi redovisar kan bestå av såväl prestationer som effekter på kort, medellång eller lång sikt.

Strategisk styrning och planering

Länsstyrelsen i Örebro läns vision är *Tillsammans för ett hållbart och levande Örebro län*. Visionen är ett resultat av den visionsresa som gjordes med alla medarbetare under 2018.

Länsstyrelsens tolkning av uppdraget är att främja en hållbar utveckling och göra verklighet av nationella mål utifrån länets förutsättningar. Med bred och djup kunskap arbetar vi nära verksamheter, människor och natur och gör avvägningar mellan olika intressen.

Vägledande för arbetet mot visionen är våra ledord: serviceinriktade, samverkande, rättssäkra och drivande. Med avstamp i den statliga värdegrunden tydliggör orden vad som ska präglade arbetet i vardagen och hur vi vill uppfattas.

Under 2019 utarbetade Länsstyrelsen i Örebro län en långsiktig strategisk plan som anger inriktning för arbetet 2019–2022. Länsstyrelsen beslutade under 2022 att den strategiska planen ska förlängas ytterligare ett år, till och med 2023. En ny strategisk inriktning kommer att tas fram under 2023.

Den strategiska planen identifierar de rättighetsperspektiv och strategiska områden som ska bidra till att visionen nås och uppdraget genomförs med god måluppfyllelse. De strategiska områdena har identifierats mot bakgrund av en omvärldsanalys av de trender i samhällsutvecklingen internationellt, nationellt och regionalt, och dessa områden återspeglar inriktningen i den nationella politiken och har bäring på regeringens styrning och uppdrag till länsstyrelserna. De strategiska områdena är sektorsövergripande och förutsätter samverkan både inom organisationen och med andra aktörer i länet.

Länsstyrelsernas verksamhet bidrar till samtliga 17 hållbarhetsmål i Agenda 2030 och därför är Agenda 2030 ett övergripande fokus i vår strategiska plan 2019–2023.

Vid sidan av Agenda 2030-målen är även rättighetsperspektiven genomgående prioriteringar i den strategiska planen. De rättighetsperspektiv myndigheten ska prioritera är mänskliga rättigheter, jämställdhet och barnrätt.

De strategiska områdena för Länsstyrelsen i Örebro län är:

- Energi och klimat
- Landsbygdens utveckling
- Civilt försvar
- Digitalisering
- Strategisk kompetensförsörjning.

De tre första områdena har ett tydligt externt perspektiv medan de två sistnämnda har ett internt perspektiv med fokus på att utveckla myndigheten.

Under 2022 har den strategiska planen följts upp. Uppföljningen visar att den strategiska planen har skapat förutsättningar för framförhållning, prioritering och långsiktighet. Arbeta pågår inom alla områden, om än i olika omfattning. Uppföljningen visar också att Länsstyrelsen har utvecklat nya former av samverkan och att det finns ett stort engagemang för frågorna. Inom vissa områden har målen redan uppnåtts, medan målen inom andra områden har fått revideras. Samtliga strategiska områden har i olika utsträckning påverkats av pandemin och/eller av krishantering med anledning av kriget i Ukraina. En orsak är att många medarbetare har behövt prioritera andra arbetsuppgifter. Vissa arbetsgrupper har också tvingats ändra sin inriktning på grund av förändrade förutsättningar för arbetet. Inom områden som digitalisering och civilt försvar har arbetet dock kommit längre än de initialt satta målen, detta mot bakgrund av de nya beslut som fattats och de erfarenheter som gjorts under pandemin och hanteringen av det säkerhetspolitiska läget.

Länsstyrelsens styrning av verksamheten

Inom ramen för de senaste årens arbete med att utveckla styrning och ledning inom myndigheten har en styrmodell tagits fram (se figur 1). Styrmodellen skapar ett sammanhang som beskriver hur regeringens styrning av vår verksamhet omsätts och tolkas. Styrmodellen beskriver hur våra styrdokument relaterar till varandra och skapar en utgångspunkt för hur arbetet prioriteras, genomförs och följs upp.

Figur 1: Styrmodell för Länsstyrelsen i Örebro län.

Målsättningen är att det ska bli tydligare hur den politiska inriktningen får genomslag i verksamheten och ge starkare förutsättningar att använda resurserna på bästa sätt i syfte att i förlängningen nå visionen ”Tillsammans för ett hållbart och levande Örebro län”. En utvecklad styrning och ledning i myndigheten syftar också till att främja samverkan och ett tvärsektoriellt arbetssätt, vilket i sin tur leder till att förmågan att göra sammanvägda bedömningar och hantera målkonflikter stärks, såväl internt som i dialog med externa aktörer i länet och på nationell nivå.

Verksamhetsutveckling

Under 2022 har Länsstyrelsen fortsatt det arbete som påbörjades för några år sedan med att utveckla myndighetens arbete med styrning och ledning samt verksamhetsplanering och uppföljning. Under året har fokus legat på mål- och resultatstyrning, och samtliga chefer har inför verksamhetsplaneringen 2022 kunnat omsätta den utbildning de har fått från Ekonomistyrningsverket (ESV). Detta har resulterat i mer enhetliga metoder för planering och uppföljning samt en tydligare målstyrning. Under året har arbetet med omvärldsbevakning och analys utvecklats ytterligare. Analysen har använts i arbetet med att ta fram prioriteringar inför verksamhetsplaneringen 2023, men även i arbetet med myndighetens långsiktiga och

strategiska planering. Länsstyrelsen har ett integrerat ledningssystem för arbetsmiljö, jämställdhet, informationssäkerhet, kvalitetsuppföljning och miljöledning.

Det arbete som påbörjades 2019 med att stärka och öka kvaliteten i såväl budget- som prognosprocess har fortsatt och är numera ett kontinuerligt arbete. Det ekonomiska stödet till budgetansvariga på myndigheten är viktigt för att nå en trygghet i organisationen kring de ekonomiska förutsättningarna och därigenom uppnå en hög kvalitet i budgetprocessen. Det är viktigt att nya budgetansvariga får ett bra stöd från början för att komma in i processer och rutiner i myndighetens ekonomiska frågor. Ett väl fungerande arbetssätt och trygga budgetansvariga med god insyn i de ekonomiska frågorna leder såväl till en bättre övergripande kontroll av myndighetens ekonomi som till att budgetansvariga har lättare att budgetera och en högre träffsäkerhet i prognoserna. För att säkerställa måluppfyllelse i långsiktiga strategiska områden innehåller budgetprocessen arbete med tydliga övergripande prioriteringar.

Tillitsbaserad styrning och ledning

För att ytterligare utveckla verksamheten har Länsstyrelsen under 2022 fortsatt arbeta med att öka vår kunskap om tillitsbaserat ledarskap. Syftet är att ta tillvara den kraft och motivation som finns hos våra medarbetare och chefer. Synsättet att arbeta tillitsbaserat faller sig naturligt med vårt arbetssätt och arbetssättet har dessutom förstärkts i ljuset av att vi under året fått allt större kunskap och erfarenhet av att leda och arbeta på distans. En förutsättning för tillitsbaserad styrning och ledning är att Länsstyrelsen har ett utvecklat mål- och resultatfokus i planering och uppföljning av verksamheten.

Under året har Länsstyrelsens ledningsgrupp fortsatt att arbeta med tillitsbaserat ledarskap. Bland annat har ledningsgruppen genomfört diskussionsövningar om möjligheter och hinder för att vinna framgång med detta förhållningssätt. Alla chefer har under gemensamma chefsdagar läst boken *Tillitsbaserat ledarskap – handbok för chefer och medarbetare* och fått en föreläsning av bokens författare Charlotta Lundgren. I samband med detta diskuterades chefernas förutsättningar att tillämpa ett tillitsbaserat ledarskap. Potentiella möjligheter och hinder listades, och under hösten 2022 har listan tagits upp till diskussion i ledningsgruppen. Målet är att omsätta en tillitsbaserad ledningsfilosofi i verksamheten och att en tillitsbaserad kultur blir rådande förhållningssätt i hela organisationen. Arbetet kommer att fortsätta under 2023.

Digitalisering som ett verktyg för verksamhetsutveckling

För att ytterligare utveckla verksamheten arbetar Länsstyrelsen på olika sätt för att öka organisationens digitala mognad. För oss handlar det om att ta nästa steg i den digitala utvecklingen av myndigheten samtidigt som vi utvecklar kunskap om de avvägningar som krävs mellan teknik, tillgänglighet, säkerhet och integritet.

Arbetet med Länsstyrelsernas digitala målbild

Landshövdingemötet ställde sig i augusti 2021 bakom slutsatsen i rapporten *Framtidens länsstyrelser* att länsstyrelsernas digitala utveckling kan stärkas med gemensam målbild. Utgångspunkten i länsstyrelsernas målbild är att förenkla kontakten för individen och samhället samt att bemöta dem utifrån deras behov.

Länsrådsgruppen G7, med ansvar för gemensamma processer, fick i uppdrag att i en inkluderande process ta fram ett förslag på en digital målbild. En särskild uppdragsledare har från oktober 2021 haft i uppgift att genomföra detta. Uppdragsledaren har, via dialoger med företrädare från olika delar av den gemensamma verksamheten, preciserat behovet av en gemensam målbild. Länsstyrelsen i Örebro län har deltagit i arbetet via sin digitala ambassadör. Dialogerna har utgått från synen på länsstyrelsernas gällande gemensamma styrdokument för verksamhetsutveckling och digitalisering.

Resultatet från dialogerna sammanställdes i april 2022, tillsammans med tidigare gjorda analyser av länsstyrelsernas digitalisering, till ett förslag om länsstyrelsernas digitala målbild. Förslaget, som baserades på strukturen för den nationella digitala strategin, remitterades till samtliga län för synpunkter. Remissen besvarades av 19 län. Svaren visade i huvudsak att både målens form och ambitionsnivå behövde omarbetas. Uppdragsledaren engagerade därför en särskild arbetsgrupp bestående av tjugotalet deltagare från tolv län och från den länsstyrelsegemensamma verksamheten.

Sedan augusti 2022 är arbetsgruppen verksam enligt följande vägledande principer:

- Länsstyrelsernas mål för digital utveckling utgår från behoven av den gemensamma verksamhetsutveckling och formerna för hur denna styrs.
- En digital målbild är länsstyrelsernas tolkning av regeringens fem delmål för den effekt som digitaliseringen ska ge.
- Länsstyrelserna utgår från de ramverk och den infrastruktur som Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) tillhandahåller för att förverkliga regeringens mål för en digitaliserad statsförvaltning.

Länsstyrelsernas digitala målbild är mål och strategier för den gemensamma verksamhetsutvecklingen som preciserats utifrån dessa tre principer. Uppdraget att ta fram den digitala målbilden kommer att slutföras under 2023.

Säkerhetsarbete

Under 2022 har Länsstyrelsen fortsatt att löpande stärka sitt säkerhetsarbete genom ett riskbaserat arbetssätt. Detta omfattar säkerhetsskydd såväl som informationssäkerhet, IT-säkerhet och övriga säkerhetsfrågor. Säkerhetsarbetet har fått ökade resurser, och genom en omorganisation har tydligheten runt och kopplingen mellan de olika frågorna ökat. Säkerhetsarbetet har under året i stort präglats av arbete med anledning av valet och genomförandet av rösträkningen. Efter valet har fokus legat på analyser av de behov av säkerhetsskydd och säkerhet som tillkommer som en konsekvens dels av att Länsstyrelsen i Örebro län under 2022 utsågs till civilområdesansvarig länsstyrelse dels av Länsstyrelsens kommande lokalbyte.

Säkerhetsskydd

Under året har en ny riktlinje för säkerhetsskydd tagits fram och beslutats. Ett 80-tal säkerhetsprövningsintervjuer/samtal har genomförts, både kopplat till valet och i linjeverksamheten. Ett flertal utbildningar inom säkerhetsskydd har genomförts för myndighetens chefsgrupp, handläggare i säkerhetskänslig verksamhet samt för kommunernas och regionens säkerhetsskyddschefer.

Under 2024 kommer myndigheten att flytta till nya lokaler. En säkerhetsskyddsanalys samt säkerhetsskyddsplan för de nya lokalerna togs fram under hösten 2022. Säkerhetsskyddsavtal gentemot fastighetsägare samt byggherre är också bifogade till aktuellt hyresavtal.

Länsstyrelsen har med start under 2021 varit en del av det nationella projektet för tjänstekort och säker inloggning. Ur ett säkerhetsskyddsperspektiv möjliggör det en bättre kontroll av den personal som rör sig i Länsstyrelsens lokaler. Krav på synligt bärande av tjänstekort i Länsstyrelsens lokaler infördes 1 april 2022.

Informationssäkerhet

Information är en av Länsstyrelsens viktigaste tillgångar och utgör en förutsättning för att kunna bedriva verksamhet. Vi arbetar kontinuerligt för att säkerställa ett tillräckligt skydd för myndighetens

informationstillgångar, så att rätt information finns tillgänglig för rätt person i rätt tid på ett spårbart sätt. Informationssäkerheten bidrar på så sätt till Länsstyrelsens övergripande mål och strategier.

Rysslands krig mot Ukraina har förändrat säkerhetsläget i vår del av världen. Förutom oro för krig påverkas det svenska samhället på flera sätt. Det gäller till exempel tillgången på el och drivmedel, men det påverkar även samhället i stort som är beroende av IT-baserade informationssystem för allt från kreditkortsbetalningar till trafikövervakning och samhällsviktiga funktioner som el- och vattenförsörjning.

För att minska risken för störningar arbetar vi systematiskt och riskbaserat. Länsstyrelsen har under året fortsatt sitt arbete med att införa ett ledningssystem för informationssäkerhet och har för ändamålet ett ramverk som följer länsstyrelsens övriga planeringsarbete. Arbete pågår kontinuerligt med att höja kvalitén på ledningssystemet och att utveckla de delar som ännu inte finns på plats.

Digitalisering medför nya utmaningar vad gäller säkerhet. En viktig del i vårt ledningssystem är att årligen ta fram en handlingsplan med åtgärder samt att följa upp hur dessa genomförs. För att minska riskerna och samtidigt öka medvetenhet, kunskap och kompetens hos alla medarbetare på myndigheten har Länsstyrelsen gjort en satsning på så kallad nanolearning. Länsstyrelsen har därför under 2022 genomfört en kompetenshöjande insats, med hjälp av digitala utbildningar varje månad – en insats som kommer att pågå fram till maj 2023. Halvårsuppföljningen av utbildningen visar på ett gott deltagande och i slutet av utbildningen genomförs en kunskapsuppföljning. Resultatet av utbildningen visar på ökad förståelse och vaksamhet vad gäller olika former av bedrägerimejl och konsekvenserna av ransomware samt behovet av att rapportera incidenter i syfte att kontinuerligt förbättra vår säkerhet. Resultatet av utbildningen har även visat sig i form av fler och mer detaljerade frågor till Länsstyrelsens informationssäkerhetssamordnare, vilket tyder på att kunskapen har höjts och så även förståelsen för att arbeta säkert.

Landshövding och länsråd har tillsammans med informationssäkerhetssamordnaren under 2022 haft en längre genomgång av arbetet med informationssäkerhet på myndigheten och därigenom höjt kunskapen om behov framåt och vilka utmaningar som finns inom länsstyrelserna. Dialogen var en del av en utbildning för myndighetschefer som landshövdingen deltagit på.

Kunskapen om informationssäkerhet har sammantaget ökat. Länsstyrelsen ser en ökad efterfrågan på stöd inom informationssäkerhetsområdet från verksamheterna. Vi tar emot fler frågor vilket tyder på en ökad medvetenhet. I början av 2021 påbörjades arbetet med att strukturera om den gemensamma elektroniska lagringsytan (G). Målet var att Länsstyrelsen under 2022 skulle ha ny mappstruktur på den gemensamma lagringsytan. På grund av de allmänna valen har arbetet avstannat i arbetsgruppen. Däremot har arbetet under året fortsatt på enheterna, och majoriteten av medarbetarna har flyttat över sin information till den nya mappstrukturen. Målsättningen är att den nya mappstrukturen fullt ut ska vara införd under första halvåret 2023. Den nya mappstrukturen ska baseras på riktlinjer för behörighetsstyrning med målet att upprätthålla informationssäkerhetens tre grundprinciper: riktighet, tillgänglighet och konfidentialitet. Målet är att den nya mappstrukturen ska resultera i ett etablerat förhållningssätt till informationssäkerhet och dataskyddsförordningen.

Alla dokument som innehåller personuppgifter rapporteras fortsatt till dataskyddssamordnaren, som i sin tur noterar detta i artikel 30-registret enligt dataskyddsförordningen. Effekten av högre rättssäkerhet och informationssäkerhet uppnås därför redan innan projektet är avslutat.

IT-säkerhet

Behovet av ökad IT-säkerhet på samtliga länsstyrelser utreddes och fastställdes på nationell nivå under 2018–2019, inom ramen för länsstyrelsernas projekt för tekniska investeringar (TINV). Projektet för säker

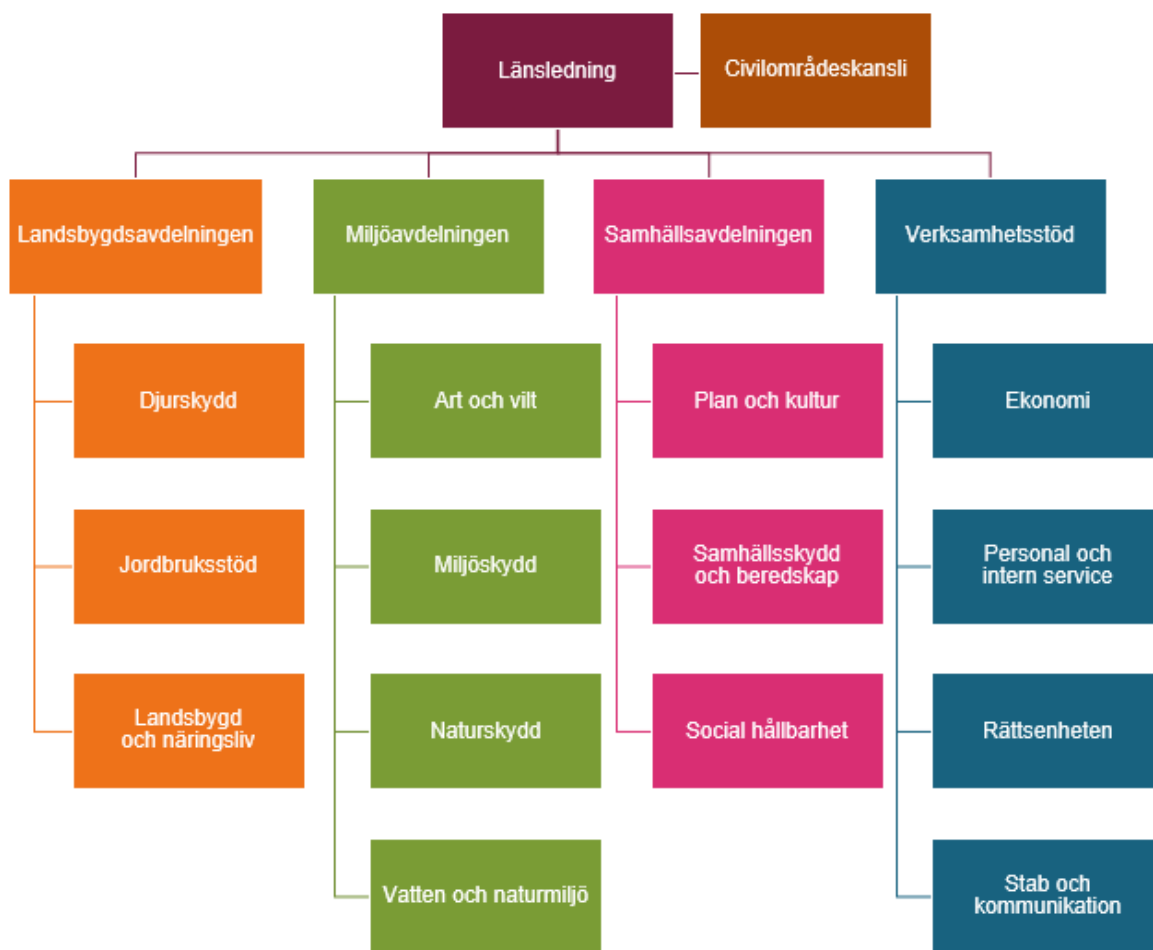
inloggning är ett av delprojekten inom ramen för detta beslut; en projektleverans genomfördes i december 2021. Under 2022 har länsstyrelserna etablerat en förvaltningsorganisation för projektresultatet.

Övriga säkerhetsfrågor

Gällande övrigt säkerhetsarbete har under 2022 arbetet med säkerhet inför det kommande valet varit prioriterat. En säkerhetsanalys med tillhörande handlingsplan togs fram, och rutiner för intern och extern samverkan utvecklades.

Under året har det hållits en säkerhetsutbildning för länets djurskyddsinspektörer och länsveterinärer. Utbildning inom hjärt- och lungräddning (HLR) har också erbjudits till Länsstyrelsens personal. Under 2022 har Länsstyrelsen även initierat och genomfört en diskussion om ansvarsfördelning mellan myndigheter och fastighetsägare avseende skyddsrummet under Läns huset. Slutligen kan det också nämnas att frågor om säkerhet och säkerhetsskydd avseende kriget i Ukraina har medfört arbete i krisorganisationen.

Organisation

Figur 2: Organisationsschema för Länsstyrelsen i Örebro län.

Landshövdingen är chef för länsstyrelsen och är regeringens företrädare i länet. Länsrådet leder det dagliga arbetet och är landshövdingens närmaste medarbetare och ersättare. Myndigheten består av länsledning och fyra avdelningar, med tre till fyra enheter inom varje avdelning. På myndigheten finns tre delegationer. Miljöprövningsdelegationen är ett särskilt beslutsorgan för ärenden om miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken. Viltförvaltningsdelegationen är ett särskilt beslutsorgan för frågor som rör viltförvaltningen i länet. Kampsportsdelegation beslutar om tillstånd för att få anordna tränings-, tävlings- och uppvisningsmatcher i kampsport.

I maj 2022 presenterade regeringen en ny struktur för krisberedskapen och det civila försvaret. En högre regional indelning inrättades från och med 1 oktober med sex civilområden, tio beredskapssektorer med en sektorsansvarig myndighet och 60 statliga myndigheter med särskild betydelse för samhällets krisberedskap och totalförsvar utses till beredskapsmyndigheter. I varje civilområde inrättas ett Civilområdeskansli vid den civilområdesansvariga länsstyrelsen. Civilområdeskansliet lyder direkt under civilområdeschefen och leds av en kanslichef.

Etableringen av Civilområdeskansliet startade under våren 2022 i och med regeringens beslut om reformen. I ett första skede genomfördes en organisationsutredning och rekrytering av kanslichef inleddes under maj månad. Slutsatsen av organisationsutredningen blev att inrätta ett Civilområdeskansli som en fristående funktion direkt under Länsledningen, vid sidan av myndighetens avdelningsstruktur. Etableringen av Civilområdeskansliet inleddes med tillsättning av kanslichef den 1 september 2022. En beskrivning av etableringen av Mellersta civilområdet återfinns under avsnitt Information av väsentlig betydelse (sid 132).

Med anledning av detta kommer tre nya enheter att bildas:

- Viltenheten: samlar viltfrågorna på Landsbygdsavdelningen.
- Art- och landskapsenheten: samlar uppdrag inom naturvård och miljöanalys på Miljöavdelningen.
- Klimat- och energienheten: samlar uppdrag kopplat till klimat och energi, klimatanpassning, regional utveckling, regionala miljömål och Agenda 2030 på Samhällsavdelningen.

Under året har förberedelser pågått inför att landshövdingens förordnande löper ut den 31 december 2022. Det har bland annat handlat om kommunikationsinsatser internt och externt, planering av avtackning och överlämning i olika frågor. Den 22 december fattade regeringen beslut om att tidigare länsråd Anna Olofsson utses till vikarierande landshövding och samtidigt beslutades att avdelningschef Stina Sjölin går in som vikarierande länsråd.

En beskrivning av Länsstyrelsen i Örebro läns krisorganisation och hantering av pågående kriser återfinns under avsnitt Information av väsentlig betydelse (sid 132).

Länsstyrelsegemensamma stödverksamheter

Ett antal av Länsstyrelsens stödverksamheter har inordnats i nationella funktioner med hemvist vid en länsstyrelse. Beskrivningar av länsstyrelsegemensamma stödverksamheter redovisas samlat i bilaga E.

Dessa är:

- Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning (värdlän: Västra Götalands län)
- Telefonistorganisation (värdlän: Kronobergs län)
- Samordnad löneservice (värdlän: Kronobergs län)
- Ekonomiadministration LstEA (värdlän: Örebro län)
- Dataskydd och informationssäkerhet (värdlän: Stockholms län)
- Gemensamma kansliet (värdlän: Västmanlands län).

Resultatredovisning

Länsstyrelsens resultatredovisning är indelad i fyra avsnitt:

- Myndighetsövergripande redovisning,
- Redovisning per verksamhetsområde,
- Övrig redovisning samt
- Året i siffror.

Myndighetsövergripande redovisning

I det här avsnittet redovisar vi resultat av verksamhet som berör flera verksamhetsområden eller som inte kan placeras i ett enskilt verksamhetsområde.

Verksamhetsöversikt

Nyckeltal: Verksamhetsöversikt	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	207,4	200,1	186,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	137,6	134,6	122,3
Antal årsarbetskrafter män	69,8	65,4	64,3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	17 972	16 732	15 605
Antal beslutade ärenden	19 118	17 623	16 032
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	476	1 219	1 973
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	270 466	230 067	219 412
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	1 103 124	1 537 968	913 201
Varav lämnade bidrag till andra länsstyrelser (tkr)	1 005 456	1 491 842	872 760
Varav övriga lämnade bidrag (tkr)	97 668	46 126	40 441

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Kommentar till tabellen Nyckeltal: Verksamhetsöversikt

Antal årsarbetskrafter och verksamhetskostnader har under 2022 ökat med cirka 7 årsarbetskrafter respektive cirka 40 miljoner kronor från 2021. Den största förklaringen till ökningen av årsarbetskrafter under 2022 kan hänföras till verksamhetsområdena Allmänna val samt Lantbruk och landsbygd. En stor förklaring till ökningen av verksamhetskostnaderna 2022 kan hänföras till verksamhetsområdena Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden, Restaurering, Lantbruk och landsbygd samt Allmänna val.

Under 2022 disponerade Länsstyrelsen i Örebro län medel för cirka 1 189 miljoner kronor fördelat på 31 anslagsposter som fördelas mellan länsstyrelserna (28 anslagsposter om 1 540 miljoner kronor 2021). För dessa anslagsposter avser största delen av anslagen vidarefördelning av medel till övriga länsstyrelser. Minskningen av de lämnade bidragen till övriga länsstyrelser mellan 2021 och 2022 beror på mindre disponerade anslagmedel att fördela.

Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030

Avsnittet innehåller redovisningar och återskottningar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
2§ p1 Verka för att nationella mål får genomslag	Länsstyrelseinstruktion
2§ p2 Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Länsstyrelseinstruktion
2§ p3 Följa tillståndet i länet	Länsstyrelseinstruktion
2§ p4 Främja samverkan	Länsstyrelseinstruktion
2§ p5 Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Länsstyrelseinstruktion
6§ Generationsmål för miljöarbetet och riksdagens miljö kvalitetsmål (övergripande)	Länsstyrelseinstruktion
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Nationella mål

Länsstyrelsen har tagit fram en strategisk plan som gäller för perioden 2019–2023. I planen finns strategiska områden där vi behöver kraftsamla och samverka tillsammans med länets aktörer för att nationella mål ska få genomslag i länet. De strategiska områdena är:

- civilt försvar,
- energi och klimat samt
- landsbygdens utveckling.

Rättighetsperspektiven, främst barnrätt, mänskliga rättigheter och jämställdhet, ska genomsyra vår verksamhet. Målen i Agenda 2030 ska beaktas i all verksamhet som bedrivs på myndigheten. Länsstyrelsen har också identifierat digitalisering och strategisk kompetensförsörjning som områden myndigheten internt behöver arbeta långsiktigt och strategiskt med.

Länsstyrelsen samordnar olika samhällsintressen för att främja länets utveckling. Det gör vi bland annat genom att regelbundet arrangera rådsmöten för företagare, företrädare för länets kommuner, myndigheter och organisationer.

Länsstyrelsen arbetar för en gynnsam utveckling i länet och skyddar och bevarar sådant som är av värde och nytta för människor, djur och natur.

En hållbar miljö i Örebro län

Länsstyrelsens arbete med våtmarker omfattar såväl restaurering av vattendrag, återställning av naturlig hydrologi samt hantering av lokala naturvårdssatser, så kallade LONA-bidrag. Våra åtgärder bidrar till bland annat minskat utflöde av klimatpåverkande gaser. Länsstyrelsen har en tät samverkan med kommuner och markägare liksom med föreningar som till exempel Hjälmarens Vattenvårdsförbund, som informerar lantbrukare om bidrag och genomför egna åtgärder.

Länsstyrelsen i Örebro län har en aktiv samverkan med vattenkraftverksägarna, bland annat i arbetet med den nationella prövningsplanen för vattenkraft (NAP). Samverkansprocessen har varit särskilt omfattande i

Gullspångsälven. Här finns utmaningar att rädda den akut hotade Gullspångslaxen samtidigt som stor hänsyn behöver tas till reglerkraften i området. Länsstyrelsen stödjer vattenkraftverksägarna med underlag, bland annat om miljö kvalitetsnormer, kulturmiljö och naturvärden samt information om att ta fram en ansökan.

Länsstyrelsens arbete med att bilda nya naturreservat har frivillighet som utgångspunkt. Betydelsen av samverkan, god dialog och frivillighet har nu givits ännu större vikt än tidigare, till följd av riksdagens beslut om skogspropositionen i mars 2022. Inom förvaltningen av skyddad natur arbetar Länsstyrelsen med tvärsektoriella mål som utgångspunkt. Målsättningen är att öka åldersspridningen och den socioekonomiska spridningen bland besökarna. Vi bedömer att arbetet har bidragit positivt till flera miljö kvalitetsmål.

Länsstyrelsen i Örebro län ansvarar för att samordna länets åtgärder mot invasiva främmande arter (IAS). I arbetet mot invasiva främmande arter är samverkan med kommunerna och markägare viktig. Genom en god dialog och gott samarbete har projekten effektivt drivits framåt med ett bra slutresultat. Tillsammans med kommuner och markägare har vi kunnat utföra bekämpning i 24 olika områden runt om i länet under 2022.

En livskraftig landsbygd

En livskraftig landsbygd med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd som leder till en långsiktigt hållbar utveckling i hela landet, är det övergripande målet i regeringens landsbygdsproposition, beslutad av riksdagen. För att målen ska uppnås krävs samverkan med en rad olika organisationer. Länsstyrelsen i Örebro län har sedan 2019 lyft arbetet med landsbygdens utveckling till ett prioriterat strategiskt område med tvärsektoriellt helhetsgrepp. Under det gemensamma paraplyet landsbygdsutveckling arbetar vi tillsammans med andra med bland annat livsmedelsstrategin och skogsprogrammet (se avsnitt Areella näringar, sid 113). Andra verksamhetsområden som ingår i det strategiska området är natur- och kulturturism samt jordbruksmarkens värde. Kulturturism rymmer framför allt arbete med att utveckla geografiska områden kring Hjälmaran och i Tiveden tillsammans med andra länsstyrelser, kommuner och näringsliv (se avsnitt Samordna samhällsintressen och främja samverkan, sid 23).

Länets åkermark minskar, visar ny rapport

Under 2022 har vi inom ramen för det strategiska området landsbygdens utveckling sammanställt rapporten *Exploatering av jordbruksmark i Örebro län*. Rapporten redovisar utvecklingen av jordbruksmark i länet mellan 1955 och 2019. Analysen visar att nästan en fjärdedel av den åkermark som brukades 1955 numera används till annat som skog eller byggnader. Totalt har cirka 48 kvadratkilometer åkermark exploaterats på ett oåterkalleligt sätt. Oåterkalleligt blir det om man till exempel bygger bostäder, industrier, vägar eller anlägger parkeringsplatser. Omkring 195 kvadratkilometer av det som tidigare var åkermark har återplanterats med skog, alternativt lämnats till igenväxning. Den marken går att återställa till jordbruksmark, men det görs inte i en handvändning. I ett nationellt perspektiv står den exploaterade marken i Örebro län för cirka 12 procent av den totala åkermarken i Sverige som har försvunnit sedan 1955.

Rapporten har presenterats vid ett flertal tillfällen under året, målgrupp är främst kommuner där analysen är tänkt att utgöra underlag till nya översiktsplaner. Under den tidsperiod som har analyserats, 1955–2019, har bostäder, lagerlokaler, industrier, butiker med mera varit främsta skälet till att bygga på åkermark. Framåt ser vi även andra konkurrerande verksamheter. Exempelvis gör det säkerhetspolitiska läget att Försvarsmakten kräver större ytor. Energi och livsmedel har länge kunnat odlas på samma mark, men vi ser ett stigande intresse även för att anlägga solcellsparker på åkermark.

Brottsförebyggande arbete

För att bedriva ett effektivt kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete krävs en god samverkan. På regional nivå finns god samverkan mellan flera olika aktörer. Exempelvis har en samverkansöverenskommelse i det

brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet tagits fram mellan Polisregion Bergslagen och länsstyrelserna i Örebro, Dalarnas och Värmlands län. Utgångspunkten i överenskommelsen är att stärka kommunerna inför kommande lagstiftning kring kommunernas brottsförebyggande ansvar. Under 2022 har det, inom ramen för denna samverkan, bland annat genomförts flera utbildningar och informationsinsatser om kommande lagstiftning. Dessutom har det erbjudits möjligheter till erfarenhetsutbyte i flertalet nätverk.

I ett annat exempel på samverkan, i det här fallet med näringslivet, har Länsstyrelsen i Örebro län varit delaktig i att ta fram skriften *Tillsammans med näringslivet mot brott och otrygghet*. I skriften lyfts näringslivets roll och potential för det lokala brottsförebyggande arbetet.

Ytterligare ett exempel på god samverkan i länet gäller implementeringen av strategin för gruppvåldsinervention (GVI) i Örebro. GVI Örebro är ett samarbete mellan kommunen, polisen, kriminalvården, länsstyrelsen och civila aktörer för att minska och förebygga utvecklingen av grovt och dödligt våld kopplat till kriminella grupper. Vidare finns samverkan mellan nyckelaktörer på lokal nivå mellan kommuner och polis. Dock behöver flertalet kommuner i länet utveckla sitt lokala brottsförebyggande arbete. Det är fortfarande för få brottsförebyggande insatser som tas fram efter kartläggning av den lokala lägesbilden och orsaksanalys. Efter insatser prioriteras alltför sällan utvärderingsarbetet. För att genomföra dessa förbättringar ser Länsstyrelsen att kommunala brottsförebyggande samordnare och kommunpoliser behöver få bättre förutsättningar för att utföra uppdraget. En annan viktig aktör för utveckling av det brottsförebyggande arbetet i länet är Örebro universitet, och redan idag finns en god och etablerad samverkan mellan Länsstyrelsen och universitetet.

Demokrati och valet 2022

Under 2022 har Länsstyrelsen haft fokus på att stödja kommunerna i länet i samband med valet. Insatserna har bland annat omfattat kommunikationssamordning inför valet samt utbildning i demokrati för förtroendevalda efter valet 2022.

Under början av året intensifierades arbetet med att förbereda inför valet och den slutliga rösträkningen, både i vår egen valorganisation och genom stöd och utbildning av länets kommuner. Länsstyrelsen har en modell som innebär att vi rekryterar extern personal som rösträknare för att stärka de demokratiska värdena och underlätta insyn i vår valprocess.

Under 2022 arrangerade Länsstyrelsen i Örebro län en demokratikonferens kring hot och hat mot politiker dit förtroendevalda och tjänstepersoner från länets kommuner bjöds in. Riksdagens talman Andreas Norlén inledde dagen och representanter från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Brottsförebyggande rådet (BRÅ) och Örebro universitet deltog. Ytterligare utbildningstillfällen för förtroendevalda planeras och under 2022 har kontakter tagits för att kartlägga vilken utbildning kommunerna själva erbjuder till sina nyvalda förtroendevalda.

Valarbetet har under 2022 varit omfattande när det gäller säkerheten kring den slutliga rösträkningen, på grund av förändringen i det säkerhetspolitiska läget i vår omvärld. Länsstyrelsen tog fram en intern säkerhetsanalys samt en handlingsplan inför valen 2022.

Länsstyrelsen har samverkat främst med kommuner och Polismyndigheten inför, under och efter valet. Samverkan är en viktig del i att valet ska kunna genomföras på ett smidigt och säkert sätt. Det praktiska arbetet med valadministrationen löpte parallellt med säkerhets- och kommunikationsarbetet för att få en sammanhållen process.

Genomförandet av den slutliga rösträkningen i de allmänna valen genomfördes effektivt och med god säkerhet, transparens och utan incidenter. Den genomfördes inom utsatt tid och i enlighet med vallagen.

Samordna samhällsintressen och främja samverkan

Utvecklingen i länet är beroende av ett bra samarbete, mellan Länsstyrelsen och aktörer i länet och i omvärlden. Länsstyrelsen har en bred samverkan med länets kommuner, Region Örebro län, andra statliga myndigheter, näringslivet och olika organisationer. Länsstyrelsen samordnar olika samhällsintressen och samverkar med berörda aktörer inom alla sina verksamhetsområden och uppdrag.

Det finns också en rådsorganisation med sex olika råd, där landshövdingen eller länsrådet är ordförande. Rådens huvudsakliga syfte är att föra ut information och skapa dialog kring strategiska frågor för att de ska få genomslagskraft i länet. Dessa råd är:

- Rådet för statlig samordning
- Regionalt råd för totalförsvar
- Jämställdhetsråd
- Samhällsråd T
- Energi- och klimatråd
- Forum för landsbygdens utveckling.

Länsstyrelsen har även under 2022 haft en viktig samordnande och samverkande roll i hantering av konsekvenserna av krisen i Ukraina. En redogörelse för det arbetet återfinns i avsnitt Information av väsentlig betydelse (sid 132).

Samverkan med Region Örebro län och kommuner

Samverkan med Region Örebro län har de senaste åren utvecklats inom ramen för en överenskommelse mellan de båda organisationerna. Överenskommelsen har åtföljts av ett samverkansavtal och en struktur för regelbundna kontakter på ledningsnivå mellan organisationerna. Under 2021 beslutade organisationerna om en ny inriktning för samverkan för 2022 och 2023. De områden som pekas ut är

- digital infrastruktur,
- klimat och energi,
- landsbygdsutveckling samt
- återstart efter covid-19.

Inom ramen för landsbygdsutveckling inryms även arbetet med länets skogsprogram och livsmedelshandlingsplan.

Under 2022 har samverkan med länets kommuner intensifierats, dels inom ramen för den regionala inriktnings- och samordningsfunktion som etablerats för att hantera pandemin dels även inom det nätverk som samlar kommunchefer och regionledningen i länet. Resultatet av det är bland annat ett uppdrag från kommunerna i länet att bistå i deras arbete med demokratifrågor, både när det gäller utbildningar av politiker samt kommunikation kring demokrati och valet.

Samverkan med näringslivet

Länsstyrelsen och Region Örebro län har, med start under pandemin, bjudit in representanter för länets näringsliv till återkommande digitala träffar. Syftet är främst att informera om olika stöd riktade till näringslivet, bedriva rådgivning samt ge uppdaterad information i aktuella frågor. Träffarna har även haft till syfte att ge ett underlag till en samlad regional lägesbild och fånga upp frågor som representanter för branschorganisationer, näringslivsföreträdare och fackliga organisationer har haft. De digitala träffarna har fortsatt även under hela 2022, men snarare fokuserat på vilka konsekvenser kriget i Ukraina och läget på energimarknaden har haft för näringslivet.

Samverkan med statliga myndigheter

Samverkan med de statliga myndigheterna sker i första hand inom ramen för Rådet för statlig samordning, som leds av landshövdingen. I rådet ingår chefer för statliga myndigheter i länet. Rådet har som huvudsakligt syfte att samordna olika statliga verksamhetsområden inom framför allt Länsstyrelsens ansvarsområden. Målet för rådets arbete är att underlätta en tydlig och effektiv statlig förvaltning på den regionala nivån.

I ljuset av Transportstyrelsens nya uppdrag och behov av kompetens framöver har ett samarbete inletts kring kompetensförsörjningsfrågor. Sedan en tid tillbaka deltar Länsstyrelsen i Örebropolisens satsningar kring gruppvåldsintervention (GVI) och Sluta skjut, efter samma modell som framgångsrikt etablerats i Malmö tidigare. Under 2022 har en GVI-strategi implementerats i Örebro.

Rådet för statlig samordning har haft tre möten under 2022. Det säkerhetspolitiska läget och konsekvenser av krisen i Ukraina, civilområdesansvaret och kompetensförsörjningsfrågan har varit återkommande ämnen under dessa möten. Länsstyrelsen har också utvecklat myndighetssamverkan inom ramen för uppdraget i regleringsbrevet 2022 om statlig närvaro och service. Uppdraget har varit på agendan vid ett flertal tillfällen under året.

Hjälmarén, Tiveden och framtidens landsbygder

Förvaltning och utveckling av områdena kring Hjälmarén och nationalparken Tiveden har likartade utmaningar i det att båda områdena sträcker sig över stora arealer och ett flertal kommuner och län. I båda fallen finns samordningsvinster att göra vid ett samlat grepp för att utveckla hela området och jobba med de utmaningar som finns. Under 2022 har Länsstyrelsen och Region Örebro län tillsammans med projektägaren Örebro kommun utgjort en arbetsgrupp för att ta fram en gemensam strategi för Hjälmarén. Under året har arbetsgruppen därför arrangerat en workshop med alla berörda kommuner, länsstyrelser, regioner och destinationsutvecklare för att få inspel till strategin, och under hösten har strategin varit på remiss. Parallellt har arbetsgruppen jobbat med att ta fram ett förslag på en långsiktig organisation som kan jobba med att utveckla hela Hjälmarén och områdena runtomkring.

Länsstyrelsen i Örebro län har bjudit in till möten med regionala företrädare för kommuner, regioner och länsstyrelser som gränsar till Tiveden. Nationalparken ligger främst i en liten kommun, Laxå, men flera andra kommuner runtomkring berörs av besökarna. För de närboende finns utmaningar med ett högt besöksstryck under sommarmånaderna som kan medföra felparkeringar, trafikstörningar och nedskräpning. Samtidigt gynnas många lokala företag av besökarna, som bidrar till tillväxt i flera kommuner. Länsstyrelsen arbetar nu med att färdigställa en gemensam målbild och långsiktiga möjligheter för en gemensam samordnare.

Länsstyrelsen har under året även startat upp ett forum för framtidens landsbygder. Syftet är att tillsammans med branschorganisationer, regionen samt kommuner hitta utmaningar kopplat till landsbygd som inte rymms i ovan nämnda strategier där vi gemensamt kan arbeta för att nå förbättring. De utmaningar som identifierats är bland annat persontransporter mellan stad och land samt investeringskapital till landsbygden.

Viltförvaltningen

Inom viltförvaltningen har arbetet genomsyrats av olika förebyggande åtgärder i syfte att minska viltskador och minska målkonflikter. Genom samverkan strävar Länsstyrelsen mot att dels förebygga skador av vilt dels hålla viltpopulationerna på en balanserad nivå. Som ett led i detta arbete har vi under året till exempel tagit fram riktlinjer för samförvaltning av klövvilt.

Framtagande av regional vattenförsörjningsplan

I arbetet med att ta fram den regionala vattenförsörjningsplanen tar Länsstyrelsen ett helhetsperspektiv. Att trygga den kommunala dricksvattenproduktionen är centralt, men hänsyn tas även till näringslivets och lantbrukets behov liksom till naturvärden.

Länsstyrelsen har i samverkan med kommunerna tagit fram ett förslag på vilka vattenförekomster som ska prioriteras i vattenförsörjningsplanen. Under våren 2022 har Länsstyrelsen arrangerat workshops med kommunerna för att fastställa vilka åtgärder som bör ingå i planen inom olika ämnesområden, exempelvis dricksvatten, beredskap, naturvård och lantbruk.

Folkhälsa

I folkhälsoarbetet har Länsstyrelsen sammankallat representanter från Region Örebro län, polisregion Bergslagen, Örebro universitetet och kommunrepresentanter till Samhällsråd T fyra gånger under 2022. Syftet med Samhällsråd T är att stötta lokalt och regionalt arbete dels inom ANDTS-området dels inom det brottsförebyggande området samt att stimulera till ökad samverkan för att öka tryggheten i samhället.

Under året har Länsstyrelsen också blivit en part i länets folkhälsoarbete där regionen, länets alla kommuner och civilsamhället samverkar utifrån en överenskommelse om samverkan för god, jämlik och jämställd hälsa i Örebro län. Syftet med överenskommelsen är att skapa ett långsiktigt och kunskapsbaserat lokalt och regionalt folkhälsoarbete i samverkan. Länsstyrelsen har välkomnats som aktör. I samverkan har Länsstyrelsens uppdrag att stödja regional implementering av nationell folkhälsopolitik förankrats under året. En dialog har påbörjats om hur Länsstyrelsen kan vara en part i den länsövergripande överenskommelsen framöver.

Främja länets utveckling och följa tillståndet i länet

Länsstyrelserna har, enligt instruktionen, regeringens uppdrag att främja länets utveckling och redovisa läget i länet. En central del i det arbetet är samverkan mellan en lång rad aktörer i Örebro län som har betydelse för länets utveckling. Nedan görs en beskrivning av demografin i länet. Därefter redovisas kortfattat läget i länet utifrån de tre hållbarhetsperspektiven: socialt, ekonomiskt och miljömässigt.

Demografi och befolkning

I november 2022 var antalet invånare i Örebro län cirka 307 800. Det motsvarar omkring tre procent av Sveriges befolkning. Länets befolkning är till stor del koncentrerad till Örebro kommun, där drygt 51 procent av befolkningen bor. Ljusnarsbergs kommun har minst antal invånare, cirka 4 500, medan Örebro kommun har störst antal invånare, cirka 158 000.

Befolkningen i länet fortsätter att öka. Totalt sett har länets befolkning ökat med 960 invånare jämfört med samma period året innan. Fem av länets tolv kommuner uppvisar en nettoökning av invånarantalet, medan resterande sju kommuner uppvisar en nettominskning. De kommuner som har en nettoökning är Hallsberg, Lekeberg, Kumla, Nora och Örebro kommun.

Det är något fler invånare som flyttar in i länet än som flyttar ut ur länet. Det är ungefär lika många invånare som föds som dör i länet. 22 procent av länets befolkning är 65 år eller äldre. I absoluta tal är det åldersgruppen 75–84 år som ökar mest i länet jämfört med samma tidsperiod föregående år.

Socialt perspektiv

I det här avsnittet behandlas framför allt sådant som rör följande fem mål i Agenda 2030:

- Ingen fattigdom,
- Hälsa och välbefinnande,
- God utbildning för alla,
- Jämställdhet samt
- Minskad ojämlikhet.

Cirka elva procent av länets barn och unga lever i ekonomiskt utsatta hushåll. Det är en större andel än i riket som helhet, där andelen är nio procent. Andelen barn och unga i ekonomiskt utsatta hushåll i länet minskade under perioden 2011–2017, men har sedan dess legat på ungefär samma nivå. Vuxna biståndstagare av ekonomiskt bistånd i länet uppgick i september 2022 till 3 985. Det är en minskning med 16 procent jämfört med samma tid 2021. Motsvarande minskning för riket som helhet är 15 procent. Andelen invånare med låg inkomst, det vill säga en inkomst som understiger 60 procent av medianinkomsten, var cirka 17 procent. Detta är något högre än motsvarande andel för hela riket.

Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst var cirka 80 procent 2020. Siffran för länet har legat på ungefär samma nivå under åren 2016–2019 men ökade under 2020. Andelen män som tar ut föräldrapenning i länet har de senaste åren legat på samma nivå; 2021 var andelen cirka 29 procent. Andelen heltidsarbetande kvinnor i länet har ökat stadigt sedan 2016; andelen minskade dock med en procentenhet mellan 2020 och 2021 till 71 procent.

Örebro län ligger något under riksgenomsnittet med avseende på indikatorer för hälsa och välbefinnande. I länet anger 70 procent att de har en bra eller mycket bra hälsa. Andelen invånare i länet som själva uppger att de har ett bra hälsotillstånd är något lägre än för riket som helhet. Invånare i åldern 25–74 år med eftergymnasial utbildning är den grupp som skattar sitt hälsotillstånd högst.

I Örebro län har 47 procent av invånarna i åldersgruppen 16–74 år en gymnasial utbildning, vilket är en något högre siffra än i riket som helhet. 34 procent i åldersgruppen 16–74 år har en eftergymnasial utbildning, vilket är något lägre än för riket som helhet.

Andelen av länets invånare i åldern 18–84 år som saknar tillit till andra ligger på 30 procent, motsvarande andel för riket är 28 procent. Andelen i länet har ökat något över tid, men nivån avstannade i den förra mätningen.

Antalet anmälda våldsbrott per 100 000 invånare under 2021 i Örebro län var 1 072. Anmälda våldsbrott i länet minskade något mellan 2012 och 2018. Under perioden 2019–2021 har dock antalet anmälda våldsbrott ökat igen.

Ekonomiskt perspektiv

I det här avsnittet behandlas framför allt sådant som rör följande två mål i Agenda 2030:

- Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt
- Hållbara städer och samhällen.

Antalet sysselsatta i Örebro län har ökat stadigt under perioden 2010–2020. I den senaste sysselsättningsstatistiken, som avser 2021, fanns i länet drygt 146 900 sysselsatta personer i åldersgruppen 16–74 år. Det innebär att antalet sysselsatta i länet har ökat med drygt 3 400 sedan föregående år (2020), motsvarande cirka två procent. En liknande procentuell ökning av antalet sysselsatta syns i hela riket. Sett till

sektorer är det framför allt privat sektor som ökar i antalet sysselsatta. Den största ökningen i länet har skett inom branscherna företagstjänster, tillverkning och utvinning samt handel.

I åldersgruppen 20–64 år var drygt 135 000 sysselsatta i Örebro län 2021. Antalet sysselsatta ökar i alla åldersgrupper utom i åldersgruppen 45–54 år. När det gäller skillnaden mellan inrikes och utrikes födda finns stora skillnader i sysselsättningsgrad. Andelen sysselsatta bland inrikes födda var 83,4 procent, medan motsvarande andel bland utrikes födda var 63,4 procent. Andelen sysselsatta ökade mellan 2020 och 2021, både bland inrikes födda (med 1 procentenhet) och bland utrikes födda (med 2 procentenheter).

Den öppna arbetslösheten i länet har legat på ungefär samma nivå under perioden 2015–2019. Till följd av coronapandemin ökade den öppna arbetslösheten under 2020 och nådde sin högsta nivå i juli 2020. Under 2022 har den öppna arbetslösheten legat på lägre nivåer än under 2019.

I det följande redovisas arbetslöshetssiffror i november 2022 för länet i olika grupper (motsvarande andel för november 2021 visas inom parentes):

- Totalt sett var 6,9 (7,6) procent av länets arbetskraft i åldern 16–64 år arbetslösa i november 2022. När det gäller ungdomar i åldern 18–24 år var arbetslösheten 7,5 (9,0) procent.
- Den öppna arbetslösheten har minskat i november 2022 jämfört med samma tidsperiod föregående år. I november 2022 fanns 4 249 öppet arbetslösa, vilket innebär 2,9 (3,3) procent av arbetskraften. Det är en minskning med 15 procent jämfört med samma tidsperiod föregående år.
- I åldern 18–24 år var antalet öppet arbetslösa i länet 481, vilket innebär 3,1 (3,3) procent av arbetskraften. Det är en minskning med 15,5 procent jämfört med samma tidsperiod föregående år.
- 5 744 arbetslösa i länet deltog i program med aktivitetsstöd i november 2022. Det är en minskning med 9,4 procent jämfört med samma period föregående år. I åldersgruppen 18–24 deltog 682 arbetslösa i program, vilket är en minskning med 29,6 procent jämfört med samma period 2021.

Bygginvesteringarna i bostäder i länet ökade fram till 2016, för att sedan minska fram till 2019. Under 2020 och 2021 ökade bygginvesteringarna igen till en nivå som ligger något över 2018 års nivå. Under 2022 syns en svag minskning. Prognosen för 2023 är att investeringarna minskar ytterligare.

Bostadsbeståndet ökade i tio av länets tolv kommuner mellan 2020 och 2021. I två kommuner, Laxå och Hällefors, minskade beståndet med 16 respektive 23 lägenheter. Utbudet av bostäder i länet har totalt sett ökat med 1 755 lägenheter under 2021. I Örebro kommun ökade antalet lägenheter med 1 370. Antalet färdigställda lägenheter i nybyggda hus under 2021 var 1 225, vilket var en ökning med 54 lägenheter jämfört med året innan då totalt 1 171 lägenheter färdigställdes. I förhållande till befolkningen i länet färdigställdes 4 lägenheter per tusen invånare under 2021, vilket kan jämföras med 3,8 lägenheter per tusen invånare under 2020. Under 2021 färdigställdes lägenheter i länets alla kommuner utom i kommunerna Hällefors, Laxå och Ljusnarsberg. Örebro kommun står för den största nyproduktionen i länet. Där färdigställdes 952 lägenheter, vilket motsvarar 78 procent av antalet nya lägenheter. Fyra av länets kommuner färdigställde fler lägenheter genom nybyggnad under 2021 än året innan. I sju kommuner minskade antalet färdigställda lägenheter. Störst skillnad i antalet färdigställda lägenheter mellan åren 2020 och 2021 fanns i Askersunds och Hallsbergs kommun där antalet sjönk med 99 lägenheter respektive 66 lägenheter.

Andelen trångbodda i flerbostadshus i länet är 14,9 procent (enligt norm 2 för trångboddhet, som motsvarar högst två personer per rum, exklusive kök och vardagsrum). Det är en lägre andel än genomsnittet för riket. Andelen trångbodda i länet ökade mellan åren 2012 och 2016, och har sedan minskat med 2 procentenheter fram till 2022.

Miljömässigt perspektiv

I det här avsnittet behandlas framför allt sådant som rör följande två mål i Agenda 2030:

- Bekämpa klimatförändringen samt
- Ekosystem och biologisk mångfald.

Länsstyrelserna ska, enligt länsstyrelseinstruktionen (förordning 2017:868, 6§), samordna den regionala uppföljningen av generationsmålet och miljö kvalitetsmålen. Syftet är dels att ge underlag till den nationella miljömålsuppföljningen dels att ge kunskap om målen till olika aktörer i respektive län. Länsstyrelsen i Örebro län har identifierat att 14 av de 16 nationella miljö kvalitetsmålen är relevanta för länet. Regionala bedömningar görs för 11 av dessa 14 miljö kvalitetsmålen.

Länsstyrelsen i Örebro län bedömer att endast miljö kvalitetsmålet Frisk luft kommer att vara nära att uppnås till 2030. Därutöver bedöms på nationell nivå att målen Skyddande ozonskikt nås och Säker strålmiljö är nära att nås. För övriga miljö kvalitetsmål görs bedömningen att de inte kommer att uppnås till 2030.

Vad gäller utvecklingen av miljö tillståndet i Örebro län finns det ingen trend som har blivit mer positiv än året innan. Det enda mål där miljö tillståndet uppvisar en positiv trend är Bara naturlig försurning. Här går dock återhämtningen i naturen långsamt. För de flesta mål är trenden neutral, det vill säga miljö tillståndet varken närmar sig eller rör sig bort från målet. För målen Ett rikt växt- och djurliv samt Ett rikt odlingslandskap är trenden negativ.

Länsstyrelsen i Örebro län och Region Örebro län startade under 2021 ett energi- och klimatråd. I detta ingår näringslivet, kommuner och organisationer. Ett energi- och klimatprogram för 2021–2025 antogs också. Arbetet i rådet har kommit igång ordentligt och arbetsgrupper i tre fokusområden har bildats: transporter, energi och upphandling. Arbetsgrupperna ska driva på för att öka takten i klimatomställningen och öka förutsättningarna för ett fossilfritt län. Även Klimatklivet spelar en viktig roll i arbetet med att få företag att genomföra investeringar som minskar sin klimatpåverkan.

Kommunerna är en mycket viktig aktör i åtgärdsarbetet. De statliga LONA- och LOVA-stöden har visat sig vara viktiga verktyg för att få i gång många bra åtgärder i kommunerna. Dessa åtgärder har dessutom i regel positiva effekter på flera miljö kvalitetsmål. Både konsumtion och produktion av varor behöver ställas om till att bli mer hållbara, både ur ett nationellt och internationellt perspektiv. Livsmedelsproduktionen behöver öka, men på ett sätt som gynnar biologisk mångfald och miljön.

Tillsyn

Tillsynsvecka

Tillsyn är ett viktigt uppdrag för Länsstyrelsen, bland annat för att på ett effektivt sätt att se till så att lagar och regler följs. Länsstyrelsen ansvarar för tillsyn inom ett trettiotal områden, exempelvis djurskydd, alkohol och tobak, vattenverksamheter, kulturmiljöer, miljöskydd, handel med skyddade djurarter, naturmiljöer samt skydd mot olyckor.

Under 2022 har Länsstyrelsen genomfört en så kallad tillsynsvecka. Tillsynsveckan är en årligen återkommande aktivitet, som dock har varit pausad under pandemin. Under tillsynsveckan 2022 genomfördes både interna och externa aktiviteter. Bland annat gjorde Länsstyrelsen oanmälda miljö tillsynsbesök och besök i förorenade områden. Länsstyrelsen gjorde också tillsynsinsatser av exempelvis strandskydd i skyddade naturområden, terrängkörning och kyrkogårdar som är skyddade enligt kulturmiljölagen. Dessutom genomförde Länsstyrelsen en insats tillsammans med polisen som handlade om kontroll av djurtransporter. Vid tillsynen uppmärksammades flera brister. Bristerna rörde till exempel

avsaknad av transportörstillstånd och möjlighet att inspektera djuren. Länsstyrelsen avser att fortsätta vårt samarbete med polisen och kontrollera transporter på väg vid nya tillfällen under nästa år. I samband med insatsen passade Länsstyrelsen också på att informera på Facebook om ansvar och regler för de bilförare som tar med hund i bil. Sammantaget medförde tillsynsveckan 2022 att Länsstyrelsen uppmärksammade tillsynsuppdraget och visade på de många områden som tillsynen omfattar. Förhoppningsvis har detta ökat kunskapen om och stärkt synen på tillsyn.

Tillsyn enligt pandemilagen

Pandemihanteringen som pågick under 2021 fortsatte även under 2022, men nu inom ett corona-kansli. Länsstyrelsen fattade initialt beslut om att tillsyn kopplat till pandemilagstiftningen skulle fortsätta även under 2022. Länsstyrelsen hade kvar två tillsynshandläggare i tjänst från 2021, men vi gjorde bedömningen att fyra nya handläggare behövde anställas för att klara uppdraget under 2022. Under rekryteringsprocessen fattades dock ett beslut om att pandemilagstiftningen skulle uppgöra och därför behövde inga tillsyner genomföras. Pandemihanteringen avslutades således 25 februari 2022.

En beskrivning av det nationella arbetet med pandemitillsyn återfinns i Bilaga E (sid 205).

Tillsyn av försäljningstillstånd för tobak

Länsstyrelsen har i sitt tillsynsarbete av tobaksförsäljning uppmärksammat brister och möjliga förbättringar, framför allt avseende kommunernas dokumentation i akterna och identifiering och utredning av personer med betydande inflytande. De brister och felaktigheter som Länsstyrelsen uppmärksammat i sin tillsyn har eller kommer att rättas till. Länsstyrelsens tillsyn har lett till ökad rättssäkerhet och regelefterlevnad samt bidrar till en mer omsorgsfull och enhetlig tillståndsprövning hos kommunerna. Tillsynerna har genomförts delvis digitalt. Länsstyrelsen har även biträtt kommunerna med råd och stöd via mejl och telefon samt med kompetenshöjande insatser. Länets kommunala tillsynshandläggare har under året som gått erbjudits kompetenshöjande insatser kring skatteregler för tobaksvaror samt barnrätt och ett rättighetsbaserat arbetssätt.

Arbetet med att uppmärksamma medborgarna på rökfria utomhusmiljöer med stöd i lag har fortsatt genom kommunikationsinsatser som har fått brett genomslag. På den tobaksfria dagen i maj 2022 uppmärksammades rökfria utomhusmiljöer, med fokus på lekplatser. Detta gjordes i samverkan med fyra av länets familjecentraler, som uppmärksammade dagen på olika sätt genom aktiviteter och inlägg i sociala medier.

Tillsyn av djurskyddsärenden

Pandemin medförde hårda prioriteringar inom Länsstyrelsens djurskyddstillsyn och att Länsstyrelsen i större utsträckning fick hantera anmälningsärenden administrativt – i de fall det har bedömts lämpligt och genomförbart.

Länsstyrelsen har bedömt att administrativa kontroller i många fall fungerar minst lika bra som fysiska kontroller, i vissa fall till och med bättre, eftersom det är resurseffektivt och ger en effektiv handläggning i de fall ett ärende kan avgöras utan restid och fysiska kontroller. Länsstyrelsen kommer därför att fortsätta med administrativa kontroller där det bedöms som lämpligt och i stället lägga resurser på fysiska kontroller i de ärenden där risken för brister och eventuellt lidande för djuren bedöms som stor. Under 2023 har Länsstyrelsen nått målen i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan och djurskyddskontroller. Måluppfyllnaden har varit god under flera år, en avgörande faktor har varit ett förändrat arbetssätt med nya rutiner.

Miljötillsyn

Inom natur- och miljöområdet bedriver Länsstyrelsen tillsyn enligt miljöbalken och enligt de närliggande lagarna Sevesolagen (lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor), lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamheter, vattenlagen, diktningenslagen samt lagen om allmänna vattentjänster. Det gäller bland annat tillsyn av miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter. Sevesotillsyn redovisas också i avsnitt Samhällsskydd och beredskap (sid 97).

Länsstyrelsen har prioriterat arbetet med tillsyn och provning enligt miljöbalken och har under 2022 arbetat intensivt med för att säkra bemanning och med kompetensutveckling. Länsstyrelsen har genomfört rekryteringar för att säkra upp arbetet med miljötillsyn under året. En utmaning har dock varit introduktionen av nya medarbetare.

Generationsmålet, miljö kvalitetsmål och Agenda 2030

Generationsmålet och miljö kvalitetsmål

Länsstyrelsen har ett stort fokus på miljöfrågorna i Örebro län och det pågår mycket arbete för att åtgärda miljöproblemen, men trots det är åtgärderna inte tillräckliga och den samhällsomställning som krävs för att målen ska nås är inte tydlig. Länsstyrelsen har samordnat den regionala uppföljningen av miljömålen tillsammans med Skogsstyrelsen och med stöd från kommunerna. I länet är det bara miljö kvalitetsmålet Frisk luft som bedöms vara nära att nås till 2030. På nationell nivå är det därutöver endast miljö kvalitetsmålet Skyddande ozonskikt som bedöms nås till 2030 medan Säker strålmiljö bedöms vara nära att nås. För klimatmålet och målen med koppling till biologisk mångfald är trenden fortsatt negativ. Länsstyrelsen i Örebro län och Region Örebro län har tillsammans nyligen startat ett energi- och klimatråd med olika företrädare från samhället och de ska se till att klimatarbetet i länet tar ytterligare kliv framåt med stöd av länets energi- och klimatprogram. Samordning av länets miljömålsarbete har skett främst inom ramen för vårt arbete med Agenda 2030 som är ett utpekat område i Länsstyrelsens strategiska plan.

Länsstyrelsen utvecklar och samverkar kring strategisk planering och planeringsunderlag genom att bland annat arbeta för att kommunerna aktualiserar sina översiktsplaner. Mer om planeringsfrågor redovisas i avsnittet Hållbar samhällsplanering och boende (sid 72). Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram som riktar sig mot myndigheter och kommuner är en viktig förutsättning för åtgärdsarbetet. Åtgärdsprogrammen syftar till att alla vattenförekomster ska uppnå god ekologisk och kemisk status. Länsstyrelsen arbetar aktivt för att se till att de åtgärder som behövs för att minska miljöproblem i vatten också blir genomförda. Det handlar till exempel om att se till att krav ställs vid tillsyn och provning av miljöfarliga verksamheter så att miljö kvalitetsnormerna följs. Det handlar också om att prioritera och utveckla rådgivningsverksamheten mot jordbruket samt att vägleda och stötta kommunerna inom flera områden som till exempel kommunernas tillsynsarbete och översikts- och detaljplanering. Arbetet och samordningen för en ökad biologisk mångfald och skyddad natur har varit omfattande.

Genomförandet av åtgärder och samordning inom naturvård som kopplar till miljömålen redovisas mer ingående under avsnittet Naturvård och miljöskydd (sid 99). Här redovisas även Länsstyrelsens arbete inom miljöskydd.

Agenda 2030

Länsstyrelsen i Örebro län är aktiva i Agenda 2030-arbetet både regionalt och lokalt inom de flesta områden. Mer om detta arbete finns att läsa i avsnitten ovan; *Nationella mål*, *Samordna samhällsintressen och främja samverkan* samt *Främja länets utveckling och följa tillståndet i länet*. Dessutom finns arbetet redovisat i årsredovisningen i kapitlet Resultatredovisning under respektive verksamhetsområde.

Agenda 2030 är ett övergripande perspektiv i Länsstyrelsens långsiktiga strategiska plan och det finns en utsedd arbetsgrupp som samordnar arbetet med Agenda 2030. En årlig arbetsplan tas fram med åtgärder för att uppnå de mål som satts upp i den strategiska planen. Länsstyrelsen har också en rådsorganisation som har koppling till Agenda 2030, och här avhandlas frågor med koppling till de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Länsstyrelsens arbete utgår från målet i den strategiska planen:

”Länsstyrelsens verksamheter bidrar till att målen i Agenda 2030 kan nås och vi ska utveckla och driva samverkan både intern och externt”.

Målet ska Länsstyrelsen åstadkomma genom

- en etablerad struktur för kompetensutveckling av kunskap om Agenda 2030,
- utarbetade metoder för samverkan och arbetssätt samt
- information om och bidrag till genomförandet av agendan på lokal och regional nivå.

I strategier och handlingsplaner synliggörs på vilket sätt Länsstyrelsens verksamhet bidrar till målen i Agenda 2030. Internt jobbar Länsstyrelsen mycket med kompetensutveckling och har i stor utsträckning deltagit i nationellt anordnade utbildningar. Länsstyrelsens verksamheter har också genomfört kartläggning av sin verksamhet med koppling till Agenda 2030.

Under 2021 påbörjade Länsstyrelsen arbetet med att teckna en regional avsiktsförklaring om Agenda 2030. Syftet med avsiktsförklaringen är att lyfta Agenda 2030 till en strategisk nivå, att öka kunskapen om Agenda 2030 samt att öka samverkan. En viktig utgångspunkt i arbete med avsiktsförklaringen har varit att den ska vara konkret, uppföljningsbar och att den ska lyfta kommunernas egna utarbetade åtgärder utifrån deras egna förutsättningar. Länsstyrelsen påbörjade arbetet genom att träffa samtliga länets kommuner individuellt för att göra en nulägesbeskrivning av deras Agenda 2030-arbete. Kommunerna fick därefter i uppdrag att återkomma med förslag på åtgärder. Länsstyrelsen har därefter träffat kommunerna vid två tillfällen för att diskutera syftet med avsiktsförklaringen och de föreslagna åtgärderna. I december 2022 undertecknades en regional avsiktsförklaring om Agenda 2030 för perioden 2023–2024 av landshövdingen samt av ordförandena i länets samtliga kommunstyrelser.

Sammantaget görs bedömningen att resultatet är gott, samt att Länsstyrelsen i stort uppnår målet med Agenda 2030-arbetet och genomför de åtgärder som finns i arbetsplanen. Länsstyrelsen har under 2022 tagit stora kliv framåt i det externa arbetet, bland annat genom avsiktsförklaringen och samverkan med kommunerna.

Länsstyrelsen i Örebro län har deltagit i det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030, vilket redovisas i bilaga E (sid 205).

Integrering av tvärsektoriella frågor

Förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) 5 § tar upp ett antal sektorsövergripande områden som ska hanteras i vårt myndighetsarbete. Bland annat ingår jämställdhet, könsuppdelad statistik, barnperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, folkhälsa samt att förenkla för företag.

Avsnittet innehåller redovisningar och återskapningar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
5§ p1 Integrering av jämställdhetsperspektiv	Länsstyrelseinstruktion
5§ p2 Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Länsstyrelseinstruktion
5§ p3 Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Länsstyrelseinstruktion
5§ p4 Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Länsstyrelseinstruktion
5§ p5 Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Länsstyrelseinstruktion
5§ p6 Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl. a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Länsstyrelseinstruktion
5§ p7 Verka för att förenkla för företag	Länsstyrelseinstruktion
1C1 Förenkla för företag åtgärder	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Jämställdhet och könsuppdelad statistik

Under 2019 antog Länsstyrelsen i Örebro län en långsiktig strategisk plan som sträcker sig till 2023. Enligt planen ska tre rättighetsperspektiv genomsyra arbetet att uppnå planen; jämställdhetsintegrering som strategi betonas särskilt.

Målen för rättighetsperspektiven är att:

- Alla människor i länet får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda.
- De nationella jämställdhetsmålen nås.
- Barns bästa beaktas.

Målen ska nås genom ett samordnat internt och externt arbete med mänskliga rättigheter, jämställdhet och barnrätt samt kompetensutveckling. För att skapa förutsättningar för att myndigheten ska integrera ett jämställdhets- och rättighetsperspektiv inom ordinarie verksamhet har arbetet med jämställdhetsintegrering, mänskliga rättigheter och barnrätt samordnats i Länsstyrelsens interna arbetsgrupp, jämtegreringsgruppen. Gruppen ska fungera som ett stöd till chefer och enheter.

Under 2022 har Länsstyrelsen bedrivit kompetenshöjande insatser, med fokus på intersektionalitet och hur olika rättighetsperspektiv samverkar och stärker varandra. Ett intersektionellt perspektiv på jämställdhet och rättighetsarbete har haft god effekt på det löpande arbetet genom att flera enheter i högre utsträckning arbetat med analyser om hur kön samverkar med andra sociala faktorer. Det har lett till att enheterna har fler verktyg för att synliggöra och upptäcka ojämställdhet och ojämlikhet i sina verksamheter. Ett gott exempel är Länsstyrelsens dialog med kommunerna i den fysiska planeringsprocessen, exempelvis i

översiktsplaneringen, där olika sociala aspekter som bland annat kön och funktion har uppmärksammats. Länsstyrelsen har initierat och finansierat ett processtöd för att stärka och öka systematiken i kommunernas trygghetsarbete, inom ramen för samhällsplaneringsprocessen. Arbetssättet handlar om att erbjuda behovsstyrt processtöd för att utveckla kommunernas arbete mot socialt hållbara städer och samhällen utifrån deras olika förutsättningar. Under året har några utvalda kommuner fått arbeta med processtödet. Länsstyrelsen arrangerade under 2022 även en workshop på temat samhällsplanering för ökad trygghet, där kommunernas planerare, brottsförebyggare, säkerhetssamordnare med flera deltog. Länsstyrelsen har initierat ett fortsatt projekt i form av kunskapsunderlag om att arbeta för socialt hållbara städer till kommunerna i brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete inom samhällsplanering.

Länsstyrelsen interna arbetsgrupp, jämtegreringsgruppen, har även gått en utbildning om våld i nära relation på arbetsplatsen. Flera av arbetsgruppens medlemmar har fortsatt att arbeta med frågorna på enhetsnivå. Inom djurskyddsverksamheten har Länsstyrelsen även under tidigare år genomfört utbildningar om våld som nu gett effekt i ordinarie arbete med utveckling av stödmaterial för att upptäcka våld som en del i alla tillsynsbesök. Länsstyrelsen arbetar särskilt aktivt med att se eventuella samband mellan våld i nära relation och våld mot djur när vi utför våra tillsynsbesök eller tar emot en anmälan om bristande djurskydd. Myndigheten tar hänsyn till och uppmärksammar barn i samband med tillsynsbesök. Vi gör oanmälda kontroller efter mottagna anmälningar och tittar aktivt efter tecken på våld eller andra missförhållanden i familjen, framför allt där det finns barn. Vi kontaktar socialtjänst och polis vid misstanke om att det förekommer våld eller andra missförhållanden, till exempel brister i omvårdnad, boendemiljö eller vid pågående missbruk.

Länsstyrelsens arbete för jämställdhetsintegrering

Länsstyrelsen har tidigare, fram till och med 2021, haft en särskild intern strategi för jämställdhetsintegrering som har beskrivit myndighetens ambition och hur vi ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i vår verksamhet. Under 2022 har vi beslutat att varken revidera eller förlänga strategin, utan i stället utgå från Länsstyrelsens strategiska plan där rättighetsperspektiven jämställdhet, mänskliga rättigheter och barnrätt uppmärksammas som strategiska områden. Den strategiska planen beskriver tydligt att jämställdhetsperspektivet ska integreras i alla delar av Länsstyrelsens verksamhet och vara en del av det ordinarie arbetet.

Det finns ett utvecklingsbehov i integreringsarbetet, både gällande jämställdhet och rättighetsperspektiv. För att möjliggöra detta behöver styrningen och direktiven för jämställdhet och rättighetsperspektiven synliggöras i ordinarie uppföljningssystem. Myndighetens styrgrupp för rättighetsperspektiven har fattat beslut om att jämställdhet och rättighetsperspektiven ska integreras i ordinarie verksamhetsplanering, och ett arbete för att ge enheterna de verktyg de behöver för att kunna genomföra detta planeras inför 2023. Länsstyrelsens enheter har olika förutsättningar, men det är tydligt att jämställdhet och rättighetsperspektiven är närvarande i arbetet och majoriteten av enheterna har ett aktivt deltagande i jämtegreringsgruppen. För att åstadkomma faktiska effekter i det ordinarie arbetet krävs ytterligare arbete med fokus på att åstadkomma konkreta resultat i relevanta delar av verksamheten.

Länsstyrelsens arbete med könsuppdelad statistik

Könsuppdelad statistik används till viss del i arbetet med jämställdhetsintegrering. Det handlar dels om befintlig statistik dels om statistik som tas fram vid bland annat utbildningsinsatser, konferenser och nätverksträffar. Länsstyrelsen tar fram könsuppdelad statistik som fördelningsgrund internt avseende: VAB, sjukfrånvaro, kompetensutveckling samt restid. I årets regionala bostadsmarknadsanalys har även individbaserad statistik med avseende på kön och ålder bidragit till att belysa skillnader på bostadsmarknaden mellan länets kvinnor och män.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdelad statistik redovisas i bilaga E (sid 205).

Barnrätt

Barnrättsperspektivet är ett av de rättighetsperspektiv som ska genomsyra Länsstyrelsens verksamhet. Barnrättsperspektivet är också ett prioriterat perspektiv i Länsstyrelsens strategiska plan 2019–2023.

Under 2022 har Länsstyrelsen arbetat med att öka den egna personalens kompetens vid prövningar av barnets bästa, med stöd av det länsstyrelsegemensamma kunskaps- och metodstödet som togs fram 2021.

Under 2022 har utbildningsinsatser för medarbetare fortgått med fokus på barn och ungas rätt till delaktighet och inflytande. Den fördjupade utbildningen gav personalen en ökad kompetens om hur arbete för barnets rätt till åsiktsfrihet, yttrandefrihet, delaktighet och inflytande kan tillämpas i verksamheten.

Länsstyrelsen har fortsatt att sammankalla det regionala barnrättsnätverket. I nätverket finns representanter från länets alla kommuner, Region Örebro län samt barn- och ungdomsidrotten. Det regionala barnrättsnätverket har bidragit positivt till länets arbete med barns rättigheter och stärker även barnrättsarbetet i Länsstyrelsens egen organisation. Nätverket möjliggör ett utbyte av information, kunskap och erfarenheter genom att deltagarna synliggör behov, stödjer och inspirerar varandra. Under 2022 har särskilt barns rätt till information vid en samhällskris uppmärksammas i arbetet. Barn har rätt till information även vid extraordinära händelser, information som är anpassad till deras behov. I november uppmärksammades barnkonventionens dag, och barnrättsnätverket samlades då kring temat barns rätt till information vid en samhällskris. Informationsmaterial, som har tagits fram av länsstyrelserna tillsammans med andra nationella myndigheter, spreds till bland annat skolor i syfte att informera barn om var de kan hitta målgruppsanpassad information och stöd vid samhällskris.

Den barnrättsstrategutbildning som Länsstyrelsen initierade under 2021, i samverkan med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), avslutades under våren 2022. Diplom delades ut till 45 personer, inklusive nätverkets deltagare. Utbildningen kan ses bidra till att stärka och kvalitetssäkra arbetet ytterligare med barns rättigheter i länet.

I följande nio avsnitt presenteras exempel, inom olika områden, på det arbete som har genomförts under 2022 för att integrera barnperspektiv i beslut och övrigt arbete.

Barnets rätt i samhällsplanering

Länsstyrelsen lyfter barnrättsperspektiv vid samråd med kommunerna i den fysiska planeringsprocessen. Barnrätt aktualiseras exempelvis vid planläggning av skolor, förskolor och bostäder, då frågor och aspekter kring buller, friyta och trafiksäkerhet uppmärksammas av Länsstyrelsen.

När Länsstyrelsen hanterar frågor om trafikföreskrifter kan myndigheten, i ärenden där det anses befogat, meddela föreskrifter om hastighetsbegränsning. Barn som vistas och rör sig i området bidrar till att det finns skäl enligt trafikförordningen att sänka hastigheten. Länsstyrelsen har under 2022 i ett fall särskilt beaktat barnkonventionen om sänkt hastighet invid en förskola, där lägre hastighet också föreskrevs.

Länsstyrelsen har under året hanterat flera ansökningar om att avverka träd i dåligt skick i alléer. Träden har bedömts vara en risk för säkerheten. Det kan till exempel vara att träden står längs med barnens väg till skolan.

Riktad tillsyn mot barn- och ungdomsverksamhet

Länsstyrelsen har ett uppdrag att arbeta med tillsyn av kampsportsverksamhet. Inom ramen för det uppdraget används statistik som utgår från de egenkontroller som kampsportsförbunden årligen ska lämna in. Av

statistiken framgår dels hur många barn och ungdomar under 18 år som har tävlat under året dels om det förekommit huvudskador under verksamhetsåret. Länsstyrelsen har ett uppdrag att arbeta med tillsyn av kampsportsverksamhet. Inom ramen för det uppdraget används statistik som utgår från de egenkontroller som kampsportsförbunden årligen ska lämna in. Utifrån detta kan Länsstyrelsen bedriva en riktad tillsyn mot barn- och ungdomsverksamhet, både genom att begära in mer information från förbunden och att använda statistiken som underlag för vår praktiska tillsyn.

En effekt av Länsstyrelsens arbete, bland annat genom granskning av förbundens egenkontroller inom de kampsporter där Länsstyrelsen ger tillstånd, är att allvarliga skador är ovanliga. Det finns också ett väl uppbyggt regelverk som efterlevs väl. Under 2022 har myndigheten inte genomfört någon tillsyn på plats, framför allt på grund av pandemin under första halvåret. Länsstyrelsen har heller inte haft behov av att kontakta något förbund, eftersom ingen problematik har framkommit av egenkontrollerna.

Barnens friluftsliv i skyddad natur

Inom Länsstyrelsens arbete med att förvalta skyddad natur är ett viktigt mål att underlätta för alla länets invånare att känna till och hitta ut till länets naturreservat och nationalparker. Tillgängliga friluftslivsanordningar gör det till exempel lättare att ta sig ut i naturen med små barn och ibland även barnvagn. Genom naturvägledning riktar Länsstyrelsen sig ofta särskilt till barnfamiljer. Under 2022 skedde det exempelvis inom satsningen Månadens naturreservat samt vid invigningen av naturreservatet Nittälven. Flera guidningar och aktiviteter under året hade barn och barnfamiljer som målgrupp. Inom den bemannade naturvägledningen i Tivedens nationalpark genomfördes ett 30-tal riktade aktiviteter till barn och familjer under namnet NaturKul.

Det är Länsstyrelsens förhoppning att varje barn som deltar tar med sig en vana av att både värna och njuta av naturen. I förlängningen hoppas Länsstyrelsen att barn såväl som vuxna kan fungera som lokala ambassadörer för att sprida kunskap och information om betydelsen av friluftsliv och skyddad natur till framtida generationer.

Barnrätt i kommunikationsarbete

Under 2022 har Länsstyrelsen arbetat internt för att uppmärksamma och beskriva metoder för att arbeta rättighetsbaserat, bland annat metoder för att tillgodose barns rättigheter i handläggning och beslut. Det har Länsstyrelsen gjort genom att på intranätet beskriva metoderna, uppmärksamma frågan i nyheter och bjuda in medarbetarna till seminarium om att stärka barnens rätt till delaktighet.

Hänsyn till barn vid djurskyddstillsyn

Vid tillsynsbesök i samband med djurskyddskontroller tar Länsstyrelsen hänsyn till och uppmärksammar barn och deras hemmiljö. Vi gör oanmälda kontroller efter mottagna anmälningar och tittar aktivt efter tecken på våld eller andra missförhållanden i familjen, framför allt där det finns barn. Vid mycket ingripande beslut i hushåll med barn försöker vi genomföra besök, i de fall det är möjligt, efter storhelger eller semestertid. Detta gör vi för att minska det eventuella lidande som barnet kan tänkas uppleva i situationen. Myndigheten kontakter socialtjänst och polis vid misstanke om att det förekommer våld eller andra missförhållanden, till exempel brister i omvårdnad, boendemiljö eller vid pågående missbruk. Hittills under 2022 har vi anmält oro för ett barn och fem vuxna, med förhoppning om att deras livssituation ska förbättras.

Länsstyrelsen har under 2022 tagit fram informationsmaterial särskilt anpassat för barn om vilka djurskyddsregler som gäller för de vanligaste djurslagen som barn kommer i kontakt med. Under 2022 har Länsstyrelsen börjat med att dela ut informationsblad till barn där Länsstyrelsen finner det lämpligt. Barn har en fantastisk förmåga att påverka sina omsorgspersoner och därigenom kan Länsstyrelsen få goda djurskyddseffekter av informationssatsningen.

Hänsyn till barn vid tillsyns- och tillståndsprövning

I tillsynsarbetet har Länsstyrelsen arbetat med tillståndsprövningar och i arbetet med förorenade områden arbetar Länsstyrelsen för att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. I detta arbete är barnrättsperspektivet viktigt. Vi har bland annat arbetat för att barns hälsa och för att miljön skyddas mot skador och olägenheter, för att den biologiska mångfalden bevaras för kommande generationer samt för återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi så att resurser ska finnas kvar även i framtiden.

Social hållbarhet – med barns bästa i åtanke

Inom frågor som rör social hållbarhet finns ett tydligt barnrättsperspektiv integrerat. Alla barn har rätt att växa upp under trygga förhållanden utan våld.

Barnperspektivet tas i särskilt beaktande i besluten av de utvecklingsmedel som Länsstyrelsen fördelar till kommuner och civilsamhället för olika integrationsinsatser. Det kan exempelvis handla om att ta hänsyn till hur barn påverkas direkt eller indirekt av insatsen.

Barnets rätt till kulturarv

Länsstyrelsens arbete med att vårda, bevara och tillgängliggöra kulturmiljöer utgår bland annat från barns rätt till kulturarv enligt barnkonventionen. Vi strävar efter att texter och illustrationer ska vara lätta att läsa och förstå, liksom att informationsskyltar, i möjligaste mån, ska placeras i en sådan höjd att de även kan ses och läsas av barn.

Under 2022 har arbetet med att skapa en unik lekplats i kulturreseptatet Pershyttan färdigställt. Lekplatsen är tänkt att skapa intresse och förståelse för bergshanteringens olika processer med hjälp av lekmiljöer som har inspirerats av de olika anläggningarna i området. Under året har också den kulturhistoriskt mycket värdefulla fotbollsläktaren vid Skyllbergs bruk renoverats med stöd av Länsstyrelsen. Läktaren kan därmed nyttjas i Skyllbergs IK:s mycket omfattande barn- och ungdomsverksamhet. Ett utmärkt exempel på hur kulturarv kan brukas från ett barnperspektiv.

Ökat barnrättsperspektiv inom krisberedskap

Under 2022 har barnrättsperspektivet beaktats i övningsplanering inom krisberedskap. Barnrättsperspektivet finns med som en punkt i arbetsplanen. Syftet är att få med barnens perspektiv i det vardagliga arbetet som genomförs, exempelvis inom utbildningar, konferenser och beredskapsplanering. Frågorna får ett allt större utrymme i beredskapsplaneringen.

Mänskliga rättigheter och folkhälsa

Mänskliga rättigheter är ett av de rättighetsperspektiv som är prioriterade i Länsstyrelsens strategiska plan 2019–2023. Målet är att Länsstyrelsens verksamheter ska bidra till att alla människor i länet får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda. För att skapa förutsättningar att nå målet har en struktur etablerats för kompetensutveckling om mänskliga rättigheter och för ett rättighetsbaserat arbetssätt.

Den utbildningsinsats som genomfördes under 2021, där myndighetens alla anställda fick grundutbildning i mänskliga rättigheter, utgör en viktig grund för Länsstyrelsens fortsatta arbete; att kvalitetssäkra att rättighetsperspektivet finns med i myndighetens verksamhetsplanering och uppföljning. Under 2022 har det fördjupade arbetet med att implementera ett rättighetsbaserat arbetssätt till viss del förskjutits på grund av vakans inom uppdraget. Alla nyanställda erbjuds ett introduktionsprogram, där ett av delmomenten handlar om mänskliga rättigheter. Ett annat delmoment i introduktionsprogrammet är förvaltningskunskap, som bland annat tar upp antidiskriminering och likabehandling, men också hur myndigheten lämnar ut information och ger vägledning, råd och annan hjälp till enskilda.

Rättighetsperspektivet och det nationella folkhälsomålet tillämpas i Länsstyrelsens arbete inom flera verksamhetsområden. Aktuella exempel på detta arbete beskrivs i följande åtta avsnitt.

En tillgänglig myndighet

Länsstyrelsen i Örebro län är en myndighet som ska vara tillgänglig för alla. Myndighetens lokaler, verksamhet, och information ska vara tillgängliga även för personer med någon form av funktionsnedsättning. Tillgänglighetsarbetet på Länsstyrelsen omfattar både medarbetare och besökare. I vår verksamhet strävar vi efter att mångfald ska vara normen. Detta genomsyrar till exempel Länsstyrelsens arbete i samband med rekryteringar, där myndigheten poängterar att vi vill ta tillvara de kvalitéer som mångfald tillför verksamheten.

Under 2022 har Länsstyrelsen beslutat att myndigheten kommer att flytta till nya kontorslokaler. De nya lokalerna utformas utifrån befintliga lagkrav för tillgänglighet, vilket kommer innebära att Länsstyrelsen får mer tillgängliga kontorslokaler än idag.

Länsstyrelsen arbetar medvetet och kontinuerligt för att ha en kommunikation som är inkluderande och tillgänglig för alla oavsett funktionsnedsättning. Alla medborgare ska kunna kommunicera med oss och ta del av vår information, vilket innebär att tillgänglighet för besökare och medborgare med funktionsnedsättning beaktas särskilt.

Under 2022 har Länsstyrelsens arbete med att öka tillgängligheten digitalt. Några exempel:

- medvetna bildval som inkluderar alla,
- filmer som är textade och i viss mån syntolkade samt
- arbete för att Länsstyrelsens webbplats, intranät och kanaler i sociala medier följer lagkrav på tillgänglighet.

Under året har vi också fortsatt det kunskapshöjande arbetet för att ge medarbetare förutsättningar för att skapa tillgängliga dokument.

I arbetet med djurskyddstillsyn arbetar Länsstyrelsen aktivt med att vara tydliga i all kommunikation, såväl muntligt som skriftligt. Stort fokus läggs på att våra kontrollrapporter och beslut ska vara skrivna på ett enkelt och begripligt språk som anpassas efter mottagaren. Under 2022 har Länsstyrelsens medarbetare genomfört utbildning i klarspråk. Ökad kunskap i klarspråk har givit Länsstyrelsen ytterligare verktyg i vårt sätt att kommunicera skriftligt och kan förväntas leda till ännu tydligare rapporter och beslut. Länsstyrelsen uppmuntrar djurhållare att höra av sig till oss om det är något de inte förstår i våra rapporter eller beslut och som behöver förtydligas. Djurhållare kan till exempel yttra sig inför beslut i djurskyddsärenden antingen skriftligt eller muntligt. I samband med prövning om eventuellt djurförbud erbjuds djurhållare ett fysiskt möte med länsveterinär och beslutande chefsjurist för att lämna sitt yttrande i ärendet. Länsstyrelsen har ett nära samarbete med Lantbrukarnas riksförbunds omsorgsgrupp och tar kontakt med dem när lantbrukare kan behöva stöd.

Samhällsplanering och rätten till bostad

Länsstyrelsen bidrar till arbetet med mänskliga rättigheter genom att i dialog med kommunerna belysa olika sociala aspekter i den fysiska planeringsprocessen, exempelvis översiktsplaneringen. Alla människors rätt till bostad förs fram i samband med kommunernas bostadsförsörjningsarbete, exempelvis i dialog kring kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjning. Vikten av att arbeta utifrån ett rättighetsperspektiv har fortsatt varit utgångspunkten även i årets regionala bostadsmarknadsanalys. I analysen beskriver Länsstyrelsen bland annat situationen och läget på bostadsmarknaden för utsatta grupper i länet.

Bostadsmarknadsanalysen är ett planerings- och kunskapsunderlag för bostadsförsörjningsarbetet i länet och bidrar till att skapa bättre förutsättningar för alla människor att leva i goda bostäder i Örebro län.

Tillgänglig natur för alla

Målgruppen för Länsstyrelsens arbete med naturvägledning och friluftslivsanordningar omfattar alla länets medborgare. Genom att anlägga stigar, rastplatser och parkeringar underlättar Länsstyrelsen friluftslivet även för de som inte är naturvana. I mån av ekonomiska medel och naturens förutsättningar, satsar Länsstyrelsen på hög tillgänglighet i ett urval av länets skyddade naturområden. Det kan handla om allt från extra tydliga ledmarkeringar och fler informationsskyltar till ledstråk, hårdgjorda stigar och rastbord med plats för rullstol. I länets två nationalparker samt fem naturreservat finns särskilt anpassade anordningar för personer med rörelsenedsättning. Liksom tidigare år genomfördes under 2022 en kvalitetsgranskning av våra tillgänglighetsanpassade områden. Rapporten hjälpte förvaltarna att rikta enkla insatser till viktiga platser, såsom påfyllnad av grus vid stigar och ramper, flytt av information och lövkattning. Likaså redovisades även förslag till förbättringar vid kommande restaureringsinsatser, som fler tillgängliga rastbord och högre tillgänglighet i ett dass. Mycket har åtgärdats under året men vissa resurskrävande insatser lämnas till kommande år. Under 2022 har Länsstyrelsen höjt tillgängligheten på en av stigrundorna i Garphyttans nationalpark samt där också skapat fler tillgängliga rastplatser.

Även naturvägledningen är ett viktigt verktyg för att öka tillgängligheten till våra skyddade naturområden. Inte minst Länsstyrelsens webbplats (www.lansstyrelsen.se/orebro/naturreservat) underlättar för besökare, dels att hitta områden efter sina specifika behov dels att kunna planera sitt besök. I Tivedens nationalpark skapas, genom personlig naturvägledning vid guidningar och bemanning, möjlighet att tillgodogöra sig naturupplevelser med professionell guidning. Det kan exempelvis passa dem som inte vågar sig ut på egen hand eller dem som har svårt att ta till sig skriven information. Tillgänglighet är även en viktig faktor när Länsstyrelsen tar fram skyltar och annan information om vår skyddade natur. Nya informationsskyltar formges och placeras i möjligaste mån så att de kan ses och läsas av de flesta.

Under 2022 har ett flertal lokala vattenvårdsprojekt (LOVA-projekt) ägt rum, där gymnasieelever har deltagit i restaurering av vattendrag och våtmarker. Detta gynnar naturmiljön på såväl kort som lång sikt genom en ökad förståelse och entusiasm för naturen och dess utmaningar.

Allas rätt till friluftsliv i skyddad natur

Inom Länsstyrelsens arbete med att skydda och förvalta värdefull natur arbetar vi med att underlätta för alla invånare i länet att komma ut och besöka länets naturreservat och nationalparker. Genom naturvägledning försöker Länsstyrelsen på olika sätt underlätta även naturovana att ta sig ut till skyddade områden. Det kan vara med hjälp av exempelvis tryckta skyltar, foldrar och digital information på Länsstyrelsens webbplats, såväl som personlig naturvägledning i form av guidningar i naturreservat och bemannad personal i Tivedens nationalpark. Inom förvaltningen av länets naturreservat och nationalparker genomförs årligen åtgärder för att både upprätthålla och förbättra tillgängligheten till friluftslivsanordningar som entréer, stigar och ledvägvisning.

För ytterligare beskrivning hänvisas till avsnittet Skydd, skötsel, förvaltning och tillgängliggörande av värdefulla naturområden (sid 106).

Stärka enskildas rättigheter – personliga ombud

Verksamhet med personligt ombud riktar sig till personer över 18 år som har psykiska funktionsnedsättningar samt betydande svårigheter att utföra aktiviteter inom olika livsområden.

Länsstyrelsen administrerar statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud och har även i uppdrag att följa upp, stödja och utveckla verksamheterna i länet. Verksamhet med personligt ombud fanns under 2022 i fem av länets tolv kommuner. Under året har Länsstyrelsen i Örebro län, i samverkan med länsstyrelserna i Dalarnas, Gävleborgs, Värmlands och Västmanlands län, påbörjat ett arbete i syfte att bland annat möjliggöra att länsstyrelsernas medel och resurser på ett effektivare sätt kommer ombuden till nytta. Som en första aktivitet i samverkansforumet har ombuden och verksamhetschefer under 2022 erbjudits en föreläsning om bemötande av personer med olika psykiska funktionsnedsättningar. Aktiviteten gav även utrymme för nätverkande och erfarenhetsutbyte mellan deltagarna från de fem länen.

Under året har Länsstyrelsen deltagit vid ledningsgruppträffar för tre av de fem kommunerna som har verksamhet med personligt ombud. Genom att delta på ledningsgruppträffar får Länsstyrelsen en lägesbild över verksamhetens utmaningar, svårigheter och framsteg. Lägesbilden har lyfts vidare till Socialstyrelsen, vars roll är att leda och samordna arbetet med personligt ombud i landet och ansvara för uppföljning och återskoppling till regeringen.

Folkhälsa i rådgivning och tillsyn

Länsstyrelsens rådgivning och tillsynsarbete bidrar till att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen. I tillsynsarbetet kopplat till tillståndsprövningar och arbetet med förorenade områden arbetar Länsstyrelsen för att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Länsstyrelsen arbetar med faktorer som påverkar hälsotillståndet, exempelvis vilken miljö vi lever i. Myndigheten arbetar också med tillsynsvägledning inom hälsoskydd som bidrar till att nå folkhälsomålet.

Folkhälsofrågor uppmärksammas även vid handläggning av kommunala detalj- och översiktsplaner, exempelvis tillgång till grönområden i bostadsområden samt tätortsnära natur- och friluftslivsområden. Det kan också handla om utformning av allmänna platser samt gång- och cykelvägar. Länsstyrelsen bevakar även frågor som rör människors hälsa så som förorenad mark, buller och vibrationer, miljö kvalitetsnormer och radon.

Samhällsplanering är en del av vårt uppdrag att informera och arbeta med riksdagens tio mål för friluftslivet, som bland annat rör folkhälsa. Länsstyrelsen lyfter dessa mål i det länsövergripande planeringsunderlaget för Örebro län och påpekar dess betydelse för en hållbar utveckling inom kommunerna.

Rökfria utomhusmiljöer

Arbetet med att uppmärksamma medborgarna på rökfria utomhusmiljöer med stöd i lag har fortsatt genom kommunikationsinsatser i sociala medier vid flera tillfällen under 2022. Inläggen har fått god spridning; ett exempel är inlägget för att uppmärksamma årsdagen av den nya tobakslagen, som fick spridning till 12 858 personer.

Inför den tobaksfria dagen i maj bjöd vi in familjecentraler för att uppmärksamma rökfria utomhusmiljöer med särskilt fokus på lekplatser. Fyra av länets familjecentraler medverkade och uppmärksammade dagen på olika sätt genom aktiviteter och inlägg i sociala medier.

Friluftsliv i skyddad natur

Friluftsliv i olika former har en stor betydelse för folkhälsan. Möjligheten att vara ute i naturen är en viktig grundsten för både fysisk och psykisk hälsa. Ett av skälen för att bilda naturreservat och nationalparker är att tillgodose behovet av områden för friluftslivet, och en stor del av länets skyddade natur används inom såväl friluftsliv som naturturism. Genom skydd, förvaltning, samråd och lagtillsyn ser Länsstyrelsen till att dessa

miljöer bevaras, tillgängliggörs och brukas med bibehållna värden – så att de kan fortsätta utgöra en positiv resurs för goda levnadsvanor.

För en utförligare beskrivning av genomförda åtgärder för friluftslivet i skyddad natur hänvisas till avsnitten Tillgänglig natur för alla (sid 38) samt Naturvård och miljöskydd (sid 99).

Förenkla för företag

Arbetet med att förenkla för företag är främst fokuserat på digitalisering, informationsinsatser och en löpande god dialog med företagare och dess företrädare för ökad kunskap och möjlighet att aktivt bidra till fortsatta regelförenklningar framöver.

Digitalisering

Under 2022 har Länsstyrelsen internt fortsatt det kontinuerliga arbetet för att informationen på myndighetens webbplats ska vara tydlig och enkel, bland annat för länets näringsliv och företag. Utöver information ska även exempelvis avtal, blanketter och ansökningshandlingar vara så enkla som möjligt. Under året har Länsstyrelsen lanserat ett antal e-tjänster och webbformulär, exempelvis rörande markavvattning, djurtransporter och utsättning av fisk och kräfter. Syftet är bland annat att underlätta vid tillståndprocesser. De tjänsteleverantörer som Länsstyrelsen anlitar för skötsel av naturreservat och nationalparker erbjuds numera möjligheten att signera avtal digitalt (med Bank-ID), i stället för avtalshantering med traditionell postgång.

Länsstyrelsen har under 2022 även publicerat ett antal nya sidor på engelska, som ska underlätta för företagare att få information och möjligheter att utföra olika tjänster digitalt inom EU. Arbetet, som genomförts enligt EU-förordningen Single Digital Gateway (SDG), gäller bland annat sidor som rör vattenverksamhet, biodlare och fiskerinäringen.

Länsstyrelsen i Örebro län jobbar aktivt för att få myndighetens leverantörer att skicka e-faktura i stället för pappersfaktura. För att förenkla för de företag som inte själva har ett system för e-fakturor erbjuds möjlighet att ansluta sig till Länsstyrelsens leverantörsportal, där företaget kostnadsfritt kan skicka e-faktura på ett enkelt sätt.

Inom förvaltningsobjektet Miljöskydd finns en förteckning över alla de e-tjänster som Länsstyrelsen förvaltar som är riktade till företag och verksamhetsutövare av miljöfarlig verksamhet. Arbeta pågår att länka samtliga e-tjänster via webbplatsen verksamt.se. Inom ramen för miljöuppdraget, där samtliga länsstyrelser, Statens jordbruksverk, Statens Livsmedelsverk, Tillväxtverket, Naturvårdsverket ingår, pågår arbete att utveckla fler digitala tjänster för att täcka in hela livsmedelskedjan.

Samtliga e-tjänster innebär en effektiv möjlighet att enkelt skicka in underrättelse, anmälan, ansökan eller registrering av uppgifter till länsstyrelserna. Genom att använda Länsstyrelsens e-tjänster minskar företagens börda och behovet av kompletteringar minskar. Dessutom bidrar Länsstyrelsens nationella arbete med gemensamma e-tjänster – exempelvis registreringsrutiner, dokumentmallar och handböcker för handläggning – att företag upplever statliga myndigheter som likriktade i sin myndighetsutövning.

Informationsinsatser

Inom ramen för livsmedelsstrategin har ett antal informationsinsatser gjorts under 2022 för att underlätta för lantbruksföretagare. Detta har skett dels genom Länsstyrelsens egen tidning Gröna bladet, dels genom informationsträffar som Länsstyrelsen eller andra aktörer har anordnat.

Länsstyrelsen lämnar löpande aktuellt informationsmaterial i samband med våra tillsynsbesök inom djurskydd och kontroller inom ramen för EU:s jordbrukspolitik. Länsstyrelsen skickar löpande ut aktuellt

informationsmaterial till djurhållare i administrativt hanterade tillsynsärenden. Länsstyrelsen skickar även regelbundet ut nyhetsbrev till länets djurhälsopersonal. Nyhetsbreven innehåller bland annat omvärldsbevakning och information om ny lagstiftning. Ett syfte med nyhetsbreven är att underlätta för företagen att göra rätt.

Länsstyrelsen arbetar aktivt med aktuell information på myndighetens webbplats; inte minst om hur samråd och tillståndprocessen enligt miljöbalken går till. Länsstyrelsen arbetar också med att sprida information om befintliga e-tjänster. Myndigheten följer upp tillståndprocessen genom att skicka ut enkäter till de verksamheter som prövat hela sin verksamhet. Utifrån resultaten i enkäterna arbetar vi med ständiga förbättringar.

På Länsstyrelsens webbplats finns lätt tillgänglig information om bidrag, om vad som gäller vid arbetsföretag som berör fornlämningar med mera. Webbplatsen har också information om länets mest värdefulla kulturmiljöer, som också är attraktiva besöksmål. Denna information kan nyttjas av till exempel besöksnäringen.

Service och dialog

Generellt har Länsstyrelsen hög tillgänglighet för frågor på mejl och telefon i hela organisationen och jobbar aktivt med att ha en bra dialog med företagen i länet. I följande avsnitt ges några konkreta exempel på Länsstyrelsens arbete under 2022.

Krisstöd till lantbruksföretag

Inför och under ansökningsperioden för krisstödet till lantbruksföretag bjöd Länsstyrelsen in såväl branschföreträdare som rådgivare för att informera, svara på frågor och ge konkreta tips för att underlätta ansökan. För att snabba på handläggning togs personlig kontakt för att få in kompletteringar, där handläggare hjälpte sökande att ta fram den information som efterfrågades. Detta var mycket uppskattat och dessutom blev handläggningen mer effektiv.

Jordbruksstöden

I arbetet med de ordinarie jordbruksstöden kontakter Länsstyrelsen alla större företag som inte har inkommit med ansökan, för att påminna och minska avdrag för sen inkomst efter avslutad ordinarie ansökansperiod. I ett flertal fall har detta arbete lett till företag har kunnat undvika att gå miste om ersättningar av betydande storlek. Inom kontrollverksamheten kopplat till jordbruksstöden har även ett arbete gjorts för att belysa regelkrångel i nuvarande tvärvillkor och för att ge förslag på förbättringar till de kommande grundvillkoren. Förslagen skickades till Jordbruksverkets och länsstyrelsens gemensamma reformarbete.

Djurskydd

Inom djurskyddsverksamheten har Länsstyrelsen en god dialog med Lantbrukarnas riksförbund (LRF), genom deras omsorgsgrupp. Länsstyrelsen har regelbundna möten ett par gånger per år, där vi efterfrågar synpunkter från näringen om hur vi ska kunna underlätta för lantbrukarna att göra rätt. Vid tillståndsansökningar för yrkesmässig djurhållning eller djurhållning i större omfattning prioriteras ansökningar från företag före ansökningar från hobbyverksamhet, och vi har en kort och effektiv handläggning av dessa ärenden.

Förprovning av djurstallar

Företagare som ska bygga djurstallar och lämna in en förprövningsansökan ges möjlighet att få hjälp med sin ansökan via telefon eller vid ett personligt besök på Länsstyrelsen. Under hela förprövningsprocessen – från inkommande förprövningsärende till beslut efter besiktning av djurstallet – sker en kontinuerlig dialog mellan Länsstyrelsen och den sökande via post, e-post, telefon och besök på gården. Detta har lett till att handläggningstiden minskat och att besluten har tagits utifrån rätt underlag.

Myndigheten har även under 2022 deltagit i en kurs med gårdsbesök där lösningar och utmaningar vid ombyggnation av befintliga ladugårdar diskuterats med lantbrukare.

För att ytterligare underlätta ansökningsförfarandet vid förprovning av djurstallar arbetar länsstyrelserna i ett nationellt samarbete med att ta fram nya blanketter. En förväntad effekt blir att handlingarna som lämnas in blir mer kompletta redan från början och att ansökningsprocessen därigenom effektiviseras.

Företag som ansöker om Klimatklivet

Länsstyrelsen arbetar med att underlätta och effektivisera processen för de företag som ansöker om stöd enligt Klimatklivet. Genom att vara delaktiga tidigt i ansökningsprocessen undviker vi ansökningar som inte är berättigade till stöd, vilket sparar tid och resurser för företag. Länsstyrelsen arbetar aktivt med att informera om stödet, bland annat genom nyhetsblad och informationsträffar. Informationsträffar ger möjlighet att ställa frågor och få råd kring sin ansökan. Myndigheten avsätter även tid för rådgivning via telefon och personliga möten.

Dialoger i plan- och byggärenden

Länsstyrelsens vägledning och tidig dialog med kommunerna främjar förutsägbarhet och förenklar i förlängningen plan- och byggprocessen för företag. Länsstyrelsen för en löpande dialog även med fastighetsägare inför planerade arbeten och vägleder dem inför tillståndsprövningar enligt kulturmiljölagen. Dessa samråd i ett tidigt skede av byggprocessen bäddar för en snabb och effektiv handläggning.

Dialog med Boverket om framtidens byggregler

Inför Boverkets remiss om översynen av dagens byggregler, *Möjligheternas byggregler*, som kommer under våren 2023, har Länsstyrelsen tagit kontakt med Boverket. Dagens byggregler är inte utformade för lantbrukets olika byggnader. Länsstyrelsen har därför klargjort för Boverket att det är extra viktigt att framtida byggregler anpassas även efter djurstallar samt på vilket sätt det behöver göras för att uppnå ett bra djurskydd.

Arbetsmiljö och medarbetare

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljön med anledning av flexibelt arbetsliv och distansarbete

Länsstyrelsens arbetsmiljöarbete har präglats av frågor kopplat till återgången till kontoret igen efter pandemin. Från och med oktober 2021 har medarbetarna välkomnats tillbaka till arbetsplatsen och återgången har skett succesivt. Från 1 april 2022, när pandemirestriktionerna lättade, infördes riktlinjen för distansarbete och medarbetare erbjöds att teckna överenskommelse om distansarbete upp till 49 procent av arbetstiden.

Merparten av Länsstyrelsens medarbetare har tecknat överenskommelse om distansarbete. Överenskommelsen baseras på medarbetarnas önskemål, men utgår från verksamhetens behov. För att få till en väl fungerande arbetsmiljö har utrustning lånats ut till hemarbetsplatsen i form av skärm, tangentbord och muspekare.

Under pandemin har Länsstyrelsen, i likhet med många andra arbetsgivare, fått värdefulla erfarenheter av distansarbete. Vi har sett en utveckling inte minst kring digitalisering och nya arbetssätt. Medarbetare har anpassat sig och hittat olika digitala forum och verktyg i sitt arbete.

Det omfattande hemarbetet har ställt nya krav på chefernas förmåga att utöva ett närvarande ledarskap på distans. En del av utmaningen har handlat om att uppmärksamma de arbetsmiljörisker som förknippas med arbete hemifrån. Till riskerna hör såväl ergonomiska som sociala faktorer. Länsstyrelsen har därför påbörjat en utveckling av arbetsmiljöarbetet i syfte att säkerställa att arbetsmiljön är tillfredsställande i det nya flexibla arbetslivet som ställer krav på både medarbetarskap och ledarskap.

Länsstyrelsen har under året inlett en översyn av myndighetens systematiska arbetsmiljöarbete, fokus ligger bland annat på anpassningen till det nya flexibla arbetslivet.

Medarbetarundersökning

En medarbetarundersökning genomförs vartannat år på Länsstyrelsen. Syftet är att ge underlag för att långsiktigt utveckla och förbättra vår arbetsplats. Under 2022 har enheter och avdelningar arbetat vidare utifrån resultatet av medarbetarundersökningen 2021.

Länsstyrelsens chefer har till uppdrag att identifiera prioriterade utvecklingsområden och att omhänderta resultatet. Enheternas handlingsplaner sammanställs sedan på avdelningsnivå för att identifiera behov av eventuella insatser på myndighetsnivå.

Hälso- och arbetsmiljöprofil

Som ett led i vårt hälsofrämjande arbete har myndighetens medarbetare erbjudits en hälso- och arbetsmiljöprofil via företagshälsovården. Erbjudandet startade 2021 och avslutades 2022.

Friskvård

Som ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare erbjuder Länsstyrelsen medarbetarna dels ett friskvårdsbidrag, som nyttjas i hög utsträckning, dels medlemskap i en kamratförening och en idrottsförening.

Säkrare ensamarbete i fält

Länsstyrelsens arbete enligt den rutin för att kontrollera hemkomst och status hos medarbetare som arbetar i fält eller utför kontroller och tillsyn, fortsätter i samverkan med Bergslagens Räddningstjänst. Rutinen är ett led i uppfyllandet av myndighetens skyldigheter enligt Arbetsmiljöverkets föreskrift om ensamarbete (AFS 1982:3) och för att säkerställa en trygg arbetsmiljö för våra medarbetare.

Kompetensförsörjning

Kompetens är avgörande för Länsstyrelsens förmåga att lösa sina uppdrag. Kompetensförsörjning handlar om hur myndigheten arbetar för att säkerställa och utveckla denna förmåga i takt med att uppdrag och förutsättningar förändras.

I Länsstyrelsens strategiska plan 2019–2022 är strategisk kompetensförsörjning ett av Länsstyrelsens fem strategiska områden under denna period. Strategisk kompetensförsörjning kräver samarbete mellan myndighetens enheter, avdelningar och verksamhetsområden för att nå framgång. Länsstyrelsens strategiska plan ska bidra till att förstärka de delar av Länsstyrelsens verksamhet och arbetssätt som leder oss mot visionen. Detta kräver ett långsiktigt och strategiskt arbete med kompetensförsörjning.

Att införa en process för kompetensförsörjning ger förutsättningar för en lärande organisation, som kontinuerligt förbättrar sin förmåga att hantera verksamhetens utmaningar och krav. Den viktigaste förutsättningen för en välfungerande kompetensförsörjning är att ledare och medarbetare har en samsyn rörande verksamhetens uppdrag och prioriterade utvecklingsområden men också vilka utmaningar dessa skapar i arbetet.

Under 2022 har Länsstyrelsen antagit en modell och riktlinje för strategisk kompetensförsörjning. Kompetensförsörjningen har även integrerats i myndighetens omvärldsbevakning och omvärldsanalys, vilket kan bidra till en bättre framförhållning för kommande kompetensbehov. En inspirationsföreläsning för samtliga chefer och fackliga representanter har genomförts på temat. Modellen kommer att tillämpas under 2023 då den strategiska planen är förlängd att gälla till och med 2023.

Attraktiv arbetsgivare

Fackförbundet Naturvetarnas medlemmar har i en enkätundersökning listat vilka arbetsgivare de helst vill jobba hos. Länsstyrelsen (länsstyrelserna) hamnar på en delad förstaplats tillsammans med Astra Zeneca. Dessutom rankas länsstyrelserna som den mest hållbara arbetsgivaren. Naturvetarnas medlemmar anser att vi erbjuder avgörande faktorer som stimulerande arbetsuppgifter, arbete med hållbarhetsfrågor och möjlighet till kompetensutveckling.

För att vara en attraktiv arbetsgivare med god förmåga att attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och anpassa kompetens har Länsstyrelsen i Örebro län under 2022 arbetat med:

- rekrytering och introduktion
- lönebildning
- medarbetarskap
- tillitsbaserad ledning och styrning
- lokalutveckling och flexibla arbetsformer samt
- avtal om lokala omställningsmedel.

Rekrytering och introduktion

Länsstyrelsen har ett generellt stort behov av att rekrytera ny kompetens. Under 2022 har ett sextiototal rekryteringar genomförts, i vissa rekryteringar har fler än en medarbetare anställts. Rekryteringsarbetet ska säkerställa att medarbetare med rätt kompetens anställs. Att rekrytera rätt medarbetare är avgörande för att bygga och upprätthålla en framgångsrik organisation. Därför är det viktigt att Länsstyrelsens chefer ges bästa möjliga förutsättningar för att lyckas med sina rekryteringsprocesser, det kan handla om stöd via HR, kompetensutveckling och att erbjuda en effektiv och ändamålsenlig process. Länsstyrelsen fortsätter sitt utvecklingsarbete inom detta område.

Även de förändringar i lagen om anställningsskydd (LAS) som trädde i kraft 1 oktober 2022, påverkar myndighetens förutsättningar för bemanningsplanering. Anpassningar av kompetensförsörjning pågår, då en betydande del av myndighetens finansiering styrs av externa medel. LAS-förändringarna har medfört mindre möjligheter att tidsbegränsa anställningar.

Länsstyrelsens nyanställda medarbetare ska bli väl omhändertagna och få en bra start vid myndigheten. Onboarding innebär ett strukturerat arbetssätt för introduktion av nyanställda. Länsstyrelsens onboarding-process inleds redan när anställningsbeslutet är fattat och syftar till att hjälpa de nyanställda att sätta sig in i såväl rutiner och policyer som arbetssätt och den sociala samvaron. Den regelbundet återkommande och gemensamma introduktionen av nya medarbetare genomfördes under pandemin digitalt, men sker nu återigen fysiskt på plats. En del i detta arbete är att Länsstyrelsen återkommande arrangerar ett övergripande introduktionsprogram som innehåller bland annat verksamhetskunskap och förvaltningsrätt samt frågor som rör statstjänstemannarollen och likabehandling.

Lönebildning

Länsstyrelsen har vid nyrekryteringar och lönerevision under 2022 bevakat löneläget, och då jämfört med andra länsstyrelser och andra relevanta arbetsgivare i närområdet för att trygga personal- och kompetensförsörjningen på kort och lång sikt.

Länsstyrelsen genomför årliga lönekartläggningar, med syfte att säkerställa att vi har en lönebild fri från osakliga löneskillnader. Länsstyrelsen har även under 2022 analyserat myndighetens lönebild. Några osakliga löneskillnader på grund av kön bedöms inte förekomma vid myndigheten.

Medarbetarskap

Länsstyrelsen har fortsatt sin satsning på medarbetarskap, bland annat har så kallade dilemmadiskussioner hållits vid enheterna. Medarbetarskap innebär att myndighetens medarbetare har ett gemensamt ansvar för att medverka till ett positivt arbetsklimat och för att bidra till sin egen såväl som andras arbetsglädje. Ett gott medarbetarskap är ett viktigt inslag i Länsstyrelsens varumärke som arbetsgivare, som bidrar till vår förmåga att attrahera och behålla medarbetare. Länsstyrelsen har under 2022 fortsatt arbeta i en utbildningsportal som tar upp frågor om medarbetarskap och ledarskap.

Tillitsbaserad ledning och styrning

Under året har Länsstyrelsen arbetat vidare med kompetenshöjande satsning på tillitsbaserad ledning och styrning. Initialt har satsningen varit riktad till myndighetens chefer, men i förlängningen ska också övriga medarbetare involveras.

Länsstyrelsen tillämpar tidsbegränsade chefsförordnanden som löper under fyra år. Under 2022 har dessa chefsförordnanden löpt ut. Ett uppföljnings- och utvecklingsarbete genomfördes inför de förnyade chefsförordnanden som gäller för perioden 1 april 2022–31 mars 2026.

Lokalutveckling och flexibla arbetsformer

Resan mot nya kontorslokaler har fortsatt under 2022. Länsstyrelsens långsiktiga målsättning är att myndighetens lokal ska erbjuda en god arbetsmiljö, vara anpassad för verksamhetens behov och främja nya arbetssätt.

Under året har arbetet fokuserat på att utreda förutsättningarna för att antingen utveckla myndighetens befintliga lokal eller att flytta till nya lokaler. Strax innan sommaren fattade Länsstyrelsen beslut om att flytta till en ny lokal. Därefter har ett nytt hyresavtal har förhandlats fram. Myndighetens nya lokal uppfyller de krav som är ställda i lokalprogrammet och i den tekniska beskrivningen. Lokalen tillgodoser också en bra planlösning och arbetsmiljö, enligt behovsanalysen. Bedömningen är att den nya lokalens planlösning, i jämförelse med befintlig lokal, erbjuder större sammanhängande yta och i högre utsträckning stödjer samverkan, kommunikation och de arbetssätt som vi vill främja inom Länsstyrelsen.

Beslutet innebär att Länsstyrelsen flyttar till nya lokaler vid Resecentrum i Örebro i april 2024, till fastigheten kallad Örebro Entré. Genom det avtal Länsstyrelsen har tecknat med fastighetsägaren Corem, får myndigheten en lokal som stödjer vår vision och våra målsättningar och där vi kan utveckla nya arbetssätt och ytterligare stärka samverkan och samarbete inom Länsstyrelsens mångfacetterade verksamhet. Länsstyrelsen kan i denna nya fastighet anpassas till nya förutsättningar efter pandemin, där många av våra medarbetare i högre grad vill arbeta hemifrån. Myndigheten inför ett aktivitetsbaserat arbetssätt med fokus på att skapa en attraktiv arbetsplats. I den nyproducerade fastigheten har vi möjlighet att minska vår totala kontorsyta, samtidigt som vi skapar ett öppet kontor som främjar möten mellan människor. Läget i centrum är utmärkt med närhet till allmänna kommunikationer. Örebro Entré blir också en representativ fastighet som lever upp till våra högt ställda miljökrav. Det är också en fastighet som tillgodoser våra säkerhetskrav och verksamheternas specialbehov.

Vid utgången av 2022 finns en programstruktur framtagen som beskriver hur vi organiserar arbetet framåt i en genomförandefas. Genomförandefasen innebär att myndigheten flyttar in i nya lokaler och ett aktivitetsbaserat arbetssätt införs. Lokalprojektet drivs som en övergripande förändringsprocess, som även kommer att inkludera ett förändrat arbetssätt och en förändrad kultur. Öppenhet och transparens genomsyrar processen, och alla nivåer har och kommer att ges möjlighet att vara delaktiga i olika skeenden: chefer, medarbetare, arbetsmiljöombud och fackliga parter. Då förändringen bedöms som stor, kommer myndighetens chefer att bli bärare och ledare av ett omfattande förändringsarbete. Förändringsledningen kommer att sammanfattas i en förändringsplan som kommer att drivas parallellt med de delprojekt som behövs för att flytten ska bli så smidig som möjligt.

Personalomsättning

Personalomsättning	År 2022	År 2021	År 2020
Personalomsättning nyanställda, tillsvidareanställda (%)	14,3	11,6	10,0
Personalomsättning avgångna, tillsvidareanställda (%)	11,8	7,9	8,4

Källa: Länsstyrelsens beslutsstödsystem LISA

Mot bakgrund av det samlade kompetensförsörjningsarbete som bedrivits inom Länsstyrelsen under året är bedömningen att Länsstyrelsen i Örebro län över lag har den kompetens, kvalitativt och kvantitativt, som motsvarar myndighetens behov för att klara sitt uppdrag.

Sjukfrånvaro

Kön och ålder	År 2022: Antal anställda ¹⁾	År 2022: Total sjukfrånva ro i förhålland e till sammanla gd ordinarie arbetstid ²⁾ (%)	År 2022: Sjukfrånva ro 60 dagar och längre i förhålland e till total sjuk- frånvaro ²⁾ (%)	År 2021: Antal anställda ¹⁾	År 2021: Total sjukfrånva ro i förhålland e till sammanla gd ordinarie arbetstid ²⁾ (%)	År 2021: Sjukfrånva ro 60 dagar och längre i förhålland e till total sjuk- frånvaro ²⁾ (%)	År 2020: Antal anställda ¹⁾	År 2020: Total sjukfrånva ro i förhålland e till sammanla gd ordinarie arbetstid ²⁾ (%)	År 2020: Sjukfrånva ro 60 dagar och längre i förhålland e till total sjuk- frånvaro ²⁾ (%)
Män ≤ 29 år	2,6	-	-	2,2	-	-	2,8	-	-
Män 30–49 år	37,2	2,5	20,7	37,9	1,0	-	35,3	1,7	31,9
Män ≥ 50 år	32,8	2,2	-	28,9	1,7	-	30,0	3,0	54,1
Män totalt	72,6	2,3	12,4	69,0	1,3	0	68,0	2,2	46,2
Kvinnor ≤ 29 år	11,4	3,3	38,6	11,3	5,5	52,9	10,8	9,2	87,3
Kvinnor 30–49 år	96,3	6,5	59,3	94,8	4,5	61,6	85,0	2,4	58,9
Kvinnor ≥ 50 år	44,9	4,0	30,6	42,7	4,2	71,3	39,8	6,7	78,9
Kvinnor totalt	152,6	5,6	52,5	148,8	4,5	63,5	135,5	4,2	73,8
Samtliga ≤ 29 år	14,0	2,9	36,8	13,5	4,7	52,8	13,6	7,6	86,5
Samtliga 30–49 år	133,5	5,4	54,9	132,7	3,5	58,2	120,2	2,2	53,1
Samtliga ≥ 50 år	77,7	3,3	23,4	71,6	3,2	58,9	69,8	5,1	73,0
Samtliga totalt	225,2	4,5	46,9	217,8	3,5	57,8	203,5	3,6	68,2

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, Länsstyrelsens beslutsstödsystem LISA

¹⁾ Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

²⁾ Enligt 7 kap. 3 § FÅB (2000:605) framgår att uppgifter för grupper med högst 10 anställda inte ska lämnas och inte heller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ

Kommentar till tabellen sjukfrånvaro

Länsstyrelsen i Örebro län är en relativt liten organisation, vilket innebär att enskilda sjukskrivningar får ett stort genomslag i statistiken, framför allt i de mindre grupperna. Under 2022 var den totala sjukfrånvaron 4,5 procent av ordinarie arbetstid. Detta innebär en ökning med en procent jämfört med 2021.

Vår uppfattning är att orsakerna till merparten av sjukfrånvaron inte har koppling till arbetsmiljön, och i de fall sjukfrånvaron har en koppling till arbetet pågår insatser. Vi har ett väl etablerat samarbete med företagshälsovården, såväl när det gäller arbetet med sjukfrånvaron som med förebyggande och hälsofrämjande insatser. Företagshälsovården deltar vid myndighetens centrala samverkansgrupp där sjukfrånvaron regelbundet följs upp.

Länsstyrelsens arbete med nationella stödverksamheter och resurssamverkan

Länsstyrelsernas ekonomiadministration (LstEA)

LstEA har i uppdrag att effektivisera och samordna ekonomiadministration och redovisningsmodell så att länsstyrelsernas ekonomiska information är enhetlig, jämförbar och rättvisande. Länsstyrelsen i Örebro är värddlän för LstEA.

Under 2022 har LstEA hanterat drygt 1 000 supportfrågor via supportsidan för att stötta övriga länsstyrelser i ekonomirelaterade frågor. LstEA har gjort ett 30-tal utsökningar ur ekonomisystemet och på sätt så sätt effektiviserat hanteringen för länsstyrelserna och ökat kvalitén för beställarna. Under året har LstEA utvecklat verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS) och anpassat den efter behov samt kompletterat den med ett nytt verksamhetsområde, som ska följa upp de sex nya civilområdena. LstEA har förvaltat och utvecklat den länsstyrelsegemensamma årsredovisningsmallen genom att bland annat minska antalet resultatindikatorer och lägga mer fokus på resultat. LstEA har sammanställt och besvarat Riksrevisionen frågeställningar gällande system och gemensamma processer och därigenom teoretiskt besparat nästan en halv årsarbetskraft åt länsstyrelsekollektivet.

Redovisning av verksamhetsområden

Länsstyrelsen i Örebro län bedriver följande verksamheter. För varje verksamhet redovisas årets resultatbedömning.

Verksamhet (VÄS)	Benämning	Resultatbedömning
20–21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Gott
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Utmärkt
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Gott
40–41	Hållbar samhällsplanering och boende	Utmärkt
42	Energi och klimat	Gott
43	Kulturmiljö	Gott
45–46	Samhällsskydd och beredskap	Gott
50–58	Naturvård och miljöskydd	Gott/Utmärkt
60–62	Areella näringar	Utmärkt
70, 80–85	Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.	Gott

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p1 De allmänna valen	Länsstyrelseinstruktion
17§ Kampsportsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
18§ Viltförvaltningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
1B3 Endast (delar av) vilt- och rovdjursförvaltningen	Regleringsbrev
1D7 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar många olika uppgifter och uppdrag. Som regionala valmyndigheter ansvarar länsstyrelserna för att planera och genomföra allmänna val, val till Europaparlamentet och nationella folkomröstningar. Mellan valen utses efterträdare för ledamöter och ersättare i region- och kommunfullmäktige som avgår under mandatperioden. Vidare fattar länsstyrelserna beslut om diverse förordnanden som borgerliga vigsselförrättare. Inom trafikområdet har länsstyrelserna bland annat ansvar för att besluta om lokala vägtrafikföreskrifter i vissa fall. Även tillstånd till tävling på vägar, skyltar och andra anordningar längs vägar samt beslut om sjötrafikföreskrifter ingår i länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag.

När det gäller jakt- och viltvård beslutar länsstyrelserna om licensjakt och skydds jakt på stora rovdjur, klövdjur och vildsvin, bedriver tillsyn, bildar och upplöser viltvårdsområden, arbetar för att öka den frivilliga jaksamverkan inom älgförvaltningen, granskar förvaltningsplaner och skötselplaner, beslutar om bidrag ur älgvårdsfonden, informerar om skadeförebyggande åtgärder och beslutar om ersättning för viltskador. Detta sker i samverkan med regionala intressen genom länets viltförvaltningsdelegation, som också fastställer övergripande riktlinjer för verksamhetsområdet.

Det övergripande nationella målet för *viltförvaltningen* är att alla djur som naturligt lever i Sverige ska finnas kvar på lång sikt i livskraftiga bestånd. Samtidigt ska tamdjurshållningen inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas. Det nationella målet kompletteras i vissa fall med nationella och regionala mål för specifika arter.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Kampsportsdelegationen

I enlighet med förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion 17 § ska det inom Länsstyrelsen i Örebro län finnas en kampsportsdelegation, som är ett särskilt beslutsorgan.

Kampsportsdelegationen ansvarar för prövning om tillstånd att anordna kampsportsmatch och återkallelse av tillstånd enligt lagen (2006:1006) om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher (även kallad kampsportslagen).

Syftet med delegationens arbete är att all kampsport som bedrivs i Sverige – där våld mot deltagarnas huvuden tillåts – ska genomföras med en godtagbar säkerhet för deltagarna. Detta är det centrala i delegationens tillståndsprövning samt för Länsstyrelsens tillsynsarbete, som behövs för att säkerställa att det tillstånd som delegationen beslutat om efterlevs.

Inom kampsportsområdet arbetar vi med såväl tillsyn (genom bland annat tillståndshavarens egenkontroller och tillsynsbesök på plats) som med prövningar och tillstånd. Dels utför Länsstyrelsen tillsyn över de verksamheter som beviljats tillstånd av Kampsportsdelegationen, dels är Länsstyrelsen föredragande i de ärenden där delegationen beslutar om tillstånd. Länsstyrelsen arbetar även med samverkan och kunskapsfrämjande inom området då Kampsportsdelegationen strävar efter att ha ett tätt samarbete med kampsportsförbunden. Det kan till exempel vara rådgivning om allmänna regelverk och att vi för dialog inför en tillsyn.

Viltförvaltningsdelegationen

I viltförvaltningsdelegationen samverkar Länsstyrelsen i frågor som rör viltförvaltningen inom länet. Delegationen arbetar med specifika ärenden för att uppnå regional viltförvaltning i den mån det är möjligt.

Allmänna val

Länsstyrelsen är regional valmyndighet. 2022 var det val till riksdag, kommunfullmäktige och regionfullmäktige.

Valarbetet har under året varit omfattande. Ett tydligt fokus har varit säkerheten kring den slutliga rösträkningen, på grund av förändringen i det säkerhetspolitiska läget i vår omvärld. Säkerhetsskyddschefen har tagit fram en intern säkerhetsanalys samt en handlingsplan inför valen 2022. Anledningen var att öka säkerheten i samband med valen och innebar mer arbete med planering, förberedelser och rekrytering än tidigare valår.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	16,0	14,7	7,8
Antal årsarbetskrafter kvinnor	11,8	10,8	4,8
Antal årsarbetskrafter män	4,2	3,9	3,0
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 483	2 637	990
Antal beslutade ärenden	1 394	2 602	972
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	3	1	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	19 709	17 464	9 725
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	88 107	228 479	2 841
Varav lämnade bidrag till andra länsstyrelser (tkr)	85 672	226 318	0
Varav övriga lämnade bidrag (tkr)	2 435	2 161	2 841

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Andel av länets totala jaktareal som ingår i något älgskötselområde (%)	Ökad samverkan i älgförvaltningen	Jakt och viltvård (218)	JaktAdm ¹⁾	Saknas	95%	97 %	98 %

1) Administrationssystem, Länsstyrelsen

I de allmänna valen under 2022 var fler av Länsstyrelsens medarbetare inblandade än under tidigare valår. Arbetet med de allmänna valen bidrar därför till ett ökat antal årsarbetare.

Under 2022 togs restriktionerna kopplade till pandemin bort och då även uppdraget med pandemitillsynen. Som en följd har antalet inkomna och beslutade ärenden minskat. Även antalet lämnade bidrag har minskat markant. Ytterligare en effekt är att antalet ärenden rörande tävling på väg, uppvisning på väg samt offentlig tillställning har ökat. Detta har påverkat våra handläggningstider något, och bidragit till att vi nu har ärenden som passerat två år. Minskad andel älgskötselområde under 2022 jämfört med 2021 beror på att ett tidigare älgskötselområde har ansökt om att omregistrera området till licensområde för älgjakt.

Resultatredovisning

Kampsportsdelegationen

Länsstyrelsen har under 2022 arbetat med föredragning av ärenden för Kampsportsdelegationen.

Kampsportsdelegationen har under året handlagt tillståndsärenden via e-post, och dessutom haft tre digitala möten och ett fysiskt möte på plats i Stockholm. Kampsportsdelegationen har under året beslutat i totalt åtta ärenden; fem tillståndsärenden, två ärenden om ändringsbeslut samt ett tillsynsärende. Fem av besluten har genomförts i enlighet med de bestämmelser om handläggningstid som finns i förordning (2006:1068) om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher (kampsportsförordningen). Inte i något fall har handläggningstiden förlängts med stöd av 2a § i kampsportsförordningen.

I två av besluten har Kampsportsdelegationen genomfört en ändring av tidigare meddelat beslut med stöd av 37 § förvaltningslagen (2017:900).

I ett tillsynsärende, som Länsstyrelsen överlämnade till Kampsportsdelegationen 2021, har Kampsportsdelegationen fattat ett beslut om sanktion i form av en varning i enlighet med 11 § kampsportslagen.

Utöver detta har Länsstyrelsen genomfört två åtalansmälningar för misstanke om brott mot kampsportslagen. Av dessa har Länsstyrelsen begärt att polisregion Stockholm ska överpröva en av anmälningarna efter att ärendet lagts ned. Vi noterar en fortsatt ökning av olagliga kampsportsmatcher som utan tillstånd fortsätter att genomföras i Sverige. I sammanhanget vill myndigheten att det noteras att vårt tillsynsuppdrag enligt lagstiftningen endast omfattar kampsportsmatcher som anordnas efter tillstånd från Kampsportsdelegationen.

Länsstyrelsen har utövat tillsyn genom att granska kampsportsförbundens årliga redogörelser för egenkontroll. Med anledning av coronapandemin genomfördes inga tillsynsbesök förrän i december, då myndigheten under Kampsportsfestivalen i Stockholm gjorde tillsyn av tävlingarna 4th Nordic Open Wushu Championships samt kendo-SM för damer och herrar. Av Länsstyrelsens iakttagelser från tillsynen kan konstateras att arrangemangen var väl fungerande utifrån ett säkerhetsperspektiv, och kampsportsmatcherna utfördes enligt regelverken och de meddelade tillstånden. Tillsynen föranleder därför inga ytterligare åtgärder.

Eftersom Länsstyrelsen under 2022 endast vid ett tillfälle har kunnat utföra tillsyn på plats vid tävling, har myndigheten fokuserat sina insatser på förbundens egenkontroller för att bidra till en fortsatt hög säkerhet och god regelefterlevnad.

Genom effektiv handläggning har vi också hållit de föreskrivna handläggningstiderna för ansökningsärenden inom kampsporten.

Viltförvaltningsdelegationen

Viltförvaltningsdelegationen har sammanträtt vid fyra tillfällen under 2022 och bland annat

- informerats om aktuella frågor i viltförvaltningen,
- deltagit i samråd om remiss om nationell förvaltningsplan för stora rovdjur,
- deltagit i samråd kring inriktning på beslut om licensjakt på varg och lodjur för 2023 samt
- beslutat om riktlinjer för samförvaltning av klövvilt.

Viltförvaltningsdelegationen utvärderade mandatperioden 2019–2022 vid delegationens sista sammanträde. Delegationen lyfte särskilt fram den goda dialogen mellan Länsstyrelsen och delegationen, samt dialogen inom delegationen. Vidare visade utvärderingen att Länsstyrelsens arbete präglas av objektivitet och professionalism.

Länsstyrelsen har sett ett ökat fokus på viltfrågor och att det finns behov av ökade insatser. Under 2022 fatades ett beslut om att lyfta viltfrågorna och bilda en viltenhet.

Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap

Länsstyrelsen har betalat ut ersättningar till fem tamdjurshållare för skador av rovdjur. Ersättning har även betalats ut till tio jordbrukare för skador på gröda av tranor och gäss.

Vi har även arbetat för att förebygga skador av rovdjur genom att lämna bidrag till rovdjursavvisande stängsel (7 inkomna ärenden), röjning under rovdjursavvisande stängsel (78 ärenden) samt bidrag till skyddsvästar för hund (66 ärenden).

Länsstyrelsen har fortsatt arbeta i hög grad med skadeförebyggande praktiska hjälpinsatser för att förhindra skador på grödor av fåglar.

Övrigt inom jakt- och viltvård

Länsstyrelsen har hanterat ett flertal ansökningar om skyddsjakt på olika arter såsom bäver, dovhjort, kronhjort och varg. Vi har arbetat med registrering av jaktområden för älg- och kronhjortsjakt, varav några ovanligt omfattande ärenden. Det har lett till att beslut fattats nära jakttidens start, dock inom stadgad tid. Detta har lett till att hanteringen av skötselplaner för älg- och kronhjortsskötselområden har försenats, men ändå kunnat avslutas innan jakten startat.

Länsstyrelsen ser en fortsatt stor utmaning i att hantera oenighet kring förvaltningen av älg i relation till viltskador på areella näringar. För att få en bättre balans behövs helhetssyn och ökat samarbete för fler klövviltarter än älg och kronhjort. Myndigheten har därför under året, i samarbete med berörda organisationer, ordnat informationsmöten och arbetat fram riktlinjer för samförvaltning av länets klövvilt.

Allmänna val

Under 2022 har Länsstyrelsen haft fokus dels på att stödja kommunerna i länet med förberedelser och kommunikationssamordning inför valet dels på utbildningar i demokrati för förtroendevalda efter valet. Länsstyrelsens säkerhetschef, eller biträdande säkerhetschef, har genomfört säkerhetssamtal med samtliga rösträknare inför att de rekryterades till valarbetet. Myndigheten valde även i år att ha en väktare på plats i lokalen för att kunna garantera säkerhet för såväl rösträknare som besökare. Länsstyrelsen tog också fram en alternativ lokal på annan plats ifall den planerade lokalen inte gick att använda.

Inför, under och efter valet samverkade Länsstyrelsen främst med kommuner och Polismyndigheten. Samverkan är en viktig del i att valet ska kunna genomföras på ett smidigt och säkert sätt. Det praktiska

arbetet med valadministrationen löpte parallellt med säkerhets- och kommunikationsarbetet för att få en sammanhållen process.

Vidare har Länsstyrelsen deltagit i Valmyndighetens utbildningar och möten med länsstyrelsernas nätverk för arbete med val. Vi genomförde utbildningar för kommunernas valnämnder och valsamordnare samt för partierna. Länsstyrelsen har även haft utbildningar för rösträknare och internt anställda som arbetade med valadministrationen.

Myndigheten hanterar kommunikation internt och externt på ett lättillgängligt sätt. Länsstyrelsen i Örebro län har därför fattat beslut om en kommunikationsplan samt en kommunikationsstrategi. Vi har arbetat för att besvara frågor från väljare, media, partier och kommuner skyndsamt.

Myndigheten har även informerat om valet via vår egen webbplats, men också genom pressmeddelanden. Länsstyrelsen har arrangerat en informationsträff för media där vi informerade om hur journalister på bästa sätt kunde följa rösträkningen när vallokalerna stängt.

Myndigheten har också hanterat frågor från valnämnder, partier och media. Under året har Länsstyrelsen genomfört regelbundna avstämningsmöten med Valmyndigheten, för att hela tiden vara uppdaterade med den senaste informationen. Internt har myndigheten informerat om valen 2022 via intranätet, bland annat genom att publicera flera nyhetsartiklar i där vi berättar om vårt arbete med valen.

Länsstyrelsens uppdrag att hålla samman kommunikation i länet genom kriskommunikationsnätverket för valen 2022 har pågått under året. Det största behovet inom nätverket har varit att förbereda för desinformation/informationspåverkan under valet. Därför bjöd Länsstyrelsen in Myndigheten för psykologiskt försvar att hålla en heldagsutbildning inom informationspåverkan där Kriskommunikationsnätverket deltog. Myndigheten har även informerat om hur man ska anmäla om man upptäcker att informationspåverkan har skett.

Den slutliga sammanräkningen av röster kunde genomföras i våra lokaler på ett säkert sätt och i enlighet med vallagens bestämmelser.

Budgeten för arbetet med de allmänna valen överskreds med 480 tkr på grund av en större valadministration än beräknat. De ökade kostnaderna rör sig nästan uteslutande om ökade lönekostnader för intern personal. Fler personer var inblandade under den slutliga rösträkningen för att vi skulle klara uppdraget inom utsatt tid.

En viktig sak att notera är att Länsstyrelserna gemensamt ser flera kostnadsdrivande faktorer för valarbetet som bör tas hänsyn till om bland annat rösträkningen och säkerhetsfrågorna ska kunna upprätthållas på samma nivå som tidigare.

En faktor är att Sveriges befolkning växer, vilket medför fler valdistrikt och fler röster att räkna.

Vidare har antalet förtidsröster ständigt ökat vid de senaste valen, vilket lett till att kommunerna levererat ett större antal röster senare till länsstyrelserna. Denna utveckling påverkar också resursbehovet om länsstyrelserna ska kunna leverera ett resultat inom samma tidsram som tidigare.

Ytterligare en viktig faktor som genererar ökade kostnader är säkerhetsfrågorna, som har haft ett ökat fokus under de senaste valen och i synnerhet under de allmänna valen 2022.

Efter valet skickade Länsstyrelsen ut en enkät till kommuner och partier för att ta reda på hur de upplevde vår tillgänglighet och information. Kommunerna har till största delen gett en positiv återkoppling, vad gäller Länsstyrelsens information och utbildning såväl som tillgänglighet inför valet.

Trafikföreskrifter

I och med att covid-19 inte längre klassas som en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom har Länsstyrelsens verksamhet inom trafikföreskrifter återgått till normalläge. Det har under 2022 bidragit till en ökad mängd ärenden gällande tävlingar och uppvisningar på väg, vilket även resulterat i en del sent inkomna ansökningar som Länsstyrelsen hanterat.

Länsstyrelsen har under hösten 2022 bjudit in ett större cykelförbund i länet samt även Polismyndigheten och Trafikverket för att diskutera kommande ansökningar, och hur vi gemensamt kan lösa de problem som vi årligen stöter på för att kunna genomföra tävlingar så trafiksäkert som möjligt. Att hantera ansökningar i så god tid som möjligt är avgörande för att tävlingen ska kunna genomföras med god säkerhet. Effekten av mötet är en ökad samsyn och förståelse för de olika myndigheternas roller och ansvar samt vilket ansvar man har som arrangör. Länsstyrelsen bedömer att mötet föll väl ut hos samtliga deltagande organisationer.

Länsstyrelsen har under senaste åren tagit emot ett ökat antal frågor, klagomål, synpunkter och ansökningar rörande vattenskoter och övrig sjötrafik. Det gäller både från enskilda, kommuner och verksamhetsutövare. Myndigheten anordnade därför under våren 2022 en informationsträff, där vi bjöd in berörda från polisen, länets kommuner, Transportstyrelsen och Kustbevakningen för att diskutera olika frågor gällande vattenskoter och sjötrafik, men också får att dela goda exempel och få stöd i de svårigheter som finns inom området. Vi upplever att mötet var uppskattat och att det föll väl ut.

Länsstyrelsen har under 2022 arbetat med remissyttranden till regeringens utredning om användningen av vattenskotrar och liknande farkoster. Under året har vi märkt av en minskat antal frågor, synpunkter och ansökningar rörande vattenskoter. Från och med maj 2022 ställs krav på förarbevis för vattenskotrar, vilket skulle kunna vara en möjlig anledning till minskningen.

Länsstyrelsen ändrade hantering av ansökningsärenden om lokala trafikföreskrifter – numera ska myndigheten handlägga ärenden som tidigare, det vill säga skicka ärendet på remiss, kommunicera samt skriva beslut – har bidragit till ökad belastning och längre handläggningstider. Även Trafikverkets nya arbetssätt har resulterat i högre belastning.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen har inom alla ovan nämnda områden en god måluppfyllelse med en effektiv handläggning. Myndigheten arbetar med samverkan, dialog och utbildning för att skapa samsyn och goda förutsättningar för samarbete inom alla områden.

Det innebär bland annat att jakt har kunnat bedrivas inom avsedd jakttid, eller när det gäller skyddsjakt, inom den tid som behövs för att nå syftet med jakten – att förhindra skador. Det har även inneburit god dialog mellan myndigheten och andra samarbetsparter, såsom exempelvis Trafikverket och Polismyndigheten men även föreningar och arrangörer av till exempel tävling på väg.

Beslut om bidrag och ersättningar för viltskador har i de flesta fall fattats samma år som ansökan avser, vilket innebär att ekonomiska medel kommer sökande till del. I förlängningen bidrar utbetalade bidrag och ersättningar till en ökad acceptans för fredat vilt som kan orsaka skada.

En uppstart av arbetet med samförvaltning av klövvilt har lett till ökade diskussioner om behovet av samförvaltning. Länsstyrelsen bedömer att det är ett led i att nå målen om balans mellan vilt och de värden viltet påverkar. Länsstyrelsen ser ett fortsatt behov av att jobba mer proaktivt och samverkande för att långsiktigt nå de beslutade målen. För detta saknas ännu helt ut förutsättningar, eftersom myndigheten endast har resurser att prioritera de mest akuta frågorna. Det leder till svårigheter att nå alla mål i den regionala viltförvaltningen.

Genomförandet av den slutliga rösträkningen i de allmänna valen genomfördes effektivt och med god säkerhet, transparens och utan incidenter. Den genomfördes inom utsatt tid och i enlighet med vallagen.

Det faktum att de senaste årens pandemirestriktioner nu har avvecklats, har påverkat flera av Länsstyrelsens områden. Inte minst gäller det hanteringen inom trafikföreskrifter, där vi nu ser en ökning av ansökningar om tävling på väg och offentlig tillställning. Genom tydliga prioriteringar och effektiv handläggning har vi fortsatt en rimlig ärendebalans.

Med hänsyn till ovanstående blir bedömningen inom området, trots de utmaningar som kvarstår, att Länsstyrelsen har levererat ett gott resultat inom alla delområden men även som helhet.

Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p2 Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Länsstyrelseinstruktion
4 a§ Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m. (datum för ikraftträdande 2022-01-28 (SFS 2022:13))	Länsstyrelseinstruktion
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet kan delas in i områdena livsmedelskontroll, djurskydd, smittskydd, allmänna veterinära frågor, foder och animaliska biprodukter samt tillsyn av hund och katt. Tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll, samverkan och samordning samt information är de arbetsmetoder som används för att genomföra uppdragen.

Inom livsmedelskontroll genomförs bland annat kontroll av verksamhetsutövare med primärproduktion av livsmedel.

Djurskyddsverksamheten omfattar planerade kontroller som anmälningskontroller, riktade både till verksamheter där djur ingår och till privatpersoner som håller djur. Även förprovning av djurstallar samt handläggning av tillståndsärenden ingår.

Smittskydd innehåller samverkans- och samordningsuppdrag kopplade till bland annat epizooti- och smittskyddslagens sjukdomar, hälsoövervakning samt kontroll av seminverksamhet.

Inom allmänna veterinära frågor bedrivs bland annat tillsyn av djurhälsopersonal, kontroll av läkemedel på gård samt kontroll av hästpass och avelsorganisationer.

Inom foder och animaliska biprodukter genomförs bland annat kontroll riktad till verksamhetsutövare med primärproduktion av foder samt till verksamheter där animaliska biprodukter hanteras.

Ärenden inom ramen för lagen om tillsyn av hund och katt är händelsestyrda och omfattar i allt väsentligt ärenden där hundar orsakat, eller riskerar att orsaka, skada.

Många av de nationella målen inom området framgår av den *nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan* (NKP). I NKP finns mål för olika områden. För *djurskydd* finns bland andra mål beträffande riskbaserad kontroll, resurseffektivitet och effekt av kontroll, och service. För *foder och livsmedel inom primärproduktionen* finns bland andra mål beträffande kontroll av primärproduktion.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	12,7	12,5	12,4
Antal årsarbetskrafter kvinnor	11,7	11,6	11,6
Antal årsarbetskrafter män	1,0	0,9	0,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 358	1 883	1 826
Antal beslutade ärenden	2 333	1 864	1 902
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	8	9	10
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	14 510	13 744	12 552
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	9 305	6 485	8 704
Varav lämnade bidrag till andra länsstyrelser (tkr)	9 305	6 485	8 704
Varav övriga lämnade bidrag (tkr)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Andel genomförda normalkontroller (i förväg planerade och riskbaserade kontroller) i förhållande till anmälningkontroller (kvot)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	≥1	1,27	2,0	1,25
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	10 %	10,8 %	10,9 %	11,5 %
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Livsmedelskontroll	PRIMÖR ²⁾	100 %	100 %	100 %	100 %

1) Register, Jordbruksverket

2) Register, Länsstyrelsen

Resultatredovisning

Djurskydd

Riskbaserad kontroll

Ett sätt för Länsstyrelsen att verifiera det goda djurskyddet och att upptäcka djurskyddsbrister är att utföra rutinkontroller. Målet är att minst 10 procent av kontrollobjekten med livsmedelsproducerande djur kontrolleras varje år i den riskbaserade rutinkontrollen. Det innebär att Länsstyrelsen i Örebro län under 2022 ska ha genomfört minst 125 kontroller. När året summeras visar det att Länsstyrelsen har gjort 134 kontroller, motsvarande 10,8 procent, och därmed har nått måloppfyllelse. Indikatorn bör dock tolkas med viss försiktighet. Anledningen är det behov av registervård som har uppstått i djurskyddskontrollregistret (DSK) vid införandet av ny djurhälsolagstiftning och den efterföljande osäkerhet som därför råder kring antal kontrollobjekt. Länsstyrelsen har inte prioriterat registervård under 2022, utan inväntar vidare instruktioner från Jordbruksverket hur åtgärden bäst utförs. Vid planeringen av kontrollverksamheten används riskbedömningsmodellen STORK och den gemensamma rutinen för handläggning av anmälningssärenden.

Antal djurförbudsärenden har ökat betydligt under 2022 jämfört med tidigare år, vilket delvis kan vara ett resultat av att tingsrätten har hanterat fler ärenden och att fällande domar föranleder en prövning. Vi har

under året prioriterat att kontrollera att meddelade djurförbud följs. Vi har gjort 20 kontroller vilket motsvarar cirka en fjärdedel av de som har djurförbud i länet. Drygt 40 procent av dem med djurförbud hade djur vid kontrollen och efterlevde därmed inte sitt förbud. Det visar att vår prioritering varit riktig och att vi riktat resurserna väl.

Under året har Länsstyrelsen prioriterat att vid två tillfällen utföra transportkontroller på väg tillsammans med polis. Totalt åtta kontroller genomfördes. Vi har även gjort transportkontroller i samband med ett hästevent. Totalt sex transporter kontrollerades. Av totalt 14 kontroller fanns brister vid nästan hälften av kontrollerna. Bristerna rörde till exempel avsaknad av transportörstillstånd och möjlighet att inspektera djuren. Vi avser att fortsätta vårt samarbete med polisen och kontrollera transporter på väg vid nya tillfällen under 2023.

Resurseffektivitet och effekt av kontrollen

Länsstyrelsen genomför regelbunden avstämning och uppföljning under året om hur vi förhåller oss till uppsatta mål med hjälp av djurskyddskontrollens uppföljningssystem (DUS). Vi har totalt utfört 469 kontroller under 2022 (rutinkontroller, klagomålskontroller, uppföljningar och övriga kontroller) vilket är något fler än 2021 års 368 kontroller. Vid 60 procent av våra kontroller har brister i djurhållningen noterats. För att säkerställa att kontrollen har haft önskad effekt följer vi fortlöpande upp att brister i djurhållningen rättas till.

Att antalet rutinkontroller ska vara minst lika många som antalet anmälningsskontroller är en indikator på resurseffektivitet. Genom ett numera väl etablerat arbetssätt i en stabil arbetsgrupp, där vi tillämpar en modell med en anmälningssgrupp och en rutinkontrollgrupp för att fördela och planera kontrollerna i 8–10-veckorsperioder, har vi nått måluppfyllelse även i år. Arbetssättet har visat sig vara framgångsrikt, då vi har nått måluppfyllelse sedan modellen infördes. Totalt under 2022 har 200 rutinkontroller respektive 157 anmälningsskontroller utförts, vilket indikerar att de resurser som finns för kontrollarbetet används på ett effektivt sätt.

Antalet anmälningar om bristande djurskydd uppgick under 2022 till 587, vilket är i samma storleksordning som de senaste åren. Anmälningssärenden prioriteras med stöd av den nationella anmälningssrutinen. Under 2022 var 26 procent av våra anmälningsskontroller utan brister, jämfört med 36 procent under 2021, och vi är nära att nå måluppfyllelse (25 procent). Länsstyrelsen strävar kontinuerligt efter att minska antalet obefogade kontroller genom att gemensamt diskutera prioriteringar, men vi ser det som en stor utmaning att nå måluppfyllelse. Under 2022 har träffsäkerheten i våra prioriteringar ökat, men det beror sannolikt även på slump och i viss mån tur. Vår uppfattning är att även ett obefogat kontrollbesök gör djurskyddsnytta och bidrar till en ökad djurvälstånd i länet genom att möjliggöra dialog med djurhållare.

Länsstyrelsen arbetar fortlöpande med effektivitet och att anmälningssärenden ska hanteras skyndsamt. 99 procent av våra anmälningssärenden har avslutats inom 90 dagar och vi når måluppfyllelse (målsättningen är 90 procent).

Myndigheten använder fortsatt administrativ kontroll i de fall det är lämpligt, såväl i anmälningssärenden som i uppföljnings- och tillståndssärenden. Det är ofta tidseffektivt, minskar kostnaderna för djurhållare och ger oss i många fall ett likvärdigt resultat som en fysisk kontroll. Ibland bedöms dock bristerna vara av sådan karaktär att fysisk kontroll är nödvändigt ur djurskyddssynpunkt och för vår bedömning. Under 2022 har omkring 65 procent av inkomna anmälningssärenden och drygt hälften av våra uppföljande ärenden hanterats administrativt.

Djurhållare och service

Länsstyrelsen arbetar kontinuerligt med att ge länets djurhållare god service och att föra en dialog med djurhållare. Länsstyrelsens kontroller avslutas med att resultatet sammanfattas och djurhållaren ges möjlighet att ställa frågor. Vi arbetar aktivt med att försöka vara tydliga i vår kommunikation, såväl muntligt som skriftligt. Vi lägger stort fokus på att våra kontrollrapporter och beslut ska vara skrivna på ett enkelt och begripligt språk som vi anpassar efter mottagaren. Under 2022 har vi genomgått en utbildning i klarspråk, vilket kan förväntas leda till ännu tydligare kommunikation.

Djurhållaren får tillgång till resultatet av kontrollen snarast möjligt efter att kontroll genomförts. Under 2022 har 90 procent av kontrollrapporterna skickats ut inom 21 dagar och vi når därmed måluppfyllelse.

Aktuellt informationsmaterial används systematiskt i kontakt med djurhållare för att öka kunskapen och för att underlätta för djurhållaren att göra rätt. Vi nyttjar våra tillgängliga informationskanaler för att sprida information om nyheter och förändrade lagkrav. Under 2022 har Länsstyrelsen till exempel informerat om den märkning och registrering av katter som trädde i kraft vid årsskiftet 2022/2023 och om regler för sällskapsdjur som under året har kommit med sina ägare från Ukraina.

Länsstyrelsen försöker där det är möjligt att samordna djurskyddskontroller med andra kontroller inom verksamhetsområdet. Att genomföra flera kontroller vid ett och samma kontrolltillfälle underlättar för lantbrukare och tar mindre tid i anspråk. Myndigheten har en god dialog med Lantbrukarnas riksförbunds (LRF) omsorgsgrupp och kontaktar varandra när behov uppstår. Under 2022 har vi haft två möten, där vi också har kunnat fånga upp informationsbehov hos länets lantbrukare.

Utbildning, likriktning och verifiering

Verifiering av kontrollen, genom parallell- och dokumentationskontroll, har visat att Länsstyrelsen är likriktade i sina bedömningar och i sin hantering av ärenden. Myndighetens regelbundna samsynsmöten bidrar till ökad likriktning i kontrollen och till ökad kompetens hos medarbetarna. Vi deltar regelbundet i nationella möten, där målet är att nå en likriktning över landet, och i de utbildningstillfällen som ges.

Djurskyddsarbetets svårighetsgrad ökar i takt med att klimatet i samhället hårdnar. Inom Länsstyrelsen finns en upplevelse av att även hotbilden i samband med myndighetsutövning förändrats i en negativ riktning. Djurskyddshandläggare har därför under 2022 deltagit i en utbildning om hot och våld, i syfte att stärka sin kunskap och därmed öka sin personliga trygghet vid myndighetsutövning.

Under 2022 har ett samarbete med polisregion Bergslagen rörande djurrättsaktivism inletts tillsammans med länsstyrelserna i Värmlands och Dalarnas län. Syftet är att höja kunskapen om nuläge och problembild kring djurrättsaktivism, både ur nationellt och regionalt perspektiv. I fokus står samverkan, hur myndigheter kan arbeta bättre tillsammans för att både förekomma och förebygga problem. Vid ett utbildningstillfälle kring ämnet deltog djurskyddshandläggare från länsstyrelserna, polis och Lantbrukarnas riksförbund. Den nya samarbetsformen har resulterat i fyra nätverksmöten under året och ett värdefullt erfarenhetsutbyte mellan myndigheter.

Beslut om förelägganden och omhändertaganden

Länsstyrelsen har noterat ett ökat antal omedelbara omhändertaganden under 2022. Vi har under året beslutat om 31 omedelbara omhändertaganden rörande i huvudsak katt och hund (jämfört med 17 sådana omhändertaganden under 2021 och 19 under 2020). Ökningen skulle kunna vara ett resultat av en ökad psykisk ohälsa i samhället och sämre ekonomiska möjligheter som en effekt av pandemin och det osäkra omvärldsläget. Verkställigheten av beslut rörande omhändertagande är i många fall resurskrävande och tar en hel del tid i anspråk på bekostnad av annat djurskyddsarbete.

Antal beslut om förelägganden under 2022 är i samma storleksordning som tidigare år. Av nio överklagade ärenden har ett beslut ändrats i högre instans.

Ansökan om tillståndsplikt för viss djurhållning (6 kap. 4 § djurskyddslagen)

Under 2022 har Länsstyrelsen i Örebro län tagit emot 40 ansökningar om tillstånd för att bedriva verksamhet med djur. Ansökningarna omfattar allt från uppfödning av hund, häst och katt till uthyrning av boxplatser för häst samt att driva hund- och kattpensionat. Verksamheterna bedrivs i större omfattning eller yrkesmässigt.

Under pandemiåren 2020–2021 fick sökanden i vissa ärenden tillstånd för djurhållning utan att Länsstyrelsen gjort en fysisk kontroll av verksamheten. Under 2022 har Länsstyrelsen kontrollerat även dessa verksamheter fysiskt, endast två kvarstår att kontrollera under 2023.

Sammanlagt har Länsstyrelsen beslutat i 33 ärenden under 2022 (siffran inkluderar även vissa ärenden från 2021). Vi har noterat att antalet inkomna ansökningar om tillstånd under 2022 har minskat jämfört med tidigare år; under 2021 var antalet ärenden 57 och under 2020 var motsvarande antal 60. 2019 genomförde Länsstyrelsen en riktad informationsinsats mot travtränare, vilket gav ett ökat antal ansökningar under 2020. Även andra informationsinsatser under pandemin kan ha lett till fler ansökningar 2020 och 2021, framför allt gällande hund men även katt, då mindre verksamheter utökades till tillståndspliktiga till exempel genom att ta ett ökat antal kullar per år. Som en effekt av pandemin, när fler behövde hundpassning när samhället återgick till ett mer normalt tillstånd, kan vi notera att utökningar av tillstånd för hundedagis utgjort hälften av de beslut Länsstyrelsen fattade under 2022 som rörde hund.

Länsstyrelsen har en fortsatt hög servicegrad i tillståndsärenden. Samtliga ärenden har beslutats inom 90 dagar från komplett ansökan, vilket innebär att myndigheten har nått det nationella målet.

Förprovning av djurstallar

Länsstyrelsen arbetar kontinuerligt med att förbättra och förenkla förprovningen för djurägare och lantbruksföretag. Genom hög servicemedvetenhet arbetar vi med tydlig information och kontinuerlig dialog. Det ger en ökad andel kompletta underlag inför beslut och därmed kortare handläggningstider, vilket sparar tid och resurser för djurägarna och företagen. Genom ett gott bemötande och en god service gentemot djurägare och företag blir förprövningsprocessen effektivare.

För att öka djurägarnas och företagens möjlighet att göra rätt vid inlämning av förprövningsansökan erbjuder vi dem hjälp via telefon eller personligt besök hos Länsstyrelsen. Det ger positiva effekter, bland annat i form av en ökad andel kompletta handlingar, kortare handläggningstider och ökad förståelse för förprövningsprocessen och dess syfte. Genom god kommunikation med djurägarna och företagen kan beslut fattas utifrån rätt underlag. Det bidrar till att det i större omfattning byggs djurstallar med bra djurmiljö som ger goda förutsättningar för ett gott djurskydd. För att korta ner tiden mellan inkommen ansökan och komplett ansökan begär Länsstyrelsen in kompletterande handlingar inom tre veckor.

Under 2022 har löpande samverkansmöten mellan länsstyrelsernas förprövningshandläggare och Jordbruksverket genomförts i syfte att förbättra och likrikta bedömningarna av djurstallar i hela landet. Dessa möten leder även till samsyn och effektivare handläggning.

Av de ärenden som inkom under 2022 har 50 procent handlagts inom 56 dagar från att Länsstyrelsen fått in en komplett ansökan. Myndigheten når därmed inte måluppfyllelse. Handläggningstiden har i år blivit längre än tidigare. Det beror på att Länsstyrelsen i Örebro län har deltagit i ett nationellt samarbete med att ta fram nya förprövningsblanketter. Effekten av nya blanketter blir på sikt att handlingarna som lämnas in blir mer kompletta från början och att ansökningsprocessen kommer därigenom att bli mer effektiv.

Tillsynslagen

Verksamheten med ärendehandläggning enligt lagen om tillsyn över hundar och katter är händelsestyrd, det vill säga tillsynen uppkommer genom tips eller klagomål. Vissa ärenden har varit mycket omfattande och tagit mycket tid i anspråk under året. Länsstyrelsens uppfattning är att fler tillsynsärenden blir alltmer omfattande och tar längre tid att handlägga.

Vid djurskyddskontroll kontrollerar vi ofta att hundarna är märkta och registrerade. Om oregistrerade hundar inte registreras på uppmaning lämnas ärendet vidare för att hanteras inom tillsynslagen. Under 2023 har Länsstyrelsen i Örebro län som regional målsättning att kontrollera att samtliga hundar vi möter i den offentliga kontrollen är märkta och registrerade.

Under 2022 har Länsstyrelsen hanterat 182 ärenden enligt tillsynslagen. Av dessa är 150 inkomna anmälningar enligt tillsynslagen. Övriga ärenden rör till exempel information och vitesförelägganden om registrering. I 15 ärenden, där hunden eller hundarna utgjort en olägenhet eller fara, har Länsstyrelsen beslutat om föreläggande. En person har meddelats hundförbud. Misstanke om brott mot tillsynslagen har anmälts till polismyndigheten i tre ärenden. Inga hundar har omhändertagits under 2022 med stöd av tillsynslagen.

Länsstyrelsen i Örebro län deltar i den nationella referensgruppen för frågor som rör tillsynslagen och verkställighet. I det nationella arbetet diskuteras aktuella frågeställningar. Under året har en nationell handläggarhandbok, i syfte att öka länsstyrelsernas samsyn och hantering av dessa ärenden, färdigställts.

I slutet av oktober 2022 bets en hundägare ihjäl av sin hund i norra Sverige. Detta uppmärksammades stort av media nationellt. Länsstyrelsen i Örebro län intervjuades av lokala och regionala media, och vi fick då svara på frågor om bland annat problematiken med farliga hundar och det faktum att länsstyrelserna saknar möjlighet att följa upp beslut om till exempel munkorgstvang.

Primärproduktion inom foder och livsmedel

Länsstyrelsen i Örebro län blev inför 2022 tilldelade 37 kontroller inom primärproduktionen. Livsmedels- och foderkontrollerna har samordnats under året. Kontrollen har varit riskbaserad. Samtliga tilldelade kontroller har genomförts och vi har därmed nått måluppfyllelse. Resultatet av våra kontroller visar en generellt god regelefterlevnad. På några anläggningar har avvikelser noterats. Avvikelseerna har rört bristande journalföring, dokumentation, provtagning och märkning. Samtliga avvikelser som konstaterats under 2022 med undantag för två avvikelser där det i nuläget inte finns något att följa upp (bristande dokumentation), har följts upp eller kommer att följas upp.

Utöver den nationella tilldelningen av kontroller inom primärproduktionen har vi gjort ytterligare en riskbaserad kontroll, en händelsestyrd kontroll, elva uppföljande kontroller samt en riktad kontroll i samband med provtagning utförd åt Livsmedelsverket. Vid de uppföljande kontrollerna hade majoriteten av avvikelserna åtgärdats. Det visar att vår kontroll har haft god effekt.

Länsstyrelsen i Örebro län har en kontrollplan där vi har beaktat målen i Sveriges nationella kontrollplan och den nationella kontrollplaneringen i primärproduktionen. I kontrollplanen finns även aktiviteter som är framtagna i syfte att utveckla och förbättra verksamheten, enligt en analys som har gjorts efter föregående kontrollår, till exempel att dokumentera rutiner.

Under 2021 reviderade Livsmedelsverket Länsstyrelsen i Örebro läns livsmedelskontroll. Länsstyrelsen fick fyra rekommendationer om åtgärd. Under 2022 har vi arbetat för att åtgärda dessa rekommendationer. Vi har satt upp mål i kontrollplanen samt arbetat efter den åtgärdsplan som tagits fram. Mål och åtgärder har följts upp vid varje tertiäl och vi kan se att det har haft en positiv effekt på vår kontrollverksamhet.

Länsstyrelsen har under året gjort 15 spannmålskontroller. I fokus har varit att kontrollera att verksamhetsutövaren vidtagit lämpliga åtgärder för att förhindra och reducera att det giftiga ämnet ochratoxin bildas vid torkning/lagring av spannmål (operativt mål 20 i livsmedelskontrollerna). Målsättningen nationellt är att under 2022 ha kontrollerat 250 anläggningar i hela landet och Länsstyrelsen i Örebro län har därmed bidragit till målet.

Samarbetet om foder och livsmedel i primärproduktion tillsammans med fem andra länsstyrelser har fortsatt under 2022. Gruppen har under året haft regelbundna digitala möten varje månad. Att samverka med andra län möjliggör likriktning och samsyn och skapar ett viktigt forum för diskussion.

Att ha ett uppdaterat register över foder- och livsmedelsanläggningar (Primör) är en förutsättning för att kunna göra ett riskbaserat uttag av de anläggningar som ska kontrolleras under året och för att få ett kontrollbeting som är baserat på Örebro läns faktiska antal anläggningar. Vid överföringen av Jordbruksverkets tidigare register av foderanläggningar till Primör uppstod ett stort behov av ytterligare registervård. Under 2022 har Länsstyrelsen påbörjat ett arbete med att uppdatera registret. Cirka 270 anläggningar har hittills åtgärdats. Mycket arbete återstår dock innan registret är helt uppdaterat, och förhoppningsvis kommer det arbetet att kunna slutföras under 2023.

Revision och samordning av kommunernas livsmedelskontroll

Under 2022 har Länsstyrelsen haft två länsmöten med livsmedelsinspektörerna. Det första mötet skedde digitalt, tillsammans med Miljösamverkan Värmlands och Örebro län samt med Länsstyrelsen i Värmlands län. Det andra genomfördes fysiskt i regi av Länsstyrelsen i Örebro län och länets kommuner. På mötet deltog även Livsmedelsverket samt Smittskydd Örebro län.

Under de senaste åren har Länsstyrelsens samordning av kommunerna förändrats. Länsmötena har i allt större utsträckning blivit digitala. I början av 2022 skickade därför Länsstyrelsen ut en enkät till livsmedelsinspektörerna för att ta reda på deras önskemål om formerna för fortsatt samordning. Enkäten visade att kommunerna fortsatt önskar ha länsmöten, men att önskemål om formen varierar. Länsstyrelsen kommer att arbeta vidare med detta.

Då Länsstyrelsernas bemyndigande och finansiering fortfarande är under utredning har ingen revision av kommunernas livsmedelskontroll utförts under året.

Smittskydd

Hundar, katter och andra sällskapsdjur som medföljer flyktingar från Ukraina har under 2022 haft undantag från ordinarie införselregler. Undantaget har medfört en smittrisk för huvudsakligen rabies och därmed ett behov av informationsinsatser. Länsstyrelsen i Örebro län har under året samverkat med Jordbruksverket, Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) samt övriga länsstyrelser. Frågan har väckt ett stort intresse hos allmänhet och media. Länsstyrelsen har lagt mycket tid på att besvara frågor och gå ut med korrekt information till allmänhet och till veterinärerna i länet som har tagit emot djuren. Jordbruksverket har beslutat om hemisolering och har skickat information löpande till Länsstyrelsen för kännedom. Under 2022 har Länsstyrelsen följt situationen i aktuella hemisoleringar, inför ett eventuellt beslut från Jordbruksverket om att Länsstyrelsen ska ansvara för tillsynen.

Örebro län bedömdes under början av 2022 vara ett område med ökad risk för fågelinfluensa. Länsstyrelsen gick då ut med riktad information till fjäderfäägare och allmänheten. Ett konstaterat fall hos en vild fågel medförde rådgivning och samverkan mellan andra enheter inom Länsstyrelsen. En beredskapsplan togs fram för att hantera ett eventuellt utbrott i samband med avledningsutfodring.

Länsstyrelsen har fortsatt att bistå Jordbruksverket i bekämpningen av salmonellautbrott i två nötbosättningar i Örebro län. Utbrotten har pågått sedan 2020. Salmonellaövervakningen i länets fjäderfäbosättningar har kontrollerats administrativt löpande under året.

Länsstyrelsen och Smittskydd Örebro har utökat samarbetet under 2022 med syfte att öka samverkan mellan myndigheterna och bättre beakta risker för olika zoonoser – sjukdomar som sprids mellan djur och människor. Ett gemensamt PM ska tas fram för zoonotiska sjukdomar.

Länsstyrelsen har också under 2022 hanterat ett fall av misstanke om avmagringssjuka (CWD) hos älg och ett fall av mjältbrand hos nötkreatur. Båda misstankarna var negativa. Under året har länet haft konstaterade fall av multiresistenta bakterier (MRSA och MRSP) på sällskapsdjur. Det har inneburit en del rådgivning för Länsstyrelsen till framför allt behandlande veterinärer.

Under året har en ny länsveterinär tillträtt och denne har seminbehörighet på häst. Eftersom seminverksamheten är säsongsbunden var det dock för sent för att länsveterinären skulle hinna göra tillsyn under 2022. Länsstyrelsen har i stället fokuserat på att kartlägga verksamheterna, att uppdatera Länsstyrelsens register och att kontrollera läkemedelshanteringen på aktiva seminverksamheter. Fem verksamheter kontrollerades och två av dem hade brister i läkemedelshanteringen. Bristerna åtgärdades efter kontrollen.

Under hösten 2022 genomfördes två kontroller i besöksverksamhet. Det kontrollerades då att verksamheterna följer föreskrivna hygienregler. Även djurskyddshandläggarna utförde sex hygienkontroller, samtliga var utan brister.

I samverkan med flera andra myndigheter arbetar Länsstyrelsen för att motverka antibiotikaresistens hos mikroorganismer. Det sker bland annat genom information i samband med kontroll av djurhälsopersonal och information till allmänheten i samband med den europeiska antibiotikadagen och den internationella veckan World Antimicrobial Awareness Week i november.

Foder och animaliska biprodukter

Kontrollarbetet inom området har inte varit prioriterat av Länsstyrelsen under året, men registret över anläggningar som hanterar foder och animaliska biprodukter (ABP) har uppdaterats för att möjliggöra riskbaserad tillsyn under kommande år. Frågor från allmänhet och kommuner har besvarats löpande under året.

Allmänna veterinära frågor

Ett stort fokus för Länsstyrelsens verksamhet inom området under 2022 har varit tillsyn av djurhälsopersonal. Vi har utfört tillsyn av 43 djurhälsopersonal. Länsstyrelsen har följt Jordbruksverkets allmänna råd om kontrollintervall för de olika kategorierna av djurhälsopersonal och dessutom gjort en riskbedömning av objekten. Länsstyrelsens register över djurhälsopersonal uppdateras kontinuerligt för att kunna göra ett riskbaserat kontrolluttag. Kontrollobjekt har tillkommit under året, till exempel efter anmälningar från allmänheten.

Vid kontrollen av djurhälsopersonal på djursjukhus och smådjurskliniker konstaterades få brister. Vår uppfattning är att personalen följer lagstiftningen. En veterinär som uppvisade omfattande brister vid en kontroll 2021, har följts upp under året och bristerna var då åtgärdade.

Under årets tillsyn av djurhälsopersonal upptäcktes några återkommande brister och flera ur djurhälsopersonalen, framför allt utlandsutbildade veterinärer samt nyutbildade, uttryckte önskemål om att

träffa andra i samma situation. Länsstyrelsen kallade dessa grupper till ett informationsmöte och nätverksträff, men tyvärr fick mötet ställas in på grund av för få anmällda.

Länsstyrelsen har kontrollerat nio veterinärer, som medger villkorad läkemedelsanvändning (ViLA). Under 2021 hade alla kontrollerade ViLA-veterinärer brister. Under 2022 hade alla brister åtgärdats och inga nya brister har tillkommit, vilket visar att kontrollen haft avsedd effekt.

Länsstyrelsen skickar regelbundet ut nyhetsbrev till djurhälsopersonalen i länet. Nyhetsbreven innehåller bland annat omvärldsbevakning och information om ny lagstiftning. Informationen bidrar till ökad medvetenhet hos djurhälsopersonalen. Vid större händelser eller förändringar i regelverk förmedlar Länsstyrelsen informationen direkt.

Under 2022 har länsveterinärerna gjort elva kontroller av hanteringen av läkemedel för livsmedelsproducerande djur. Kontrollerna har samordnats med andra kontroller och länsveterinärerna har introducerat djurskyddshandläggare så att de ska kunna göra dessa kontroller självständigt. Detta för att effektivisera kontrollerna för djurhållarna. Under året har tre kontroller utförts av enbart djurskyddshandläggare. Några brister hittades och åtgärdades.

Tidigare har Länsstyrelsen, i samband med djurskyddskontroller, också kontrollerat om hästarna har pass. Under 2022 har 29 hästpass granskats, och i 9 fall har även registrering i den centrala hästdatabasen kontrollerats. Kontrollerna var utan brister, utom i ett fall då hästens pass inte fanns tillgängligt.

Agenda 2030

Sveriges nationella mål i livsmedelskedjan knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030. Inom området livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor berör vårt arbete främst mål 1–5 samt mål 12–14 i Agenda 2030. Friska och hållbara djur ger människor ekonomiska möjligheter och förutsättningar att producera livsmedel.

Länsstyrelsens arbete bidrar till en hållbar och säker livsmedelsproduktion och myndigheten kontrollerar att livsmedel är säkra. Myndigheten uppmärksammar missförhållanden hos de människor vi möter och orosmäler vid misstanke att barn och vuxna far illa. Vår kontrollverksamhet bidrar till att läkemedel används på rätt sätt, att ett överanvändande av läkemedel undviks och vi arbetar för att minska antibiotikaresistens. Länsstyrelsen har en beredskap för utbrott av allvarliga smittsamma sjukdomar.

Resultatbedömning

Djurskydd

Inom djurskydd uppvisar Länsstyrelsen utmärkta resultat i förhållande till uppdraget. Vi uppfyller många mål väl i den nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP), både mål som används som resultatindikatorer för att följa upp effektivitet och bemötande, men även övriga mål.

Länsstyrelsens arbete med ett tillfälligt begränsat nationellt uppdrag inom förprövningen har lett till längre handläggningstid av ärenden under 2022 jämfört med tidigare år. Projektet ger dock positiva effekter nationellt och förväntas effektivisera ansökningsprocessen och därmed handläggningen framöver för samtliga länsstyrelser.

Primärproduktion

Inom primärproduktionen har Länsstyrelsen utmärkta resultat i förhållande till uppdraget. Länsstyrelsen har utfört något fler kontroller än de vi har blivit tilldelade i den nationella kontrollplaneringen, och vi har sett att

kontrollen haft avsedd effekt. Myndigheten har dessutom gjort ett gott arbete med att utveckla verksamheten under året och tagit omhand rekommendationerna från Livsmedelsverkets revision föregående år.

Tillsynslagen

Länsstyrelsens arbete med tillsynslagen visar utmärkta resultat i förhållande till uppdraget. Det vore dock önskvärt med tydliga nationella mål som är möjliga att följa upp.

Veterinär verksamhet

Länsstyrelsens veterinära verksamhet har påverkats av att en ny länsveterinär rekryterades hösten 2021 och ytterligare en veterinär tillkom under våren 2022. Mycket tid har lagts på introduktion, utarbetande av arbetssätt och rutiner för att möjliggöra ett fungerande arbete inom de veterinära områdena kommande år. Länsstyrelsen har under året prioriterat tillsyn av djurhälsopersonalen och har här gjort ett utmärkt arbete. Andra delområden har ett gott resultat och i vissa avseenden finns utvecklingspotential. Det grundarbete vi genomfört under 2022 ger goda möjligheter till framsteg under kommande år.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p3 Regional tillväxt	Länsstyrelseinstruktion
3§ p4 Infrastrukturplanering	Länsstyrelseinstruktion
1C3 Regional utvecklingspolitik och den sammanhållna landsbygdspolitiken	Regleringsbrev
1C4 Mål i regionala utvecklingsstrategin m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsens arbete inom regional tillväxt handlar i huvudsak om bredbandsfrämjande åtgärder, infrastruktur och att verka för länets utveckling.

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Samordna och skapa förutsättningar för samverkan mellan viktiga aktörer i länet, för att skapa tillväxt i länet.
- Fördela bidrag och stöd för strategiska utvecklingssatsningar i länet.
- Bevilja ekonomiskt omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag vars omsättning har minskat i större omfattning till följd av covid-19-pandemin.
- Bidra till planering av vägar och järnvägar genom att tillhandahålla statliga planeringsunderlag, godkänna miljökonsekvensbeskrivningar, samverka med sökanden i processen, besluta om tillstånd enligt miljöbalken och ha tillsyn över kommunala detaljplaner.
- Ingå i strukturfondspartnerskap för de regionala programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden och för de regionala handlingsplanerna för Europeiska socialfonden.

Målet för den *regionala utvecklingspolitiken* är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet, vilket inkluderar statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Den regionala utvecklingspolitiken ska även bidra till att nå andra mål:

- Den regionala utvecklingspolitiken ska bidra till att nå det långsiktiga klimatmålet och de nya etappmålen för minskad klimatpåverkan samt bidra till att nå övriga relevanta miljömål.
- Den regionala utvecklingspolitiken har en geografisk utgångspunkt där landsbygder ingår och därför ska den bidra till att uppnå landsbygdspolitikens mål.

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Utöver det övergripande målet finns ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	2,5	2,4	3,5
Antal årsarbetskrafter kvinnor	1,6	1,3	2,0
Antal årsarbetskrafter män	0,9	1,1	1,4
Antal ärenden, inkomna och upprättade	41	50	77
Antal beslutade ärenden	49	47	59
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	13	7	4
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	2 952	2 732	4 252
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	23 751	323 348	5 221
Varav lämnade bidrag till andra länsstyrelser (tkr)	23 455	318 975	100
Varav övriga lämnade bidrag (tkr)	296	4 373	5 121

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Minskningen av lämnade bidrag år 2022 beror till stor del på minskade anslagsmedel avseende omsättningsstöd för enskilda näringsidkare och handelsbolag.

Resultatredovisning

Länsstyrelsens arbete med RUS

Inom ramen för arbetet med att främja länets utveckling har Länsstyrelsen och Region Örebro län arbetat vidare med den plan som togs fram under 2021, vilken beskriver prioriterade områden för samverkan. Arbetet utgår från det samverkansavtal som tidigare slutits mellan organisationerna. Ett ledningsforum, med representanter för Länsstyrelsen och Region Örebro län, har sedan några år etablerats, i syfte att säkerställa samordning och synergier mellan organisationernas uppdrag. Tanken är att samverkan ska leda till ett mer strukturerat och gemensamt utförande så att största möjliga nytta tillfaller länets medborgare. Samverkansdokumentet kommer att följas upp årligen för att synliggöra resultat av samverkan. I den gemensamma planen för 2022 har följande områden prioriterats:

- digital infrastruktur,
- landsbygdsutveckling,
- klimat och energi samt
- återstart av näringslivet efter coronapandemin.

Samarbetet om den digitala infrastrukturen i länet sker inom ramen för en väl etablerad struktur där Region Örebro län och länets kommuner ingår tillsammans med Länsstyrelsen. Målet under 2022 har varit att driva på bredbandsutbyggnaden i samråd med berörda aktörer, med syfte att nå målen i den regionala handlingsplanen för bredband.

Vad gäller landsbygdens utveckling har fokus under 2022 till stora delar varit den regionala livsmedelsstrategin och skogsstrategin som Region Örebro län och Länsstyrelsen äger tillsammans. Arbetet med skogsprogrammet har fortlöpt under 2022, då arbetet med en handlingsplan pågått.

Länsstyrelsen och Region Örebro län samverkar också kring energi- och klimatfrågor. Tillsammans ansvarar myndigheterna för ett energi- och klimatråd där även bland annat företrädare från näringslivet ingår. Energi- och klimatfrågor och den omställning som näringslivet behöver göra är mycket viktig. Alla krafter i

samhället måste samverka och här fyller energi- och klimatrådet en viktig funktion. Rådet har under 2022 varit aktivt, till exempel genom att arrangera flera föreläsningar och utbildningar.

Pandemin satte djupa spår i många företags ekonomi. I Örebro län upprättades därför en grupp med representanter från näringslivet och fackliga parter såväl som representanter från civilsamhället, offentliga organisationer och myndigheter. Syftet med gruppen var att utbyta information och samordna stödjande insatser. Gruppens möten har letts av landshövdingen och regionrådet med ansvar för regional utveckling. Efter pandemins akuta fas startade kriget i Ukraina, med alla de problem som då uppkom för näringslivet, varför gruppens möten kom att fortgå.

Länsstyrelsen har också ingått i en grupp med olika aktörer som verkar för näringslivets utveckling i länet. Gruppen, som bestått av tjänstemän, hålls samman av Region Örebro län. Under 2022 har Länsstyrelsen bistått med underlag i form av analyser, rapporter och information med anledning av Ukrainakriget, energikrisen och den förväntade lågkonjunkturen. Allt material har sammanställts och presenterats för näringslivet och legat till grund för bedömningar av lämpliga insatser som kan motverka de negativa effekterna för företagen.

Inom området kommersiell service har Länsstyrelsen i Örebro län fortsatt att samarbeta med regionen. Efter att medlen för investeringsstöden tog slut i landsbygdsprogrammet har dialog förts med regionen som finansierat en del investeringar med det regionala tillväxtanslaget 1:1. Länsstyrelsen och regionen har gemensamt varit med och främjat initiativ till nya servicelösningar, vilket resulterat i ett par nystartade hybridbutiker. Planering för att få i gång ytterligare någon butik pågår.

Efter 2019 har inte någon länsstyrelse haft möjlighet att bevilja några nya stöd. Två projekt som beslutats före 2019 har drivits vidare och de kommer att avslutas innan årets slut. Projekten förstärker de insatser som redan pågår inom myndighetens ordinarie verksamhetsområden. Ett av projekten, ett strukturfondsprojekt som berör länets miljö- och klimatarbete, fokuserar på ökad användning av nya fossila drivmedel. Det andra projektet, Social Impact Lab, är ett initiativ vid Örebro universitet för att stötta forskare att utveckla innovativa produkter, tjänster eller arbetsmetoder som kan lösa olika samhällsutmaningar.

Grundläggande betaltjänster

Inom Länsstyrelsens uppdrag om grundläggande betaltjänster har vi under 2022 utöver bevakningsuppdraget haft stort fokus på olika målgruppers tillgång till betaltjänster och arbetat för att förbättra den. Bland annat har vi besökt och informerat på platser där målgruppen befinner sig, exempelvis i gemensamhetslokaler, seniorkollon, träffpunkter och föreningar. Personer som befinner sig i digitalt utanförskap, ofta äldre och personer med funktionsnedsättning, är extra utsatta när alltmer betalningar sker digitalt. Under året har bland annat möjligheten att betala räkningar med kontanter över disk i princip försvunnit och det finns begränsade möjligheter att få personlig hjälp på bankerna. Länsstyrelsen har påbörjat ett antal ”kundresor” för att undersöka hur betaltjänster fungerar i praktiken. Exempelvis har vi testat bankomater och uppdraget som ställföreträdare.

För att stötta personer, personal och anhöriga har informationsinsatser riktade till målgrupperna genomförts digitalt, fysiskt och via nyhetsbrev. Inom uppdraget arbetar vi för att fler personer ska få tillräcklig kunskap att använda digitala betaltjänster om de vill. Målet är att det ska vara ett aktivt val och inte ett ofrivilligt utanförskap.

Dialog förs löpande med företag och föreningar för att diskutera tillgången till grundläggande betaltjänster.

I samband med att företaget ClearOn AB avvecklade betaltjänsten Kassagirot under 2022, kontaktade Länsstyrelsen alla ombud och kommunernas socialförvaltningar för att informera och fånga upp problem till följd av nedläggningen.

Bredband

Inom vårt uppdrag att främja och stödja insatser för bredbandsutbyggnad i länet har vi under 2022 handlagt bredbandsärenden inom ramen för landsbygdsprogrammet 2014–2020. Länsstyrelsen deltar även i regionala och nationella dialogmöten, bland annat inför det nya stödet från Post- och telestyrelsen (PTS). Dessutom har Länsstyrelsen regelbundna avstämmningar med regionens bredbandskoordinator. Till exempel har vi informerat om vårt arbete med samhällsmast på ett nationellt möte med bredbandskoordinatorer och Post- och telestyrelsen. Länsstyrelsen har också löpande kontakt med kommuner och marknadsaktörer för att följa upp och informera om regelverk för beslutade ärenden. Länsstyrelsen svarar även på allmänhetens frågor om bredbandsutbyggnad. Under 2022 har Länsstyrelsen skickat inspel till Post- och telestyrelsen rörande vilka områden som bör prioriteras vid auktionering av 900 MHz-bandet för att öka tillgången till mobiltäckningen i utvecklingsområden i länet.

Fortsatt förbättring av väg- och järnvägsnätet

Örebro län är en viktig logistiknod för hela landet. Genom samverkan med andra aktörer i länet och i Mälardalsregionen pågår flera projekt för att förbättra infrastrukturen. Syftet är dels ökad framkomlighet dels minskad klimatpåverkan. En viktig pusselbit i arbetet är planeringen av en snabb tågförbindelse mellan Stockholm och Oslo.

Länets logistiska läge lockar ett stort antal logistikföretag att etablera sig och branschen växer ständigt. I Hallsberg finns landets största rangerbangård och ett utmärkt logistiskt läge, vilket medför en kontinuerlig utveckling av terminalområden och spårutbyggnad. Länsstyrelsen för en regelbunden dialog med Trafikverket, och vi samverkar med myndigheten i flera pågående och framtida väg- och järnvägsfrågor, för såväl gods- som persontrafik. Frågorna under 2022 har gällt provningar och tillstånd för exempelvis

- planering inför byggande av elväg längs E20
- ny sträckning och förbättring av väg 50
- vägplaner för gång- och cykelvägar
- ombyggnad av Laxå bangård
- järnvägsplan för anläggning av Västra stambanan
- järnvägsplan för förbigångspår Högsjö västra.

Järnvägsgodsstråket genom Bergslagen genomgår dessutom stora förbättringar på olika delsträckor.

Under 2022 har Länsstyrelsen tagit fram en nationell plan för transportinfrastruktur, en länsplan för regional transportinfrastruktur med tillhörande regional cykelplan för perioden 2022–2033. De ärenden vi prövar gäller lämpligheten av insatserna utifrån exempelvis natur- och kulturmiljövärden, risker för skred, översvämningar och buller.

Länsstyrelsen medverkar i ett nystartat myndighetsforum för informations- och kunskapsutbyte mellan länsstyrelserna och Trafikverket gällande infrastrukturfrågor med specifika teman.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen har enligt instruktionen i uppdrag att arbeta med regional tillväxt, ett begrepp som i många fall kommit att bytas ut mot det bredare begreppet regional hållbar utveckling. I de uppdrag som Länsstyrelsen har inom området kännetecknas de av samverkan med Region Örebro län inom flera av de områden som beskrivs ovan.

För anslaget 1:1 har Länsstyrelsen under 2022 endast haft att betala ut redan beslutade och beviljade medel. De sista medlen är nu utbetalade.

Inom området betaltjänster har vi bedrivit flera uppmärksammade och framgångsrika projekt, som har bidragit till större tillgång till betaltjänster för särskilt utsatta grupper.

Bredband är ett område där Region Örebro län fått ett större ansvar och därför har Länsstyrelsens utrymme att agera minskat. Vi har dock fortsatt att bedriva bra verksamhet och samordning i länet.

Sett till de uppdrag och mål som Länsstyrelsen har inom området, och för den verksamhet vi har redovisat ovan, anser vi att resultatet är gott.

Hållbar samhällsplanering och boende

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p5 Hållbar samhällsplanering och boende	Länsstyrelseinstruktion
5§ p9 Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Länsstyrelseinstruktion
1A3 Tillsyn hyresbostäder, studentbostäder m.m.	Regleringsbrev
1C5 Planeringsstöd större industrietableringar	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.
Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Samordna de planeringsunderlag som olika myndigheter tar fram som stöd till kommunens planläggning (natur- och kulturvärden, infrastruktur, militära intressen, vattenfrågor).
- Samordna sina uppdrag om rådgivning och vägledning till kommunerna inom ramen för tidig dialog för ökat bostadsbyggande.
- Utveckla sitt arbete med digital samhällsbyggnadsprocess.
- Samordna och ta tillvara statens intressen i den kommunala översiktsplaneringen och vid detaljplaner och områdesbestämmelser inom ett flertal områden.
- Pröva översikts- och regionplaner, detaljplaner, områdesbestämmelser, överklagande av kommuners beslut, tillsyn, vägledning och uppföljning enligt plan- och bygglagen.
- Ansvara för att analysera och rapportera hur bostadsmarknaden ser ut i länet, t ex tar vi varje år en regional bostadsmarknadsanalys.
- Ge stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter och till bostäder för äldre, samt stöd till energiåtgärder.
- Samordna arbetet med klimatanpassning, strandskyddsdispenser och havsplanering.

Det övergripande målet för området *samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet* är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö. För området *bostadsmarknad* är målet långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Länsstyrelserna ska även verka för genomslag av andra nationella mål, som gestaltad livsmiljö och miljömålet god bebyggd miljö.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	7,8	9,7	9,8
Antal årsarbetskrafter kvinnor	5,0	7,5	7,6
Antal årsarbetskrafter män	2,7	2,2	2,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	755	1 043	1 786
Antal beslutade ärenden	858	1 421	1 877
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	3	4
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	9 120	10 651	10 597
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	48 478	233 432	118 542
Varav lämnade bidrag till andra länsstyrelser (tkr)	48 478	233 432	118 542
Varav övriga lämnade bidrag (tkr)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Minskningen av lämnade bidrag 2022 beror till stor del på den avslutade anslagsposten hyresstöd till företag.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal påbörjade bostäder (st)	Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾	Saknas	741 ³⁾	1 387	2 475
Antal färdigställda bostäder (st)	Se mål ovan.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾	Saknas	1 495 ³⁾	1 225	1 171
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel avgjorda inom 80 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ²⁾	75%	100 %	100 %	100 %
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel ärenden avgjorda inom 120 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ²⁾	90%	100 %	100 %	100 %

1) Statistiska centralbyråns statistik: Nybyggnad av bostäder.

2) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen.

3) Avser t.o.m. kvartal 3. Data saknas för hela året.

Resultatindikatorerna *Antal påbörjade bostäder* samt *Antal färdigställda bostäder* visar att bostadsbyggandet i länet har minskat jämfört med de historiskt höga nivåerna under åren 2016–2018. Sett till länets befolkningsutveckling håller dock länets totala nybyggnation en liknande takt som befolkningstillväxten, vilket är positivt. Det finns emellertid stora skillnader mellan länets kommuner i antal påbörjade och färdigställda lägenheter. Vissa av länets kommuner har ingen eller en mycket liten nyproduktion, och liksom tidigare år är det Örebro kommun som står för den största nyproduktionen i länet.

Trots hög nybyggnation av bostäder totalt i länet de senaste åren bedömer en majoritet av länets kommuner att det råder underskott på bostadsmarknaden – att behov och efterfrågan på bostäder är större än utbudet. Bristen på bostäder innebär svårigheter för många hushåll att komma in på bostadsmarknaden. Framför allt ses svårigheter för den som är ny på bostadsmarknaden och för hushåll med svag ekonomi och lägre inkomster. Trots nyproduktion, och ett bostadsbestånd som volymmässigt kan täcka befolkningen, finns en brist på bostäder med rimlig hyra och kostnader. Ett underskott på bostäder kan även handla om brist utifrån attraktivitet som inte matchar hushållens önskemål. Situationen på bostadsmarknaden verkar dock ha lättat något under de senaste åren, eftersom fler kommuner än tidigare bedömer att marknaden är i balans. Detta är positivt eftersom god bostadsförsörjning är en avgörande fråga för länets utveckling.

Resultatredovisning

Råd och stöd till kommunerna

Länsstyrelsen har under året arbetat aktivt för att stödja kommunernas samhällsplanering genom tidiga dialoger och kunskapsseminarier och genom att ta fram och sprida kunskapsunderlag. Tack vare dessa insatser har vi bidragit till såväl en kvalitetshöjning som en effektivisering av planprocesserna. Nedan följer exempel på hur vi har arbetat under 2022.

Plan- och byggprocessen

Länsstyrelsen har stöttat och gett råd till kommunerna i samhällsplaneringen. Myndigheten har också förmedlat planeringsunderlag och samordnat statliga intressen i planprocessen. Detta har bidragit till att effektivisera kommunernas arbete med att ta fram översikts- och detaljplaner samt planeringsstrategier. Länsstyrelsen har fokuserat på dialog i tidiga skeden i planprocessen. I samtalen har specifika frågor lyfts gällande till exempel arkeologi, jordbruksmark, strandskydd, dagvatten, översvämning, biotopskydd och landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS). Länsstyrelsen har bidragit med ökad kunskap och underlättat kommunernas förutsättningar för planering. Vårt strategiska arbete att föra en tidig dialog bidrar till att undvika ett senare ingripande från Länsstyrelsen, efter antagande av detaljplaner.

Länsstyrelsen har anordnat rådgivande tematiska seminarier för kommunerna för att höja kunskapsnivån. Under 2022 har vi genomfört möten inom följande områden:

- översiktsplanering,
- strandskydd,
- lantmäteriförrättningar,
- förorenade områden,
- riksintresse för totalförsvaret,
- bostadsförsörjning,
- tillsynsvägledning inom plan- och bygglagen samt
- trygghet i samhällsplaneringen.

Seminarier inom politikområdet gestaltad livsmiljö har genomförts på nationell nivå. Seminarierna har varit ett bra forum för kommunerna att sinsemellan diskutera och utbyta erfarenheter kring aktuella

planeringsfrågor. Genom att arbeta kunskapshöjande med aktuella planeringsfrågor bidrar Länsstyrelsen till att underlätta och effektivisera kommunernas planering av bostäder och hållbara samhällen.

Trygghetsarbete

Länsstyrelsen i Örebro län har initierat och finansierat ett processtöd för att stärka och öka systematiken i kommunernas trygghetsarbete, inom ramen för samhällsplaneringsprocessen. Arbetssättet handlar om att erbjuda behovsstyrt processtöd för att utveckla kommunernas arbete mot socialt hållbara städer och samhällen utifrån deras olika förutsättningar. Under 2022 har utvalda kommuner fått arbeta med processtöd. Dessutom har Länsstyrelsen under året anordnat en workshop med temat ”samhällsplanering för ökad trygghet”, där kommunernas planerare, brottsförebyggare, säkerhetssamordnare med flera deltog. Länsstyrelsen har initierat ett fortsatt projekt, där myndigheten bistår kommunerna med kunskapsunderlag i brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete inom samhällsplanering. Projektet presenterades på Mänskliga rättighetsdagarna i Örebro hösten 2022.

Planeringsunderlag

Länsstyrelsen tillhandahåller planeringsunderlag för hushållning av mark och vatten i länet. Underlagen ligger till grund för den lämplighetsbedömning av användningen av mark- och vattenområden som kommunerna gör i sin planering. Länsstyrelsen ska i ett underlag till respektive kommun, under tredje och fjärde året i varje mandatperiod, redovisa sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Under 2022 har Länsstyrelsen tagit fram kommunspecifika underlag till länets samtliga tolv kommuner. Syftet är att stödja kommunernas arbete med att ta fram planeringsstrategier och nya översiktsplaner samt att skapa förutsättningar för en god dialog mellan stat och kommun i översiktsplaneringen. Under året har vi också fortsatt att bidra till länsstyrelsernas gemensamma planeringskatalog – ett digitalt system som sammanställer statliga myndigheters planeringsunderlag. Den digitala planeringskatalogen erbjuder kommunerna, men också andra aktörer i planprocessen, kvalitetssäkrade och aktuella planeringsunderlag. Detta bidrar till en mer förutsägbare och mer effektiv samhällsbyggnadsprocess.

Jordbruksmark

Länsstyrelsen har under 2022 publicerat rapporten *Exploatering av jordbruksmark i Örebro län*. Rapporten består av två delar; dels en analys av förändringen i utbredningen av åkermark i Örebro län från 1950-talet fram till 2019, dels en analys av hur frågan om exploatering av jordbruksmark hanteras i kommunala översiktsplaner. Rapporten presenterar jordbruksmarkens olika värden och mål kopplade till dessa och ger en översiktlig bakgrund till lagstiftning och kommunal planering när det gäller exploatering av jordbruksmark. Resultatet från analyserna visar att minst 25 procent av jordbruksmarken har försvunnit i länet sedan 1950-talet, och att exploateringen av jordbruksmark, enligt kommunernas översiktsplaner, kommer att fortgå. Kommunerna ansvarar för markanvändningen och jordbruksmark tas ofta i anspråk när städer och tätorter växer. Rapporten utgör ett värdefullt planeringsunderlag som ökar kommunernas förutsättningar att i sin planering tillgodose miljöbalkens regler om exploatering av jordbruksmark.

Länsstyrelsen har under året arbetat med att digitalisera de områden som är utpekade för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden) i kommunernas översiktsplaner. Dessa områden kommer att finnas tillgängliga på Länsstyrelsens karttjänst WebbGIS, vilket bidrar till effektivare handlägningsprocesser i samhällsplaneringen.

Digitalisering av gamla strandskyddsbeslut

Länsstyrelsen har under 2022 påbörjat en digitalisering av de beslut om dispens från strandskydd som Länsstyrelsen eller länets kommuner på delegation fattade under perioden 1975–2009. Syftet är att tillgängliggöra äldre strandskyddsdispenser digitalt, för såväl Länsstyrelsen som för kommuner och andra

statliga myndigheter. Tillgängligheten till besluten kommer att innebära effektivare handlägningsprocesser, bidra till färre samråd samt möjliggöra att tidigare beslut kan användas som ett planeringsunderlag inom samhällsplaneringen.

Gestaltad livsmiljö

Under året har Länsstyrelsen fortsatt arbetet med det länsövergripande nätverket för gestaltad livsmiljö. Tjänstepersoner från länets kommuner, Region Örebro län och Länsstyrelsen har haft regelbundna möten för att diskutera nätverkets syfte, mål och arbetsformer. Under hösten 2022 anordnade nätverket en workshop, där närmare fyrtio tjänstepersoner som på olika sätt arbetar med gestaltungsfrågor deltog och lämnade inspel till det fortsatta arbetet med politikområdets mål. Syftet med nätverket är att sprida kunskap och inspiration mellan deltagarna för att höja kvalitet och genomslag i arbetet mot de nationella målen för politikområdet gestaltad livsmiljö. Länsstyrelsen deltar även löpande i nationella dialogmöten och seminarier för att höja myndighetens kompetens inom området.

Tillsynsvägledning

Länsstyrelsen har under 2022 arbetat med att utveckla tillsynsvägledningen inom plan- och bygglagen för länets kommunala bygglov- och tillsynshandläggare. Länsstyrelsen har anordnat nätverksträffar med representanter från länets kommuner för att utbyta erfarenheter och bidra till en enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen. Länsstyrelsen har även, i samverkan med länsstyrelserna i Värmlands och Dalarnas län, anordnat en tematräff för länens handläggare om individuell mätning och debitering av värme och varmvatten (IMD) och fukt. Under tematräffen deltog sakkunniga från Boverket. Syftet med träffen var att stimulera kommunernas tillsynsarbete och öka kunskapen om betydelsen av att hantera fuktproblematik redan i projekteringsstadiet.

Samordning och samverkan på statlig och regional nivå

Länsstyrelsen medverkar i samhällsplanerarprogrammet vid Örebro universitet. Länsstyrelsen bidrar till utbildningen dels genom att ta emot studenter för längre praktikperioder, dels genom att ansvara för ett delmoment i utbildningen (om att arbeta i en lagstyrd verksamhet). Att samhällsplanerarutbildningen finns i länet är positivt för den regionala kompetensförsörjningen inom området. Länsstyrelsen har under hösten 2022 även tagit emot en student från samhällsplanerarprogrammet vid Karlstad universitet, vilket är viktigt för vår framtida kompetensförsörjning även över länsgränser.

Länsstyrelsen i Örebro län har under året deltagit i arbetet med att ta fram ett länsstyrelsegemensamt handläggarstöd för digital handläggning av detaljplaner, Prozesso. Syftet är att genom digitalisering och enhetliga handlägningsrutiner skapa en mer effektiv och rättssäker samhällsbyggnadsprocess.

Nationellt pågår en fortsatt process för ökad samverkan mellan Lantmäteriet och Länsstyrelsen i Örebro län om handläggning av lantmåteriförrättningar. Länsstyrelsen har noterat att samverkan har bidragit till att Lantmäteriet i större utsträckning samråder om lantmåteriförrättningar. Detta är positivt eftersom det ger Länsstyrelsen möjlighet att bidra med synpunkter tidigt i processen, vilket leder till att färre förrättningsbeslut behöver överklagas av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har även initierat ett nätverk för länets kommuner och lantmäterier för informations- och erfarenhetsutbyte i form av diskussionsforum med specifika teman. Under 2022 har Länsstyrelsen anordnat två träffar inom nätverket.

Planering av solcellsparker

Länsstyrelsen har under året uppmärksammat att planer på stora solcellanläggningar på mark blir allt vanligare i länet. Samtidigt finns en osäkerhet hos både exploatörer och prövande myndighet hur ärendena ska hanteras. Eftersom solcellsparker inte är en bygglovspliktig åtgärd, kan inte kommunerna göra någon prövning enligt plan- och bygglagen (PBL). Solcellsparker på mark och i stor skala är något som inte förutsågs när förarbetena till vare sig miljöbalken (MB) eller PBL skrevs. Därför passar dessa anläggningar

inte naturligt in i några av de redan reglerade prövningsprocesserna, utan hanteras i 12 kap 6 § miljöbalken där sådant som inte regleras någon annanstans prövas. Vid prövning enligt 12 kap 6 § miljöbalken prövas endast om verksamheten kan komma att väsentligt ändra naturmiljön, vilket leder till en för begränsad prövning med hänsyn till anläggningarnas påverkan och omfattning.

Bostadsförsörjning och behov av bostäder

Länsstyrelsen verkar för att behovet av bostäder tillgodoses genom fysisk planering, bostadsförsörjning, bostadsstöd och inom arbetet med social hållbarhet. Länsstyrelsens uppdrag är att ge råd och stöd samt att samordna och samverka med bland annat länets kommuner och fastighetsägare. Syftet är att underlätta och skapa bättre planeringsförutsättningar för bostadsbyggande samt att tillgodose bostadsbehovet.

Länsstyrelsen uppmärksammar att behovet av bostäder inte enbart handlar om antalet bostäder. Länsstyrelsens åtaganden kring Agenda 2030 och mänskliga rättigheter behöver ses som utgångspunkt i vårt arbete för bostadsförsörjning och att skapa en sammantaget god och hållbar bostadsmiljö för alla. Länsstyrelsens samlade arbete och insatser inom flera sakområden medverkar till denna utveckling. Myndigheten har fortsatt att arbeta utifrån ett rättighetsperspektiv även i 2022 års regionala bostadsmarknadsanalys. I analysen uppmärksammas behov av att inkludera perspektiv kring social hållbarhet, att stärka planeringen för utsatta gruppers inträde på bostadsmarknaden och att förebygga hemlöshet.

Länsstyrelsen har på uppdrag av regeringen under 2022 genomfört en kartläggning av länets kommuners arbete med att ordna stadigvarande boende till personer som blivit utsatta för våld. Den regionala kartläggningen påvisade att bostadsbrist, ekonomiska faktorer samt missbruk och beroendeproblematik är de största hindren för personer att få stadigvarande bostad. Kartläggningen visade också att det finns ett behov av ökad samverkan mellan kommunerna för att lättare kunna förflytta våldsutsatta. Länsstyrelsen har under året arbetat med att sprida goda exempel från kartläggningen i olika nätverksgrupper som arbetar med våld i nära relation. Syftet har varit dels att öka kunskapen om kommunernas insatser för att hjälpa våldsutsatta till stadigvarande boende efter vistelse i skyddat boende dels att bidra till att sprida lärande exempel till kommuner för att utveckla och effektivisera arbetet och öka samverkan kommuner emellan.

Under 2022 beslutade regeringen om en nationell hemlöshetsstrategi för 2022–2026. Inom ramen för strategin får länsstyrelserna uppdrag att stödja kommunerna i deras arbete med att motverka hemlöshet. Länsstyrelsen i Örebro län har under hösten 2022 anordnat ett digitalt öppet forum för länets kommuner. Syftet var att informera om den nya hemlöshetsstrategin samt att förbereda för den bostadsmarknadsenkät som skickades ut under december 2022.

Inom ramen för den regionala bostadsmarknadsanalysen, som redovisas varje år av Länsstyrelsen, har myndigheten även genomfört en analys av de bostäder som har tillkommit med hjälp av det statliga investeringsstödet för hyres- och studentbostäder (HYS) i Örebro län. Inom ramen för analysen gjordes även en demografisk kartläggning av vilka som nyttjar lägenheterna. Vidare har kvaliteten på de bostäder som uppförts med investeringsstödet utvärderats, med fokus på energieffektivisering. Denna kartläggning och analys kommer att redovisas i den regionala bostadsmarknadsanalysen 2023.

Energi- och bostadsstöd

Genom att bevilja stöd för solcellsanläggningar bidrar Länsstyrelsen till såväl energiomställning som till näringslivsutveckling. Till följd av förändringar i berörda förordningar har stödet för solcellsanläggningar fasats ut, och under 2022 har Länsstyrelsen beviljat ansökningar som inkom före den 7 juli 2021. Under 2022 har 90 ärenden beviljats i Örebro län. Under 2022 har Länsstyrelsen beslutat om utbetalning i 160 ärenden, sammanlagt 4,6 miljoner kronor.

Det statliga investeringsstödet för hyresbostäder och studentbostäder gick att ansöka om fram till och med utgången av 2021. Intresset från bostadsföretag och kommuner var stort fram till stoppdatum. Länsstyrelsen har under 2022 fattat ett flertal beslut om att bevilja stöd. Stödet möjliggör byggnation av lägenheter med lägre hyror än övrig nyproduktion, vilket bidrar till ett ökat utbud av ekonomiskt överkomliga bostäder i länet. Under året har Länsstyrelsen beviljat stöd till 146 nya projekt. Länsstyrelsen har fattat beslut om utbetalning av totalt 360 miljoner kronor till 22 färdigställda projekt. De 22 projekten har tillsammans bidragit med 1 126 nya lägenheter till länet.

Under året har Länsstyrelsen också fattat beslut om utbetalning av 21,5 miljoner kronor i stöd för byggande av 92 lägenheter i särskild boendeform, för äldre personer som behöver omvårdnad och service dygnet runt. Länsstyrelsen har också fattat beslut om utbetalning av 2,6 miljoner kronor i stöd för byggande av 15 lägenheter för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden.

Under 2021 infördes och avskaffades ett nytt statligt stöd för energieffektiviseringsåtgärder i flerbostadshus. Intresset för stödet var stort fram till stoppdatum 31 december 2021. Under 2022 har Länsstyrelsen beviljat stöd i 25 ärenden och fattat beslut om utbetalning av sammanlagt 54 miljoner kronor för energieffektiviseringsåtgärder. Beslut om slutlig utbetalning av stödet kommer ske löpande under de kommande två åren.

Gemensamt för ovanstående utbetalade bidrag, inom energi- och bostadsstöd, är att de utbetalas från annan myndighet än Länsstyrelsen.

Tillsyn av hyresbostäder och studentbostäder

Under 2022 har Länsstyrelsen utfört tillsyn på en rad ärenden om statligt stöd. Det handlar om dels stöd för att anordna och tillhandahålla hyresbostäder och bostäder för studerande dels stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden med färdigställandedatum fram till och med 2020. För att genomföra sitt tillsynsuppdrag följer Länsstyrelsen en särskild granskningsmodell som har tagits fram med stöd av den nationella samordningen för energi- och bostadsstöd. Denna modell består av ett antal riskfaktorer. Riskfaktorerna utgår bland annat från villkoren i förordningarna och kontrolleras för samtliga ärenden där stöd har utbetalats. Resultaten av analyserna visar att Länsstyrelsen inte behöver ta ärendena vidare för ytterligare granskning.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens bedömning är att uppdraget inom samhällsplanering och boende har fullföljts mycket väl och att uppdraget har utgått ifrån länets förutsättningar och uppsatta mål. Resultatet bedöms därför vara utmärkt.

Resultatet har uppnåtts genom att Länsstyrelsen har arbetat för att kommunerna ska ta initiativ till tidiga dialoger med oss på myndigheten inför större komplexa planarbeten. De tidiga dialogerna, kombinerat med kunskaphöjande insatser underlättar, effektiviserar och höjer kvaliteten på planarbetet i kommunerna, vilket är en framgångsfaktor i planprocessen. Länsstyrelsen grundar bedömningen på löpande och god kontakt med i första hand länets kommuner. Sedan 2014 har Länsstyrelsen inte upphävt någon detaljplan, vilket indikerar en positiv utveckling och ett gott resultat av tidiga dialoger och vägledning till kommunerna.

Länsstyrelsen bedömer att samverkan med lantmäterimyndigheterna har bidragit till en ökning av inkomna samråd om lantmåteriförrättningar, vilket i sin tur har resulterat i en minskning av antalet överklagade förrättningsbeslut.

Genom Länsstyrelsens arbete med energi- och bostadsstöd har myndigheten bidragit till såväl omställning till fossilfri energiproduktion som hälsosammare inomhusmiljö samt byggande av lägenheter med lägre hyror.

Energi och klimat

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p6 Energi och klimat	Länsstyrelseinstruktion
5§ p8 Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.
Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet sammanfattas i nedanstående punkter.
Länsstyrelserna ska:

- Samordna och leda det regionala arbetet med genomförande av energi- och klimatstrategierna.
- Administrera och vägleda länets aktörer för effektiva klimatinvesteringar genom arbete med Klimatklivet.
- Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat utifrån uppdrag i förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete (2018:1428) samt målen i den nationella strategin för klimatanpassning.
- Målen för klimat- och energipolitiken innebär att Sverige senast år 2045 inte har några nettoutsläpp av växthusgaser för att därefter uppnå negativa utsläpp. Energimålet omfattar att skapa villkor för en effektiv och hållbar energianvändning. Den svenska energiförsörjningen ska vara kostnadseffektiv med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat.

Regeringens mål för samhällets *anpassning till ett förändrat klimat* är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter.

Det finns även andra relevanta mål för verksamhetsområdet, till exempel under generationsmålet i miljömålssystemet. I årsredovisningen redovisar vi information av väsentlig betydelse i förhållande till dessa mål.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Visionen för energi- och klimatarbetet i Örebro län är att vi tar vårt ansvar för att minska klimatutsläppen och för att använda resurser på ett hållbart sätt. I enlighet med Länsstyrelsens strategiska plan för åren 2019–2023 fortsätter arbetet med energi och klimat som ett av fem utvalda, långsiktigt prioriterade strategiska områden.

Målsättningen är ett klimatneutralt och resurseffektivt län utan nettoutsläpp av växthusgaser 2045. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och att andra mål för hållbar utveckling inte äventyras.

Länsstyrelsen i Örebro län utgår i sitt arbete från:

- de globala målen i Agenda 2030,
- nationellt antagna miljö- och klimatmål samt
- Länsstyrelsens vision ”Tillsammans för ett hållbart och levande Örebro län”.

Dessutom utgår Länsstyrelsens arbete från det energi- och klimatprogram för Örebro län 2021–2025, som vi har antagit under 2022 tillsammans med Region Örebro län. Programmet har starkast koppling till mål 7, 9, 12 och 13 i Agenda 2030 samt de båda nationella miljö kvalitetsmålen Begränsad klimatpåverkan och God bebyggd miljö. Energi- och klimatprogrammet för Örebro län 2021–2025 innehåller tre övergripande mål:

- Att minska de totala växthusgasutsläppen.
- Att öka andelen förnybar energi.
- Att öka energieffektiviseringen.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Energi och klimat (42)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	2,3	3,6	3,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	2,0	2,8	2,8
Antal årsarbetskrafter män	0,3	0,8	0,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	76	64	69
Antal beslutade ärenden	64	77	56
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	2
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	4 602	5 777	5 936
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	75 555	88 021	83 259
Varav lämnade bidrag till andra länsstyrelser (tkr)	75 555	87 881	83 164
Varav övriga lämnade bidrag (tkr)	0	140	95

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehanteringssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare (st)	Sveriges klimatmål	Stöd till klimatinvesteringar	Naturvårdsverket ¹⁾	Saknas	1,7	1,7	1,54

1) Naturvårdsverkets ärendehanteringssystem.

Antalet klimatklivsansökningar per 100 000 invånare är detsamma som 2021.

Resultatredovisning

Länsstyrelsens energi- och klimatarbete består till stor del av samverkan, samordning och kunskapsfrämjande insatser. En viktig del är också prövning och rådgivning inom till exempel klimatinvesteringsstöd. Dessutom bidrar Länsstyrelsen till att energi- och klimatåtgärder genomförs genom att driva eller delta i projekt för riktade insatser i länet. Under 2022 har Länsstyrelsen inte drivit några egna projekt, däremot har Länsstyrelsen deltagit i flera projekt som leds från Region Örebro län. De båda organisationerna har ett tätt samarbete i energi- och klimatfrågor. Länsstyrelsen har deltagit i projektet

Klimatresilienta landskap i Mälardalen. Projektet, som leds av Länsstyrelsen i Västmanlands län och är finansierat av SMHI, syftar till klimatanpassningsåtgärder genom ökad kolinlagring i marken.

Länsstyrelsen och Region Örebro län arrangerar årligen en energi- och klimatdag för en bred målgrupp. 2022 hade dagen två teman; konsumtion (utifrån energi- och klimatprogrammet) samt energi (utifrån det nya regeringsuppdraget om energibesparing- och effektivisering). Temat konsumtion syftade till att ge deltagarna kunskap och inspiration för att utveckla sitt arbete med klimatsmart och hållbar konsumtion. Energitemat gav deltagarna ökade kunskaper om energisystemet, i syfte att kunna bidra till nödvändiga energibesparingsåtgärder.

Energi- och klimatrådet

I energi- och klimatrådet deltar drygt fyrtio representanter från näringsliv, kommuner och organisationer. Rådet leds av landshövdingen och regionstyrelsens ordförande tillsammans. Rådet syftar till att vara en motor för att öka takten i klimatomställningen och för att åstadkomma tvärsektoriella aktiviteter mot ett fossilfritt och konkurrenskraftigt län. Organisationen Fossilfritt Sverige deltar i arbetet med rådet för att öka genomslagskraften av färdplanerna. Rådet etablerades 2021 och under 2022 har tre grupper kommit i gång med konkreta insatser.

- Transportnätverket arbetar dels med utbildningsinformation och deltar även i två större projekt: ReDriv samt Växthus för klimatledande upphandling. Projektet ReDriv är ett initiativ av Fossilfritt Sverige med målsättning att arbeta fram en nationell plattform med samlad information av drivmedels- och fordonsutveckling samt regler och styrmedel. I projektet Växthus för klimatledande upphandling sker dialog med transportköpare och transportsäljare inom tung transport och entreprenader, med målsättning att ta fram ett upphandlingsunderlag som driver utvecklingen av fossilfria transporter.
- Upphandlingsnätverket har under hösten 2022 arrangerat en serie webinarier i syfte att informera och utbilda om klimatkrav vid inköp inom områdena LOU, transporter, byggnader och livsmedel.
- Energinätverket arbetar med informationsspridning samt kommunikation inom områdena energiplaner, energiomställning och energiförsörjningen i syfte att stödja kommuner och näringsliv inom länet i deras löpande utvecklings- och omställningsarbete.

Energibesparing

Länsstyrelsens arbetsgrupp för energi- och klimatfrågor har i samarbete med enheten Samhällsskydd och beredskap anordnat mötestillfällen för kommunernas olika verksamheter. Särskilt fokus har under 2022 riktats mot storkökens möjligheter att spara energi. I det här nätverket är syftet att inrikta sig på att snabbt minska förbrukningstopparna. De mer långsiktiga frågorna lyfts i energi- och klimatrådet.

Klimatklivet

Under 2022 inkom 51 ansökningar om investeringsstöd för klimatprojekt i Örebro län. 30 av dessa 51 ansökningar har beviljats stöd med sammanlagt 127 miljoner kronor. Den totala investeringen i de 30 beviljade projekten uppgår till på cirka 239 miljoner kronor. 6 ansökningar väntar ännu på beslut från Naturvårdsverket.

Tidigare år har de flesta ansökningar till Klimatklivet från lantbrukssektorn handlat om energikonvertering. Under 2022 har ansökningar om flera andra slags åtgärder inkommit, till exempel för egen ströproduktion och för biogasanläggningar. Länsstyrelsen har under året genomfört flera riktade informationsinsatser mot lantbrukssektorn. Bland annat har myndigheten anordnat en digital föreläsningsserie och ett studiebesök vid en biogasanläggning. Vi bedömer att dessa arrangemang bidrog till att det kom in flera ansökningar om stöd för biogasproduktion. Länsstyrelsen har arrangerat öppna informationstillfällen, dit företag från olika

branscher har varit välkomna, och även informerat om stödet vid träffar som kommunerna ordnar för företagare.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen samordnar det regionala klimatanpassningsarbetet. Under 2022 har Länsstyrelsen beslutat att omorganisera arbetet med klimatanpassning. Syftet är bland annat att Länsstyrelsen bättre ska kunna svara mot de uppdrag som myndigheten har inom klimatanpassningsarbetet. Dessutom bidrar omorganisationen till att Länsstyrelsen ska kunna gå i mål med den klimat- och sårbarhetsanalys, enligt förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete i enlighet med SMHI:s instruktioner, som pågår och som nästan är färdig.

Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med att ta fram planeringsunderlag som stöd till kommuner och övriga intressenter. Länsstyrelsens satsning på klimatanpassning av Hjälmarens reglering och Hjälmarens tillrinningsområde har fortsatt under 2022. Särskilt fokus har lagts på Kvismare kanal och Kvismaredalen, som historiskt har varit länets till ytan största översvämningssområde. Vid en översvämning i Kvismaredalen riskerar stora områden jordbruksmark, vägar och en hel del hushåll att hamna under vatten. Dessutom drabbas Kvismarens naturreservat av oönskade översvämningar under fågelhäckningsperioder på grund av skyfall i närområdet. En utredning pågår om vad som orsakar höga nivåer i kanalen och hur stor påverkan Hjälmarens nivå har på kanalen. Bland annat har ett stort antal nivåmätare, nivåloggrar, lagts ut för att få bra data på hur nivåerna varierar i kanalen.

Utredningar pågår också i Lillåns vattensystem, som rinner genom Örebro. Översvämningsskarteringar från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) visar att stora områden i norra Örebro drabbas av översvämningar från Lillån. Utredningarna för detta område fokuserar på flödesdämpande åtgärder, dels längre upp i vattensystemet dels i sjön Lången, en av få sjöar i området. Om flödet kan dämpas, kan också översvämningssområdet i Örebro minskas. De pågående utredningarna kommer att visa de platser där det är lämpligt att dämpa vattenflöden. Nästa steg blir en utredning av möjliga flödesdämpande åtgärder på dessa platser.

Länsstyrelsen anordnade under våren 2022 älvgruppsmöten för Gullspångsälven och Arbogaån. På mötena samlas kraftverksägare, myndigheter och andra berörda för att diskutera läget inför vårfloden och andra risker kopplat till höga eller låga vattenflöden.

Merparten av Länsstyrelsens arbete med klimatanpassning av den byggda miljön genomförs i och med tillsynen av kommunernas samhällsplanering. För att stötta kommunerna med klimatanpassningsarbetet finns en extern arbetsgrupp för klimatanpassning där kontaktpersoner från länets samtliga kommuner ingår. Länsstyrelsen driver även ett nätverk där samtliga planhandläggare i länet ingår.

Ett stort jobb har gjorts med en regional vattenförsörjningsplan under 2022, men den är inte färdigställd ännu. Kommunerna har varit involverade i arbetet med vattenförsörjningsplanen. GIS-underlag finns tillgängliga i Länsstyrelsens geodatakatalog och karttjänster. Vi har sedan ett par år en särskild karttjänst, Klimat-GIS, som innehåller både regionala och nationella klimatrelaterade GIS-data.

Resultatbedömning

Klimatarbetet i Örebro län utvecklas väl, men takten i åtgärdsarbetet behöver öka drastiskt för att nationella och regionala mål ska vara möjliga att nå. Utsläppen i Örebro län minskade med 42 procent mellan 2019 och 2020, men vi bedömer att den kraftiga minskningen till stor del var relaterad till pandemin och var en effekt av åtgärder för att minska smittspridningen. Viktiga sektorer där stora förändringar behöver ske, både när det gäller effektivitet, produktion och distribution är transportsektorn (produktion och produktion av fossilfria drivmedel) samt energisystemet. Det gäller i länet såväl som i landet.

Enligt SCB:s statistik ökade andelen fossilfria drivmedel i Örebro län från 15 till 19 procent mellan åren 2019 och 2020 (biogas och el saknas i statistiken).

Intresset för att delta i energi- och klimatrådet, elektrifieringslöften och andra sammanhang där behov och metoder för omställning diskuteras är stort bland företagare, allmänhet och politiker i Örebro län.

Klimatklivet är ett bra redskap för att möjliggöra investeringar som gör skillnad. Klimatanpassningsarbetet i Örebro län utvecklas, men takten i arbetet behöver öka.

Länsstyrelsens bedömning är att uppdragen inom området energi och klimat fullföljts väl och har utgått ifrån länets förutsättningar och uppsatta mål för verksamheten. Resultatet bedöms därför vara gott.

Kulturmiljö

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p7 Kulturmiljö	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamheten består av tillsyn och tillstånd enligt kulturmiljölagen och miljöbalken, samt prövning av kulturmiljöbidrag till vård, information, kunskapsuppbyggnad och tillgänglighetssatsningar.

Kulturmiljöhänsyn tas till stor del i annan lagstiftning än i kulturmiljölagen. Samverkan genom dialog är ett viktigt verktyg för att främja, utveckla och förnya kulturmiljöarbetet i samverkan med länets aktörer.

Varje länsstyrelse har tagit fram en kulturmiljöstrategi där prioriteringar anges.

De fyra nationella kulturmiljömålen är:

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser.
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen.

Kulturmiljöarbetet utgår också från fyra prioriterade miljö kvalitetsmål: God bebyggd miljö, Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt odlingslandskap samt Levande skogar.

Dessutom ingår kulturmiljö som ett delmål inom ramen för politiken för gestaltad livsmiljö:

- estetiska, konstnärliga och kulturhistoriska värden tas till vara och utvecklas.
- Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030, främst mål 11, Hållbara städer och samhällen samt mål 15, Ekosystem och biologisk mångfald.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Kulturmiljö (43)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	5,6	6,3	5,5
Antal årsarbetskrafter kvinnor	1,9	2,7	2,3
Antal årsarbetskrafter män	3,7	3,6	3,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	609	722	670
Antal beslutade ärenden	588	712	661
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	26	10	13
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	8 415	8 770	7 899
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	14 222	9 219	7 783
Varav lämnade bidrag till andra länsstyrelser (tkr)	0	0	20
Varav övriga lämnade bidrag (tkr)	14 222	9219	7 763

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal registrerade fornlämningar, exkl marina lämningar (st)	Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas	Skydd av fornlämningar och deras kulturhistoriska information.	Fornreg ¹⁾	Saknas	4 783	4 595	4 408

1) Register, Riksantikvarieämbetet.

Resultatindikatorn *Antal registrerade fornlämningar* indikerar den takt med vilken nya fornlämningar upptäcks och registreras i fornminnesregistret. Det totala antalet registrerade fornlämningar har ökat de senaste åren. Antalet nyregistreringar under 2022 är dock i stort oförändrat jämfört med 2021 (187 stycken 2021 och 188 stycken 2022). En förändring kan bero på ändrad praxis för vilka lämningar som ska bedömas som fornlämningar enligt kulturmiljölagen. Ökningen i Örebro län beror dock i huvudsak dels på de inventeringar som genomförts för att ta fram kunskapsunderlag för vattenanknutna kulturlämningar dels på de registreringar som utförs i samband med uppdragsarkeologi.

För att målet om bevarande av fornlämningar ska kunna nås är det en grundläggande förutsättning att lämningarna är kända. Det är därför mycket viktigt att de registreras i fornminnesregistret. Den blygsamma utvecklingen av antalet nya registrerade fornlämningar mellan 2020–2022 speglar Länsstyrelsens bristande resurser för ett aktivt arbete med att uppdatera kulturmiljöregistret – vilket skulle krävas för att uppdatera antikvarisk status på befintliga lämningar i registret och för att kunna registrera lämningar från till exempel projektet Skog och historia. Den eftersläpande uppdateringen av kulturmiljöregistret kan leda till längre handläggningstider för Länsstyrelsen samt innebära osäkerheter för exploatörer och enskilda. Bristerna i registret innebär också att fornlämningar riskerar att skadas och försvinna.

Resultatredovisning

Målen för kulturpolitiken och kulturmiljöarbetet

De nationella kulturmiljömålen är naturliga utgångspunkter för urval, prioriteringar och metodval.

Länsstyrelsens löpande kulturmiljöarbete bidrar till att bevara en mångfald av kulturmiljöer som används och utvecklas. Länsstyrelsen arbetar löpande med att bredda perspektiven på kulturarvet, både genom arbetet

med befintliga kulturmiljöer och vid arbetet med urval, kunskapsuppbyggnad och information. Syftet är att urval, kunskapsuppbyggnad och information ska återspegla en bredd och djup, och om möjligt ske i sådan form, att så många människor som möjligt känner förståelse och ansvar för kulturarvet samt ges möjlighet att vara delaktiga i kulturmiljöarbetet.

Gestaltad livsmiljö

Under 2022 har arbetet med nätverket för politikområdet gestaltad livsmiljö fortskridit. Tjänstepersoner från kommuner, region och Länsstyrelsen har haft regelbundna möten för att diskutera nätverkets syfte, mål och arbetsformer. Under hösten hölls en workshop, där närmare fyrtio tjänstepersoner, som på olika sätt arbetar med gestaltungsfrågor deltog. Deltagarna lämnade inspel till det fortsatta arbetet med politikområdets mål. Workshopen var det första mötestillfället som arrangerats av det nya nätverket. Nätverket syftar till att göra politikområdet väl känt i länet. Det ger också en möjlighet att utbyta erfarenheter mellan medverkande organisationer och att diskutera hur politikområdet kan implementeras i olika samhällsbyggande processer. Nätverket utgör också en arena för att genomföra inspirerande och kompetenshöjande aktiviteter. Länsstyrelsen deltar även löpande i nationella dialogmöten och seminarier på nationell nivå för att höja myndighetens kompetens inom politikområdet.

Kulturmiljöer som resurs för tillväxt och attraktionskraft

En viktig del av Länsstyrelsens arbete med att fördela bidrag och bygga nätverk handlar om att lyfta fram kulturvärden som en resurs för hållbar samhällsutveckling. En del i detta arbete är att stärka kulturmiljöernas attraktionskraft för boende och besökare i länet. Länsstyrelsen verkar långsiktigt genom att bidra till kunskap om hur kulturmiljöer kan utvecklas till hållbara besöksmål, där platsens och landskapets historia är en viktig del av upplevelsen. Vi har deltagit i framtagandet av en strategi för Hjälmaren där vi verkat för att lyfta kulturmiljöns betydelse som attraktion för både boende i regionen och för besöksnäringen. Under 2022 har tre nya kulturvägar invigts. Kulturvägarna har pekats ut av Trafikverket, som också ansvarar för vårdinsatser utmed dessa. I samverkan med Trafikverket, berörda kommuner och Länsstyrelsen i Västmanlands län görs information om vägarna tillgänglig genom informationsskyltar och digitalt genom appar.

Kulturmiljöarbete i dialog

Utöver de formella krav som ställs på ärendehanteringens månar Länsstyrelsen om en god dialog med berörda parter. Denna dialog bidrar till att kulturhistoriska värden kan tas tillvara och/eller dokumenteras samt att skador på kulturmiljöer, så långt det är möjligt, kan undvikas. Arbetssättet bidrar till att öka kunskapen om länets kulturmiljöer, både internt inom Länsstyrelsen och hos de aktörer vi samverkar med. I samverkan med Örebro läns museum och det civila föreningslivet har vi fortsatt att medverka i en flerårig satsning som syftar både till ett kunskapshöjande och till en medskapande praktik vid hantering av metallsökare. Problem med stora angrepp av granbarkborre har även under 2022 lett till omfattande skogsavverkningar. I samband med avverkningarna bedrivs ett aktivt arbete med rådgivning kring hur avverkningen kan ske så att skador på fornlämningar undviks. Inom ramen för restaurering av vattendrag har flera kulturhistoriska inventeringar längs vattendrag utförts. Inventeringarna utgör viktiga underlag i en verksamhet, där det krävs ett nära samarbete mellan olika funktioner på Länsstyrelsen för att nå bra kompromisser i samband med vattenåtgärder. Inventeringarna blir samtidigt kunskapsunderlag om vår kulturhistoria längs med vattendragen.

Under 2022 har ett projekt om installation av solceller och kulturvärden, som Region Örebro län drivit i samverkan med Länsstyrelsen och flera av länets kommuner, avslutats. Projektet, som har riktats till fastighetsförvaltare men också andra målgrupper, har lett till ökad kunskap om förutsättningarna för varsamma soleininstallationer inom ramen för dagens normsystem. Projektet har bedrivits genom gemensam kunskapsuppbyggnad, och förutom nätverksmöten och seminarier resulterade projektet i ett digitalt

panelsamtal och en broschyr. I september deltog företrädare för projektet vid Byggnadsvårdens konvent i Mariestad.

I Länsstyrelsens arbete med att bevilja tillstånd till ändring av skyddad bebyggelse är dialog med sökande part en viktig del. Beträffande kyrkliga kulturmiljöer har samverkan med räddningstjänsten etablerats utifrån tillsynsinsatser enligt lagen om skydd mot olyckor. Därmed ökas samsynen och åtgärder anpassas efter avvägning mellan risker och kulturvärden. Länsstyrelsen har, i samarbete med Nerikes brandkår, medverkat vid ett seminarium om brandskyddsåtgärder för kulturbyggnader.

Vid flera tillfällen under 2022 har Länsstyrelsen i Örebro län deltagit i samverkan kring utbildningar på gymnasial och högskolenivå. Länsstyrelsen har medverkat dels vid studiebesök vid kulturmiljöer i länet dels vid seminarier. Länsstyrelsen har medverkat till både lokala, nationella och nordiska utbildningar. I dessa utbildningar har samtal kring kulturmiljöernas betydelse – som kunskapskälla och som utgångspunkt för att diskutera hållbarhet och förvaltning av resurser – varit centrala teman.

Kunskapsuppbyggnad

Under året har flera insatser genomförts för att höja kunskapen om länets kulturmiljöer. Länsstyrelsen har även arbetat med tillgängliggörande och uppdatering av befintliga kunskapsunderlag. Exempelvis har inventerade kulturmiljöer vid dammar gjorts nåbara via Länsstyrelsens webbaserade karttjänst. Länsstyrelsen har också uppdaterat kunskapsunderlaget för vindbruksplanering, med sårbarhetsanalyser för nu aktuella verkshöjder.

I takt med att antalet projekt för att restaurera, återskapa och nyanlägga våtmarker i odlingslandskapet har ökat de senaste åren, har behovet av ett bättre arkeologiskt kunskapsunderlag gällande fornlämningar i våtmarker blivit akut. Länsstyrelsen har därför tagit fram ett kunskapsunderlag som sammanfattar dagens kunskap om hur arkeologiska lämningar i våtmarker identifieras samt hur nya metoder kan etableras. Arbetet med kunskapsunderlaget, som har bedrivits periodvis sedan 2018, avslutades under 2022. Slutsatserna redovisades i en skriftlig rapport, som har bidragit till att höja kunskapen om kulturvärden i våtmarker och därmed till kulturmiljövårdsarbetet i dess helhet.

Ökad kunskap om länets kulturmiljöer förenklar dialogen i interna processer och ger underlag i olika planerings- och exploateringsprocesser. Dessutom bidrar arbetet till att myndigheten kan göra väl underbyggda urval och väl avvägda prioriteringar i kulturmiljöarbetet.

Tvärsektoriella samråd

Samråd kring solcellsparkar på mark har tillkommit som en ny typ av samråd, inom ramen för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Antalet sådana samråd har ökat märkbart under hösten 2022. Länsstyrelsen bedömer att dessa trender kommer att bestå. Framför allt kommer antalet ärenden som kopplar till utbyggnad av förnyelsebara energikällor att öka. En tydlig trend är att allt fler ärenden behandlas i domstolsprocesser, där kulturmiljövårdens medverkan krävs i olika skeden.

Arbetet med den nationella prövningen av miljövillkor för vattenkraften har varit omfattande.

Förutsättningarna för att tillvarata kulturvärden i dessa processer är bristande, eftersom det saknas finansiellt stöd, liknande Vattenkraftens miljöfond, som kan ligga till grund för utredningar, antikvarisk medverkan och fördyrande anpassningar vid miljöåtgärder.

Resultatbedömning

För verksamhetsområdet kulturmiljö bedöms resultatet sammantaget som gott i förhållande till tillgängliga resurser och de anspråk som ställs på kulturmiljövårdens medverkan i allt fler processer. Länsstyrelsens löpande ärendehantering har kunnat genomföras med god kvalitet. De bristande ekonomiska

förutsättningarna för att vårda och utveckla viktiga, men kostnadskrävande, kulturmiljöer gör sig dock alltmer påmind. Samtidigt görs allt fler anspråk på de medel som finns att tillgå för kulturmiljövård. Vidare är möjligheterna att genomföra proaktiva arbetsinsatser ytterst begränsade. Anledningen är att verksamheten måste prioriteras utifrån andra sakområdets behov av kulturmiljökompetens. De resurser som finns tillgängliga genom kulturmiljöanslaget måste prioriteras till kostnadskrävande vårdinsatser.

Kulturmiljövårdens kompetens efterfrågas i flera ärendegrupper. Det ställer krav på flexibilitet i Länsstyrelsens interna planering och på resurseffektiva arbetssätt. Länsstyrelsen ser en fortsatt trend att andelen ärenden som är tidskrävande och komplicerade ökar. Det gäller dels ärenden enligt kulturmiljölagen dels både interna och externa samrådsärenden som följer av annan lagstiftning, främst plan- och bygglagen samt miljöbalken.

Frågor om energianpassning av skyddad bebyggelse har ökat. När det gäller det kyrkliga kulturarvet har de höga energipriserna medfört temperatursänkningar i en rad kyrkobyggnader med potentiella konsekvenser för byggnader och inventarier. Förhållandet har dock ännu inte i nämnvärd omfattning avspeglat sig i ärendehantering, men sannolikt kommer sådana ärenden att öka i framtiden.

Trycket på samhällsplanerande insatser är fortfarande högt, och det finns en stor utvecklingspotential när det gäller att tillvarata kulturvärden i samhällsplaneringen. Flera kommuner saknar fortfarande tillgång till kulturmiljökompetens i den egna organisationen. En positiv tendens är att samordning kring målen för kulturmiljöarbetet och politiken inom gestaltad livsmiljö erbjuder Länsstyrelsen en god grund för att i samverkan med regionen och länets kommuner genomföra kompetenshöjande insatser och samtal kring kulturvärdenas betydelse som en resurs i en hållbar samhällsutveckling. Arbetet sker i nätverksform.

Den höga ärendebelastningen har totalt sett bidragit till att Länsstyrelsens tillsynsarbete har prioriterats ned även under 2022. En viss tillsyn av fornlämningsärenden har genomförts inom ramen för ärendehantering. Utvecklingen på detta område är därför oförändrad.

I arbetet med fördelning av kulturmiljövårdsanslaget ser Länsstyrelsen ett fortsatt ökat tryck på anslaget för kulturmiljövård, med många resurskrävande objekt. En tendens är att bidragen blir färre men större, samtidigt som de medel som finns att fördela inte ökar. Det ger en ökande sårbarhet, eftersom förändrade planer får ett stort genomslag i hela bidragshanteringen. Flera av länets besöksmål drivs av resurssvaga aktörer, och det medför att ansökningar om bidrag till kulturmiljövård ökar. Kostnaderna är i vissa fall sådana att det är omöjligt att genomföra projekt, trots höga kulturvärden, på grund av att det inte finns en resursstark fastighetsägare som kan finansiera en egeninsats. Vidare leder resursbristen till en allt striktare prioritering till skyddad bebyggelse, vilket på sikt kan motverka kulturmiljöarbetets målsättningar.

Arbetet med kunskapsuppbyggnad bidrar till högre kvalitet generellt på kulturmiljöarbetet i länet och till att länets kulturmiljöer på ett positivt sätt kan bidra till en hållbar utveckling i länet. Detta arbete finansieras till stor del genom kulturmiljöanslaget, och det finns en risk att även kunskapshöjande insatser på sikt hämmas av bristande resurser. Vidare styrs prioriteringen i allt högre grad av de behov som ställs utifrån andra sakområdets behov av kulturmiljöunderlag.

Efterfrågan på informationsmaterial fortsätter att öka. Det har resulterat i att Länsstyrelsen, i samverkan med olika aktörer, har genomfört flera insatser, både rörande digital information och traditionella skyltar. Även inom detta område finns risk för att knappa resurser leder till begränsning av insatser för information och tillgängliggörande. Sammantaget är det en positiv utveckling att kulturarvet väcker engagemang.

Samhällsskydd och beredskap

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p8 Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Länsstyrelseinstruktion
7§ Geografiskt områdesansvar	Länsstyrelseinstruktion
7 a § Civilområdesansvar (se Länsstyrelseinstruktion före och efter 2022-10-01)	Länsstyrelseinstruktion
7 b § Beredskapsmyndighet	Länsstyrelseinstruktion
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Regleringsbrev
3B12 Beredskap för testning och vaccination covid-19	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar och totalförsvaret. Nedanstående punkter sammanfattar de viktigaste uppgifterna och uppdragen. Länsstyrelserna ska:

- Vara sammanhållande inom krisberedskapen före, under och efter en kris inom sitt geografiska ansvarsområde och verka för en gemensam inriktning och vidta nödvändiga åtgärder.
- Utgöra Civilområdesansvariga myndigheter från 1 oktober 2022 (gäller sex utpekade länsstyrelser). De andra länsstyrelserna är skyldiga att samverka med dessa för att bidra till det gemensamma arbetet inom respektive civilområde.
- Ansvara för att vid behov att ta över kommunal räddningstjänst (gäller Civilområdesansvariga länsstyrelser).
- Ansvara för räddningstjänst och sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning.
- Ansvara för att ständigt ha en tjänsteman i beredskap och en förmåga att snabbt upprätta en krisledningsorganisation och vid behov en krigsorganisation.
- Ansvara för uppföljning av kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- Ansvara för att bevaka riskhänsyn i samhällsplaneringen.
- Hantera uppdrag enligt Sevesolagen.

Målet för *Seveso-tillsynen* är att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor samt att säkerställa en nödvändig skyddsnivå ur miljö- och säkerhetssynpunkt. Att säkerställa att den kommunala räddningstjänsten har kunskap, bemanning och beredskap för Seveso-olyckor är också en viktig målsättning.

Målet för *skydd mot olyckor* är att, med hänsyn till de lokala förhållandena, i hela landet ge människors liv, hälsa, egendom och miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Målen för samhällets *krisberedskap* är att:

- minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet
- värna människors liv och hälsa samt grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö när olyckor och krissituationer inträffar.

Mål för det *civila försvaret* är att ha förmåga att:

- värna civilbefolkningen
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- upprätthålla en nödvändig försörjning
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred
- bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser med tillgängliga resurser.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Organisering av länets samverkan inom krisberedskap och totalförsvar

Länsstyrelsens roll är att samordna det regionala arbetet före, under och efter en samhällsstörning. För att skapa förankring, samsyn och förståelse för planering inom krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap finns flera arbetsgrupper och nätverk i länet. Allt arbete utgår från det regionala rådet för totalförsvar, som är organiserat enligt figur 3 nedan.

Figur 3: Organisationsskiss krisberedskap/totalförsvar Örebro län.

Det regionala rådet för totalförsvar är ett samrådsforum som behandlar normativa och strategiska frågor. Representanter i rådet är beslutsfattare och chefer från samtliga kommuner, räddningstjänster, Region Örebro län, polisområde Örebro län, SOS Alarm, Civilförsvarsförbundet samt Västra militärregionen. Rådet leds av landshövdingen.

Operativa frågor kring krissamverkan, det vill säga hur Länsstyrelsen tillsammans med övriga aktörer organiserar och strukturerar arbetet i länet samt utbyter erfarenheter, är fokus för T-sam. T-sam består av representanter från fyra kommuner, räddningstjänst, polis, Region Örebro län och Länsstyrelsen, som även leder arbetet.

Det finns fyra permanenta arbetsgrupper kopplat till T-sam (se figur 3). Arbetsgruppernas syfte är att utveckla former för samarbete, skapa enhetliga rutiner, diskutera regionala behov på längre sikt samt utbyta erfarenheter från inträffade händelser. Länsstyrelsen leder och samordnar samtliga arbetsgrupper. Att ge stöd till länets kommuner är en prioriterad och omfattande uppgift. Länsstyrelsens arbetsmodell innebär att vi omhändertar och synkroniserar uppdrag som kommer från nationell nivå för att därefter kunna stödja den kommunala nivån på ett effektivt och konkret sätt. Den höga personalomsättningen hos kommunerna bidrar till att de har ett stort behov av stöd.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder – Säkerhetsskydd och beredskap

Nyckeltal: Samhällsskydd och beredskap (45)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	12,8	11,7	15,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	6,9	7,0	9,2
Antal årsarbetskrafter män	5,9	4,7	6,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	176	193	242
Antal beslutade ärenden	156	190	249
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	10	2	1
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	18 685	16 535	19 633
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	92 941	106 973	139 131
Varav lämnade bidrag till andra länsstyrelser (tkr)	92 941	106 973	139 131
Varav övriga lämnade bidrag (tkr)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Minskningen av lämnade bidrag till andra länsstyrelser under 2022 kan hänföras till minskade anslagsposter med koppling till coronapandemin i jämförelse med 2021.

Resultatredovisning

Utbildning och övning

Länsstyrelsen har tillsammans med länets samverkansaktörer färdigställt länets regionala övnings- och utbildningsplan för perioden 2022–2026. Samtliga inplanerade aktiviteter har genomförts, förutom Livsmedelsverkets nödvattenövning som skulle ha genomförts i oktober 2022. Livsmedelsverkets valde dock att ställa in övningen, då ett par aktörer som skulle ha deltagit valde att dra sig ur. Avhoppet berodde på att aktörerna har tvingats prioritera om sina resurser, på grund av det rådande säkerhetspolitiska läget och dess konsekvenser.

Efter två års uppehåll, på grund av pandemi, genomfördes under 2022 den regionala samverkanskursen i länet igen. Kursen var mycket uppskattad, och gav både nya kontakter och kunskaper till deltagarna. Deltagarna har fått ökade kunskaper, dels om hur samverkan fungerar i länet dels inom olika områden kopplat till krisberedskap och civilt försvar.

Länsstyrelsen har även genomfört flera egna utbildningsinsatser riktade till länets aktörer, framför allt inom signalskydd och civilt försvar. Samtliga signalskyddsutbildningar till region och kommuner har skett enligt plan. Alla kommuner och regionen kan kommunicera med signalskydd (SIGNE); övning och utbildning sker kontinuerligt utifrån aktörernas behov. Även våra sambandstester i kommunikationssystemet Rakel till länets aktörer har genomförts enligt rutin under året.

Vid två tillfällen under 2022 har Länsstyrelsen, i samverkan med Försvarshögskolan, genomfört en regional kurs i civilt försvar och höjd beredskap. Målgrupper var chefer och beslutsfattare, främst inom kommun och region, men även andra aktörer var inbjudna. Kurserna har utvecklat länets gemensamma förmåga att på beslutsfattande nivå planera, leda och samverka i krisberedskap och totalförsvar. Utbildningen har varit eftertraktad och vi ser behov av fortsatta dylika satsningar.

Länsstyrelsen har även genomfört en intern utbildning inom stabsmetodik, i syfte att stärka myndighetens krisorganisation och nå effektiva flöden och processer.

Länsstyrelsen har under året deltagit med planering och förberedelser inför den nationella samverkansövningen SAMÖ 2023, som genomförs i mars 2023.

Effekten av övningarna som genomförts i länet är att länsaktörerna har blivit bättre på att hantera en samhällsstörning. Övningarna har dessutom givit aktörerna en ökad kunskap, exempelvis inom samverkan, säkra kommunikationer, civilt försvar, lagstiftning samt stabsmetodik.

Risk- och sårbarhetsanalyser

Länsstyrelsen har under 2022 bedrivit arbete för att stötta kommunerna med kontinuitetshantering och trygghetpunkter. Stödet har bestått av utbildningar, workshop och informationsspridning. Effekten av arbetet är att det blivit ett mer ensat arbete i länet och att kunskapsnivån höjts.

Säkra kommunikationer

Nätverksträffar har under året genomförts med kommuner, regioner och myndigheter inom säkerhetsskydd och signalskydd. Övning och utbildning genomförs regelbundet. Effekten har blivit att alla kommuner och regionen kan kommunicera med signalskydd (SIGNE). Internkontroller har genomförts hos kommuner och regioner som har signalskydd, dels för att se över organisation och materiel dels för att fånga upp behov av stöd och utveckling av signalskyddet i länet.

Länets arbetsgrupp för samverkan kring Rakel har kommit i gång under 2022. Länsstyrelsen genomförde också en inventering av Rakel hos länets elnätsbolag i slutet av året. Under hösten genomförde Länsstyrelsen

två möten och en uppdatering av den regionala samverkansanalysen har påbörjats. Under året har även en uppdatering av den regionala samverkansanalysen för Rakel påbörjats.

Effekten har blivit det finns en plan för det fortsatta arbetet med att uppdatera samverkansanalysen.

Kriskommunikation

I länets nätverk för kriskommunikation ingår bland annat Länsstyrelsen, länets kommuner, Region Örebro län, polisen, Försvarmakten och räddningstjänsten. Nätverket har haft ett intensivt arbete under första delen av 2022. Dels på grund av hantering av coronapandemin dels på grund av det säkerhetspolitiska läget. Under senare delen av året dominerade den rådande energisituationen nätverkets arbete. Nätverket har under 2022 också arbetat med valen.

Nätverket har haft regelbundna möten under hela året, i syfte att ge en kommunikativ lägesbild och inriktning för arbetet samt för att se över behov av stöd eller samverkan. Arbetet i nätverket har bidragit till att länets aktörer haft en samordnad kommunikation, både utifrån nationella och regionala budskap, såväl under coronapandemin som under arbetet med det säkerhetspolitiska läget. Det har inneburit att länets invånare fått tydliga budskap. Nätverket har under året också tagit fram en regional kommunikationsstrategi, där fokus bland annat har varit att skapa trygghet genom de budskap som kommunicerats. Nätverket har ökat sin grundläggande kunskapsnivå för att upptäcka och identifiera otillbörlig informationspåverkan.

Länets samlade förmåga att arbeta med kriskommunikation, som stärktes redan under coronapandemin, stärktes ytterligare under 2022, eftersom kriskommunikationsnätverket under en period arbetade med såväl coronapandemin som det säkerhetspolitiska läget i Europa som en följd av Rysslands invasion av Ukraina.

Pandemitillsyn

Ingen tillsyn har genomförts under året. Tillsynshandläggare för pandemitillsyn har varit anställda på myndigheten. Länsstyrelsens arbete med pandemitillsyn beskrivs närmare i avsnitt Tillsyn enligt pandemilagen (sid 29).

Säkerhetspolitiska läget

Länsstyrelsens roll i arbetet med att möta rådande säkerhetspolitiska läge är att följa utvecklingen, samordna, planera och vidta åtgärder, såväl internt inom myndigheten som i länet men även som högsta civila totalförsvarsmyndighet. Länsstyrelsens krisorganisation var aktiverad under sex månader 2022, under perioden mars–augusti. På grund av det rådande säkerhetspolitiska läget i sin helhet, både kopplat till Ukraina och energisituationen, behövde Länsstyrelsen i Örebro län säkerställa resurser på kort och lång sikt samt säkra ett samordnat och effektivt arbete. Från och med oktober 2022 och året ut var den lägsta nivån i krisledningsplanen, förstärkt grundberedskap, aktiverad. Medarbetare har i stor utsträckning deltagit i krisorganisationsarbetet.

Arbetet har lett till att Länsstyrelsens krisorganisation har höjt sin förmåga. Även samverkan med aktörer i länet har blivit bättre. Att uppnå samma nivå genom övningar skulle kräva flera år.

Beredskapsplanering

Under 2022 har Länsstyrelsen, i egenskap av geografiskt områdesansvarig myndighet och högsta civila totalförsvarsmyndighet på regional nivå, gjort en bedömning av förmågan inom det civila försvaret. Länsstyrelsen har också redovisat åtgärder som kan vidtas för att stärka det civila försvaret. Den första delen av redovisningen avsåg åtgärder för perioden 2023–2025. Den andra delen utgick från målen för det civila försvaret på längre sikt, det vill säga för 2026 och framåt. Underlaget innehöll analyser och bedömningar av länets behov och förmågor inom det civila försvaret samt förslag till åtgärder.

Tidigt under 2022 fortsatte Länsstyrelsen att bearbeta underlag för att utveckla beredskapsarbetet inom länet. Arbetet skedde i samverkan med andra myndigheter, kommuner, regionen och företag. Efter Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022, har arbetet dock inte prioriterats, vilket har resulterat i uteblivna effekter i länet.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tagit del av vår syn på hur MSB:s vägledning om planering för försörjning av varor och tjänster för kommuner och regioner kan utvecklas. Utvecklingen av vägledningen syftar till att skapa ökad tydlighet hur kommuner och regioner kan bygga upp och upprätthålla en god försörjningsberedskap. I vårt remissvar har Länsstyrelsen tagit del av synpunkter från Region Örebro län och ett antal kommuner i länet. Länsstyrelsen ser positivt på att MSB tar fram en anpassad vägledning för försörjning av varor och tjänster. Länsstyrelsen bedömer att vägledningen har många fördelar och kan användas av flera myndigheter för att skapa tydlighet. Vi har också bedömt att en sådan vägledning enklare kan användas om den kompletteras med vägledningar för sam användning av resurser och avtal om upphandlingar.

Nationell samverkan 2022

Under 2022 har landets länsstyrelser lämnat förslag på åtgärder som kan vidtas för att stärka det civila försvaret. Länsstyrelsen i Örebro län deltog i arbetet med att samordna ett samlat svar från länsstyrelserna. Redovisningen innehöll både redan planerade åtgärder som kunde tidigareläggas samt förslag på vilka eventuella ytterligare åtgärder som kan vidtas för att stärka det civila försvaret. Åtgärderna redovisades i prioriteringsordning och innehöll bedömningar av kostnader samt tidsåtgång för genomförandet av respektive åtgärd.

Samverkansstrukturen i Västra militärregionen (MRV-NOST) avslutades

I samarbete med Västra militärregionen och övriga berörda länsstyrelser har Länsstyrelsen i Örebro län lett arbetet med att uppdatera den högre regionala grundsynen. I och med inrättandet av en ny högre samverkansstruktur har samarbetet inom strukturen MRV-NOST avslutats. Istället ska planeringsarbetet framöver främst ske inom nya civilområden. MRV-NOST avslutades formellt den 27 oktober, och inför avslutet har en rapport sammanställts som beskriver det arbete som gjorts, samt de delar som kvarstår.

I rollen som civilområdesansvarig länsstyrelse deltog Länsstyrelsen i Örebro län under 2022 i en övning som Socialstyrelsen genomförde med Region Örebro län. Fokus för övningen var regionens roll och ansvar under höjd beredskap. Länsstyrelsens roll var att agera civilområdeskansli.

Regional samverkan

Länsstyrelsens stöd till kommunerna

Länsstyrelserna har tillsammans med Försvarshögskolan utbildat beslutsfattare i länet i civilt försvar och höjd beredskap. Syftet var att öka kunskapen om och förståelsen för beredskapsarbete lokalt, regionalt och nationellt, såväl under fredstida kriser som under höjd beredskap. Utbildningen gav deltagarna också insikter om hur myndigheterna kan agera tillsammans och i samverkan mellan organisationer och med andra aktörer vid samhällsstörningar. Målet var att utveckla länets gemensamma förmåga att på beslutsfattande nivå planera, leda och samverka i krisberedskap och totalförsvar.

Länsstyrelsen har under hösten 2022 påbörjat sitt arbete med att utgöra ett regionalt stöd till kommunerna, i deras arbete med den kommunala hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens krisberedskap och civilt försvar. Arbetet kommer att intensifieras under 2023. Länsstyrelserna ska, utifrån det underlag som Socialstyrelsen tar fram, samordna och stödja kommunernas arbete genom att bidra till erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan kommunerna på regional nivå.

Nätverksträffar inom säkerhetsskydd och signalskydd har under 2022 genomförts vid flera tillfällen med kommuner, regioner och myndigheter. Övning och utbildning genomförs regelbundet.

Dricksvatten under höjd beredskap

Under året har Länsstyrelsens medarbetare utbildats för att kunna stödja länets kommuner i deras kontinuitetsplanering, som syftar till dels att säkerställa dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap dels att utarbeta en plan för att prioritera nödvatten vid höjd beredskap.

Vid träffar med länets regionala samverkansgrupp har Länsstyrelsen förmedlat information om pågående arbeten inom robust dricksvattenförsörjning och vilka behov av stöd som finns. Utifrån den regionala vattenförsörjningsplanen har Länsstyrelsen tillsammans med länets kommuner genomfört workshops. Syftet med dessa workshops har varit att sammanställa dels nödvändiga åtgärder för den regionala dricksvattenförsörjningen dels beredskapsåtgärder kopplat till den.

Insatser för att stötta länets aktörer

Under året har Länsstyrelsen genomfört samverkansträffar som stöd till aktörer inom

- civilt försvar,
- styrning av el till prioriterade elanvändare vid bristsituationer (Styrel),
- kontinuitetshantering samt
- identifiering av trygghetspunkter.

Vid fyra olika tillfällen har samverkansträffar skett under 2022. Däremot har ingen riktad utbildning genomförts under året. Syftet med träffarna har varit kunskapshöjning och att tillsammans fördjupa sig inom området. Vid två tillfällen under året har Länsstyrelsen anordnat workshops, som varit inriktade på Styrel och kontinuitetshantering. I oktober anordnade Länsstyrelsen en heldagsträff, inklusive en workshop, om planering för att kapa effektoppar vid hög elförbrukning, med anledning av den energisituation som råder i nuläget. Under den träffen medverkade, förutom kommuner och region, även elnätsbolagen.

Under november genomfördes en stor heldagskonferens, som leddes av Högskolan i Skövde. Konferensen handlade om hur aktörer kan förbereda sig för händelsen att betalsystemet kraschar. Under konferensen genomfördes även en workshop. Aktörer från hela länet deltog; förutom krisberedskapssamordnare även representanter för näringslivet, polisen, väktare, banker, värdetransportbolag samt några andra länsstyrelser. Framöver kommer en konsultledd vidareutbildning att anordnas i ämnet, på aktörernas hemmaplan.

Den årliga länskonferensen för krisberedskap och totalförsvar genomfördes i november. Dels genomfördes en föreläsning om kriget i Ukraina, dels genomfördes en vägledningsinsats till fortsatt arbete med trygghetspunkter.

Förutom stödet till kommunerna har Länsstyrelsen arbetat med vägledning till personal som arbetat med vatten på Tekniska förvaltningen i Örebro kommun. Länsstyrelsen har även arbetat med riktad fysisk handledning i arbete med kontinuitetshantering och säkerhetsskydd i arbetet med krigsorganisationsplanering.

Länsstyrelsen har genomfört en intern och en regional risk- och sårbarhetsanalys för 2022, som lämnats till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Regeringskansliet.

Länsstyrelsens hantering av skyddsobjekt har ökat under året. Ärendena har hanterats skyndsamt allteftersom de inkommit. Rutiner har förbättrats för att säkerställa en snabb och rättssäker handläggning.

Sevesotillsyn

Verksamheter som hanterar stora mängder av vissa kemikalier kan omfattas av Sevesolagen. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet och redovisar årligen tillsyn, intäkter och kostnader för Seveso-verksamheter till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Detta styrs i enlighet med förordningen (2016:986) om avgifter för tillsyn av åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Under 2022 har Länsstyrelsen återgått till fysiska tillsyner, efter att under pandemin genomfört tillsynen digitalt. Fokus för tillsynerna har varit kontroll av hantering av åldrande utrustning och korrosion. Under året har det tillkommit en ny Seveso-anläggning i länet. Det är viss verksamhet hos Gytterp Cartridge Company AB som har blivit klassad som Seveso-verksamhet. Sevesotillsyn redovisas också i avsnitt Naturvård och Miljöskydd (sid 99).

Bedömningsgrunder - Civilområde

Nyckeltal: Civilområde (46) ¹⁾	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	0,4		
Antal årsarbetskrafter kvinnor	0,1		
Antal årsarbetskrafter män	0,3		
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2		
Antal beslutade ärenden	1		
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0		
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	710		
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0		
Varav lämnade bidrag till andra länsstyrelser (tkr)	0		
Varav övriga lämnade bidrag (tkr)	0		

¹⁾ VÄS 46 tillkom 1 oktober 2022 och redovisas därför i separat tabell, med utfall för oktober – december 2022.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatredovisning

Civilområde

I juni 2022 påbörjade Länsstyrelsen i Örebro län ett arbete att förbereda, samordna och inrikta det gemensamma arbetet med civilområdesansvariga länsstyrelser. Fokus för Länsstyrelsens arbete låg på rekrytering, inriktning av gemensamma arbetssätt och upprättande av samverkansstrukturer med Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), sektorsmyndigheter samt beredskapsmyndigheter.

Rekryteringen till kansliet för Mellersta civilområdet har pågått under 2022 och bedöms vara genomförd under första kvartalet 2023. En kanslichef tillsattes 1 september och en kanslikoordinator tillsattes under december 2022. Ytterligare två befattningshavare påbörjar sina anställningar i januari 2023.

Länsstyrelsen genomförde under oktober 2022 en samverkanskonferens med deltagande från samtliga länsledningar och sektorsansvariga beredskapsmyndigheter. Syftet med konferensen var att delge myndigheternas aktuella läge inom civilt försvar samt att definiera samverkansytor inför 2023.

Samverkan med de länsstyrelser som ingår i Mellersta civilområdet genomfördes under oktober. Syftet och effekten av samverkan var att skapa en gemensam behovsinventering och inriktning inför 2023.

Under hösten har samverkansstrukturer byggts upp inom civilområdet men även med sektorsansvariga myndigheter.

Resultatbedömning

Samhällsskydd och beredskap

Den sammantagna resultatbedömningen bedöms som gott. Länsstyrelsen har inte uppnått alla mål som sattes inför verksamhetsåret 2022. Anledningen är att stora resurser lagts på arbete med kriget i Ukraina. Men utvecklingen och resultatet över lag att utveckla länets hantering av en samhällsstörning har tagit stora kliv framåt. Den största nedprioriteringen har gjorts inom beredskapsplaneringen kopplat till civilt försvar.

Största resultaten under året har uppnåtts gällande:

- Hanteringen av konsekvenserna av kriget i Ukraina i samverkan med länets aktörer.
- Det interna arbetet i krisorganisationen.
- Kunskapshöjning genom utbildning, workshop och övningar.

Både hanteringen av pandemin och konsekvenserna av kriget i Ukraina har bidragit till en stor generell ökning av förmågan i länet. Länets aktörer har blivit bättre på att samverka, bättre lägesbilder har levererats och personkännedomen har blivit bättre.

Såväl krisorganisationens interna som externa arbete gentemot aktörer i länet har i stor utsträckning skett utifrån MSB:s koncept Gemensamma grunder för samverkan och ledning. Arbetet i krisorganisationen har kontinuerligt och löpande utvecklats utifrån dessa gemensamma grunder.

Länets aktörer har erbjudits många utbildningar under året, vilket har bidragit till en kunskapshöjning.

Civilområde

För att kansliet i civilområdet ska kunna lösa tilldelade uppgifter är rekryteringen ett utvecklingsbehov. Antalet anställda på kansliet är avgörande för att kunna lösa tilldelade uppgifter. Rekrytering av handläggare påbörjades under december 2022 och bedömningen är att det kommer att finnas en mycket hög kompetens inom säkerhetsskydd. Det ger en mycket bra grund för det kommande arbetet med beredskapsplanering.

De olika strukturer för samverkan som byggts upp inom civilområdet har resulterat i flera nya nätverk, exempelvis

- civilområdeschefens möten med länsledningarna,
- kanslichefens möte med försvarsdirektörerna,
- kanslichefens möten med militärregionerna i mitt och väst samt
- civilområdeschefens möten med regiondirektörerna inom civilområdet.

Den sammanfattande bedömningen är att arbetet inom civilområdet har kommit i gång. De olika aktörerna är engagerade, information om civilområdet har nått ut och det nya beredskapssystemet har successivt blivit mer känt.

Samverkanskonferensen och övrig samverkan inom civilområdet har utgjort en grund för fortsatt planering av samverkansstrukturer och forum. Verksamheterna bedöms ha skapat en grund för fortsatt utveckling. Effekterna av detta arbete kommer att ses under 2023.

Naturvård och miljöskydd

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p9 Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Länsstyrelseinstruktion
6§ Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Länsstyrelseinstruktion
14§ Miljöprövningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
1A4 Bevarandeplaner Natura 2000-områden	Regleringsbrev
1A5 Nationella planen för moderna miljövillkor	Regleringsbrev
1A6 Handlingsplan för grön infrastruktur	Regleringsbrev
1A7 Tillsyn strandskydd	Regleringsbrev
1A8 Förorenade områden	Regleringsbrev
1B3 Naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv m.m. (exklusive delar av vilt- och rovdjursförvaltningen)	Regleringsbrev
1D2 Brottslighet och gränsöverskridande avfallstransporter	Regleringsbrev
3C2 Förstudie vägledning miljötillståndsprövning m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Samordna det regionala miljömålsarbetet, utarbeta åtgärdsprogram samt följa upp och redovisa det regionala läget för miljömålen. De ska också utarbeta miljöövervakningsprogram och genomföra miljöövervakning.
- Samordna och stimulera arbetet med de nationella friluftslivsmålen samt samordna, stimulera och lämna bidrag till lokala naturvårdssatsningar och vattenvårdsprojekt.
- Skydda områden och arter genom bland annat beslut om områdesskydd samt utarbetande av förvaltningsplaner och åtgärdsprogram.
- Bevara och förvalta naturvärden i skyddade områden.
- Besluta om tillstånd och dispenser för naturskydd, skydd för djur och växtarter, terrängkörning och vilthägn samt ansvara för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken.
- Ansvara för prövning och tillsyn av vattenverksamhet och markavvattning.
- Samordna vattenförvaltningsarbetet genom de fem vattenmyndigheterna.
- Ansvara för samråd, yttranden och tillstånd för mineralfyndigheter, miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall.
- Planera och genomföra tillsyn och ansvara för regional samordning och tillsynsvägledning samt vidareförmedling av statliga bidrag.
- Samordna, följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskydd.
- Kartlägga, undersöka, utreda och riskklassa förorenade områden.
- Genomföra restaurering av försurade, näringsrika och värdefulla vatten.

Generationsmålet är det övergripande målet för *miljöpolitiken* och beskriver att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. De 16 miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Utöver *miljömålen* och dess preciseringar är nedanstående nationella mål av väsentlig betydelse för länsstyrelsernas miljöarbete:

- Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med äldre tillstånd enligt miljöskyddslagen vara omprövade enligt miljöbalken.
- Tillsyn ska ske i sådan omfattning att den bidrar till att regelefterlevnaden över lag är god och att alla inkommande ärenden handläggs med tillfredsställande kvalitet.
- En effektiv och enhetlig miljötillsyn är avgörande för att säkerställa att en hållbar utveckling främjas som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.
- Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning. Länsstyrelserna ska ge tillsynsvägledning i länet.
- Det övergripande målet för friluftslivspolitikerna är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv med allemansrätten som grund.
- Samtliga omprövningar av vattenkraft ska genomföras under 2022–2042.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Naturvård och miljöskydd (50–58)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	64,5	60,4	57,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	32,0	30,2	28,9
Antal årsarbetskrafter män	32,5	30,2	28,7
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 153	2 094	1 983
Antal beslutade ärenden	1 976	1 925	2 042
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	103	72	90
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	128 172	97 076	85 447
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	535 284	395 953	341 663
Varav lämnade bidrag till andra länsstyrelser (tkr)	489 120	372 564	321 360
Varav övriga lämnade bidrag (tkr)	46 164	23 388	20 303

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Anslagen inom miljöområdet har ökat under perioden, vilket resulterat i att personalstyrkan också har ökat. Antalet inkomna och upprättade ärenden ökar över tid. Ärendena är framför allt kopplat till tillsyn och prövning och jakt och viltvård. De fem största ärendegrupperna är jakt och viltvård, samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, tillstånd och dispenser avseende naturskydd, tillsyn av miljöfarlig verksamhet samt tillsyn av vattenverksamhet. Ärendena rör sig i merparten av fallen om inkomna ansöknings- eller anmälningsärenden från enskilda, företag eller kommuner. Ökningen av de lämnade bidragen under 2022 beror till viss del på en ökning av anslagsmedel för skydd av värdefull natur och åtgärder för havs- och vattenmiljö.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är från Miljöskyddslagen, dvs tillståndet är äldre än 20 år (st)	Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt Miljöskyddslagen vara omprövade enligt Miljöbalken	Miljöprövning	NikITA ¹⁾	0	26	27	28
Areal strikt skyddad natur (nationalparker (NP), naturreservat (NR), naturvårdsavtal (NVA), biotopskyddsområden (BSO)) (ha)	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ²⁾	Saknas	39 540	38 523	37 940

1) Ärendesystem, Länsstyrelsen

2) Utdrag från Naturvårdsverkets system

Indikatorn om skyddad natur berör nationalparker, naturreservat (beslutade av kommun eller Länsstyrelsen), biotopskyddsområden (beslutade av Skogsstyrelsen eller Länsstyrelsen) samt naturvårdsavtal (beslutade av Skogsstyrelsen eller Länsstyrelsen). I tabellen redovisas de beslut som var gällande vid årsskiftet respektive år. Siffrorna mellan åren är inte jämförbara med varandra, eftersom arealen naturvårdsavtal inte ingår i 2020 och 2021 års sammanställning. Arealen naturvårdsavtal 31 december 2022 var totalt 731 hektar. För 2021 saknas också de biotopskyddsområden som beslutats det året. Källa till statistiken är utdrag från Naturvårdsverkets databas VIC Natur samt, gällande biotopskydd och naturvårdsavtal, även Skogsstyrelsens statistikdatabas.

Resultatredovisning

Miljö- och hälsoskydd

Miljötillsynen är ett verktyg för att kunna nå de nationella miljömålen och de globala målen i Agenda 2030. Länsstyrelsen har tillsyn över bland annat ett 30-tal tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter, huvudsakligen stora objekt med betydande miljöpåverkan, samt ett stort antal vattenverksamheter. Bland de miljöfarliga verksamheterna finns kommunala avloppsreningsverk, kemisk industri, explosivämneshantering, massa- och pappersindustri, avfallsanläggningar, energianläggningar och gruvor. Särskilt de miljöfarliga verksamheterna har varit föremål för återkommande tillsyn under en längre tid. Det har bidragit till att statusen på miljöarbete och egenkontroll, med vissa undantag, kan upprätthållas på en god nivå inom de miljöfarliga verksamheterna.

Tillsynen är viktig av flera skäl; för att förebygga villkorsbrott och lagöverträdelser, för att främja en långsiktig förbättring av miljötillståndet samt för att upprätthålla likvärdiga konkurrensförhållanden mellan verksamheter. En stor del av tillsynen är planerad och egeninitierad av miljöfarliga verksamheter, men utvecklingen går mot en större andel händelsestyrd tillsyn, något som inte är önskvärt. Tillsynsarbetet påverkas fortfarande av en "tillsynsskuld" som byggdes upp under coronapandemin, då personella resurser använts framför allt för att hantera tillsyn enligt covid-19-lagen.

Under 2022 har Länsstyrelsen yttrat sig om flera stora verksamheter i pågående tillståndsprövningar, till exempel avseende buller och miljökvalitetsnormer för vatten. Länsstyrelsen har även deltagit vid flera domstolsförhandlingar, bland annat gällande produktionsökning för verksamheter i länet. Under året har Länsstyrelsen besökt alla förutom ett av de avloppsreningsverk som myndigheten har tillsyn över. Fokus vid besöken har bland annat varit dialog kring risken för brist på fällningskemikalier för att förebygga störningar och minska sårbarheten för avloppsrening. För att utveckla miljötillsynen inom förorenade områden har vi

under året medverkat i ett projekt som leds av Miljösamverkan Sverige – Handlingsplaner som verktyg vid tillsyn av förorenade områden.

Länsstyrelsen bedriver en aktiv tillsynsvägledning. Länsstyrelsen har en rullande treårsplan för tillsynsvägledning. Syftet är dels att skapa framförhållning och överblick i vägledningsarbetet, dels att underlätta de kommunala miljöförvaltningarnas verksamhetsplanering och att förbättra deras möjligheter att delta i vägledningsaktiviteter. Planering av aktiviteter görs i dialog med kommunerna i länet och i samverkan med Miljösamverkan Värmlands och Örebro län. Sedan 2019 deltar Länsstyrelsen i Örebro län tillsammans med alla länets miljöförvaltningar i miljösamverkan med Länsstyrelsen i Värmlands län. Det digitala arbetssättet som växte fram under pandemin har medfört att det genomförts mycket planerade tillsynsvägledningsaktiviteter under året, där många inspektörer/handläggare inom många olika områden deltar. Samverkan syftar bland annat till att stärka kompetensen hos länens tillsynsmyndigheter inom miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens områden. Samverkan syftar också till bättre resursutnyttjande, ökad samsyn samt utveckling av tillsynsmetoder. Länsstyrelsen har en aktiv roll inom styrgruppen för Miljösamverkan Värmlands och Örebro län.

Arbete mot brottslighet inom avfallsområdet

Lagstiftningen ställer krav på att tillsyn enligt miljöbalken ska vara samordnad, effektiv och att brott ska förebyggas (1 kap. 17 § miljötillsynsförordningen). Miljöbrottsamverkan sker i olika grupperingar, på lokal såväl som regional och nationell nivå. Sedan sommaren 2021 finns ett nationellt miljöbrottsråd samt en regional samverkan mellan länsstyrelserna. Det nationella miljöbrottsrådet har representanter från Naturvårdsverket, länsstyrelserna, polisen, åklagare, tull samt Kustbevakningen. Den regionala samverkan sker mellan länsstyrelserna; Länsstyrelsen i Örebro län deltar aktivt i den regionala samverkan. Regional samverkan utgör en länk mellan de lokala samverkansgrupperna och det nationella miljöbrottsrådet. Lokal samverkan sker i länet med länets kommunala tillsynsmyndigheter, polisen och åklagare. Det är en väl utvecklad samverkan som pågått under mer än tjugo år med syfte att diskutera aktuella frågor.

Under 2022 har Länsstyrelsen också gett stöd och vägledning genom att anordna en utbildning med tema avfallsbrottslighet. Utbildningen hade femtio deltagare från länet och syftet var ge länets inspektörer möjlighet att tidigare upptäcka brottslighet inom avfallsområdet samt rikta in sin tillsyn utifrån var behoven är störst.

Uppföljning av kommunernas tillsyn

Länsstyrelserna ska samordna, följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskydd. Under 2022 har Länsstyrelsen följt upp tillsynen i Degerfors, Askersunds, Laxå och Lekebergs kommuner. Vid uppföljningen granskades bland annat behovsutredning, tillsynsplan och överlåten tillsyn. Det framkom inte några stora brister vid uppföljningen. Däremot framkom en del förbättringsområden, såsom till exempel att det behöver framgå vilken tillsyn som prioriteras bort i kommunerna. Kompetensförsörjningen diskuterades också, det är en utmaning för alla kommuner.

Dammsäkerhet

Inom arbetet med dammsäkerhet fortgår klassificeringen av länets dammar. Nya konsekvensutredningar har inkommit och hanterats under året.

Länsstyrelsen deltar i tre olika projekt för gemensam tillsyn av dammsäkerhet tillsammans med andra länsstyrelser som bedriver tillsyn av samma verksamhetsutövare. Det rör sig om Mälarenergi Vattenkraft AB (tillsammans med länsstyrelserna i Dalarnas, Värmlands och Västmanlands län), Karlskoga Vattenkraft AB (tillsammans med länsstyrelserna i Dalarnas och Värmlands län), samt Fortum Sverige AB (tillsammans med ett tiotal andra länsstyrelser). Länsstyrelsen i Örebro län ingår i den arbetsgrupp som har planerat och dragit i gång Fortum-projektet och ett första gemensamt digitalt tillsynsmöte genomfördes med Fortum i maj 2022.

Dessa samarbeten ökar kvaliteten på tillsynen och innebär en ökad effektivitet för verksamhetsutövarna, som uppskattar denna arbetsform.

Under 2022 har Karlskoga Vattenkraft AB genomfört en helhetsbedömning av dammsäkerheten vid Mångens dammanläggning. Det är den andra helhetsbedömningen som har utförts i Örebro län och vi har fortsatt dialog med bolaget om denna.

Miljöprövningsdelegationen

Miljöprövningsdelegationen fattar beslut i ärenden om tillstånd för miljöfarlig verksamhet. Under året har Länsstyrelsen prioriterat dels de nationellt beslutade handläggningsmålen för tillståndsärenden i Miljöprövningsdelegationen dels de ärenden som handlar om nyetablering och utökning eller där ett tillstånd riskerar att gå ut. Vid samråden, som föregår en ansökan, ger Länsstyrelsen vägledning till verksamhetsutövaren. Syftet med vägledningen är främst att verksamhetsutövaren redan i ett tidigt skede ska få kunskap dels om sådana omständigheter som kan utgöra hinder för tillstånd, dels om vad som behöver belysas i ansökan och i miljökonsekvensbeskrivningen. Vi deltar också aktivt i samverkan i miljöprövningsdelegationen med syftet att bidra till enhetlig handläggning nationellt.

Ett uppdrag som är kopplat till miljöprövningen är Naturvårdsverkets uppdrag att genomföra en förstudie som syftar till att se över förutsättningar för att utveckla en myndighetsgemensam vägledning för miljötillståndsprövningen och miljöbedömningsprocessen. Inom ramen för uppdraget har samverkan med länsstyrelserna skett på flera nivåer och med olika funktioner, bland annat genom den strategiska miljöchefsgruppen, att länsstyrelserna har ingått i en referensgrupp och genom att chefer för miljöskydd hos samtliga länsstyrelser har informerats om uppdraget. Syftet med uppdraget är att möjliggöra en mer enhetlig prövningsprocess nationellt, öka effektiviteten i prövningen samt öka kunskapen och förutsägbarheten avseende processens olika steg. Uppdraget redovisades till regeringen den 21 juni 2022.

Förorenade områden

För närvarande bedöms det finnas närmare 400 förorenade områden i länet, där det är prioriterat att bedriva tillsyn. Det är objekt som bedöms utgöra mycket hög risk för miljö och hälsa (riskklass 1) eller hög risk för miljö och hälsa (riskklass 2). Vid de flesta av dessa objekt bedrivs idag ingen aktiv verksamhet. Arbetet med att ta fram undersökningar och förslag på åtgärder tar därför mycket resurser i anspråk och kräver vanligtvis omfattande ansvarsutredningar.

Länsstyrelsen i Örebro län prioriterar arbetet med tillsyn av pågående och nedlagda verksamheter där det finns ansvarig part och som har förorenade områden med stor eller mycket stor risk. Detta ligger i linje med tillsynsmålen för länet – att områden med hög riskklass med ansvarig part ska prioriteras. Arbetet ligger också i linje med att uppnå både relevanta nationella mål, såsom Sveriges miljömål, och globala mål i Agenda 2030. Ett relevant delmål inom Agenda 2030 handlar om att minska antalet sjukdoms- och dödsfall till följd av skadliga kemikalier och föroreningar och ett viktigt nationellt miljö kvalitetsmål är Giftfri miljö.

Länsstyrelsen har under 2022 lagt mycket tid på en stor sanering av en tidigare impregneringsverksamhet. Utöver marksanering har det under året även skett sanering av förorenade sediment. Även vid ett före detta sågverk är saneringsarbetet i gång på allvar. Här ska cirka 15 000 kubikmeter förorenade jordmassor tas bort. Även andra tillsynsobjekt har prioriterats under året, bland annat:

- Undersökning vid en före detta handelsträdgård.
- Delsanering av ett före detta gasverk i samband med exploatering.
- Ett gruvhål med kraftigt förorenat vatten och sediment.
- Ett objekt med rening av grundvatten förorenat med trikloret (TRI).

Under 2022 har Länsstyrelsen dessutom lagt extra resurser på tillsyn av förorenade områden vid pågående verksamheter, på grund av förändringar i verksamheten eller avveckling.

Länets kommuner ansvarar för en stor del av tillsynen av de prioriterade objekten i länet. Därför lägger Länsstyrelsen mycket resurser på tillsynsvägledning. Länsstyrelsen har under 2022 sett ett extra stort behov av tillsynsvägledning hos kommunerna, eftersom många inspektörer i kommunerna är nya och oerfarna. Länsstyrelsen har arbetat med samverkan på flera nivåer, dels i den nationella tillsynsvägledningsgruppen dels även regionalt i det gemensamma Mälarlänssamarbetet samt inom Miljösamverkan Värmlands och Örebro län. En strukturerad och genomtänkt tillsynsvägledning ger kommunerna verktyg i deras fortsatta arbete med tillsyn.

Utöver en årlig utbildning inom Mälarlänssamarbetet har Länsstyrelsen också genomfört en handläggarträff för länets kommuner. Träffen inkluderade ett studiebesök vid en pågående sanering. Mycket tillsynsvägledning har också lagts på vägledning i specifika frågor. Länsstyrelsen arbetar för att få kommunerna att arbeta mer strategiskt och flera tillsynsvägledningsinsatser har genomförts. Två kommuner i länet har besökts som ett led i detta, Karlskoga och Kumla, med fokus på dialog med politiker och tjänstemän i kommunerna. Under 2022 har Länsstyrelsen också haft en träff med kommunerna i länet med fokus på detaljplaner. Träffen handlade bland annat om varför förorenade områden ska beaktas tidigt i planprocessen och vad konsekvenserna kan bli om frågan inte hanteras. Under träffen tydliggjordes även Länsstyrelsens och kommunens respektive roller.

När det gäller bidrag vid nedlagda verksamheter med stor eller mycket stor risk för miljö och hälsa prioriterar Länsstyrelsen i Örebro län arbetet med sådana objekt där ansvar saknas, helt eller delvis. Arbetet utgår från de prioriteringsgrunder som Länsstyrelsen har tagit fram samt en prioriteringslista. Länsstyrelsen arbetar med bidragsobjekt där Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet utifrån en tidsatt plan för genomförande. Länsstyrelsen verkar för att kommunen ska vara huvudman i så stor utsträckning som möjligt i bidragsprojekt. Detta kräver en stor insats från Länsstyrelsen med tillsynsvägledning. För att minska risken att oförbrukade medel ligger kvar i bidragsprojekt hos Länsstyrelsen har vi täta kontakter med Naturvårdsverket. För närvarande har Länsstyrelsen inga oförbrukade medel kvar annat än i pågående projekt. Under 2022 har Länsstyrelsen genomfört ett åtgärdsprojekt och två utredningsprojekt med statliga bidrag.

Sedan 2019 driver Länsstyrelsen ett PFAS-projekt vid pågående verksamheter där Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet. Syftet med projektet är att inventera var ämnesgruppen PFAS har använts, eller fortfarande används, och vilka risker det innebär för människors hälsa och för miljön. Hittills har en inventering enligt den första delen i MIFO-metodiken, Fas 1, genomförts på verksamheter inom sprängämnes-, kemikalie- och pappersindustrin. Projektet har resulterat i krav på MIFO Fas 2 vid vissa av verksamheterna. I ett fall har PFAS påträffats i grundvattnet, varför kompletterande undersökningar genomförs. Projektet har löpt under 2022. Länsstyrelsen har också under året genomfört ett seminarium om PFAS för länets miljöinspektörer. Under året har prover av sediment i ett antal sjöar och vattendrag tagits för att få bättre kännedom om spridningen av PFAS i länet.

Länsstyrelsen har under 2022 deltagit i projektet Handlingsplaner som verktyg vid tillsyn av förorenade områden. Projektet syftar till att ta fram ett vägledningsmaterial till tillsynsmyndigheter, för att få verksamheter att hantera förorenade områden på ett bättre sätt i egenkontrollen genom att utarbeta handlingsplaner för sina verksamheter. Länsstyrelsen har inlett ett samarbete med länen runt Vättern och Sveriges geologiska undersökning (SGU) för att genomföra gemensamma provtagningar av sediment. Under 2022 har Länsstyrelsen genomfört förberedande provtagningar, för att få bra förutsättningar inför de sedimentprovtagningar som kommer att genomföras under 2023.

Nationella planen för moderna miljövillkor för vattenkraften

I länet finns närmare 120 vattenkraftverk och cirka 600 dammar. Länsstyrelsens arbete med den nationella planen för moderna miljövillkor för vattenkraft har pågått för fullt och följer tidsplanen. Samverkan inom länet har pågått i sex prövningsgrupper, Länsstyrelsen är sammankallande i tre av dessa. Länsstyrelsen i Örebro län har under 2022 haft kontakt med sex andra länsstyrelser och 12 verksamhetsutövare. Vi har haft möten med verksamhetsutövare där vi har diskuterat knäckfrågor, miljö kvalitetsnormer och kulturmiljöfrågor och tillsammans analyserat vilka konsekvenser miljöanpassningar kan få på verksamheten. Länsstyrelsen har även motiverat verksamhetsutövarna att delta i arbetet och bidra med sin kunskap om verksamheterna. Det har varit en hög närvaro på samverkansmötena. Flera verksamhetsutövare har arbetat med att utreda miljöåtgärder och visat intresse för att hitta lösningar vid sina anläggningar.

I prövningsområdet Gullspångsälven nedre, där samverkan påbörjades december 2020 och där ansökningarna ska lämnas in till domstolen senast 1 februari 2023, har Länsstyrelsen fortsatt att analysera behovet av miljöåtgärder vid 15 vattenkraftverk och en regleringsdamm. Analysen har varit ut på dialog till kommuner, myndigheter och organisationer. Samtliga steg inom samverkan har nu genomförts i Gullspångsälven nedre. Avslutande möten hölls med verksamhetsutövarna under september 2022. Slutredovisningen har skickats ut till de som deltagit i samverkan och även publicerats på Länsstyrelsens webbplats. Under de snart två åren som samverkan har pågått, har Länsstyrelsen haft ett 30-tal samverkansmöten och ett 20-tal arbetsmöten med verksamhetsutövarna i olika konstellationer. Prövningsgruppen är speciell, eftersom det är första gången som relativt stora vattenkraftverk som påverkar ett Natura 2000-område provas inom den nationella prövningsplanen för vattenkraft. Flera verksamhetsområden inom Länsstyrelsen har deltagit i arbetet; kulturmiljö, beredningssekretariatet för vattenförvaltningen, jurister och miljötillsyn.

De företag och organisationer som har deltagit i samverkansprocesser har framfört att de tycker att samverkan under året har fungerat på ett bra sätt och att arbetet löpt på bra. De är även generellt positiva till de dokument som Länsstyrelsen har tagit fram och som de själva har bidragit till. Samtidigt ser både verksamhetsutövare och Länsstyrelsen att det hade varit önskvärt om diskussionerna om åtgärder hade kunnat vara mer konkreta och detaljerade. De inledande processerna har varit en startsträcka, med ett nytt arbetssätt och utmaningar med tidsbrist. Det har också tagit tid för verksamhetsutövarna att upphandla och få konsultstöd, som dock successivt har kommit på plats.

Länsstyrelsens samarbete med SMHI rörande utredningar av flöden i vattensystemet har fortsatt under året, och kommer även att fortsätta framöver. Fokus under 2022 har bland annat varit på sjön Skagern, där vi nu har referensuppgifter på hur sjönivåerna varierat innan regleringen påbörjades. Länsstyrelsen har genomfört ett stort antal elfisken i anslutning till dammar, både under våren och hösten. På flera ställen har fiskarter påträffats som tidigare inte var kända från just de platserna. Vi har haft fiskräknare i två mindre vattendrag i Gullspångsälvens vattensystem, Valån och Skagersholmsån. Syftet har varit att undersöka vilka fiskar som rör sig i samma områden där det finns flera kraftverk som omfattas av den nationella planen för omprövning av vattenkraften (NAP). I Valån överraskades alla över hur många och stora öringar, i vissa fall cirka en meter långa, som vandrade upp.

Länsstyrelsen i Örebro län har stor erfarenhet av tillståndsprocessen för vattenkraft, och vi har varit delaktiga i många miljöprövningar tidigare. Därför känner vi ett ansvar att engagera oss på ett nationellt plan. Vår samordnare för den nationella planen och en kulturmiljöhandläggare ingår i den nationella NAP-grupp som finns inom länsstyrelserna. Gruppen har ordnat seminarium om samverkansprocessen, effektiv tillgång till vattenkraftsel och fiskpassager, vilket skapat förutsättningar för en ökad kunskap hos handläggare och en större nationell samsyn mellan länsstyrelserna. Gemensamma vägledningar, rutiner och mallar ökar också länsstyrelsernas samsyn, vilket innebär att verksamhetsutövarna i landet får likriktad information.

Länsstyrelsen i Örebro läns kulturmiljöhandläggare är även med i den nationella vattengruppen för kulturmiljö, tillsammans med länsstyrelserna och Riksantikvarieämbetet.

Strandskyddstillsyn

Länsstyrelsen har under 2022 genomfört ett särskilt tillsynsprojekt för kontroll av strandskydd. Ett antal områden i länet har granskats och besökts för att kontrollera förekomsten av överträdelser mot strandskyddsreglerna. I tillsynsprojektet ingick strandskydd inom utvalda naturskyddade områden, där Länsstyrelsen ansvarar för tillsynen. De allra flesta naturskyddade områdena med stränder i Örebro län utgörs av statligt ägd mark. Strandskyddstillsyn i denna omfattning har inte genomförts tidigare. Projektet har gett viktig erfarenhet och förbättrat kunskapsläget inom området. Projektet har omfattat kartanalyser, granskning av underlag samt fältarbete. Resultatet visar på ett fåtal fall av konstaterade överträdelser där tillsynsåtgärder krävs. För att strandskyddet ska bibehålla sin legitimitet är det viktigt att tillsynsmyndigheten bedriver tillsyn och kräver åtgärder där överträdelser skett. Genom detta arbete ska strändernas värde för friluftsliv och biologisk mångfald långsiktigt bevaras.

Länsstyrelsen har bjudit in till en träff om tillsynsvägledning för länets kommuner med tema strandskydd. Tillsynsvägledningsträffarna, som pågått under en tioårsperiod, bidrar till en mer effektiv, ensad och rättssäker hantering av strandskyddsdispenser. Länsstyrelsen har även under 2022 anordnat en workshop och informationsträff med temat fastighetsbildning och byggnation inom strandskyddade områden. Syftet med workshopen var att dela kunskap och erfarenheter mellan kommunerna och lantmäterimyndigheterna i hantering av dispenser, byggnationer och fastighetsbildning inom strandskyddat område. Länsstyrelsen för även en löpande dialog med de kommunala förvaltningarna till stöd för kommunernas hantering av strandskyddsdispenser.

Skydd, skötsel, förvaltning och tillgängliggörande av värdefulla naturområden

Inom områdesskyddet har Länsstyrelsen i Örebro län under 2022 beslutat att inrätta fem nya naturreservat. Länsstyrelsen har också under 2022 fattat fyra beslut om geografiska utvidgningar eller ändringar av befintliga reservat. Besluten omfattar en skyddad areal på totalt 545 hektar. Totalt finns nu 298 statliga och kommunala naturreservat i länet. Summan för markåtkomst under 2022 blev 64 miljoner kronor, fördelade på de nio olika reservatsobjekten.

Länsstyrelsen har i 18 olika områden i länet låtit konsulter inventera såväl skogliga värdekärnor som naturvårdsintressanta arter inom utvalda organismgrupper, såsom svampar, mossor, lavar, kärlväxter, skogsfåglar och fjärilar. Syftet har varit att identifiera objekt med höga bevarandevärden och att prioritera områden för formellt skydd.

Under 2022 har flera arbetsmöten hållits med större skogsbolag, exempelvis Sveaskog AB, Hällefors-Tierps skogar AB och StoraEnso Skog AB. Syftet har varit att komma överens om såväl lämpliga reservatsobjekt som frivilliga avsättningar, vilka tillsammans kan ge bästa möjliga naturvårdsnytta på landskapsnivå och därmed hög kostnadseffektivitet i naturvårdsarbetet. Länsstyrelsen har märkt av ett ökat intresse från markägare för frivilligt formellt skydd. Under 2022 har nio nya intresseanmälningar för skydd kommit in till Länsstyrelsen. I åtta av dessa ärenden har Länsstyrelsen gått vidare och utreder områdesskydd. Länsstyrelsen i Örebro län har inom ramen för Naturvårdsverkets regeringsuppdrag om ersättningsmarker (Sveaskog 2025) föreslagit ett antal fastigheter i planerade naturreservat som lämpliga för att få ersättningsmark. Sveaskog AB har föreslagit flera intressanta skogsskiftet som ersättningsmarker. En del av dessa kommer att överlåtas till Naturvårdsverket och kommer att kunna erbjudas till enskilda markägare och häradsallmänningar som ersättningsmarker kommande år. Under 2022 har Länsstyrelsen påbörjat en anpassning av områdesskyddsarbetet. Syftet är att vara i linje med propositionen om bland annat stärkt äganderätt och ökade incitament för naturvården i skogen med frivillighet som grund (Prop. 2021/22:58).

Inom förvaltningen av länets naturreservat, nationalparker och Natura 2000-områden har Länsstyrelsen arbetat med naturvårdande skötsel och friluftsliv. Aktiviteten har varit högre än tidigare år, eftersom 1:3-anslaget haft en högre nivå än tidigare. Detta har resulterat i både ökade naturvårdsinsatser och fler och större insatser för att gynna friluftslivet.

De artrika slätterängarna och betesmarkerna är prioriterade naturtyper. Under 2022 har Länsstyrelsen låtit slå 43 hektar ängsmark, varav 8 hektar med lie för att skona kulturlämningar. I betesmarker har vi uppfört 9,7 kilometer nytt stängsel samt låtit reparera 1,2 kilometer stängsel. Åtgärderna bidrar till de båda miljö kvalitetsmålen Ett rikt växt- och djurliv samt Ett rikt odlingslandskap.

I länets största fågelsjö Kvismaren har Länsstyrelsen låtit fräsa 17 hektar våtmark och en 400 meter lång trädridå tagits bort. Åtgärderna har bidragit till miljö kvalitetsmålet Myllrande våtmarker, eftersom åtgärderna gynnar flera våtmarksarter, i synnerhet våtmarksfåglar.

I Nittälven utfördes under 2022 en naturvårdsbränning i en sandtallskog. Brännan, som omfattade 45 hektar, medför en positiv påverkan på trädskiktet med fler döende och döda träd, luckighet och en mer varierad tallskog. Bränningen kommer att gynna de arter som är brandberoende och gynnas av död ved samt bidrar till miljö kvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Flera naturvårdsröjningar har utförts. På 55 hektar skogsmark bidrar röjningar till att gynna lövträd i ett lövrikt område. I skogsbetet Näsmarkerna har hela reservatet, 63 hektar, röjts på sly. Åtgärden bidrar till de tre miljö kvalitetsmålen Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap samt Ett rikt växt- och djurliv.

Inom våtmarkssatsningen har åtminstone 12 kilometer diken lagts igen. Cirka 316 hektar våtmarksmiljöer har restaureras genom proppningar och igenläggning av diken. Åtgärderna bidrar till miljö kvalitetsmålet Myllrande våtmarker.

Friluftslivet har en stor betydelse för människors hälsa, livskvalitet och förståelsen av naturen. Entrén vid Kolbron i Nittälven blev under 2022 färdigställd med hårdgjord parkeringsplats och entréplats. Vid entrén finns vindskydd, grillplatser, rastbord samt ett dass. Flera informationstavlor har satts upp vid entrén. Med utgångspunkt från entrén har cirka 10 kilometer ny led blivit färdigställd, med röjningar, ledmarkeringar och mindre broar. Satsningen i Nittälven kommer att underlätta för besökare att hitta ut till flera naturreservat i hela Nittälvsdalen. I Garphyttans nationalpark har 1,1 kilometer stig grusats, för ökad tillgänglighet, samt försetts med bänkar samt rastplats med bänkbord. Samtliga äldre rastplatsmöbler i nationalparken har bytts ut mot tillgänglighetsanpassad modell med enkelt insteg samt ryggstöd. I Gällbergets naturreservat har en övernattningsskoja renoverats.

Inom naturvägledningen har Länsstyrelsen arbetat med att ta fram ny information. Myndigheten har även uppdaterat och tillgängliggjort information om länets skyddade natur, i tryckt och digital form såväl som genom guidningar, för att på så sätt underlätta för länets medborgare att känna till och hitta ut till länets skyddade naturmiljöer.

Länsstyrelsen har även genomfört andra åtgärder för friluftslivet under 2022. Några ytterligare exempel:

- Tivedens nationalpark har varit bemannad av naturvägledare under högsäsong, och under badsäsongen några dagar i veckan erbjudit familjeanpassade aktiviteter vid entré Vitsand.
- Två naturreservat, Lundby äng och Nittälven, har invigts i samarbete med lokala föreningar och markägare. I samband med invigningen erbjöds guidade turer och vid Nittälven erbjöds även flera aktiviteter som riktades särskilt till barn.
- 12 guidade aktiviteter har genomförts i samarbete med föreningen Hopajola inom satsningen Månadens naturreservat, med olika teman och målgrupper.
- Det pågående arbetet med att införa Sveriges nationalparkers visuella identitet i Garphyttans nationalpark har fortsatt.

I ett urval av länets skyddade naturområden har Länsstyrelsen sedan några år tillbaka arbetat särskilt för att öka tillgängligheten. Det kan handla om allt från extra tydliga ledmarkeringar och fler informationsskyltar till ledstråk, hårdgjorda stigar och rastbord med plats för rullstol. I länets två nationalparker och fem naturreservat finns särskilt anpassade anordningar för personer med rörelsenedsättning. För att en hög standard ska kunna upprätthållas i dessa områden med hög tillgänglighet, genomförs årligen en extern kvalitetsgranskning av tillgänglighetsarbetet.

Länsstyrelsen arbetar löpande med återvätning och återmeandring inom skyddade områden. Under 2022 har myndigheten fokuserat insatserna för återvätning genom dikesproppning i naturreservaten Getapulien och Västeråsmossen. Länsstyrelsen har återmeandrat två vattendragssträckor i Aspaån som rinner till Vättern. Arbetet har dokumenterats för att tydligt kunna visa på effekter av återställningen.

Regional miljöövervakning

Inom den regionala miljöövervakningen har vi genomfört de undersökningar som planerats under 2022, enligt Länsstyrelsens program. Särskilda insatser utöver de planerade undersökningarna som underlag för miljömålsuppföljning och åtgärdsarbete är:

- Flygbildstolkning av 48 myrar för att se förändring i trädäckning från 1960-talet fram till idag. Resultaten kommer att publiceras i länsstyrelsernas geodatakatalog och kunna användas som underlag inom arbetet med våtmarksrestaurering.
- Analys av Örebro läns fågelarter samt miljöindikatorer baserade på standardrutter från Svensk fågeltaxering.
- Inventering av större vattensalamander, med hjälp av DNA-barcoding i tidigare inventerade småvatten. Inventeringen kan bidra till kunskap om groddjurs förekomst i landskapet över tid och ger kunskapsunderlag till olika verksamheter.
- I samarbetet med Remiil (Regional miljöövervakning i landskapsrutor), som leds av Länsstyrelsen i Örebro län, medverkar totalt 19 länsstyrelser och Naturvårdsverket. Under 2022 har en rapport och kartberättelse tagits fram. Möjligheten att använda gräsmarksdata från Remiil som underlag för att fastställa referensarealer till Artikel 17-rapporteringen undersöks för närvarande av SLU Artdatabanken.

Länsstyrelsen har under 2022 även deltagit i Naturvårdsverkets arbete med att ta fram produktspecifikationer för landskaps- och artdata inom arbetet med datavärdskap.

Inom nätverket Samverkan om artdata, som Länsstyrelsen i Örebro län samordnar, har myndigheten anordnat ett möte tillsammans med SLU Artdatabanken i Uppsala. Syftet var att kommunicera aktuella

frågor om artdata med länsstyrelsernas kontaktpersoner. Dessutom har Länsstyrelsen medverkat i flora- och faunavårdskonferensen under rubriken ”15 år av samverkan om artdata och Artsök”. I länet har Länsstyrelsen genomfört en träff med Hällefors Ornitologiska Förening, med fokus på rapportering av arter till Artportalen.

Friluftsliv

Samordning av friluftslivsmålen har under 2022 skett i samverkan med förvaltningen av skyddad natur. Arbetet bedrivs även i ett externt samverkansforum där Region Örebro län, Skogsstyrelsen, naturvårdsorganisationen Hopajola, Samhällsbyggnad Bergslagen och Örebro kommun ingår. Som en följd av Friluftslivets år och landshövdingestafetten 2021 har Länsstyrelsen initierat ett nytt samverkansforum för friluftslivsansvariga i länets kommuner.

Exempel på andra aktiviteter som genomförts under året är

- en halvdagsutbildning i allemansrätten för tjänstemän tillsammans med tre andra län,
- en hållbarhetsdag på temat ”Naturturism, markägare och allemansrätt” tillsammans med Region Örebro län samt
- en heldags friluftsdag för länsstyrelsens anställda.

Under året har också Länsstyrelsen tillsammans med Örebro kommun genomfört en serie workshoppar för att öka samverkan kring det viktiga friluftsområdet Kilsbergen. Under workshopparna deltog fem kommuner, regionen, markägare och Försvarsmakten.

Flera satsningar på friluftslivsanordningar i skyddad natur har genomförts, vilket sannolikt resulterar i ett ökat intresse för friluftsliv.

Åtgärdsprogram för hotade arter

Inom åtgärdsprogram för hotade arter har Länsstyrelsen i Örebro län under 2022 fortsatt arbetet med att restaurera de kvarvarande möjliga livsmiljöerna för asknätfjäril samt även fortsatt arbetet med att bevara de livsmiljöer som redan är i gott skick. Under året har drygt fyra hektar ny lämplig miljö avsatts av Sveaskog för att i framtiden kunna skötas så att miljö lämplig för asknätfjäril skapas. Dessutom är ett naturvårdsavtal, omfattande cirka 1,5 hektar, under förhandling på privat mark för samma ändamål. På så sätt skapas ny möjlig livsmiljö för asknätfjäril vilket ger den förutsättningar att expandera och på sikt nå gynnsam bevarandestatus. Ingen häckning av ortolansparv har kunnat konstateras i länet i år och trenden är fortsatt nedåtgående i hela Mellansverige. Orsakerna är oklara och beror sannolikt på flera faktorer i kombination.

Länsstyrelsen har under året genomfört åtgärder i flera vattendrag med flodpärlmussla. Det gäller Skagersholmsån, Meshattbäcken och Hammarskogsån. I Hammarskogsån har de sista forsarna restaurerats efter flottningens rensningar. Ungefär 1 500 flodpärlmusslor flyttades i samband med en restaurering och har nu flyttats tillbaka på de restaurerade sträckorna. Vi har även hittat tjockskalig målarmussla på en ny lokal, där den tidigare inte varit känd. Ett hundratal musslor hittades i Hammarskogsån på en kortare sträcka. Märkning av asp med akustiska sändare har gjorts i samband med lek i Svartån för att öka kunskapen om aspen i Hjälmarén.

Pollineringsuppdraget för vilda pollinatörer

Arbetet med pollineringsuppdraget under 2022 var i stort sett en fortsättning från olika aktiviteter som startade redan under 2021. Projektet på Kilsåsen, för att gynna värme- och sandberoende insekter kring grus- och sandtäckter, avslutades i februari, men återupptogs under hösten igen. I samband med det genomfördes olika informationsinsatser. Inom projektet Hela Sverige Blommar har Hushållningssällskapet fått bidrag för

att dela ut fröpåsar till länets lantbrukare för att så åkerkanter och trädor med blommande växter i syfte att gynna pollinatörer. 23 lantbrukare var intresserade och har deltagit i projektet under 2022.

Arten guldsandbi, liksom artens boparasit silvergökbi, har visat sig vara spridda över ett större område i sydöstra länsdelen än som tidigare varit känt. Svartpälsbi har länge ansetts utdöd i länet men återfanns i Kumla kommun och har därefter hittats på ytterligare tre fyndplatser i Örebro län. De här tre arterna ingår i nationella åtgärdsprogram.

Arbetet med det treåriga regeringsuppdraget för pollinering och vilda pollinatörer bidragit till att visa på pollinatörernas viktiga roll i naturen. Arbetet har bedrivits i olika projekt med flera engagerade aktörer i länet.

Invasiva främmande arter

Inom arbetet med invasiva arter har Länsstyrelsen under 2022 bekämpat ett flertal invasiva arter, både på land och i vatten. Insatser har skett i ett tiotal skyddade områden samt i marker som ansluter till dessa. Vi har arbetat med informationsgivning mot intressegrupper och allmänhet.

En ny invasiv snigelart upptäcktes i länet 2019. Under 2020 och 2021 informerades boende i området där arten hittades och under 2022 har bekämpning genomförts. Dessutom har en process inletts med avsikt att kartlägga sniglar i olika områden med hjälp av sökhundar och sedan att avliva dem.

Ett större bestånd i länet av den EU-listade arten gul skunkkalla har bekämpats på kommunal mark och privata områden, efter uppmaning av Länsstyrelsen. Bekämpning av sjögull i Lillsjön har fortsatt, i syfte att på sikt utrota beståndet så att arten inte sprider sig. Metoden är beprövad och effekt kan ses efter två till tre växtsäsonger. En omfattande utredning av sjögullets etablering i sjön Väringen samt Arbogaån ån har utförts.

I samband med en inventering av vattenväxter i norra länet, har även invasiva främmande arter inventerats. Bäckröding är ett hot mot den inhemska örtingen. Nya utfisken av bäckröding har påbörjats i Smedbäcken och Ullsandsmobäcken. Länsstyrelsen har också bjudit in till dialogmöten med alla länets kommunala ekologer, bland annat om ansvaret för bekämpning av invasiva arter. Även andra relevanta målgrupper deltog, såsom personal inom områdena park, naturvård, underhåll/drift och avfall.

Naturnära jobb

Länsstyrelsen samverkar med Skogsstyrelsen inom ramen för Naturnära jobb. Sedan uppstarten i oktober 2020 har 12 män och 28 kvinnor varit anställda inom projektet. Arbetslaget bestod i november 2022 av 12 anställda, varav 9 kvinnor. Länsstyrelsen har introducerat dem till naturvårdsområdet och olika uppdrag i fält genom undervisning och studiebesök. Arbetslaget har sedan genomfört arbetsuppgifter inom naturvård, bland annat städning, röjning och bekämpning av invasiva arter i naturreservat eller på kommunal mark. Arbetslaget har på ett kostnadseffektivt sätt utfört naturvårdande skötsel i olika reservat.

Arbetslagen har under 2022, liksom tidigare år, genomfört uppdrag åt Sveriges geologiska undersökning (SGU). Det har handlat om dels inventering och dokumentering av kalkkällor dels lokalisering, kapning samt försegling av prospekteringsrör.

Pandemin har varit utmanande, och under restriktionerna verkade endast ett halverat arbetslag. Deltagarna har förbättrat sina språkkunskaper, lärt känna svensk natur, fått prova att arbeta i skog och mark och några har under tiden de varit anställda fått andra jobb. Det har varit en mötesplats, framför allt för kvinnor, och samtidigt fört deltagarna närmare den reguljära arbetsmarknaden.

15 av deltagarna har gått ut i jobb, varav sex inom gröna näringar. Parallellt med sin anställning har vissa deltagare läst bland annat Komvux, SFI och körkortsteori. Skogsstyrelsen utbildar deltagarna inom arbetsmarknadskunskap, samhällsorientering samt natur- och kulturvård.

Under våren 2022 fick fyra av länets kommuner ta del av medel från Naturvårdsverket, riktad till en kommunal satsning via länsstyrelserna inom Naturnära Jobb. Syftet är liksom inom andra initiativ inom Naturnära jobb att hitta enklare vägar till arbete för personer som står långt från arbetsmarknaden.

Handlingsplan för grön infrastruktur

Under 2022 har Länsstyrelsen fortsatt arbetet med att i en webbkarta publicera underlag och resultat från de analyser som ingår i handlingsplanen för grön infrastruktur. Länsstyrelsen har under året återupptagit processen med att ta fram nya värdeetrakter för skog med tillhörande värdeetraktsbeskrivningar, i samverkan med Skogsstyrelsen. Myndigheten har initierat och medverkat i flera lokala och regionala projekt i samarbete med bland annat Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), kommuner, Sveaskog och privata markägare. Länsstyrelsen har sökt och fått projektmedel från Naturvårdsverket för att utveckla den gröna infrastrukturen för pollinatörer i projektet Nyckelhultsskogarna. Projektet sker i samarbete med Askersunds kommun och Sveaskog samt genom intern samverkan med åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP) och betesrådgivning inom landsbygdsprogrammet.

Samtliga samarbeten bygger på frivillighet och drivs eftersom samarbetsparterna ser värden i de kunskapsunderlag och resultat som Länsstyrelsen har tagit fram. Länsstyrelsen har också fortsatt sitt arbete med att kommunicera frågor som rör grön infrastruktur, både internt och externt. Kommunikationen har resulterat i ökad förståelse för begreppet grön infrastruktur.

Lokala naturvårdssatsningen – LONA

Den lokala naturvårdssatsningen (LONA) ger möjlighet för kommuner och ideella föreningar att få statligt bidrag för att genomföra projekt till nytta för naturvård och friluftsliv. En särskild satsning på våtmarker tillkom 2018 (LONA våtmark) och en treårig satsning på vilda pollinatörer tillkom 2020 (LONA pollinering).

Under 2022 fick Länsstyrelsen cirka 3,1 miljoner kronor i bidrag till den så kallade ordinarie LONA, varav cirka 1,5 miljoner gick till 14 nya LONA-projekt i åtta olika kommuner. Resterande medel, 1,6 miljoner kronor, var reserverade till delfinansiering och slutligt bidrag till redan pågående projekt samt en del administration. Inriktningen på de beviljade projekten var en blandning mellan friluftsliv, naturpedagogik och insamling av naturvårdsunderlag. En sammanställning av de 14 beviljade ansökningarna inom LONA under 2022 visar att projekten stödjer flera av de globala hållbarhetsmålen inom Agenda 2030, bland annat de fyra målen som rör hälsa och välbefinnande, ekosystem och biologisk mångfald, hållbara städer och samhällen samt god utbildning för alla.

Inom LONA våtmark beviljades under 2022 sju projekt med en total summa av 1,8 miljoner kronor. Enligt regleringsbrevet 2022 ska länsstyrelserna arbeta med restaurering och anläggning av våtmarker, bland annat inom ramen för förordningen (2003:598) om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt. Ett syfte är att markägarnas kunskap om bidraget och möjligheten till samarbete med myndigheter ska förstärkas. För att nå ut till markägare Länsstyrelsen publiceras en artikel i sin skrift Gröna bladet, om samverkan kring vatten. Under 2022 fanns fyra privata initiativtagare som fick beviljat LONA-bidrag till våtmarker.

LONA pollinering är en del av det treåriga regeringsuppdraget för att gynna vilda pollinatörer. Under 2022, som var det sista året för att kunna söka bidrag, beviljades fem nya projekt med en total summa på 650 000 kronor.

Lokala vattenvårdssatsningen – LOVA

Under 2022 fick Länsstyrelsen cirka 10,3 miljoner kronor till lokala vattenvårdsprojekt (LOVA). Av dessa medel har cirka 8,8 miljoner kronor betalats ut som statsbidrag av Länsstyrelsen till 32 olika projekt som drivs av kommuner eller ideella föreningar. Ytterligare 13 projekt har pågått under 2022, men har av olika anledningar inte fått något bidrag utbetalt under just detta år. 1,2 miljoner kronor har gått till projekt som drivs av Länsstyrelsen och resterande till administration. Åtgärderna i projekten leder till minskad övergödning och en förbättrad vattenmiljö.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens sammantagna bedömning är att myndigheten har genomfört uppdragen inom naturvård och miljöskydd med ett gott till utmärkt resultat.

Resultatet inom naturvård bedöms som utmärkt. Länsstyrelsen arbete under 2022, liksom i hög grad även under tidigare år, bygger på frivillighet vid skydd av värdefull natur. Vi har haft dialog och informationsmöten med markägare under året och vi har märkt av ett ökat intresse för frivilligt formellt skydd. Samtliga medel för markåtkomst inom kommande reservatsbildning har kunnat nyttjas och reservatsbeslut har tagits enligt plan. Besöksstrycket i skyddade områden har kunnat hanteras genom ett omfattande och effektivt informations- och förvaltningsarbete. Skötselarbete och övrigt naturvårdsarbete med åtgärder och statsstöd har genomförts som planerat. Insatser både inom ramen för åtgärdsprogram för hotade arter och för att minska förekomsten av invasiva arter har i hög grad kunnat genomföras.

Resultatet inom miljöskydd bedöms som gott till utmärkt. Vi har haft utmaningar inom miljötillsyn och miljöprövning, som bland annat kan kopplas till hög ärendebelastning och resursbrist. Dessutom har den händelsestyrda tillsynen tagit mycket tid från den planerade tillsynen. Ett särskilt tillsynsprojekt inom strandskydd har genomförts som planerat. Inom arbetet med dammsäkerhet fortgår klassificeringen av länets dammar. Samverkan inom ramen för den nationella planen för miljöprövning av vattenkraften har utförts enligt plan.

Areella näringar

Avsnittet innehåller redovisningar och återslagganden enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p10 Lantbruk och landsbygd	Länsstyrelseinstruktion
3§ p11 Fiske	Länsstyrelseinstruktion
4§ p1 Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Länsstyrelseinstruktion
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	Regleringsbrev
1A9 Målsättningar för hantering av EU-stöd	Regleringsbrev
1A10 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Regleringsbrev
1A11 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Regleringsbrev
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Besluta om och kontrollera jordbrukarstöd till jordbruksföretagare som direktstöd och stöd inom Landsbygdsprogrammet.
- Kontrollera vissa andra stödformer till jordbrukare som Jordbruksverket handlägger, till exempel stöd för djuromsorg.
- Inom ramen för landsbygdsprogrammet besluta olika landsbygdsstöd som företagsstöd, miljöinvesteringar och projektstöd och arbeta med samarbetsprojekt kopplat till livsmedelsstrategin.
- Erbjuder kompetensutveckling, information och rådgivning till lantbrukare och företagare på landsbygden.
- Ansvara för ängs- och betesmarksinventering.
- Ansvara för behörighetsutbildningar för att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus.
- Ansvara för tillsyn av flyghavre och vissa skadegörare.
- Ansvara för regionalt genomförande av de fiskeripolitiska målen för yrkesfiske och vattenbruk samt hållbar förvaltning och skydd av fiskbestånd.
- Ansvara för handläggning av jordförvärvsärenden vid köp av jord- och skogsbruksfastigheter.
- Förordna fisketillsynspersoner och ansvara för olika fiskevårdsåtgärder.
- Handlägga stöd inom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF).

Målet för areella näringar, landsbygd och livsmedel är att insatserna ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt och välfärd i alla delar av landet. De gröna näringarna ska vara livskraftiga och bidra till klimatomställningen och att naturresurserna används hållbart.

Riksdagen har även beslutat om ett övergripande mål för *livsmedelskedjan*: En konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En

produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Det övergripande målet för *fiskepolitiken* är att bidra till livskraftiga fisk- och skaldjursbestånd, ett hållbart fiske och hälsosamma ekosystem samt att stärka måluppfyllnaden i Maritima strategin och Livsmedelsstrategin.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Areella näringar (60–62)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	28,7	25,2	23,8
Antal årsarbetskrafter kvinnor	21,0	18,0	17,3
Antal årsarbetskrafter män	7,7	7,2	6,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade ¹⁾	9 388	7 441	7 538
Antal beslutade ärenden ¹⁾	10 827	8 288	7 842
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år ¹⁾	297	1 092	1 841
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	32 996	27 749	24 817
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	81 733	32 914	490
Varav lämnade bidrag till andra länsstyrelser (tkr)	54 414	32 160	470
Varav övriga lämnade bidrag (tkr)	27 320	754	20

1) Se fotnot tabell F för urval av ärenden från Jordbruksverkets system.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket

Ökningen av årsarbetskrafter torde bero på medarbetare som återkommit från föräldraledighet och tjänstledighet samt arbete med anslag av åtgärder för landsbygdens miljö och struktur. Inkomna och upprättade ärenden samt beslutade ärenden har under 2022 ökat. Ökningen förklaras av ärenden kopplade till tilldelat anslag av åtgärder för landsbygdens miljö och struktur. Det omfattande återkravsarbetet som startade under 2021 har bidragit till en minskning av ej beslutade ärenden äldre än två år. Ökningen av de lämnade bidragen beror till stor del på ökade anslagsposter för krisstöd inom fiske och lantbruk.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Andel ekologisk brukad jordbruksmark (%)	En konkurrenskraftig livsmedelskedja	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ¹⁾	Saknas	*	21,8**	22,0**
Areal betesmarker och slåtterängar (ha)	Miljömål Ett rikt odlingslandskap	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ¹⁾	Saknas	9 065	8 997	8 993

* Det saknas färdig statistik för 2022 när det gäller ekologiskt brukad mark

** Statistiken omfattar arealer jordbruksmark som brukas med ekologiska produktionsmetoder och som uppfyller kraven enligt Rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter.

Uppgifterna har rapporterats till Jordbruksverket av de tre godkända kontrollorganen inom jordbruksområdet i Sverige (Kiwa Sverige AB, SMAK AB och HS Certifiering AB).

1) Jordbruksverkets statistikdatabas.

Resultatredovisning

EU:s gemensamma jordbrukspolitik 2023–2027

Under 2022 har länsstyrelserna på olika nivåer aktivt medverkat i arbetet med att utveckla EU:s gemensamma jordbrukspolitik för 2023–2027. På chefsnivå har länsstyrelserna medverkat i den strategiska beredningen på Jordbruksverket genom två landsbygdsdirektörer och länsstyrelsernas reformledare. Vidare har sju medarbetare från länsstyrelserna arbetat inom de tvärfunktionella grupperna i Jordbruksverkets reformarbete. I slutet av 2022 har en medarbetare från Länsstyrelsen i Örebro län introducerats till att ersätta en av dessa personer. Till det har ytterligare 36 medarbetare, bland annat från Länsstyrelsen i Örebro lä, medverkat i olika arbetsgrupper eller uppdrag.

Länsstyrelsens medarbetare i tvärfunktionella grupper, arbetsgrupper och uppdrag är verksamhetsexperter som har bidragit med kunskap om genomförandet av dagens jordbrukspolitik, för att på så sätt hjälpa till att utveckla arbetssätt och metoder för ett effektivt genomförande av den gemensamma jordbrukspolitiken för 2023–2027.

Frågan om den nya gemensamma jordbrukspolitiken har under året återkommit regelbundet på länsstyrelsernas nätverksträffar för landsbygdsdirektörer. Syftet är att skapa samsyn och skapa så goda förutsättningar som möjligt för länsstyrelserna inför införandet av den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027. Det gemensamma arbetet skapar även förutsättningar för bra service till lantbrukarna inför 2023.

Handläggning av kris- och jordbruksstöd

Under sommaren anställde Länsstyrelsen i Örebro län nio handläggare, som placerades på enheten Jordbruksstöd för att handlägga krisstödet till lantbruket. Stödet har omfattat mjölk, nötkreatur, får och get samt gris och i några fall växthus. Länsstyrelsen i Örebro län ansvarade för att handlägga stödet till Västmanlands, Värmlands, Örebro, Södermanlands samt Uppsala län. Gruppen kom snabbt in i arbetet och kunde effektivt handlägga länets beting. Detta tack vare att mycket tid lades i början på att skapa förståelse för syftet med arbetet och för att sätta arbetsrutiner. Efter att länets beting var färdigt, hjälpte teamet att handlägga ansökningar även från andra län. Effekten av arbetet var att företagarna snabbt kunde få medel för att klara likviditeten efter att ansökan hade öppnats.

Årets kontroll och handläggning av jordbruksstöden har genomförts helt enligt plan, vilket innebär att lantbruksföretagarna fick utbetalningarna i tid. Det gäller både delutbetalningarna av miljöstöden i oktober samt slututbetalningarna som skedde i december 2022. Länsstyrelsen har under året, fram till 31 december, beslutat om utbetalning av upp till 98,9 procent av gårdsstödet, 98,7 procent av förgröningsstödet samt 99,5 procent av nötkreaturstödet.

Rester av det omfattande arbetet med att hantera återkrav, som framför allt genomfördes 2021, har pågått även under 2022. Det har fortsatt inneburit mycket administration. Återkraven har i många fall krävt omfattande utredningsarbete. Även arbetet med de resterande delgivningarna har varit omfattande och tidskrävande. Arbetet har emellertid utförts enligt plan och bidragit till att de utbetalningar som gjorts är rättssäkra.

Örebro län har under 2022 genomfört flera kompetenshöjande insatser gällande svårbedömda betesmarker. Bland annat genomfördes i början av maj en kalibreringsdag i fält, med inriktning på ägoslag, pro rata och igenväxning. Inbjudan till kalibreringsdagen skickades ut till länsstyrelserna runt Mälaren och Gotland, där en regelbunden samverkan finns, samt till Jordbruksverket. Totalt deltog 55 personer på kalibreringsdagen och samtliga sex länsstyrelser var representerade tillsammans med Jordbruksverket. Syftet var att ensa vårt kontrollarbete för att minska risken för olika behandling i olika län.

Handläggning av företags- och projektstöd

Länsstyrelsen kan så här i slutet av programperioden konstatera att Örebro län lyckats nyttja 97 procent av den tilldelade budgeten för programperioden 2014–2022. Det kan jämföras med nyttjandegraden för hela landet, 94 procent. Vi har därmed beviljat knappt 360 miljoner kronor i stöd för att stärka länets företagare till att bli mer hållbara och konkurrenskraftiga.

Länsstyrelsen konstaterar samtidigt att den administrativa bördan i programmet, med många små åtgärder och budgetar, har varit stor. Länsstyrelsen har under 2022 försökt att effektivisera arbetet så långt det varit möjligt, men det detaljerade regelverket och det ofärdiga handläggningssystemet (Flit) har försvårat arbetet. Länsstyrelsen har under året fortsatt med att på olika sätt sökt upprätthålla god kommunikation och service med sökanden, genom att snabbt svara på e-post och via telefon. För många sökande är dock tydliga besked viktigare än korta handläggningstider. Länsstyrelsen har haft regelbundna handläggarmöten, där förändrade regler, rutiner och andra aktuella frågor har belysts. Att tillsammans arbeta med dessa frågor hjälper handläggarna att uppmärksamma förändringar och därmed minskar risken för misstag i handläggningen.

Kompetensutveckling

Inom ramen för landsbygdsprogrammet har Länsstyrelsen under 2022 verkat för att öka kompetensen hos lantbruksföretagare i länet inom främst miljö- och klimatområdet. Syftet är att utveckla verksamheten och få miljöhänsyn att gå hand i hand med ökad lönsamhet och på så sätt bidra till en konkurrenskraftig och hållbar livsmedelsproduktion med hög robusthet. Länsstyrelsen har genomfört olika former av kompetenshöjande aktiviteter, såsom digitala och fysiska gruppträffar, enskild rådgivning och utgivning av nyhetsblad. Merparten av träffarna har Länsstyrelsen genomfört i samarbete med expertorganisationer inom respektive område och föreläsare har direktupphandlats. Myndigheten nyttjar på så sätt rådgivarnas expertis men underlättar administrationen, vilket har varit uppskattat hos rådgivarna.

Fokus vid de olika aktiviteterna under året har varit att belysa aktuella ämnen och diskutera nya metoder och ny teknik inom lantbruket. Exempel på kursämnena har varit

- hur man hanterar en ökad mängd ogräs på grund av klimatförändringar,
- hur man kan öka odling av lokalt foder för att göra oss mindre sårbara mot omvärlden samt
- ny teknik, digitalisering och smarta lösningar inom byggnation på gårdsnivå.

Flera av länets lantbrukare deltog på en studieresa till Borgeby fältdagar i Skåne och fick lära sig det senaste inom biogas, vall och grovfoder. Länsstyrelsen har även fortsatt att arbeta med temat ekologisk grönsaksodling, med syfte att stimulera sådan produktion som under lång tid har minskat i länet. Konkurrensen är hård och därför valde vi att fokusera på ekonomin i produktionen under en heldag. Genom att visa på goda exempel på gårdsnivå och samtidigt ge värdefull information från odlare och rådgivare kan företagarna inspireras att genomföra effektiva förbättringar för att öka konkurrenskraften på ett hållbart sätt.

Inom projekten Greppa Näringen och Ekologisk produktion har all rådgivning administrerats och upphandlats av Länsstyrelsen. Tyvärr har rådgivningen inte utförts i den utsträckning som myndigheten hade önskat. Problemet är liknande i hela Mellansverige och beror bland annat på brist på rådgivare hos de stora rådgivningsorganisationerna. Inom insatsområdet Ett rikt odlingslandskap har Länsstyrelsens personal med gedigen kunskap själva kunnat utföra rådgivningen. I likhet med tidigare år har inriktningen på rådgivningen under 2022 främst varit restaurering och skötsel av betesmarker, där efterfrågan på rådgivning är stor i länet. Som komplement till träffar och rådgivning publicerar Länsstyrelsen regelbundet ett antal nyhetsblad, exempelvis Ekologisk odling.

För vårt kulturarv är det viktigt att öka kunskapen om hur äldre byggnader skall underhållas och skötas. Länsstyrelsens kurser har därför även riktats till en bredare målgrupp än enbart lantbruksföretagare.

Byggnadsvård har varit ett uppskattat tema på flera av årets träffar och som exempel kan nämnas fönsterrenovering, byte av syll, putsning av fasader och byte av portar på äldre byggnader. För att öka kunskapen om kultur- och naturmiljön i odlingslandskapet ger Länsstyrelsen även ut nyhetsbladet Urdabrunn.

Länets betesmarker är en omistlig del av vårt kulturarv men också oerhört viktiga för den biologiska mångfalden. Länsstyrelsen har under 2022 därför genomfört enskild rådgivning till markägare. Rådgivningen har handlat om hur de kan bevara och stärka den biologiska mångfalden samt hur de kan restaurera marker som tidigare varit betesmarker. Arbetet bidrar i hög grad till mål nummer 15 i Agenda 2030.

Livsmedelsstrategi

Arbetet med länets livsmedelsstrategi utgår från devisen ”tillsammans för mat, hälsa och hållbarhet i Örebro län”. Länsstyrelsen insatser under året har gjorts i samverkan och tillsammans med andra organisationer. Syftet är att förstärka förutsättningarna för länets livsmedelsproduktion utifrån alla hållbarhetsmål.

Länsstyrelsen finansierar, tillsammans med Region Örebro län, AgroÖrebro. Syftet med AgroÖrebro är att stärka såväl arbetet med livsmedelsstrategin som arbetet med landsbygdsutveckling generellt. AgroÖrebro har under 2022 bland annat arbetat med projekt för att främja lantbrukets digitalisering men också projekt kring lantbrukets kompetensförsörjning.

Inom området *regler och villkor* har Länsstyrelsen arbetat enligt tre huvudspår: att förbättra vårt interna arbete, att förbättra kommunernas tillsynsarbete samt att informera direkt till lantbrukare. Länsstyrelsens arbete har präglats av samverkan med andra aktörer. Tillsammans med Länsstyrelsen i Värmlands län, Miljösamverkan Värmlands och Örebro län samt Jordbruksverket har en fältdag hållits för kommunernas tillsynspersonal. Fältdagen handlade om integrerat växtskydd, och fokus var att öka kompetens och stärka samverkan mellan de inbjudna aktörerna i syfte att underlätta för företagen. Inom det länsövergripande projektet Regler och villkor har bland annat en digital och en fysisk konferens hållits. Länsstyrelsen i Södermanlands län samordnar och leder projektet, som även sker i samverkan med Tillväxtverket. För att underlätta för företagen informerar Länsstyrelsen om nya och aktuella regler, bland annat på olika träffar, via nyhetsbrev och vår webbplats.

Inom området *konsument och marknad* har Länsstyrelsen bland annat genomfört evenemanget Smakrika Örebro, tillsammans med Almi Mälardalen, Hushållningssällskapet och Örebrokompaniet. Syftet med evenemanget, som hölls under en helg i juni, är att lyfta den lokala maten, bidra till hållbara företag och att stärka beredskapen. Evenemanget knyter ihop 23 restauranger i Örebro med 33 lokala producenter för att servera smakportioner av lokala delikatesser. Utöver den försäljning som görs i evenemanget ser vi fler nya samarbeten mellan producent och restaurang, när nya leverantörer ”upptäcks”. Under arrangemanget passade Länsstyrelsen och Hushållningssällskapet också på att fylla ett bord med lokala produkter för att visa allmänheten det stora antal livsmedelsproducenter som finns i Örebro län, allt från stora företag till små enskilda producenter. Tanken var att lyfta betydelsen av att vad vi som konsument väljer i butiken kan bidra till både fler arbetstillfällen och lokala produkter. Samma presentation gjordes under Örebrodagen i maj, som arrangerades av Örebrokompaniet inför turistsäsongen, och många besöksanläggningar fanns på plats eller som besökare. Genom att fler använder och marknadsför lokala livsmedel stärks hela länets livsmedelsföretag.

Länsstyrelsen fungerar som ett stöd för arrangörerna av Wadköpings matmarknad och Matresan, där förberedelser och tankar inför evenemangen har varit viktiga för genomförandet. Dessa båda arrangemang lyfter länets livsmedelsproduktion genom att visa både produkter och produkternas ursprung när man bjuds

hem till producenternas hemmaarena. Länsstyrelsen har även varit utställare i båda arrangemangen. Under matmarknaden i Vildsvinstorget tillsammans med Hushållningssällskapet och AgroÖrebro och under Matresan tillsammans med enheten Samhällsskydd och beredskap och Hushållningssällskapet för att lyfta betydelsen av att äta svenskt och lokalt som förutsättning för långsiktig livsmedelsförsörjning. Därför har även en ”krismatlåda” med svenska och lokala produkter tagits fram och visats upp för allmänheten i olika sammanhang.

Under 2022 har Länsstyrelsen, tillsammans med bland annat sex kockar och fyra hantverkare, tagit fram Närkes nya landskapsmåltid. Måltiden är baserad på Närkebornas förslag om råvaror och landskapets måltidstraditioner samt förutsättningar i natur- och kulturmiljö. Måltiden presenterades under Måltidens dag i oktober på Skansen i Stockholm tillsammans med andra landskapsmåltider. Måltiden kommer att lyftas av Länsstyrelsen under hela 2023. Syftet med projektet är att för en bredare allmänhet lyfta de värden som finns lokalt i form av högkvalitativa råvaror och därmed öka intresset för att köpa lokalt producerad mat.

För att nå också nya målgrupper, har Länsstyrelsen inlett ett arbete med en grupp kvinnor med utländsk bakgrund som odlar i ett av ytterområdena i Örebro. Genom att diskutera och göra saker tillsammans skapar vi större förståelse för olika behov och möjligheter.

Genom en bred uppslutning från såväl Länsstyrelsens olika kompetensområden som näringslivet har vi haft dialogmöten för att bidra till att mer vildsvinskött kan lämnas till vilthanteringsanläggningar. Syftet var att det ska bli lättare att få ut vildsvinskött till konsument för att minska vildsvinsstammen och de skador de orsakar. Mötena ger en ökad förståelse för olika parter intressen och behov och därmed bättre möjlighet att samverka för ett gemensamt mål. När dessa möten startades fanns i princip ingen möjlighet att lämna fällt vilt till en anläggning i länet, idag är flera deponier i gång och en ny vilthanteringsanläggning är påbörjad.

Länsstyrelsens långsiktigt strategiska arbete för att hålla en nära kontakt med företag och få ökad lokalkännedom är betydelsefull för att förstå mer om vilka insatser som Länsstyrelsen kan bidra med för en ökad livsmedelsproduktion och starka livsmedelsföretag. Under 2022 har vi haft löpande kontakter med livsmedelsproducenter, både per telefon, digitalt och på plats. En nära och personlig kontakt, skapar förtroende för myndigheten och vårt arbete. Länsstyrelsens medarbetare träffar årligen hundratalet företagare (inklusive lantbrukare) och livsmedelsproducenter.

Skogsprogram

Länsstyrelsen har tagit fram och jobbar inom det regionala skogsprogrammet för Örebro län. Arbetet har prioriterats ned under 2022, på grund av minskad finansiering. Istället har arbetet med att ta fram en handlingsplan prioriterats. Inom ramen för arbetet med en handlingsplan har skogens aktörer visat intresse för att mera aktivt ta ett ansvar för skogsprogrammet. På lång sikt ska arbetet inom skogsprogrammet:

- bidra till en utveckling där företagande med koppling till skogens resurser stärks och där fler av skogens värden nyttjas på ett hållbart sätt samt
- leda till förbättringar inom ekonomi, sysselsättning, miljö, klimat, jämställdhet och integration.

Skogsprogrammet ska ses som ett underlag för framtida samverkan och dialog om frågor som rör skogen. Programmet ska vara vägledande och inspirerande för deltagande aktörer i sina respektive verksamheter med koppling till skogarna i Örebro län.

Behörighetsutbildningar

Under 2022 har 20 personer gått grundutbildning för växtskyddsmedel utomhus, 130 personer har gått vidareutbildning för växtskyddsmedel utomhus och 26 personer har gått vidareutbildning för användning av betmedel. Syftet med utbildningarna har varit att belysa vikten av att minimera användningen av

växtskyddsmedel genom förebyggande åtgärder i växtodlingen, vilket bidrar till Agenda 2030, mål 12. Utbildningarna har även fokuserat på arbetsmiljöfrågor och konkreta åtgärder för att gynna pollinatörer och fåltvilt i länets åkermarker. Genom utbildningsinsatserna har Länsstyrelsen informerat och ökat kunskaperna hos målgruppen om vikten av återhållsam och ansvarfull användning av växtskyddsmedlen. På sikt leder det till mindre farliga ämnen i naturen och att våra miljömål därmed kan uppnås.

Fastighetsärenden

I ärvdabalken (18 kap. § 7) föreskrivs att dödsbon där lantbruksfastigheter ingår ska avvecklas inom fyra år. Reglerna har införts för att begränsa antalet fastigheter som ägs av dödsbon. Målet nås genom att dödsboets ägande av lantbruksenhet tidsbegränsas. Dessutom tillskapas bättre möjligheter för en effektiv förvaltning av flerägda lantbruksenheter.

Under 2022 inkom 101 ärenden om dödsbon, som har handlagts av Länsstyrelsen. Myndigheten kontrollerar att dödsbona är avvecklade inom fyra år enligt ärvdabalken, och om så är fallet avslutas ärendet. Länsstyrelsen har under året inte haft något ärende där åtgärder varit aktuella för att avveckla dödsboet under lagstadgad tid. Genom en handläggningstid som i genomsnitt är kortare än målet på 90 dagar, har Länsstyrelsen bidragit till att dödsbon avvecklas på det sätt som avses i lagstiftningen och därmed bidragit till en effektivare förvaltning av lantbruksfastigheter.

Ändringar har skett i jordförvärvslagen, och Länsstyrelsen har bidragit med synpunkter på de två ändringar som skett under året. En ändring berörde vilka fastigheter som behöver förvärvstillstånd, den andra ändringen har ändrat områden som klassas som glesbygd – från indelning i församlingar till indelning i socknar. Länsstyrelsen har fattat beslut om 41 ansökningar om förvärvstillstånd enligt jordförvärvslagen.

Fiske

Länsstyrelserna ansvarar regionalt för genomförandet av dels de fiskeripolitiska målen för yrkesfiske och vattenbruk dels hållbar förvaltning och skydd av fiskbestånd. Länsstyrelsen arbetar med, och handlägger, en stor mängd ärenden, framför allt gällande tillstånd, prövning, förordnande av fisketillsynspersoner och fisketillsyn. Länsstyrelsen ägnar väsentlig tid också åt informations- och kunskapsfrämjande åtgärder samt samverkan med andra myndigheter, organisationer och allmänhet. Bland annat har Länsstyrelsen under året förordnat 121 fisketillsynspersoner att bedriva fisketillsyn på uppdrag av fiskerättsägare.

För fisket i landets inlandsvatten saknas tydliga politiska mål. Under senare år har dock Havs- och vattenmyndigheten inlett ett arbete genom nationella beredningsgrupper för att genomföra ekosystembaserad fiskförvaltning. Som en följd av detta har länsstyrelserna runt Vättern och Hjälmaren, tillsammans med fiskets intressenter, arbetat med att ta fram förvaltningsplaner för fisk och fiske. I det arbetet har länsstyrelserna, tillsammans med Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) i Umeå och Hjälmarens organiserade yrkesfiskare, genomfört ett avancerat och omfattande märkningsprojekt av bland annat gös i Hjälmaren. Syftet är att öka kunskapen om denna viktiga art genom att med hjälp av hydroakustik kartlägga fiskens vandringar i Hjälmaren över tid. Sedan tidigare har 220 könsmogna gösar försetts med hydroakustiska sändare. Under 2022 utökades studien till att även omfatta cirka 30 stycken av den rödlistade arten asp samt 60 braxen. De märkta fiskarnas rörelser kommer nu att följas med hjälp av antenner, strategiskt utlagda på 66 platser i sjön. Arbetet med migrationsstudien planeras fortgå under kommande år.

Länsstyrelsen arbetar aktivt för att stärka fiskbestånden i länet genom att restaurera och återskapa delvis eller helt förstörda vattenmiljöer. Under 2022 har sju vandringshinder för fisk tagits bort: två dammkonstruktioner och fem vägtrummor. Ett stort projekt har initierats i Skagersholmsån tillsammans med markägare och Laxå kommun för att gynna storvuxen sjövandrande öring, flodpärlmussla, id och flodnejonöga.

Ansökningar till Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden gällande Örebro län handläggs av Länsstyrelsen i Stockholms län. Innevarande programperiod har inte öppnat, därför har inga ansökningar från länets fiskeri- och/eller vattenbruksföretag ännu inkommit.

Resultatbedömning

Resultatbedömningen för arbetet inom de areella näringarna på Länsstyrelsen i Örebro län anses vara utmärkt. Som framgår ovan arbetar myndigheten effektivt med handläggning, så att lantbrukare får utbetalningar av jordbruksstöd i tid. Det beror på erfarna handläggare, men även på ett arbetssätt med stor tillit till handläggare som får varierande arbetsuppgifter och tillsvidareanställningar. Länsstyrelsen har en hög servicegrad med mycket kontakt med målgrupperna, vilket har lett till att myndigheten behåller och ökar kunskapen om de vi jobbar för. Det har även lett till att förståelsen för Länsstyrelsens arbete ökar hos medborgarna. Detta gäller såväl för hantering av jordbruksstöd som för investerings- och projektstöd. Länsstyrelsen har hittat effektiva arbetssätt när det gäller kompetensutveckling, där samverkan med rådgivningsföretag i våra utbildningar är en viktig del för att få relevant innehåll och kompetens. Myndigheten är drivande i utvecklingsarbetet inom bland annat livsmedelsstrategin. Länsstyrelsen arbetar med egna aktiviteter, såsom Vildsvinsprojektet och Landskapsmåltiden, men fungerar också som en viktig samverkans- och samarbetsaktör till bland annat AgroÖrebro.

Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p12 Folkhälsa	Länsstyrelseinstruktion
3§ p13 Jämställdhet	Länsstyrelseinstruktion
3§ p14 Integration	Länsstyrelseinstruktion
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Regleringsbrev
1C6 Återfallsförebyggande insatser våld i nära relationer	Regleringsbrev
3B17 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Regleringsbrev
3C7 Länsstrategier för jämställdhet	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet omfattar områdena folkhälsa, jämställdhet, mänskliga rättigheter och integration. Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen. Länsstyrelserna ska:

- Samordna och utveckla det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS) i länet. Länsstyrelserna har även ett regionalt tillsynsansvar inom alkohol och tobak.
- Samordna och ge stöd inom jämställdhetsområdet genom att kartlägga och följa utvecklingen av jämställdhet i länet.
- Ansvara för att den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor får genomslag i länen.
- Samverka och samordna arbetet med mänskliga rättigheter inklusive stöd till andra aktörer som arbetar med mänskliga rättigheter inom områdena barnets rättigheter och barnkonventionen, funktionshinder, nationella minoriteter och minoritetsspråk samt rasism i arbetslivet.
- Samordna och samverka när det gäller att driva och delta i planering, organisering, genomförande och uppföljning av integrationsinsatser.
- Bevilja statsbidrag till kommuner för personligt ombud.
- Ansvara för att utveckla det brottsförebyggande arbetet på regional nivå.

Följande punkter sammanfattar målen inom verksamhetsområdet.

- Det övergripande målet för *folkhälsopolitiken* är att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.
- Målet för *alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitik* (ANDT) är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk.
- Målet för *jämställdhetspolitiken* är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det finns också sex jämställdhetspolitiska delmål.
- Målet för politiken för *mänskliga rättigheter* är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.

- Det nationella målet för *funktionshinderspolitiken* är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.
- Målet för *politik mot diskriminering* är ett samhälle fritt från diskriminering.
- Det övergripande målet för *integrationspolitiken* är lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.
- Målet för samhällets insatser mot *spelberoende* är att minska skadeverkningarna av överdrivet spelande.
- Målet för *kriminalpolitiken* är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet och verksamheten omfattar även brottsförebyggande arbete.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030. Kopplingar till Agenda 2030 går att finna framför allt inom mål 3, God hälsa och välbefinnande, särskilt delmål 3.5 (Stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk). Vidare finns kopplingar till mål 4; God utbildning för alla, mål 5; Jämställdhet, och mål 10; Minskad ojämlikhet, särskilt delmål 10.2, genom att möjliggöra och verka för att alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, ras, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet. Det finns även kopplingar till mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen. Länsstyrelsen har också verkat för en inkluderande och hållbar urbanisering samt en förbättrad kapacitet för deltagandebaserad, integrerad och hållbar planering och förvaltning av bosättningar vilket ligger inom mål 11, särskilt delmål 11.3, genom ett samarbete mellan olika verksamheter.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsen i Örebro län har en strategisk plan för 2019–2023, där fem strategiska områden pekas ut. I planen betonas att rättighetsperspektiv ska genomsyra arbetet. Rättighetsperspektiven och mänskliga rättigheter är också ett eget fokusområde med målet att Länsstyrelsens verksamhet ska bidra till att alla människor i länet får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda.

Regionalt har integrationsarbetet präglats av fokus på vikten av tidigt föräldraskapsstöd, digital kompetens för nyanlända samt att ha en kvalitativ nätverksstruktur för samverkan i länet. Arbetet under 2022 har också inneburit hantering av mottagande av skyddsbehövande från Ukraina.

Inom arbetet med jämställdhet och att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor har tre större processer fortlöpt under året:

- Förarbete inför att inrätta ett regionalt resurscentrum för våldsutsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.
- Stöd till kommunerna utifrån förändrade krav på arbetet med förövare i länet.
- Kartläggning och behovsinventering över hur Örebro läns kommuner arbetar med jämställdhet, en del av länsstyrelsens arbete med jämställdhetslyftet.

I det regionala ANDTS-arbetet har det narkotikaförebyggande arbetet varit ett prioriterat område för länet under 2022. Det har innefattat insatser som samordnat länssamarbete kring mätningar av narkotikaspår i avloppsvattnet samt kartläggning av narkotika på krogarna som är ett samarbete mellan sju län i Mellansverige och dess kommuner. Fokus har även varit på det länsgemensamma arbetet mot alkohol och droger i trafiken.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Folkhälsa, Jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	13,4	13,9	13,3
Antal årsarbetskrafter kvinnor	12,0	11,5	10,5
Antal årsarbetskrafter män	1,4	2,4	2,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	175	104	98
Antal beslutade ärenden	123	72	78
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	6	22	5
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	18 366	17 308	15 518
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	133 746	113 143	205 568
Varav lämnade bidrag till andra länsstyrelser (tkr)	126 515	107 053	201 269
Varav övriga lämnade bidrag (tkr)	7 231	6 089	4 298

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Antalet ärenden, inklusive beslutade ärenden, har ökat. Den redovisade ökningen har flera olika anledningar kopplat till arbetet främst inom integration och handläggning av tillsyn inom alkohol- och tobaksområdet. Inom integration finns ett ökat antal ärenden relaterade till skyddsbehövande enligt massflyktdirektivet. Inom tillsyn av alkohol- och tobaksområdet härrör sig ett ökat antal ärenden till samlingsärenden för kommunerna för att ladda upp beslut via länsstyrelsernas e-tjänst.

Resultatredovisning

Under 2022 har Länsstyrelsen fortsatt att arbeta med ett utvecklingsarbete som har haft till huvudsakligt syfte att stärka det tvärssektoriella arbetet och att ta sig an uppdrag inom området utifrån ett helhetsperspektiv. Ytterligare ett syfte är att utveckla metoder och arbetssätt i samverkan med målgrupperna och därmed nå ännu starkare resultat.

Länsstyrelsens regeringsuppdrag att stödja den regionala implementeringen av den nationella folkhälsopolitiken har ytterligare stärkt incitamenten att arbeta samlat och strukturerat med ett sektorsövergripande arbete. Bland annat har Länsstyrelsens genomfört en kartläggning av myndighetens nätverk inom området. Syftet är att synliggöra antalet nätverk som Länsstyrelsen sammankallar inom sociala hållbarhetsfrågor och vilka aktörer som medverkar. Kartläggningen har också utgjort en grund för en diskussion om vilka nätverk som fyller sitt syfte och hur nätverk som arbetssätt kan skapa ökad måluppfyllelse i Länsstyrelsens olika uppdrag.

Folkhälsa

Länsstyrelsen samordning av ANDTS-frågorna (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel) stödjer utvecklingen av ett långsiktigt kunskapsbaserat regionalt och lokalt arbete bland annat genom utbildning och kompetensutveckling i länet. Arbetet ska bidra till att nå det övergripande målet i regeringens ANDTS-strategi: "Ett samhälle fritt från narkotika och dopning med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk samt att minska skadeverkningarna av överdrivet spelande".

En dialog har inletts med länets styrgrupp, Samhällsråd T, och länets ANDTS-samordnare om länets behov av en ny regional strategi eller handlingsplan. Under 2022 har Samhällsråd T, och därmed länets gemensamma ANDTS- och brottsförebyggande arbete, haft narkotikaförebyggande arbete som prioriterat område. Fokus i arbetet har varit att analysera narkotikasituationen i länet, genom att kartlägga narkotika på krogarna samt mäta spår efter narkotika i avloppsvatten.

Syftet med mätningarna av narkotikaspår i avloppsvatten är att se omfattningen av användning av olika narkotikapreparat på befolkningsnivå. Resultatet kommer att utgöra ett komplement till andra datakällor och kartläggningar, och kan på så sätt bidra till en djupare lägesbild av narkotikasituationen i kommunerna och länet. Genom att mätningar genomförs återkommande under flera år, kommer varje kommun att kunna följa trender över tid. Mätresultatet kan användas som underlag för att prioritera det förebyggande arbetet. Samtliga kommuner, utom Askersund, har valt att ingå i länssamarbetet. Under 2022 har Länsstyrelsen sammankallat en arbetsgrupp med kommunala samordnare och personal vid avloppsreningsverk. Arbetsgruppen har genomfört flera insatser under året, bland annat valt ut och beslutat gemensamma mätpunkter och skapat ett flödesschema kring mätprocessen. Dessutom har fyra mätningar genomförts och mätresultatet har analyserats.

Under 2022 har en kartläggning av narkotika på krogarna i sju län påbörjats. Kartläggningen är en forskningsstudie som bygger på tre delstudier; en webbenkät bland kroganställda i de sju länen, en webbenkät bland personal inom polisen och kommunen samt djupintervjuer med poliser, kommunal personal, krögare och ordningsvakter. Årets arbete har inneburit informationsmöte med kommunerna, samverkansmöten med kompetenscentrum STAD i Stockholm samt mailutskick kring deltagande i studien.

En omfattande process har varit att förnya länets överenskommelse för samarbete mot alkohol och droger i trafiken (SMADIT). Förnyelsen är beslutad av länets alla ansvariga organisationer, inklusive polisen, Region Örebro län, länets kommuner, Kriminalvården och Länsstyrelsen, och gäller till 2025. Under 2022 har en inspirationsdag genomförts för länet, med syfte att inspirera till ett förstärkt arbete. Målet är också att få till stånd ett systematiskt arbete för att få fler i Örebro län att upptäcka, motivera och erbjuda vård.

Länsstyrelsens interna samverkan, mellan sakområdena ANDTS, brottsförebyggande och tillsyn av alkohol och tobak, har utvecklats ytterligare under 2022. Länsstyrelsen har även upprättat internt samarbete med personal inom jämställdhetsuppdraget genom den maskulinitetskonferens som genomfördes med Region Örebro län och RF-SISU Örebro län. Konferensen syftade till att belysa maskulinitetsnormer utifrån risk, risktagande och riskfaktorer, särskilt ämne som lyftes fram var spel om pengar.

Länsstyrelsens arbete med spel om pengar har handlat om att öka kunskapen om förebyggande arbete kring spel om pengar, digitalt spelande och skärmtid. Länsstyrelsernas kunskapsstöd som riktar sig till professioner inom till exempel skola, elevhälsa, socialtjänst, fritidsföreningar eller ideella organisationer har spridits via ett webinarium. Länsstyrelsernas filmer, som skildrar olika vardagssituationer, syftar till att utgöra ett stöd för föräldrar eller andra viktiga vuxna i diskussionen med barn. Två filmer som tagits fram gemensamt av länsstyrelserna visades som reklamfilm på SF:s biografer i Karlskoga och Örebro under höst- och jullovet. I samband med bioreklamen var en rollup uppställd i biografernas vänthall och mer information om stöd i föräldraskapet gällande barns spelande och skärmtid fanns att läsa i en broschyr. Syftet med kampanjen var att uppmuntra föräldrar att prata om spelvanor med sina barn, och vid behov ta del av de tips som ges i broschyren till vårdnadshavare.

Under 2022 har Länsstyrelsen även genomfört kunskapshöjande insatser inom områdena alkohol, narkotika, dopning och spel. Det har handlat om dopningsförebyggande utbildning till gympersonal i syfte att få personal att upptäcka och arbeta förebyggande på träningsanläggningar. Länsstyrelsen har också genomfört en utbildning riktad till stödgruppsledare i Örebro län, i syfte att uppmärksamma barn och unga som anhöriga och ge stödinsatser till barnen och familjer.

Jämställdhet

Inom jämställdhetsområdet arbetar Länsstyrelsen med alla sex av de jämställdhetspolitiska målen. Ett särskilt fokus ligger på jämställdhetsintegrering och mäns våld mot kvinnor. Ambitionen är att arbeta

samordnat med alla delmålen och tydliggöra hur de samverkar med varandra. Jämställdhet är våldsförebyggande arbete och våldsförebyggande arbete främjar jämställdhet.

Det regionala jämställdhetsarbetet utgår från Örebro läns strategi för jämställdhet 2021–2024. Strategin har tagits fram i samverkan med Örebro läns jämställdhetsråd. Jämställdhetsrådet består av representanter från olika aktörer inom länet såsom myndigheter, kommuner, fackförbund och universitet. Landshövdingen är ordförande för rådet.

Under 2022–2024 avsätter regeringen extra medel till ett jämställdhetslyft. Satsningen syftar till att stärka och fokusera länsstyrelsernas arbete för att de nationella jämställdhetspolitiska målen ska få genomslag i länet utifrån regionala behov och förutsättningar. Länsstyrelsen lägger ett särskilt fokus på delmål 1–5 och på jämställdhetsintegrering. Länsstyrelsen har påbörjat en kartläggning och behovsinventering av hur länets kommuner arbetar med jämställdhet och vilka behov varje kommun har i form av stöd och kunskap för att kunna nå en ökad måluppfyllelse. Kartläggningen och behovsinventeringen genomförs för att identifiera lokala förutsättningar för att arbeta med jämställdhet och för att ge Länsstyrelsen ett vägledande underlag för hur det strategiska arbetet med jämställdhet i Örebro län i fortsättningen bör bedrivas. Resultaten från kartläggningen och behovsinventeringen kommer att sammanställas i en rapport som kommer att användas för att utveckla arbetssätt, metoder och processer för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i kommunernas ordinarie arbete. Under hösten 2022 har Länsstyrelsen genomfört intervjuer med kommundirektörer, personalchefer och folkhälsoteam i hela länet. Under 2023 kommer även fokusgrupper att användas.

Utifrån den kartläggning och behovsinventering som har genomförts, har Länsstyrelsen redan under 2022 identifierat behov av en länsövergripande utbildningsinsats i jämställdhetsintegrering. Jämställdhetsrådet i Örebro län har utsett en arbetsgrupp som påbörjat arbetet med att ta fram en utbildning där målgruppen i första hand är chefer och beslutsfattare i Örebro län. Utbildningens innehåll kommer att formas utifrån de förutsättningar och behov som identifierats genom kartläggningen och behovsinventeringen. Genom att skapa en utbildning som är anpassad efter lokala och regionala förutsättningar kan Länsstyrelsen erbjuda ett kompetenshöjande stöd som möter deltagarnas utgångsläge och på så sätt nå en ökad måluppfyllelse av de jämställdhetspolitiska målen. Utbildningen ska vara årligen återkommande och ske i samverkan med alla aktörer i jämställdhetsrådet. Utbildningen planeras att lanseras under mitten av 2023. Kartläggningen och behovsinventeringen i länet visar också att för att nå de jämställdhetspolitiska målen utifrån länets lokala förutsättningar krävs en starkare samverkan mellan de områden och verksamheter som rör jämställdhetsintegrering, mäns våld mot kvinnor och mänskliga rättigheter.

Inom uppdraget Mäns våld mot kvinnor finns tre nätverk: Länsgruppen för kvinnofrid, Resursgruppen mot hedersrelaterat våld och förtryck samt Spetsgruppen Prostitution och människohandel. Inom arbetet för jämställdhet och jämställdhetsintegrering har det utöver jämställdhetsrådet funnits ett nätverk som riktar sig till länets kommuner och ett till länets myndigheter. Under 2023 kommer Länsstyrelsen att genomföra en omstrukturering av nätverken.

Under 2022 delades Örebro läns jämställdhetspris ut för fjärde gången. Inför prisutdelningen sammanställdes ett inlägg i sociala medier om samtliga nominerade. Vinnaren av priset 2022 blev Komtek Örebro för deras projekt Teknik Natur Tjejer. Juryns motivering beskrev hur Komtek Örebro med ett långsiktigt och gediget engagemang arbetat för att bryta traditionella könsroller och öka flickors teknikintresse genom projektet Teknik Natur Tjejer. Örebro läns jämställdhetspris delas ut för att öka spridningen av goda exempel i länet och uppmärksamma frågan och Länsstyrelsens roll i arbetet för jämställdhet.

Forskare och praktiker har i samverkan med Örebro universitet bjudits in till nätverket genusmingel. Nätverket har funnits i snart tio år och har haft olika fokus under åren. Syftet har alltid varit detsamma: att

skapa ett forum där forskare och praktiker får möjlighet att mötas och skapa möjligheter till samverkan emellan professionerna.

Maskulinitet i förändring är en årlig återkommande konferens, som anordnas gemensamt av Länsstyrelsen, Region Örebro län samt idrottsrörelsen genom RF-SISU Örebro län. Konferensen tar upp olika teman utifrån ett maskulinitetperspektiv. Temat 2022 var risk, risktagande och riskfaktorer. Konferensen är väletablerad och når över 100 deltagare varje år. Konferensen utgör ett forum för att sprida kunskap om jämställdhet och maskulinitet till dem som inte vanligtvis kommer i kontakt med länets jämställdhetsarbete.

Under 2021 initierade Länsstyrelsen ett förarbete inför inrättandet av ett regionalt resurscentrum för våldsutsatta, med särskilt fokus på hedersrelaterat våld och förtryck. Samarbetet med Örebro universitet, som var involverade i förarbetet, har slutförts under 2022. En inventering av länets arbete och behov gällande hedersrelaterat våld och förtryck har publicerats. Länsstyrelsen presenterade under hösten resultatet av inventeringen i olika forum.

Länsstyrelsen har under 2022 genomfört flertalet aktiviteter i enlighet med det regeringsuppdrag som Länsstyrelsen har att ta fram och sprida kunskap om den nya lagstiftningen avseende återfallsförebyggande insatser. Bland annat har fyra digitala seminarier genomförts, tillsammans med fem andra närliggande länsstyrelser: Uppsala, Gävleborgs, Västmanlands, Dalarnas och Värmlands län. Det första seminariet berörde Socialstyrelsens och Länsstyrelsens uppdrag utifrån den nya lagstiftningen. Det andra seminariet handlade om hur mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation påverkar barn, med fokus på våldsutövares omsorgsförmåga. Det tredje seminariet handlade om lagstiftningen och hur den kan tillämpas. Här berördes Kriminalvårdens behandlingsinsatser för våldsutövare, i synnerhet fokuserat på myndighetens uppdrag att anpassa behandlingsprogrammet Predov för att passa socialtjänstens arbete.

Utöver detta genomförde Länsstyrelsen i Örebro län under 2022 en heldagskonferens om arbetet med våldsutövare och den nya lagstiftningen. Fokus för konferensen var upptäckt, motivation, utredning, behandling och upprätthållande av en förändring. Under konferensen presenterades även en regional kartläggning inom området som genomförts på uppdrag av Länsstyrelsen. Kartläggningen undersökte Örebro läns arbete med våldsutövare och vilka utvecklingsområden och behov som finns i länet.

Länsstyrelsen har under året även arbetat för att en länsgemensam resurs ska tillsättas för att kunna arbeta kompetenshöjande men även operativt med våldsutövare. Syftet är att stödja kommunerna i det återfallsförebyggande arbetet och stötta de kommuner som har svårt att bedriva detta arbete i egen regi. Länsstyrelsen delade under året ut bidrag till kommunerna för ett länsgemensamt våldsförebyggande arbete, inkluderat arbete riktat mot våldsutövare i kommunerna. Totalt kommer länets elva kommuner att involveras.

Integration

Ett av Länsstyrelsens viktigaste verktyg för att uppfylla myndighetens uppdrag inom integration är att samordna nätverk för samverkan, erfarenhetsutbyte och kunskapsutveckling. Under 2022 har Länsstyrelsen haft regelbundna nätverksträffar med en rad aktörer:

- chefer och strateger från länets kommuner,
- handläggare från kommunala verksamheter,
- aktörer från civilsamhället,
- mottagare av statsbidrag för tidiga insatser för asylsökande samt
- aktörer som möter ensamkommande barn och ungdomar i sin profession.

För varje nätverk finns en gemensamt framtagen plattform som tydligt anger nätverkets syfte och organisation. Länsstyrelsens integrationssamordnare deltar också i nätverk som drivs inom andra av Länsstyrelsens uppdrag, för att på så vis lyfta in frågor kopplade till asylsökande, ensamkommande barn och nyanlända, exempelvis i Spetsgruppen Prostitution och människohandel. Årliga utvärderingar av nätverken visar att deltagarna uppskattar nätverken och anser att de är viktiga forum för deras arbete med asylsökande, ensamkommande barn och nyanlända. Deltagarna menar att nätverken är ett forum för information och kunskapsinhämtning samt ett sammanhang där de knyter viktiga kontakter. Nätverket skapar också informella arenor som är nödvändiga för det dagliga arbetet, eftersom aktörerna ofta upplever att de är ensamma att driva frågorna i sin organisation. Länsstyrelsen bedömer att nätverken är en förutsättning för att myndigheten ska kunna arbeta effektivt med länets mottagande och målgruppernas etablering i närsamhället. Myndighetssamverkan kring integrationsfrågor på länsnivå sker också regelbundet genom ett länsforum, där Arbetsförmedlingen, Länsstyrelsen, Migrationsverket och Statens servicecenter ingår. Forumet skapar bra och nära kontaktvägar, ger ett kontinuerligt informationsutbyte och stärker myndigheternas möjlighet till samverkan.

Länsstyrelserna har, genom interna och externa samverkansstrukturer på nationell nivå, bistått Migrationsverket med att analysera och justera den beräkning som ligger till grund för fördelningen av ensamkommande barn respektive mottagande av nyanlända. Länsstyrelsen förmedlar Migrationsverkets förslag på andelstal för ensamkommande barn till kommunerna, och även kommunernas önskemål om omfördelningar till Migrationsverket. Vad gäller anvisning av nyanlända enligt bostättningslagen finns en särskild nationell arbetsgrupp under samverkansdelegationen, bestående av Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Sveriges kommuner och regioner (SKR) och länsstyrelserna. Arbetsgruppen bistår löpande Migrationsverket i framtagandet av beräkningar som ligger till grund för regeringens beslut om länstal.

Utifrån de läns- och kommunalt som Migrationsverket presenterar, för Länsstyrelsen en konstruktiv och givande dialog med länets kommuner. Arbetet påverkas av att en av länets kommuner genom sin plan och strategi för integration och arbetsmarknad är villiga att ta emot fler individer än föreslaget kommunalt. Därmed underlättas för de kommuner som önskar minska sitt kommunalt.

För att arbeta tidigt och förebyggande med integrationsfrågorna sker sedan tidigare en nära samverkan med länets aktörer inom föräldraskapsstöd. Bland annat har Länsstyrelsen genom ett projekt som finansierats med bidrag för flyktingguider och familjekontakter (§37a) utbildat över trettio handledare i programmet Föräldraskap i Sverige. Det har gett länet en möjlighet att arbeta långsiktigt med föräldragrupper. Ett stort antal föräldragrupper har också genomförts i länet, vilket har bidragit till att fler familjer fått ökat kunskap om hur det är att vara förälder i Sverige. Familjerna har bland annat fått ökad kunskap och förståelse för hur skola, barnomsorg och socialtjänst fungerar samt ökade kunskaper om barnrätt och barnkonventionen.

Under våren 2022 genomförde Länsstyrelsen ett integrationsforum med fokus på barns bästa genom ett stärkt föräldraskap. Dagen riktades till politiker, tjänstepersoner i offentlig verksamhet och civilsamhället. Samtliga nätverk inom integration bjöds in tillsammans med andra aktörer inom exempelvis förskola, skola och familjecentraler. Forumet bidrog till att lyfta frågan kring vikten av ett stärkt föräldraskap för en god integration, det gav också ökad kunskap om olika insatser och projekt samt skapade viktiga kontaktytor mellan olika aktörer.

Förmedlingen av statsbidrag har kunnat användas som ett aktivt verktyg för att bidra till arbetet med beredskap och kapacitet i länet. Hanteringen av statsbidrag har även bidragit till att utveckla Länsstyrelsens samarbete med kommuner som tidigare inte arbetat strategiskt med integrationsfrågorna.

I och med ett förändrat, och delvis minskat, mottagande är Länsstyrelsens samordnande och informationsbärande roll fortsatt central för arbetet med etablering och mottagande i länet. Den rollen visade sig extra viktig under 2022. Rysslands invasion av Ukraina, och den efterföljande hanteringen av mottagandet av skyddsbehövande, har starkt präglat integrationsarbetet under 2022. Under krigets inledande fas hanterades akuta frågor, kring evakueringsboende och boendeplatser, av Länsstyrelsens krisorganisation. Med tiden övergick hanteringen av migrationsfrågorna kopplat till Ukraina till myndighetens linjeorganisation. Hanteringen av skyddsbehövande från Ukraina underlättades betydligt av den nätverksstruktur som beskrivits ovan, och som använts i så väl det operativa arbetet kring boendeplatser som i den stundvis mycket intensiva informationshanteringen. Det inkluderade täta informationsutskick till över hundra aktörer i länet. Genom att insatser riktade till asylsökande även inkluderat skyddsbehövande som målgrupp har civilsamhällets aktörer i länet givits möjlighet att bidra till arbetet med mottagande av skyddsbehövande från Ukraina. Förutom linjearbetet bidrog integrationssamordnarna till myndighetens krisarbete genom att ingå i krisorganisationen och därigenom bidra till analys, lägesbilder och samordning. Samordnarna kunde även föra in sin kunskap kring mottagande in i krisorganisationen och därigenom tillse att tidigare kunskaper togs tillvara.

Under 2022 har den regionala samverkan mellan länsstyrelserna fortsatt. I frågor kring ensamkommande barn har Länsstyrelsen även i år samverkat med länsstyrelserna i Dalarnas och Värmlands län för kompetensutveckling av aktörer genom ovan nämnda nätverk. Vi har dessutom arbetat med Socialstyrelsen angående frågan rörande ensamkommande barn som försvinner, där Socialstyrelsen under året fått ett regeringsuppdrag. Arbetet med ensamkommande barn som försvinner har också utvecklats genom ett förtätat internt arbete på de nämnda länsstyrelserna mellan uppdragen integration och mäns våld mot kvinnor.

Inom samhällsorienteringen sker en regelbunden och nära samverkan nationellt och regionalt inom Länsstyrelsen. Bland annat har myndigheten erbjudit gemensamma fortbildningar och informationstillfällen för hälso- och samhällskommunikatörer samt för kommunala tjänstepersoner. Då det minskade mottagandet påverkar samhällsorienteringen är samverkan mellan länen avgörande för att kunna erbjuda relevant fortbildning och kunskapshöjande insatser. Ett viktigt arbete för uppföljningen av samhällsorienteringen är den nationella SO-enkäten som används som ett verktyg för regional uppföljning och underlag för kommunikation med kommunerna och dess SO-utförare.

Det länsövergripande projektet Hubbar för digital kompetens syftar till att öka nyanländas digitala kompetens. Projektet, som finansieras av EU:s asyl-, migrations- och integrationsfond (AMIF), har visat sig bli än mer relevant i spåren av pandemin och den påskyndade digitaliseringen. Projektet är ett stöd till kommunerna i deras mottagande av nyanlända och det ger målgruppen ökade möjligheter att integreras i det digitala samhället. Projektet avslutades under 2022 och erfarenheterna därifrån kommer att vävas in i projektet Yrkesväg 2.0, som drivs av Länsstyrelsen i Värmlands län och finansieras av EU (AMIF). Projektet har utbildat 340 unika deltagare ur målgruppen tredjelandsmedborgare i olika digitala e-tjänster och verktyg.

Utvärderingen visar på att målgruppen efter utbildning och stöd från projektet har fått ökad digital kunskap och ökad självständighet. Projektet har även utbildat 240 tjänstepersoner i metodik, material och förmåga att pedagogiskt stötta målgruppen utifrån verksamhetens egna förutsättningar.

Projektet har tagit fram en modell för systematiskt arbete, inklusive introduktion, checklista, fyra utbildningspaket samt ett metodstöd som ska vara behjälpligt för länets kommuner i arbetet med att stötta nyanlända i digital kompetens. Framtagen modell inklusive material kommer att finnas tillgängligt för spridning. Arbetet med implementering i länets kommuner har fokuserat på att olika aktörers samverkan för att kunna erbjuda insatser och tillsammans äga frågan.

Länsstyrelsens integrationsarbete berör flera av delmålen i Agenda 2030. Här redogörs för vilka delmål och på vilket sätt:

- Flera av de projekt som beviljats statsbidrag berör mål 3 i Agenda 2030, om god hälsa och välbefinnande, där exempelvis en nära samverkan med föräldraskapsstöd och familjecentralerna sker.
- Inom mål 4, om god utbildning för alla, sker arbete för att underlätta nyanlända barns inträde i den svenska skolan.
- När det gäller mål 5, om jämställdhet, genomsyrar det hela hanteringen av statsbidrag inom integration liksom barnrättsperspektivet.
- Mål 10, om minskad ojämlikhet, är ytterligare ett område där integrationsarbetet har stor påverkan. Länsstyrelsens arbete med integration handlar i grunden om att främja social, ekonomisk och politisk inkludering för målgrupperna.

Mänskliga rättigheter

För att genomföra uppdraget med mänskliga rättigheter arbetar Länsstyrelsen i huvudsak med samverkan, samordning och med kunskapsfrämjande insatser. Det interna arbetet med utbildning i mänskliga rättigheter och ett rättighetsbaserat arbetssätt, innebär en kvalitetssäkring genom att rättighetsperspektivet finns med i Länsstyrelsens dagliga verksamhet, planering och uppföljning. Länsstyrelsen har fortsatt att sprida den digitala grundutbildningen om diskriminering och rasism i arbetslivet, både internt och externt. Utbildningen finns tillgänglig på Länsstyrelsens webbplats. Länsstyrelsen har också rollen som arbetsgivare. Därför har myndighetens chefer fått ökad kompetens för att bättre leva upp till icke-diskriminering och att bidra till efterlevnad av konventionen om avskaffande av alla former av diskriminering.

Länsstyrelsens demokratiarbete är en viktig del av arbetet med mänskliga rättigheter. Myndighetens åtaganden enligt demokratideklarationen är bland annat att verka för att fler människor deltar aktivt och står upp för demokratin. Myndigheten ska också bidra till ett samtalsklimat som kännetecknas av öppenhet och respekt. Länsstyrelsen har under 2022 arrangerat en demokratikonferens för förtroendevalda med kommunala uppdrag. Målgruppen utsätts allt oftare för hat och hot, och konferensen följdes av en dialog kring vad som kan göras för att förhindra det. Inför valet genomfördes en satsning på utbildning för röstmottagare för att öka kompetensen utifrån arbete med demokratisk delaktighet hos personer med funktionsnedsättning.

Länsstyrelsen var 2022 en av de regionala arrangörerna för Mänskliga rättighetsdagarna (MR-dagarna), tillsammans med Örebro kommun, Örebro universitet, Region Örebro län och civilsamhället. Mänskliga rättighetsdagarna är Nordens största forum för mänskliga rättigheter. Temat för årets konferens var rätten till ett liv i trygghet och säkerhet.

Tillsammans med övriga lokala värddar bemannande vi två montrar och fick tillfälle att samtala om Länsstyrelsens olika uppdrag med ett stort antal besökare. Länsstyrelsen bidrog i planeringsarbetet i den lokala arbetsgruppen. Länsstyrelsen bidrog med tre seminarier under dagarna, som samtliga teckentolkades:

- Våld i nära relationer ska upphöra – men vet vi hur vi ska förebygga och stoppa det?
- Trygga samhällen och städer.
- Samhällsplanering för trygghet och jämställdhet.

Länsstyrelsen genomförde både före och under konferensen en rad kommunikationsinsatser, både externt och internt, för att bidra till ett lyckat genomförande. Kommunikationen har synliggjort och höjt kunskapen om mänskliga rättigheter. Samtliga kommuner i Örebro län fick en särskild inbjudan, och medarbetare från Länsstyrelsen deltog på konferensen, både som föreläsare och för kompetensutveckling.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens samlade bedömning är att verksamheten genomförts med ett samlat gott resultat under 2022, men där arbetet inom integrationsuppdragen särskilt bör uppmärksammas för att ha uppnått utmärkta resultat. Nedan följer några motiveringar till bedömningen.

Inom folkhälsa bedrivs arbetet i enlighet med regeringens mål och inriktning. Resultatet bedöms som gott. Årets regionala fokus på narkotikaförebyggande arbete, har bidragit till att aktörer i länet gemensamt har uppmärksammat frågan. Arbetet har även tydligt kopplats till länets brottsförebyggande arbete. SMADIT, Samverkan mot alkohol och droger i trafiken, är ytterligare ett exempel på hur ANDTS-arbetet bidragit till ett gott resultat under 2022. Fler i länet har fått kännedom om metoden genom den inspirationsdag som genomfördes under året. Likaså har överenskommelsen förnyats, där samtliga verksamheters uppdrag specificeras.

Länsstyrelsen bedömer att arbetet med integrationsuppdragen har nått ett utmärkt resultat under 2022. Bedömningen görs mot bakgrund av att den ordinarie verksamheten fortgått med mycket goda resultat, trots det krisarbete som skedde i samband med mottagandet av skyddsbehövande från Ukraina. En viktig anledning var att integrationssamordnarna ingick i krisorganisationen. Integrationssamordnarnas upparbetade kontaktvägar, nätverk och kunskaper inom mottagande specifikt och generellt inom integrations- och migrationsområdet bidrog till ett effektivt och kvalitativt krisarbete, vilket var mycket uppskattat av kommunerna i länet.

På jämställdhetsområdet har arbetet resulterat i mycket goda resultat, framför allt vad gäller att sammankoppla jämställdhet med andra perspektiv inom social hållbarhet för att visa hur kön är något som påverkar alla områden. Bedömningen är att arbetet med jämställdhetsintegrering sker på ett framgångsrikt sätt. Bedömningen görs mot bakgrund av att arbetet under 2022 har förankrats inom fler rättighetsperspektiv både internt på Länsstyrelsen och externt i länet. Att arbeta med jämställdhet ur ett mer intersektionellt perspektiv och att förtydliga hur arbetet med jämställdhet stärker arbetet med andra rättigheter och social hållbarhet har mottagits väldigt väl av framför allt länets mindre kommuner.

Årets utvecklingsarbete möjliggör för Länsstyrelsen att kunna arbeta med jämställdhet på ett sätt som bättre motsvarar länets behov och förutsättningar, och att aktiviteter kan genomföras med större effekter på de jämställdhetspolitiska målen. Ett stort utvecklingsbehov har dock identifierats vad gäller att få effekter för jämställdhetsarbete inom framför allt länets mindre kommuner. De utvärderingar som görs i samband med Länsstyrelsens insatser, liksom den återkoppling vi får till oss från länets aktörer, tyder på att Länsstyrelsen är en viktig aktör i att driva arbetet med jämställdhet framåt. Framför allt anses Länsstyrelsen kunna erbjuda länet kompetensutveckling och processtöd i jämställdhetsintegrering. Dock behöver systematiken för

jämställdhetsarbetet förbättras. Genom jämställdhetslyftet har Länsstyrelsen haft möjlighet att djupgående undersöka och synliggöra vilka förutsättningar och behov länets kommuner har för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i sina verksamheter. Det har resulterat i att Länsstyrelsen har fått en tydligare bild av vilka insatser som krävs för att de jämställdhetspolitiska målen ska få genomslag i länet.

Tack vare de aktiviteter som genomförts för att sprida kunskap och information om den nya lagstiftningen avseende återfallsförebyggande insatser har Länsstyrelsen nått ut till en bred målgrupp av deltagare från kommun, region och civilsamhälle som möter våldsutövare och/eller dess anhöriga. Det har resulterat i ett gott resultat inom uppdraget. Kunskapen om lagändringarna har nått ut till berörda verksamheter och gett vägledning i hur yrkesverksamma kan förhålla sig till och arbeta utifrån den nya lagen. I arbetet med att ta fram en länsgemensam resurs för att arbeta med våldsutövare är förhoppningen att på sikt höja hela länets beredskap att ta sig an frågorna om återfallsförebyggande i stort, och i synnerhet att kunna stötta de länssdelar där resurserna är mer begränsade. Det säkerställer ett jämlikt bemötande i hela Örebro län. Arbetet som genomförts under 2022 är en del i ett långsiktigt arbete och bedöms ha resulterat i en god grund för det fortsatta arbetet under kommande år.

Länsstyrelsen bedömer att arbetet med mänskliga rättigheter även under 2022 har fortsatt att utvecklas. Särskilt gäller det arbetet kopplat till att implementera ett rättighetsbaserat arbetssätt och engagemanget kopplat till de mänskliga rättighetsdagarna (MR-dagarna). Arbetet med mänskliga rättigheter är ett arbete som aldrig blir klart och utvecklingsbehov finns löpande. Länsstyrelsens arbete att integrera ett rättighetsbaserat arbetssätt fortgår och bidrar till att kvalitetssäkra verksamhetens arbete. Länsstyrelsens arbete med att genomföra utbildningar har fortsatt att bidra till ökad kunskap och medvetenhet kring kopplingarna mellan de mänskliga rättigheterna och Länsstyrelsens verksamhet.

Övrig redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
2 kap. 4§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 1 och 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kap. 1 § och 2§ i samma förordning.

Information av väsentlig betydelse

Länsstyrelsen i Örebro läns krisorganisation

Den 8 mars 2022 fattades beslut om att aktivera Länsstyrelsens krisorganisation, med anledning av det säkerhetspolitiska läget. Krisorganisationen var i gång med full kraft till och med augusti. Därefter övergick organisationen till förstärkt grundberedskap, som är det första steget i myndighetens krishanteringsplan. Strukturen på arbetet med förstärkt grundberedskap omfattar mindre resurser, men bygger till stor del på lägesbilder, analys och samverkan precis som en fullskalig krisorganisation gör. Strukturen i krisorganisationen bygger på Nato-strukturen (L1–L9).

Krisorganisationen drog mycket resurser inom myndigheten, och förstärkt grundberedskap drog mest resurser från grundbemanningen på enheten Samhällsskydd och beredskap.

Efter att ha först hanterat pandemin och nu det säkerhetspolitiska läget har krishanteringen både i egen organisation och i länet utvecklats mycket. Samverkan, lägesbildshanteringen och förmågan att komma överens om gemensamma inriktningar för arbetet i länet har förbättrats avsevärt.

Hanteringen av konsekvenserna av kriget i Ukraina

Länsstyrelsen har en stor roll vid hantering av olika kriser. En roll som Länsstyrelsen i Örebro län har axlat på ett bra sätt bland annat i hanteringen av konsekvenserna av kriget i Ukraina, både utifrån mottagande av flyktingar från Ukraina samt energisituationen.

Länsstyrelsen har begärt in lägesbilder från länets aktörer och sammanställt dessa till en regional samlad lägesbild. Utifrån detta har Länsstyrelsen identifierat behov och gemensamma insatser. Genom regional inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) har länets aktörer under ledning av Länsstyrelsen kommit fram till gemensamma inriktningar för arbetet med det säkerhetspolitiska läget i länet. Både regional ISF och det regionala rådet för totalförsvar har använts utifrån olika perspektiv i hanteringen.

Ett samordningskansli (MATS) inrättades hos Länsstyrelsen i Stockholms län. Syftet var att få en samordnad hantering för alla länsstyrelser. Alla länsstyrelser har rapporterat in lägesbilder till samordningskansliet och Länsstyrelsen i Stockholms län har hanterat uppdraget på ett bra sätt. Det har lett till en mer effektiv hantering och samverkan mellan länsstyrelserna och nationella myndigheter.

Både kommuner, aktörer i länet och krisberedskapsaktörer på nationell nivå har utvecklats mycket under de senaste åren med både pandemihantering och hantering av det säkerhetspolitiska läget.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete till följd av krisen i Ukraina redovisas i bilaga E (sid 205).

Beslut om ny organisation från 1 januari 2023

Under 2022 har Länsstyrelsen fattat beslut om att från 1 januari 2023 genomföra vissa organisatoriska anpassningar. Länsstyrelsens utgångspunkt har länge varit att ha relativt små enheter för att möjliggöra ett nära, strategiskt och tillgängligt ledarskap. Länsstyrelsen har sett ett skifte i vilka frågor som ställs i fokus och som kräver såväl ökade insatser som att vi samlar uppdrag och skaffar oss en tydligare verksamhetslogik. Länsstyrelsen vill säkerställa en god arbetsmiljö för medarbetare som arbetar med utsatta eller komplexa uppdrag, bemanna tvärsektoriella uppdrag samt se till att vi har resurser och kompetens för ett strategiskt arbete för en hållbar utveckling och grön omställning.

Med anledning av detta kommer tre nya enheter att bildas:

- Viltenheten: samlar viltfrågorna på Landsbygdsavdelningen.
- Art- och landskapsenheten: samlar uppdrag inom naturvård och miljöanalys på Miljöavdelningen.
- Klimat- och energienheten: samlar uppdrag kopplat till klimat och energi, klimatanpassning, regional utveckling, regionala miljömål och Agenda 2030 på Samhällsavdelningen.

Även avdelningen Verksamhetsstöd kommer att genomföra vissa organisatoriska ändringar bland annat kommer en ny enhet att bildas; Säkerhet och service. Beslut är också fattat att dela Stab- och kommunikationsenheten till två separata enheter. Ledningsstaben kommer att placeras under länsledningen, medan enheten Kommunikation kommer att arbeta med renodlade kommunikationsfrågor.

Allmänna val 2022

Under 2022 har Länsstyrelsen arbetat intensivt med valet 2022. Bland annat har arbetet bestått av att förbereda inför valet och den slutliga rösträkningen, både i vår egen valorganisation och genom stöd och utbildning av länets kommuner, kommunikations- och utbildningsinsatser. Mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget och identifierade risker för informationspåverkan har ett särskilt fokus lagts på att informera och kommunicera kring valarbetet och valsystemet. Arbetet med valet har krävt större resurser än vi fått tackning för. Valarbetet har precis som vid förra valet varit omfattande när det gäller säkerheten kring den slutliga rösträkningen. Det har bland annat handlat om att ett utökat skalskydd, säkerhetsprövning av personal inom ramen för den säkerhetsskyddsanalys som tagits fram. Sammantaget har det bidragit till en kostnadsökning motsvarande en tredje del i förhållande till tidigare år.

Genomförandet av den slutliga rösträkningen i de allmänna valen genomfördes effektivt och med god säkerhet, transparens och utan incidenter. Den genomfördes inom utsatt tid och i enlighet med vallagen.

Krisstöd till lantbruket

Under året har Länsstyrelsen arbetat intensivt med att handlägga krisstöd till lantbrukare. Förutom en effektiv handläggning där företagare snabbt kunnat få medel för att klara likviditeten har Länsstyrelsen arbetat med snabb information till lantbrukare bland annat genom att vara tillgängliga för frågor samt underlätta för företagare genom att ge konkreta tips inför ansökan.

Länsstyrelsen i Örebro län har hanterat sammantaget drygt 1 800 ansökningar från Södermanlands, Uppsala, Värmland, Västmanlands och Örebro län motsvarande en summa på cirka 200 miljoner kronor.

Med anledning av att Länsstyrelsen var proaktiva och effektiva i sin handläggning kunde vi även handlägga cirka 1 200 ansökningar från andra län utöver de som var tilldelade oss.

Ekonomifunktionen har under samma period ansvarat för samtliga utbetalningar av krisstödet till fiskerinäringen som handlagts av Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Etableringen av Mellersta civilområdet

I maj 2022 presenterade regeringen en ny struktur för krisberedskapen och det civila försvaret. En högre regional indelning inrättas från och med 1 oktober med sex civilområden, tio beredskapssektorer med en sektorsansvarig myndighet och 60 statliga myndigheter med särskild betydelse för samhällets krisberedskap och totalförsvaret utses till beredskapsmyndigheter. I varje civilområde inrättas ett Civilområdeskansli vid den civilområdesansvariga länsstyrelsen. Civilområdeskansliet lyder direkt under civilområdeschefen och leds av en kanslichef.

Etableringen av Civilområdeskansliet startade under våren 2022 i och med regeringens beslut om reformen. I ett första skede genomfördes en organisationsutredning och rekrytering av kanslichef inleddes under maj månad. Slutsatsen av organisationsutredningen blev att inrätta ett Civilområdeskansli som en fristående funktion direkt under Länsledningen, vid sidan av myndighetens avdelningsstruktur.

Etableringen av Civilområdeskansliet inleddes med tillsättning av kanslichef den 1 september 2022. Under 2022 har rekrytering av personal till kansliet genomförts, vilket inneburit att tio av tolv befattningshavare sedan december 2022 fram till 1 mars 2023 tillträtt sina tjänster. Kansliet kommer att omfatta tolv personer.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningarna är gjorda enligt 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Sammanställning väsentliga övriga uppgifter	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Beviljad Låneram i Riksgälden	7 200	7 300	7 700	8 300	6 700
Utnyttjad Låneram i Riksgälden	2 779	2 805	3 784	4 810	4 950
Beviljad Räntekontokredit i Riksgälden	10 000	9 000	9 000	8 800	8 800
Utnyttjad Räntekontokredit i Riksgälden	0	0	0	0	0
Ränteintäkter Räntekonto	435	0	0	3	0
Räntekostnader Räntekonto	0	0	-1	-99	-254
Budget Avgiftsintäkter som disponeras	13 125	10 520	25 800	21 457	15 655
Utfall mot budget Avgiftsintäkter som disponeras	14 102	11 943	25 114	22 829	18 194
Utfall enligt resultaträkning Avgiftsintäkter som disponeras	22 316	19 078	31 001	29 319	25 546
Budget Avgiftsintäkter som inte disponeras	480 792	9 250	8 655	16 855	6 130
Utfall Avgiftsintäkter som inte disponeras	480 776	12 419	9 380	22 414	9 001
Antal årsarbetskrafter ¹⁾	207	200	187	178	179
Medeltal anställda ²⁾	225	218	204	198	197
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 297	1 142	1 166	1 139	1 160
Årets kapitalförändring	653	-1 281	586	-1 118	-1 891
Balanserad kapitalförändring	147	1 428	842	1 960	3 702

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 014 Länsstyrelserna m.m. - Örebro län	3 953	4 230	3 500	3 494	3 451
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 014 Länsstyrelserna m.m. - Örebro län	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 024 Länsstyrelserna m.m. - Omhändertagande av djur	280	277	0		
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 024 Länsstyrelserna m.m. - Omhändertagande av djur	0	0	0		
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 025 Länsstyrelserna m.m. - Utökad testning	0	1 500	0		
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 025 Länsstyrelserna m.m. - Utökad testning	0	0	0		
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 026 Länsstyrelserna m.m. - Utvecklingsinsatser m.m.	27		0		
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 026 Länsstyrelserna m.m. - Utvecklingsinsatser m.m.	0		0		

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄNS ÅRSREDOVISNING 2022

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 027 Länsstyrelserna m.m. - Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag	1 500	5 550	0		
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 027 Länsstyrelserna m.m. - Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag	0	0	0		
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 028 Länsstyrelserna m.m. – Kommunikationsinsatser riktade till allmänheten och bistå regioner med att genomföra vaccinationer	1 650	1 800			
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 028 Länsstyrelserna m.m. – Kommunikationsinsatser riktade till allmänheten och bistå regioner med att genomföra vaccinationer	0	0			
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 029 Länsstyrelserna m.m. - Uppgifter till följd av covid-19-lagen	3 006	5 223			
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 029 Länsstyrelserna m.m. - Uppgifter till följd av covid-19-lagen	0	0			
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 030 Länsstyrelserna m.m. - Stöd, råd och vägledning till kommuner		45			
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 030 Länsstyrelserna m.m. - Stöd, råd och vägledning till kommuner		0			
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 031 Länsstyrelserna m.m. - Lägesbilder	0				
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 031 Länsstyrelserna m.m. - Lägesbilder	0				
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 06 001 007 Allmänna val och demokrati -Allmänna val och dem - till LORE	0				
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 06 001 007 Allmänna val och demokrati -Allmänna val och dem - till LORE	0				
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 04 Rättsväsendet 04 01 014 002 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete; regional samordning av brottsförebyggande arbete ³⁾	0	0	0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 04 Rättsväsendet 04 01 014 002 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete; regional samordning av brottsförebyggande arbete ³⁾	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 02 005 002 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel - Tillsyn ⁴⁾			0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 02 005 002 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel - Tillsyn ⁴⁾			0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 02 005 003 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel - Länsstyrelsernas ANDT-samordning ⁵⁾	0	0	0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 02 005 003 Åtgärder avseende alkohol, narkotika,	0	0	0	0	0

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄNS ÅRSREDOVISNING 2022

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
dopning, tobak samt spel - Länsstyrelsernas ANDT-samordning ⁵⁾					
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 04 002 012 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 04 002 012 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 04 005 004 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, Stimbid äldreområdet - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 04 005 004 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, Stimbid äldreområdet - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 04 007 012 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 04 007 012 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering 13 03 001 004 Särskilda jämställdhetsåtgärder - del till Länsstyrelsen i Örebro län	0	0	0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering 13 03 001 004 Särskilda jämställdhetsåtgärder - del till Länsstyrelsen i Örebro län	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik 18 01 007 003 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer - del till Länsstyrelsen i Örebro län	0	0	0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik 18 01 007 003 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer - del till Länsstyrelsen i Örebro län	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik 18 01 008 005 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande - del till Länsstyrelsen i Örebro län ⁶⁾	0	0	0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik 18 01 008 005 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande - del till Länsstyrelsen i Örebro län ⁶⁾	0	0	0	0	0

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik 18 01 009 002 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder - del till Länsstyrelsen i Örebro län ⁷⁾		0	0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik 18 01 009 002 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder - del till Länsstyrelsen i Örebro län ⁷⁾		0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 014 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Örebro Län	30	54	85	209	209
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 014 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Örebro Län	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 002 008 Miljöövervakning m.m. - till Länsstyrelsen i Örebro län	0				
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 002 008 Miljöövervakning m.m. - till Länsstyrelsen i Örebro län	0				
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 003 001 Åtgärder för värdefull natur - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0		0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 003 001 Åtgärder för värdefull natur - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0		0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 004 006 Sanering och återställning av förorenade områden - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 004 006 Sanering och återställning av förorenade områden - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 010 007 Klimatanpassning - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0	0	900
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 010 007 Klimatanpassning - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 011 003 Åtgärder för havs- och vattenmiljö - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 011 003 Åtgärder för havs- och vattenmiljö - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0	0	0

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄNS ÅRSREDOVISNING 2022

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 011 004 Åtgärder för havs- och vattenmiljö - Tillsyn avlopp - del till Lst	0	0	0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 011 004 Åtgärder för havs- och vattenmiljö - Tillsyn avlopp - del till Lst	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 014 002 Skydd värdefull natur - till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0		
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 014 002 Skydd värdefull natur - till Länsstyrelsen i Örebro	0	0	0		
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 016 007 Klimatinvesteringar, Klimatinvest - del till Länsstyrelsen i Örebro ⁸⁾	0	0	0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 016 007 Klimatinvesteringar, Klimatinvest - del till Länsstyrelsen i Örebro ⁸⁾	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 21 Energi 21 01 007 001 Energiteknik - del till LST Örebro	0	0	0	0	0
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 21 Energi 21 01 007 001 Energiteknik - del till LST Örebro	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 21 Energi 21 01 010 002 Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå m m - klimat, energiomst. - del till LST Örebro	0	0	0	1 020	1 020
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 21 Energi 21 01 010 002 Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå m m - klimat, energiomst. - del till LST Örebro	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 012 002 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk– Stödåtgärder fiske - Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län	0				
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 012 002 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk– Stödåtgärder fiske - Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län	0				
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 015 010 Konkurrenskraftig livsmedelssektor - del till Länsstyrelsen i Örebro län	0	0			
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 015 010 Konkurrenskraftig livsmedelssektor - del till Länsstyrelsen i Örebro län	0	0			
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 017 005 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur - Landsbygdsstöd – Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län	0				
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 017 005 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur -	0				

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄNS ÅRSREDOVISNING 2022

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Landsbygdsstöd – Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län					
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 021 002 Åtgärder på fjällägenheter, Åtg. fjällägenheter - till Länsstyrelsen i Örebro län	0				
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 021 002 Åtgärder på fjällägenheter, Åtg. fjällägenheter - till Länsstyrelsen i Örebro län	0				
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 027 004 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet - Civilt försvar - del till Länsstyrelsen i Örebro län	0	0			
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 027 004 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet - Civilt försvar - del till Länsstyrelsen i Örebro län	0	0			
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 24 Näringsliv 24 01 027 002 (2021) Hyresstöd företag – till Länsstyrelsen i Örebro		0	0		
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 24 Näringsliv 24 01 027 002 (2021) Hyresstöd företag – till Länsstyrelsen i Örebro		0	0		
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 24 Näringsliv 24 01 027 004 (2021) Hyresstöd företag – till Länsstyrelsen i Örebro		0			
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 24 Näringsliv 24 01 027 004 (2021) Hyresstöd företag – till Länsstyrelsen i Örebro		0			

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagssparande	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 014 Länsstyrelserna m.m. - Örebro län	4 222	4 097	2 861	1 190	8 949
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 024 Länsstyrelserna m.m. - Omhändertagande av djur ⁹⁾	181	2 885	333		
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 025 Länsstyrelserna m.m. - Utökad testning ⁹⁾	30 099	26	966		
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 026 Länsstyrelserna m.m. – Utvecklingsinsatser m.m. ⁹⁾	921		0		
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 027 Länsstyrelserna m.m. - Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag ⁹⁾	16 703	178	75		
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 028 Länsstyrelserna m.m. – Kommunikationsinsatser till allmänheten och bistå regioner med att genomföra vaccinationer ¹⁰⁾	1 656	0			
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 029 Länsstyrelserna m.m. - Uppgifter till följd av covid-19-lagen ¹⁰⁾	40 135	2 183			

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄNS ÅRSREDOVISNING 2022

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagssparande	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 030 Länsstyrelserna m.m. - Stöd, råd och vägledning till kommuner ¹¹⁾		60			
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 031 Länsstyrelserna m.m. – Lägesbilder ¹²⁾	35				
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 06 001 007 Allmänna val och demokrati -Allmänna val och dem - till LORE ¹²⁾	0				
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 04 Rättsväsendet 04 01 014 002 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete; regional samordning av brottsförebyggande arbete ^{3,13)}	0	5 053	109	1	174
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 02 005 002 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel - Tillsyn ^{4) 14)}			520	0	587
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 02 005 003 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel - Länsstyrelsernas ANDT- samordning ^{5) 13)}	11	171	211	165	1 629
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 04 002 012 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet - del till Länsstyrelsen i Örebro ¹³⁾	1	160	114	0	20
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 04 005 004 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, Stimbid äldreområdet - del till Länsstyrelsen i Örebro ¹³⁾	122	0	42	135	1 237
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 09 04 007 012 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. - del till Länsstyrelsen i Örebro ¹³⁾	284	182	678	0	171
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering 13 03 001 004 Särskilda jämställdhetsåtgärder - del till Länsstyrelsen i Örebro län ¹³⁾	4 344	170	825	0	81
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik 18 01 007 003 Energieffektivisering av flerbostadshus, Energieffektivisering och renovering av flerbostadshusdel till Länsstyrelsen i Örebro län ¹³⁾	344	355	22 127	1 200	318
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik 18 01 008 005 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande - del till Länsstyrelsen i Örebro län ^{6) 13)}	342	1 414	2 791	408	6
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik 18 01 009 002 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder - del till Länsstyrelsen i Örebro län ^{7) 15)}		59	0	24	93

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄNS ÅRSREDOVISNING 2022

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagssparande	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 014 Regionala utvecklingåtgärder, Länsstyrelsen i Örebro Län ¹⁶⁾	192	37	15	13	330
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 002 008 Miljöövervakning m.m. - till Länsstyrelsen i Örebro län ¹²⁾	0				
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 003 001 Åtgärder för värdefull natur - del till Länsstyrelsen i Örebro ¹⁷⁾	0	362	1 428		170
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 004 006 Sanering och återställning av förorenade områden - del till Länsstyrelsen i Örebro ¹³⁾	160	355	88	125	403
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 010 007 Klimatanpassning - del till Länsstyrelsen i Örebro ¹³⁾	1	119	177	0	0
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 011 003 Åtgärder för havs- och vattenmiljö - del till Länsstyrelsen i Örebro ¹³⁾	1 560	195	2	0	0
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 011 004 Åtgärder för havs- och vattenmiljö - Tillsyn avlopp - del till Lst ¹³⁾	1	99	55	1	0
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 014 002 Skydd av värdefull natur - till Länsstyrelsen i Örebro ⁹⁾	0	0	0		
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård 20 01 016 007 Klimatinvesteringar, Klimatinvest - del till Länsstyrelsen i Örebro ^{8) 13)}	1	12	0	0	128
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 21 Energi 21 01 007 001 Energiteknik - del till LST Örebro ¹³⁾	10	20 600	60 346	282	0
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 21 Energi 21 01 010 002 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning - klimat, energiomst. - del till LST Örebro ¹³⁾	0	361	0	30	446
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 012 002 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk - Stödåtgärder fiske – Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län ¹²⁾	10 677				
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 015 010 Konkurrenskraftig livsmedelssektor - del till Länsstyrelsen i Örebro län ¹⁰⁾	100	124			
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 017 005 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur - Landsbygdsstöd – Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län ¹²⁾	55 582				
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 021 002 Åtgärder på fjällägenheter, Åtg. fjällägenheter - till Länsstyrelsen i Örebro län ¹²⁾	0				

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagssparande	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel 23 01 027 004 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet - Civilt försvar - del till Länsstyrelsen i Örebro län ¹⁰⁾	183	34			
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 24 Näringsliv 24 01 027 002 Hyresstöd företag – till länsstyrelsen i Örebro län ^{18) 19)}		14 123	52		
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 24 Näringsliv 24 01 027 004 Hyresstöd företag – till länsstyrelsen i Örebro län ^{11) 20)}		0			

Sammanställning väsentliga uppgifter tilldelade bemyndigande/åtaganden inom bemyndigade	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Tilldelade bemyndigande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 014 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Örebro Län ¹⁶⁾	200	300	3 500	4 000	4 000
Åtaganden inom bemyndigande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 014 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Örebro Län ¹⁶⁾	0	208	1 020	2 502	963

1) Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid 1 710 timmar.

2) Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

3) Anslagsposten hade år 2018–2021 beteckningen 04 01 015 002.

4) Anslagsposten hade år 2018–2020 beteckningen 09 06 001 002. Anslagsposten hade år 2021 beteckningen 09 02 005 002.

5) Anslagsposten hade år 2018–2020 beteckningen 09 06 001 003.

6) Anslagsposten hade år 2018–2019 beteckningen 18 01 009 005.

7) Anslagsposten hade år 2018–2019 beteckningen 18 01 010 002.

8) Anslagsposten hade år 2018 beteckningen 20 01 016 005.

9) Anslagssparandet för 2020–2022 får ej disponeras kommande år.

10) Anslagssparandet för 2021–2022 får ej disponeras kommande år.

11) Anslagssparandet för 2021 får ej disponeras kommande år.

12) Anslagssparandet för 2022 får ej disponeras kommande år.

13) Anslagssparandet för 2018–2022 får ej disponeras kommande år.

14) Anslagssparandet för 2018–2020 får ej disponeras kommande år.

15) Anslagssparandet för 2018–2021 får ej disponeras kommande år.

16) Enligt villkoren i regleringsbrevet för anslag 1:1, regionala tillväxtåtgärder får inga nya åtaganden om projektfinansiering ingås mot anslag och bemyndigande fr.o.m. 2020. Under året har anslaget enbart använts för utbetalningar till projekt som beslutats 2019 eller tidigare år. Undantag är uppföljning och utvärdering som tilldelats 200 tkr från anslaget i enlighet med villkoren i regleringsbrevet för budgetåret 2022. Av 200 tkr har länsstyrelsen nyttjat hela beloppet.

17) Anslagssparandet för 2018 samt 2020–2022 får ej disponeras kommande år.

18) Anslagssparandet för 2020–2021 får ej disponeras kommande år.

19) Anslagsposten hade år 2021 beteckningen 24 01 023 002.

20) Anslagsposten hade år 2021 beteckningen 24 01 027 004.

Information av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning

För 2022 har Länsstyrelsen i Örebro län fått dispositionsrätt över sju nya anslagposter samt att tre anslagposter har utgått.

Anslag/Benämning	Disponibelt belopp (tkr)
01 05 001 026 Länsstyrelserna m.m. - Utvecklingsinsatser m.m.	900
01 05 001 031 Länsstyrelserna m.m. - Lägesbilder	50 000
01 05 001 030 Länsstyrelserna m.m. - Stöd, råd och vägledning till kommuner	-2 700
01 06 001 007 Allmänna val och demokrati - Allmänna val och dem - till LORE	67 900
18 01 009 002 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder - del till Länsstyrelsen i Örebro län	-2 000
20 01 002 008 Miljöövervakning m m - till länsstyrelsen i Örebro län	25 000
23 01 012 002 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk - Stödåtgärder fiske - Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län	40 000
23 01 017 005 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur - Landsbygdsstöd - Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län	82 000
23 01 021 002 Åtgärder på fjällägenheter, Åtg. fjällägenheter - till Länsstyrelsen i Örebro län	1 529
24 01 027 004 Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag - Hyresstöd företag - del till Länsstyrelsen i Örebro län	-180 000
Summa	82 629

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Tabellerna i avsnittet visar intäkter, kostnader och utfall för länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för åiterrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet

Belopp angivna i tkr.

Avgifter – Offentligrättsliga avgifter

Verksamhet	År 2020: Ack. utfall	År 2021: Utfall intäkter	År 2021: Utfall kostnader	År 2021: Netto utfall	År 2022: Budget intäkter	År 2022: Utfall intäkter	År 2022: Budget kostnader	År 2022: Utfall kostnader	År 2022: Netto budget	År 2022: Netto utfall	År 2022: Ack. utfall
Registreringsavgift för jaktområden	0	263	263	0	250	296	250	296	0	0	0
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-583	223	159	64	225	260	180	141	45	119	-401
Delgivning	-52	24	8	16	30	30	25	56	5	-26	-62
Övrig offentligrättslig verksamhet	-388	502	552	-50	520	566	500	524	20	42	-396
Summa offentligrättsliga avgifter	-1 024	1 013	983	30	1 025	1 151	955	1 016	70	135	-859

Avgifter – Uppdragsverksamhet

Verksamhet	År 2020: Ack. utfall	År 2021: Utfall intäkter	År 2021: Utfall kostnader	År 2021: Netto utfall	År 2022: Budget intäkter	År 2022: Utfall intäkter	År 2022: Budget kostnader	År 2022: Utfall kostnader	År 2022: Netto budget	År 2022: Netto utfall	År 2022: Ack. utfall
Resurssamordning	2 187	9 848	11 332	-1 484	11 000	11 468	11 200	11 346	-200	122	826
Övrig uppdragsverksamhet	15	1 082	941	142	1 100	1 483	1 125	1 479	-25	4	160
Summa avgift uppdragsverksamhet	2 202	10 930	12 272	-1 342	12 100	12 951	12 325	12 825	-225	126	986

Kommentar till tabeller avgiftsbelagd verksamhet

Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)

Inom verksamheten djurskyddskontroller finns ett ackumulerat underskott gällande Extra kontroll på grund av bristande efterlevnad som uppgår till 401 tkr. Det ackumulerade underskottet beror i huvudsak på två faktorer, även om verksamheten visade överskott för åren 2020–2022. Dels är det svårt att få in de fakturerade kostnaderna eftersom många av de som faktureras har låg betalningsförmåga. Dels hänger det ihop med personalens säkerhet. I många fall måste tillsynsbesöken utföras av två personer eftersom det kan uppkomma svåra och känsliga situationer då personalen kan känna sig trängd. Vid en inspektion av Arbetsmiljöverket 2012, ställde de som krav att Länsstyrelsens medarbetare ska vara två vid anmälningsärenden.

Övrig offentligrättslig verksamhet

Länsstyrelsen har ett ackumulerat underskott på 636 tkr från verksamheten djurstallsgranskning, som redovisas som en del av Övrig offentligrättslig verksamhet. Denna verksamhet övergick från avgiftsfinansierad verksamhet till anslagsfinansierad verksamhet 2011-01-01.

I samband med övergången från avgiftsfinansierad till anslagsfinansierad verksamhet har Länsstyrelsen saknat information om hur detta underskott ska hanteras. Då verksamhet sedan flera år finansieras genom förvaltningsanslaget finns ingen möjlighet att exempelvis höja avgifterna för att på sikt täcka underskottet.

Resurssamordning

Det ackumulerade överskottet för resurssamordning har ökat med 122 tkr mellan åren 2021–2022.

Skillnaden för nettoutfallet mellan åren beror på att verksamheten under 2021 medvetet tog in lägre avgifter från de andra Länsstyrelserna för att minska det ackumulerade överskottet.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2 kap. 4§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Tabell A – Verksamhetskostnader 2020–2022

Belopp angivna i tkr.

Verksamhetsområde	År 2022	År 2021	År 2020
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	10 116	11 216	6 256
201 Allmänna val	2 906	296	77
25 Trafikföreskrifter	728	595	554
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	10 054	9 489	8 836
30 Regional tillväxt	838	948	1 203
34 Infrastrukturplanering	1 201	959	1 915
40 Hållbar samhällsplanering och boende	4 918	4 803	4 133
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1 424	2 489	3 291
42 Energi och klimat	3 716	4 412	4 454
43 Kulturmiljö	6 446	6 631	6 105
45 Samhällsskydd och beredskap	13 266	11 906	13 954
46 Civilområde	498	0	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	11 502	11 683	10 306
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	51 459	34 859	28 195
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	3 036	3 134	2 732
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	13 582	11 039	11 600
54 Mineralfyndigheter	8	23	41
55 Miljöfarlig verksamhet	7 496	6 275	7 043
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	216	147	162
57 Förorenade områden, efterbehandling	2 817	1 968	1 804
58 Restaurering	14 808	7 313	4 921
60 Lantbruk och landsbygd	21 403	18 269	16 675
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0
62 Fiske	1 813	1 235	918
70 Folkhälsa	3 991	3 761	3 002

Verksamhetsområde	År 2022	År 2021	År 2020
80 Jämställdhet	3 598	2 977	2 389
81 Nationella minoriteter	20	14	30
82 Mänskliga rättigheter	2 250	1 893	2 269
85 Integration	3 528	3 462	3 293
10 Myndighetsövergripande verksamhet	18 365	15 485	14 380
11 Administration och intern service	45 190	43 569	38 079
99 Resurssamverkan ²⁾	9 273	9 216	20 795
20–85 Summa produktion	197 638	161 796	146 158
10–85 Summa verksamhetskostnad exkl resurssamverkan	261 193	220 850	198 617
10–99 Total verksamhetskostnad³⁾	270 466	230 067	219 412

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20–21) fr o m 2018.

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell A – Verksamhetskostnader 2020–2022

En stor förklaring till ökningen av verksamhetskostnaderna 2022 kan hänföras till verksamhetsområdena 51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden, 58 Restaurering, 60 Lantbruk och Landsbygd samt 201 Allmänna val.

Tabell B1, B2 - Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet

Belopp angivna i tkr.

Tabell B1 – Verksamhetskostnader 2022

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	10 116	3,87%	4 269	7,04%	14 384	5,57%
201 Allmänna val	2 906	1,11%	1 338	2,21%	4 244	1,64%
25 Trafikföreskrifter	728	0,28%	353	0,58%	1 081	0,42%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	10 054	3,85%	4 456	7,35%	14 510	5,62%
30 Regional tillväxt	838	0,32%	367	0,61%	1 205	0,47%
34 Infrastrukturplanering	1 201	0,46%	546	0,90%	1 747	0,68%
40 Hållbar samhällsplanering och boende	4 918	1,88%	2 103	3,47%	7 021	2,72%
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1 424	0,55%	675	1,11%	2 099	0,81%
42 Energi och klimat	3 716	1,42%	886	1,46%	4 602	1,78%
43 Kulturmiljö	6 446	2,47%	1 969	3,25%	8 415	3,26%
45 Samhällsskydd och beredskap	13 266	5,08%	5 418	8,94%	18 685	7,24%
46 Civilområde	498	0,19%	213	0,35%	710	0,27%
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	11 502	4,40%	3 703	6,11%	15 205	5,89%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	51 459	19,70%	8 932	14,74%	60 391	23,39%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	3 036	1,16%	1 452	2,40%	4 488	1,74%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	13 582	5,20%	3 868	6,38%	17 450	6,76%
54 Mineralfyndigheter	8	0,00%	4	0,01%	12	0,00%
55 Miljöfarlig verksamhet	7 496	2,87%	3 471	5,73%	10 967	4,25%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	216	0,08%	105	0,17%	321	0,12%
57 Förorenade områden, efterbehandling	2 817	1,08%	1 289	2,13%	4 106	1,59%
58 Restaurering	14 808	5,67%	426	0,70%	15 234	5,90%
60 Lantbruk och landsbygd	21 403	8,19%	9 214	15,20%	30 617	11,86%
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
62 Fiske	1 813	0,69%	565	0,93%	2 379	0,92%
70 Folkhälsa	3 991	1,53%	1 609	2,66%	5 600	2,17%
80 Jämställdhet	3 598	1,38%	1 187	1,96%	4 785	1,85%
81 Nationella minoriteter	20	0,01%	9	0,01%	28	0,01%
82 Mänskliga rättigheter	2 250	0,86%	651	1,07%	2 901	1,12%
85 Integration	3 528	1,35%	1 524	2,51%	5 052	1,96%
10 Myndighetsövergripande verksamhet	18 365	7,03%				

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
11 Administration och intern service	45 190	17,30%				
99 Resurssamverkan ²⁾	9 273		2 955		12 229	
20–85 Summa produktion	197 638	75,67%	60 600	100,00%	258 237	100,00%
20–85 varav personalkostnad kontoklass 4	124 990					
10–85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	261 193	100,00%			258 237	100,00%
10–99 Total verksamhetskostnad³⁾	270 466				270 466	

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21).

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell B2 – Myndighetsgemensam verksamhet 2022

Myndighetsgemensam verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH(%)
113–115 Samkostnad nivå 1 - Utrustning och gem service, lokaler och IT-verksamhet ¹⁾	29 598	23,68%
110–112, 116–119 Samkostnad nivå 2 - Ekonomi- och personaladministration ¹⁾	15 592	12,47%
100–109 Samkostnad nivå 3 - Myndighetsövergripande verksamhet/ledningsfunktion ¹⁾	18 365	14,69%

¹⁾ Summan på nivå 1–3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2–8 (kkl 4).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2020–2022

Verksamhetsområde	2022 ÅA totalt	2022 ÅA kvinnor	2022 ÅA män	2021 ÅA totalt	2020 ÅA totalt
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	10,8	7,9	2,9	13,4	7,0
201 Allmänna val	4,1	3,1	1,0	0,4	0,1
25 Trafikföreskrifter	1,0	0,8	0,3	0,9	0,7
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	12,7	11,7	1,0	12,5	12,4
30 Regional tillväxt	1,0	0,3	0,8	1,1	1,3
34 Infrastrukturplanering	1,5	1,4	0,1	1,3	2,2
40 Hållbar samhällsplanering och boende	5,9	4,7	1,1	6,0	5,4
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1,9	0,3	1,6	3,7	4,4
42 Energi och klimat	2,3	2,0	0,3	3,6	3,7
43 Kulturmiljö	5,6	1,9	3,7	6,3	5,5
45 Samhällsskydd och beredskap	12,8	6,9	5,9	11,7	15,7

Verksamhetsområde	2022 ÅA totalt	2022 ÅA kvinnor	2022 ÅA män	2021 ÅA totalt	2020 ÅA totalt
46 Civilområde	0,4	0,1	0,3	0,0	0,0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	9,8	5,1	4,7	10,1	8,6
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	25,5	6,6	18,9	23,6	20,7
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	4,1	3,5	0,6	3,6	3,9
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	10,8	5,7	5,1	11,0	11,2
54 Mineralfyndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
55 Miljöfarlig verksamhet	9,4	7,1	2,3	8,1	9,5
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,3	0,2	0,1	0,2	0,2
57 Förorenade områden, efterbehandling	3,5	3,5	0,0	2,8	2,5
58 Restaurering	1,1	0,3	0,8	1,2	0,9
60 Lantbruk och landsbygd	27,2	20,7	6,4	23,6	22,7
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
62 Fiske	1,6	0,3	1,3	1,6	1,1
70 Folkhälsa	4,1	3,6	0,5	4,0	3,9
80 Jämställdhet	3,3	3,0	0,3	3,2	2,6
81 Nationella minoriteter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
82 Mänskliga rättigheter	1,8	1,7	0,1	2,3	2,3
85 Integration	4,2	3,7	0,5	4,4	4,4
10 Myndighetsövergripande verksamhet	13,1	10,7	2,4	10,6	10,1
11 Administration och intern service	20,6	15,5	5,1	21,5	17,6
99 Resurssamverkan	7,0	5,3	1,7	7,5	5,8
20–85 Summa årsarbetskrafter produktion	166,7	106,1	60,6	160,4	153,1
10–85 Summa årsarbetskrafter exkl. resurssamverkan	200,4	132,3	68,1	192,6	180,8
10–99 Summa årsarbetskrafter totalt	207,4	137,6	69,8	200,1	186,6

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20–21).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2020–2022

Den största förklaringen till ökningen av årsarbetskrafter år 2022 kan hänföras till verksamhetsområdena 201 Allmänna val samt 60 Lantbruk och landsbygd.

Tabell D – Representation

Nyckeltal	År 2022 totalt (tkr)	År 2022 per ÅA (kr)	År 2021 totalt (tkr)	År 2021 per ÅA (kr)	År 2020 totalt (tkr)	År 2020 per ÅA (kr)
Intern representation	365	1 762	7	33	32	170
Extern representation	411	1 980	245	1 226	97	521

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell D – Representation

Både den interna och externa representationen år 2022 har ökat jämfört med år 2020 och 2021. Till stor del kan ökningen förklaras av att representationskostnader de föregående åren påverkats av coronapandemin i hög grad.

Tabell E – Lokaler

Nyckeltal ¹⁾	Lokal	År 2022	År 2021	År 2020
Lokalkostnader (tkr), VÄS 103 ²⁾	Residens	1 877	1 812	1 785
Lokalyta (m ²)	Residens	1 234	1 234	1 219
Lokalkostnad per m ² (kr)	Residens	1 521	1 468	1 464
Lokalkostnader (tkr), VÄS 113 ³⁾	Lokaler, övriga ³⁾	10 373	10 017	9 910
Lokalyta (m ²)	Lokaler, övriga	5 803	5 803	5 803
Lokalkostnad per m ² (kr)	Lokaler, övriga	1 788	1 726	1 708
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	Lokaler, övriga	50	50	53
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Lokaler, övriga	28	29	31
Kontorslokalyta (m ²) ⁴⁾	Kontorslokaler	4 779	4 779	4 779
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Kontorslokaler	23	24	26
Lokalkostnader (tkr)	Lokaler totalt	12 250	11 829	11 695

¹⁾ Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

²⁾ Residensets lokalkostnader redovisas under VÄS 103 Servicestöd till ledningen.

³⁾ Med lokaler, övriga avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m. Dessa kostnader redovisas under VÄS 113 Lokaler.

⁴⁾ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biytor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell E – Lokaler

Kostnaderna för Länsstyrelsens lokaler har ökat något under 2022 framför allt på grund av indexuppräknings av hyran samt ökade elkostnader. Antalet medarbetare på myndigheten har ökat de senaste åren och det har gjorts att yta per årsarbetskraft succesivt minskat. Samtidigt har många medarbetare tecknat avtal om hemarbete viss tid av sin arbetstid vilket i praktiken innebär att ytan per årsarbetskraft i praktiken har ökat men det återspeglas inte i tabellen.

Lokalerna som vi har idag är dock inte ändamålsenligt disponerade för att tillgodose verksamhetens behov och en anpassning behöver ske. Ett lokalprogram har därför tagits fram under 2021 som beskriver våra

behov av lokaler och krav på fastigheten. Under 2022 har en dialog hållits med olika fastighetsägare för att komma fram till en lämplig fastighet.

I mitten av 2022 beslutades att Länsstyrelsen ska flytta till fastighet OP2 med Corem som fastighetsägare. Planerat tillträde till fastigheten är 1 april 2024 och hela verksamheten beräknas vara inflyttad två månader senare.

Fastigheten OP2 uppfyller Länsstyrelsens långsiktiga mål med att ha lokaler som är anpassade för verksamhetens behov och främjar nya arbetssätt. Den säkerställa att vi får lokaler som ger möjligheter till samarbete, kommunikation, koncentration och vila för alla medarbetare.

Fastigheten uppfyller också de krav nedan som varit vägledande i vårt beslut om ny lokal:

- Ekonomi, vi strävar efter lägre årskostnad
- Miljö, vi har höga miljökrav på fastigheten
- Representativ fastighet
- Läget med närhet till allmänna kommunikationer
- Ändamålsenlig planlösning, effektivt användande av ytor
- Samarbete med andra organisationer i samma fastighet
- Lämplig lösning för specialutrymmena såsom arkiv, epizootikum, vattenlaboratorium mm
- Ge möjlighet till samarbete, kommunikation, koncentration och flexibilitet att öka och minska bemanningen
- Lokal som stödjer vår vision och våra målsättningar i verksamheten

Tabell F – Redovisning av ärenden 2022

(samtliga ärenden oavsett databas)

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	119	144	612	749	126	8
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	113	724	457	1172	122	0
201 Allmänna val	10	97	26	118	15	0
25 Trafikföreskrifter	20	168	11	104	95	3
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	171	1212	1146	2333	196	8
30 Regional tillväxt	27	9	0	12	24	13
34 Infrastrukturplanering	9	29	3	37	4	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	75	711	26	756	56	0
41 Stöd till boende och energiåtgärder	143	12	6	102	59	2
42 Energi och klimat	7	71	5	64	19	0
43 Kulturmiljö	123	566	43	588	144	26
45 Samhällsskydd och beredskap	104	139	37	156	124	10

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
46 Civilområde	0	1	1	1	1	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	137	210	24	274	97	5
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	218	117	223	274	284	62
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	102	586	41	619	110	3
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	92	203	82	245	132	6
54 Mineralfyndigheter	2	8	0	10	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	134	279	60	284	189	12
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	17	199	3	183	36	1
57 Förorenade områden, efterbehandling	50	51	15	45	71	14
58 Restaurering	4	35	17	42	14	0
60 Lantbruk och landsbygd ¹⁾	1 829	8 903	94	10 453	373	297
61 Rennäring och fjällförvaltning	0	0	0	0	0	0
62 Fiske	14	384	7	374	31	0
70 Folkhälsa	51	21	83	65	90	1
80 Jämställdhet	17	4	5	11	15	5
81 Nationella minoriteter	0	0	0	0	0	0
82 Mänskliga rättigheter	15	12	11	22	16	0
85 Integration	1	22	17	25	15	0
10–85 Totalt antal ärenden	3 604	14 917	3 055	19 118	2 458	476
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>	0	0	0	0	0	0
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	32	46	4	54	28	0

¹⁾ Under 2022 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbrukarstöden och landsbygdsstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är till största delen färdigbyggda men rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd, ekologisk produktion och miljöersättningarna för betesmarker och slätterängar, vallodling, minskat kväveläckage samt skyddszoner. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej. För landsbygdsstöden (602) redovisas för 2022 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar. Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från länsstyrelsens ärendehandläggningssystem Platina summerat med ärenden beträffande jordbrukarstöd (direktstöd, betesstöd och kompensationsstöd) och landsbygdsstöd från Jordbruksverkets IT system, BLIS.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket

Tabell G – Överklagade beslut 2022

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ¹⁾	Antal beslut ²⁾	Andel överklagade beslut ³⁾ (%)
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	0	749	0
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	14	1172	1,2
201 Allmänna val	1	118	0,8
25 Trafikföreskrifter	7	104	6,7
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	16	2336	0,7
30 Regional tillväxt	0	12	0
34 Infrastrukturplanering	0	37	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	34	756	4,5
41 Stöd till boende och energiåtgärder ⁴⁾	4	287	1,4
42 Energi och klimat	0	64	0
43 Kulturmiljö	0	588	0
45 Samhällsskydd och beredskap	0	156	0
46 Civilområde	0	1	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	21	274	7,7
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	3	274	1,1
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	5	619	0,8
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	4	245	1,6
54 Mineralfyndigheter	0	10	0
55 Miljöfarlig verksamhet	6	284	2,1
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	1	183	0,5
57 Förorenade områden, efterbehandling	4	45	8,9
58 Restaurering	0	42	0
60 Lantbruk och landsbygd ⁵⁾	10	2091	0,5
61 Rennäring och fjällförvaltning	0	0	-
62 Fiske	0	375	0
70 Folkhälsa	0	65	0
80 Jämställdhet	0	11	0
81 Nationella minoriteter	0	0	-
82 Mänskliga rättigheter	1	22	4,5
85 Integration	0	25	0
10-85 Totalt antal ärenden	131	10945	1,2
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-</i>
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	<i>3</i>	<i>56</i>	<i>5,4</i>

¹⁾ Avser beslut som överklagats till högre instans år 2022, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

²⁾ Avser beslut som fattats av länsstyrelsen under år 2022.

³⁾ Avser antalet överklagade beslut under år 2022 dividerat med antalet beslut under år 2022.

⁴⁾ Antalet beslut skiljer sig åt från antalet beslut i tabell F beroende på att registreringen och definitionen av beslutsdatum i integrationen med Boverkets ärendehanteringssystem fungerar på ett annat sätt än i ärendehanteringssystemet Platina

⁵⁾ Antalet beslut skiljer sig åt från antalet beslut i tabell F beroende på att endast ärenden registrerade i ärendehanteringssystemet Platina tas med i Tabell G.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans 2022

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut (%) ³⁾
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	0	0	-
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	10	1	10
201 Allmänna val	1	1	100
25 Trafikföreskrifter	1	0	0
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	10	1	10
30 Regional tillväxt	0	0	-
34 Infrastrukturplanering	0	0	-
40 Hållbar samhällsplanering och boende	29	5	17,2
41 Stöd till boende och energiåtgärder	0	0	-
42 Energi och klimat	0	0	-
43 Kulturmiljö	1	0	0
45 Samhällsskydd och beredskap	0	0	-
46 Civilområde	0	0	-
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	17	4	23,5
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	0	0	-
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	5	1	20
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	3	1	33,3
54 Mineralfyndigheter	0	0	-
55 Miljöfarlig verksamhet	5	2	40
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	0	0	-
57 Förorenade områden, efterbehandling	0	0	-
58 Restaurering	0	0	-
60 Lantbruk och landsbygd	0	0	-
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	-
62 Fiske	1	0	0
70 Folkhälsa	0	0	-
80 Jämställdhet	0	0	-
81 Nationella minoriteter	0	0	-
82 Mänskliga rättigheter	0	0	-
85 Integration	0	0	-
10–85 Totalt antal ärenden	83	16	19,3
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>	0	0	-

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut (%) ³⁾
varav Miljöprövningsdelegationens ärenden	4	2	50

¹⁾ Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2022.

²⁾ Avser beslut som ändrats under 2022 på grund av domar/beslut i högre instans.

³⁾ Antal ändrade beslut i högre instans under år 2022 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom/beslut under år 2022.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Tabell I – Handläggningstider

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2020–2022	Utfall (%) 2022	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Medel-antal dagar 2022	Medel-antal dagar 2021	Medel-antal dagar 2020
202 Anmälan om svenskt medborgarskap ¹⁾	45	0	0	0	0	0	0
204 Begravningsfrågor ¹⁾	45	0	0	0	0	0	0
212 Auktorisation av bevakningsföretag ¹⁾	180	0	0	0	0	0	0
282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ djurskyddslagen ²⁾	90	100	100	100	6	5	9
282 Ansökan om förprovning djurstall ²⁾	56	50	93	81	92	22	62
282 Anmälningsärenden djurskydd	90	99	97	98	16	18	15
403 Överklagade av lov, förhandsbesked	150	96	100	100	86	73	73
403 Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder	120	100	100	100	67	55	51
403 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	65	88	86	152	101	104
505 Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författn	180	20	23	25	283	308	328
525 Samråd enligt 12 kap. 6§ Miljöbalken	42	76	78	77	35	37	35
526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens ³⁾	21	100	99	99	15	16	16
551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. Miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc) ^{2, 4)}	180	74	78	87	164	131	141
555 Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	100	100	100	31	29	24
562 Prövning av avfall och producentansvar	40	94	95	96	42	10	13
566 Tillsyn av avfall och producentansvar	30	97	99	98	14	6	6
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Företagsstöd ^{5,6)}	180	50	67	25	244	168	299
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder –	180	57	75	72	248	119	159

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄNS ÅRSREDOVISNING 2022

VÅS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2020–2022	Utfall (%) 2022	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Medel-antal dagar 2022	Medel-antal dagar 2021	Medel-antal dagar 2020
Projektstöd ^{5, 6)}							
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{5, 6)}	180	86	83	82	120	138	145
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - Företagsstöd ^{5, 6)}	180	0	0	0	0	0	0
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - Projektstöd ^{5, 6)}	180	0	0	0	0	0	0
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder- Företagsstöd ^{6, 7)}	120	74	59	78	123	131	93
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{6, 7)}	120	71	73	81	143	101	69
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{6, 7)}	120	97	83	100	50	72	39
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Företagsstöd ^{6, 7)}	120	0	0	0	0	0	0
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Projektstöd ^{6, 7)}	120	0	0	0	0	0	0
623 Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk	30	82	67	98	39	23	9
623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	92	99	90	18	13	22

¹⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

²⁾ Målet är satt från komplett ansökan.

³⁾ Enligt 19 kap 3 b § Miljöbalken.

⁴⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

⁵⁾ Handläggningstid, ansökan om stöd: Mätning från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

⁶⁾ Målet enligt SUSS PoF (Styr- och Uppföljningssystem i Samverkan för LB/Fiskestöden) Hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

⁷⁾ Handläggningstid, ansökan om utbetalning: Mätning från att ansökan om utbetalning kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket

Finansiell redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Resultaträkning

Verksamhetens intäkter	2022	2021	Not
Intäkter av anslag	167 945	149 860	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	22 316	19 078	2
Intäkter av bidrag	80 409	59 841	3
Finansiella intäkter	449	7	4
Summa	271 119	228 786	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-161 525	-151 507	5
Kostnader för lokaler	-12 416	-11 940	6
Övriga driftkostnader	-94 967	-65 148	7
Finansiella kostnader	-45	-17	8
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 513	-1 455	9
Summa	-270 466	-230 067	
Verksamhetsutfall	653	-1 281	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	480 776	12 419	10
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-480 776	-12 419	11
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	1 010 159	1 482 762	12
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	91 877	54 406	13
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	954	898	14
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	134	-98	15
Lämnade bidrag	-1 103 124	-1 537 968	16
Saldo	0	0	
Årets kapitalförändring	653	-1 281	17

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	2022-12-31	2021-12-31	Not
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	287	597	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2 492	2 310	
Summa	2 779	2 906	18
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	207	155	19
Fordringar hos andra myndigheter	5 253	4 052	20
Övriga kortfristiga fordringar	819	198	21
Summa	6 279	4 405	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	3 418	3 239	
Upplupna bidragsintäkter	8 065	10 285	
Övriga upplupna intäkter	1 018	2 463	
Summa	12 502	15 986	22
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	22 552	14 655	
Summa	22 552	14 655	23
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	37 923	51 745	24
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	39	161	25
Summa	37 962	51 906	
Summa tillgångar	82 074	89 858	

Kapital och skulder (tkr)	2022-12-31	2021-12-31	Not
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	147	1 428	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	653	-1 281	
Summa	800	147	26
Fonder			
Fonder	31	166	
Summa	31	166	15
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	119	236	27
Övriga avsättningar	1 136	1 201	28
Summa	1 255	1 437	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	2 779	2 805	29
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	0	0	30

Kapital och skulder (tkr)	2022-12-31	2021-12-31	Not
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	9 290	8 394	31
Leverantörsskulder	14 212	11 394	32
Övriga kortfristiga skulder	2 864	2 690	33
Depositioner	39	161	34
Summa	29 185	25 444	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	13 327	13 197	
Oförbrukade bidrag	37 475	49 467	
Summa	50 802	62 664	35
Summa kapital och skulder	82 074	89 858	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Belopp i tkr.

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttiad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt elopp	Utgifter	Utgående verföringsbelopp	Not
Utgiftsområde 1 Rikets styrelse									
01 05 001 014 Länsstyrelserna m.m. - Örebro län	4 097	146 925	1 726	0	0	152 748	-148 526	4 222	36
01 05 001 024 Länsstyrelserna m.m. - Omhändertagande av djur	2 885	9 339	0	0	-2 608	9 616	-9 435	181	37
01 05 001 025 Länsstyrelserna m.m. - Utökad testning	26	0	0	0	0	26	30 073	30 099	38
01 05 001 026 Länsstyrelserna m.m. - Utvecklingsinsatser m.m.	0	900	21	0	0	921	0	921	39
01 05 001 027 Länsstyrelserna m.m. - Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag	178	50 000	-10 000	0	0	40 178	-23 475	16 703	40
01 05 001 028 Länsstyrelserna m.m. - Kommunikationsinsatser riktade till allmänheten och bistå regioner med att genomföra vaccinationer	0	55 000	0	0	0	55 000	-53 344	1 656	41
01 05 001 029 Länsstyrelserna m.m. - Uppgifter till följd av covid-19-lagen	2 183	100 200	-40 000	0	0	62 383	-22 249	40 135	42
01 05 001 031 Länsstyrelserna m.m. - Lägesbilder	0	0	50 000	0	0	50 000	-49 965	35	43

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄNS ÅRSREDOVISNING 2022

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt elopp	Utgifter	Utgående verföringsbelopp	Not
01 06 001 007 Allmänna val och demokrati -Allmänna val och dem - till LORE	0	67 900	0	0	0	67 900	-67 900	0	44
Utgiftsområde 4 Rättsväsendet									
04 01 014 002 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete - Regional samordning av brottsförebyggande arbete	5 053	25 000	0	0	-5 053	25 000	-25 000	0	45
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg									
09 02 005 003 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel - Länsstyrelsernas ANDT-samordning	171	42 670	0	0	-171	42 670	-42 659	11	46
09 04 002 012 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet - del till Länsstyrelsen i Örebro	160	15 000	0	0	-160	15 000	-14 999	1	47
09 04 005 004 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, Stimbid äldreområdet - del till Länsstyrelsen i Örebro	0	4 500	0	0	0	4 500	-4 378	122	48
09 04 007 012 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. - del till Länsstyrelsen i Örebro	182	10 000	4 000	0	-182	14 000	-13 716	284	49
Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering									
13 03 001 004 Särskilda jämställdhetsåtgärder - del till Länsstyrelsen i Örebro län	170	40 500	1 000	0	-170	41 500	-37 156	4 344	50
Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik									
18 01 007 003 Energieffektivisering av flerbostadshus, Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus - del till Länsstyrelsen i Örebro län	355	5 000	0	0	-355	5 000	-4 656	344	51
18 01 008 005 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande - del till Länsstyrelsen i Örebro län	1 414	22 000	0	0	-1 414	22 000	-21 658	342	52
Utgiftsområde 19 Regional utveckling									
19 01 001 014 Regionala utvecklingsåtgärder, Länsstyrelsen i Örebro län	37	600	0	0	-37	600	-408	192	53
Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård									
20 01 002 008 Miljöövervakning m m - till länsstyrelsen i Örebro län	0	25 000	0	0	0	25 000	-25 000	0	54

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄNS ÅRSREDOVISNING 2022

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt elopp	Utgifter	Utgående verföringsbelopp	Not
20 01 003 001 Åtgärder för värdefull natur - del till Länsstyrelsen i Örebro	362	123 000	0	0	-362	123 000	-123 000	0	55
20 01 004 006 Sanering och återställning av förorenade områden - till Länsstyrelsen i Örebro län	355	100 000	0	0	-355	100 000	-99 840	160	56
20 01 010 007 Klimatanpassning - del till Länsstyrelsen i Örebro	119	35 000	0	0	-119	35 000	-34 999	1	57
20 01 011 003 Åtgärder för havs- och vattenmiljö - del till Ist	195	193 000	0	0	-195	193 000	-191 440	1 560	58
20 01 011 004 Åtgärder för havs- och vattenmiljö - Tillsyn avlopp - del till Ist	99	7 000	0	0	-99	7 000	-6 999	1	59
20 01 014 002 Skydd av värdefull natur - till Länsstyrelsen i Örebro	0	49 800	0	0	0	49 800	-49 800	0	60
20 01 016 007 Klimatinvesteringar - Klimatinvest - del till Länsstyrelsen i Örebro	12	42 000	0	0	-12	42 000	-41 999	1	61
Utgiftsområde 21 Energi									
21 01 007 001 Energiteknik - del till LST Örebro	20 600	0	0	0	0	20 600	-20 589	10	62
21 01 010 002 Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå m m - klimat, energiomst. - del till LST Örebro	361	0	-361	0	0	0	0	0	63
Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel									
23 01 012 002 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk - Stödåtgärder fiske - Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län	0	0	40 000	0	0	40 000	-29 323	10 677	64
23 01 015 010 Konkurrenskraftig livsmedelssektor - del till Länsstyrelsen i Örebro län	124	3 000	0	0	-124	3 000	-2 900	100	65
23 01 017 005 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur - Landsbygdsstöd - Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län	0	1 885 671	-1 803 671	0	0	82 000	-26 418	55 582	66
23 01 021 002 Åtgärder på fjällägenheter, Åtg. fjällägenheter - till Länsstyrelsen i Örebro län	0	1 529	0	0	0	1 529	-1 529	0	67
23 01 027 004 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet - Civilt försvar - del till Länsstyrelsen i Örebro län	34	15 000	0	0	-34	15 000	-14 817	183	68

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄNS ÅRSREDOVISNING 2022

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt elopp	Utgifter	Utgående verföringsbelopp	Not
Summa anslag	39 172	3 075 534	-1 757 285	0	-11 450	1 345 972	-1 178 104	167 867	
Avslutade anslag									
01 05 001 030 Länsstyrelserna m.m. - Stöd, råd och vägledning till kommuner	60				-60			0	
18 01 009 002 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder - till Länsstyrelsen i Örebro län	59				-59			0	
24 01 027 002 (2021) Hyresstöd företag - till Länsstyrelsen i Örebro län	14 123				-14 123			0	
24 01 027 004 (2021) Hyresstöd företag - till Länsstyrelsen i Örebro län	0				0			0	
Summa avslutade anslag	14 242				-14 242			0	
Summa anslag totalt	53 414	3 075 534	-1 757 285	0	-25 691	1 345 972	-1 178 104	167 867	

Redovisning mot inkomsttitel

Belopp i tkr.

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	Not
2394 09 Övriga ränteintäkter	0	0	
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	700	788	
2537 Miljöskyddsavgift Tåktavgift	7 600	7 789	
2552 03 Avgifter enligt avfallsförordningen	200	203	
2552 04 Övriga avgifter vid länsstyrelserna	0	5	
2714 01 Sanktionsavgifter	1 200	729	
2714 05 Brott mot utlänningslagen	0	118	
2811 9 Övriga inkomster	471 092	471 144	
Summa	480 792	480 776	10

Redovisning av beställningsbemyndiganden

Belopp i tkr.

Anslag / Anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år		Not
		2022	2022	2023	2024	
19 01 001 014 Regionala utvecklingsåtgärder, Länsstyrelsen i Örebro Län	200	208	0	0	0	53

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i Excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2023.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2022 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna.”
- ”Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor t.o.m. brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningsposter. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 20 tkr.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader såsom hyror med mera för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och värderogleras i samband med bokslut.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en ekonomisk livslängd om minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. Immateriella anläggningstillgångar vid anskaffningsvärde på minst 100 tkr och för förbättringsutgifter på annans fastighet på minst 50 tkr och markanläggningar som klassas som infrastrukturella tillgångar (naturmiljötillgång) på minst 250 tkr.

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisenivån samt för bärbara datorer då de utsätts för extra stort slitage.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

Tillgångstyp	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	3–5 år
Markanläggningar	Respektive komponents nyttjande period
Förbättringsutgift på annans fastighet	Högst 7 år
Maskiner	5 år
IT-teknisk utrustning	3 år
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	5 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
Pågående nyanläggningar	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Lånefordringar

Länsstyrelsen gör bedömning av nedskrivningsbehov inför årsbokslut.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Verksamhetens intäkter, kostnader och transfereringar

Antal årsarbetskrafter och verksamhetskostnader har under 2022 ökat med cirka 7 årsarbetskrafter respektive cirka 40 miljoner kronor från 2021. Den största förklaringen till ökningen av årsarbetskrafter år 2022 kan hänföras till verksamhetsområdena Allmänna val samt Lantbruk och landsbygd. En stor förklaring till ökningen av verksamhetskostnaderna 2022 kan hänföras till verksamhetsområdena Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden, Restaurering, Lantbruk och landsbygd samt Allmänna val.

Under 2022 disponerade Länsstyrelsen i Örebro län medel för cirka 1 189 miljoner kronor fördelat på 31 anslagsposter som fördelas mellan länsstyrelserna (28 anslagsposter om 1 540 miljoner kronor 2021). För dessa anslagsposter avser största delen av anslagen vidarefördelning av medel till övriga länsstyrelser. En förklaring till minskningen av de lämnade bidragen är minskning av anslagsposter kopplade till coronapandemin.

Under året har 471 miljoner återbetalats på inkomstitel 2811 Övriga inkomster, av dessa avser 316 miljoner återbetalning av pandemimedel i enlighet med regleringsbrev 2022.

Under 2022 utsågs Länsstyrelsen i Örebro som ansvarig länsstyrelse för det mellersta civilområdet. Verksamheten startades upp under hösten 2022.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning kronor	Andra uppdrag
Landshövding		
Larsson, Maria	1 517 354	Rådet för Djurskyddskontroll, Jordbruksverket (ledamot) Dricksvattenrådet, Livsmedelsverket (ledamot)
Länsråd		
Olofsson, Anna	1 205 563	
Insynsråd		
Fransson, Kjell ¹⁾	1 900	Cdf Sverige AB (ordförande) Behrn Fastigheter AB (ledamot) Bennab AB (ledamot) Puts & Tegel AB (ordförande)
Rudolfsson, Bo	5 700	Kommuninvest AB föreningsstyrelse (ledamot)
Schnürer, Johan ²⁾	1 900	Ultupharma AB (ordförande) Micafun AB (ledamot) Örebro universitet (ledamot)
Willén, Per	5 700	
Nordström, Britt ³⁾	1 900	R Nordströms Bygg i Örebro AB (suppleant)
Anestad, Elisabeth	3 800	
Svantesson, Elisabeth ⁴⁾	3 800	
Svahn, Andreas	3 800	Landstingsbolaget i Örebro län AB (ordförande) Region Örebro läns Förvaltnings AB (ordförande) Scantec AB (ledamot) Örebro Universitet (ledamot) Inera AB (ledamot) Nämnden för nationell högspecialiserad vård (ledamot)
Andershed, Anna-Karin	3 800	VetEvi AB (suppleant) Embrace Safety AB (suppleant) Nationella Vårdkompetensrådet (ledamot)
Rådström Baastad, Lena ⁵⁾	1 900	
Hulterström, Karl	3 800	Cybix AB (suppleant) Speja Cybersecurity AB (suppleant)

¹⁾ Kjell Fransson var ledamot i insynsrådet fram till och med 2022-02-28.

²⁾ Johan Schnürer var ledamot i insynsrådet fram till och med 2022-02-28.

³⁾ Britt Nordström var ledamot i insynsrådet fram till och med 2022-02-28.

⁴⁾ Elisabeth Svantesson var ledamot i insynsrådet fram till och med 2022-11-24.

⁵⁾ Lena Rådström Baastad var ledamot i insynsrådet fram till och med 2022-02-28.

Noter till resultaträkning

Not 1 Intäkter av anslag	2022	2021
01 05 001 014 Länsstyrelserna m.m. - Örebro län	127 830	116 062
01 05 001 024 Länsstyrelserna m.m. - Omhändertagande av djur	130	141
01 05 001 025 Länsstyrelserna m.m. - Utökad testning	0	2 552
01 05 001 027 Länsstyrelserna m.m. - Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag	20	22
01 05 001 028 Länsstyrelserna m.m. - Kommunikationsinsatser riktade till allmänheten och bistå regioner med att genomföra vaccinationer	73	1 935
01 05 001 029 Länsstyrelserna m.m. - Uppgifter till följd av covid-19-lagen	3 295	6 049
01 05 001 030 Länsstyrelserna m.m. - Stöd råd och vägledning till kommuner	0	3
01 05 001 031 Länsstyrelserna m.m. - Lägesbilder	1 280	0
01 06 001 007 Allmänna val och demokrati - Allmänna val och dem - till LORE	1 182	0
04 01 014 002 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete; regional samordning av brottsförebyggande arbete	975	928
09 02 005 003 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel - Länsstyrelsernas ANDT-samordning	2 668	1 018
09 04 002 012 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet - del till Länsstyrelsen i Örebro	367	226
09 04 005 004 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, Stimbid äldreområdet - del till Länsstyrelsen i Örebro	170	328
09 04 007 012 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. - del till Länsstyrelsen i Örebro	1 481	1 188
13 03 001 004 Särskilda jämställdhetsåtgärder - del till Länsstyrelsen i Örebro län	820	121
18 01 007 003 Energieffektivisering av flerbostadshus, Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus - del till Länsstyrelsen i Örebro län	369	724
18 01 008 005 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande - del till Länsstyrelsen i Örebro län	1 122	1 159
18 01 009 002 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder - del till Länsstyrelsen i Örebro län	0	79
19 01 001 014 Regionala utvecklingsåtgärder, Länsstyrelsen i Örebro Län	200	274
20 01 002 008 Miljöövervakning m m - till länsstyrelsen i Örebro län	870	0
20 01 003 001 Åtgärder för värdefull natur - del till Länsstyrelsen i Örebro	5 018	4 770
20 01 004 006 Sanering och återställning av förorenade områden - till Länsstyrelsen i Örebro	4 533	3 157
20 01 010 007 Klimatanpassning - del till Länsstyrelsen i Örebro	1 361	1 629
20 01 011 003 Åtgärder för havs- och vattenmiljö del till Lst	5 913	3 567
20 01 011 004 Åtgärder för havs- och vattenmiljö - Tillsyn avlopp - del till Lst	297	188
20 01 014 002 Skydd av värdefull natur - till Länsstyrelsen i Örebro	1 343	0
20 01 016 007 Klimatinvesteringar - Klimatinvest. - del till Länsstyrelsen i Örebro	1 585	1 120
21 01 007 001 Energiteknik - del till LST Örebro	829	1 525
21 01 010 002 Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå m m - klimat, energiomst. - del till LST Örebro	0	738
23 01 012 002 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk - Stödåtgärder fiske - Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län	277	0
23 01 015 010 Konkurrenskraftig livsmedelssektor - del till Länsstyrelsen i Örebro län	133	0
23 01 017 005 Åtgärder för landsbygdsens miljö och struktur - Landsbygdsstöd - Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län	3 587	0
23 01 027 004 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet - Civilt försvar - del till Länsstyrelsen i Örebro län	218	260
24 01 027 004 (2021) Hyresstöd företag - till Länsstyrelsen i Örebro län	0	100

Not 1 Intäkter av anslag	2022	2021
Summa intäkter av anslag	167 945	149 860

Kommentar till not 1

Skillnaden mellan summan av intäkter av anslag samt medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag i resultaträkningen och utgifter i anslagsredovisningen för år 2021 beror på anslagsavräknad semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 enligt övergångsbestämmelsen till 16 § anslagsförordningen. Ökningen mellan åren 2021–2022 beror till stor del på ökade intäkter på anslag 01 05 001 014 Länsstyrelserna m.m. - Örebro län. Det gäller främst upprättandet av Civilområdeskansli, Stöd till kommuner civilt försvar samt krisstöd till jordbruket. Under 2022 genomfördes ett riksdagsval i Sverige vilket innebar en ny anslagspost 01 06 001 007 Allmänna val och dem - till LORE.

Vi har även fått ytterligare nya anslagsposter under 2022 t.ex. 01 05 001 031 Länsstyrelserna m.m. - Lägesbilder, 23 01 017 005 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur - Landsbygdsstöd - Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län, 20 01 014 002 Skydd av värdefull natur - till Länsstyrelsen i Örebro. Länsstyrelsen i Örebro har fått ökad tilldelning på anslagsposterna 09 02 005 003 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel - Länsstyrelsernas ANDT-samordning, 20 01 011 003 Åtgärder för havs- och vattenmiljö del till Ist samt 20 01 004 006 Sanering och återställning av förorenade områden - till Länsstyrelsen i Örebro län.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2022	2021
Offentligrättsliga avgifter	1 735	1 426
Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	18 983	17 253
Intäkter av andra ersättningar	1 598	398
Summa	22 316	19 078
<i>Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av</i>		
Intäkter uthyrning	160	95
Intäkter utbildning/konferenser	1 141	338
Intäkter konsultuppdrag	16 530	16 133
Intäkter övriga 4 § avgifter	1 152	687
Summa	18 983	17 253

Kommentar till not 2

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bl.a. i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter.

Ökningen av försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen utgörs till största delen av en ökning gällande intäkter utbildning/konferenser. Intäkter av andra ersättningar beror till stor del på att Länsstyrelsen under 2022 haft ökade ersättningar från djurhållare gällande omhändertagande av djur samt fått ersättning för virkesavverkning.

Not 3 Intäkter av bidrag	2022	2021
Bidrag från statliga myndigheter	79 592	58 566
varav		
Naturvårdsverket	52 168	34 116
Havs- och vattenmyndigheten	9 739	8 811
Statens jordbruksverk	6 407	6 988
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	4 493	2 865
Riksantikvarieämbetet	1 416	8
Migrationsverket	1 261	1 133
Post- och telestyrelsen	733	715
Länsstyrelsen i Västmanlands län	692	712
Länsstyrelsen i Dalarnas län	671	386
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	456	241
Länsstyrelsen i Jämtlands län	289	0
Skogsstyrelsen	248	454
Kammarkollegiet	235	1 389
Länsstyrelsen i Södermanlands län	155	46
Socialstyrelsen	77	31
Regeringskansliet	73	0
Statens energimyndighet	69	9
Lunds universitet	61	52
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	24	0
Länsstyrelsen i Jönköpings län	2	57
Folkhälsomyndigheten	2	0
Länsstyrelsen i Gotlands län	0	96
Boverket	0	46
Övriga motparter	320	409
Bidrag från övriga	817	1 275
varav bidrag från EU:s fonder		
Summa	80 409	59 841

Kommentar till not 3

Intäkter av bidrag har ökat mellan åren 2021–2022. Det är främst från Naturvårdsverket som mer medel har betalats ut till Länsstyrelsen i Örebro. Medlen avser till största delen skyddade områden så mer arbete och åtgärder har kunnat utföras. Under 2022 har även mer åtgärder gällande våtmarkssatsningen i skyddade områden genomförts.

Not 4 Finansiella intäkter	2022	2021
Räntekonto i Riksgälden	435	0
Övriga finansiella intäkter	14	7
Summa	449	7

Kommentar till not 4

Ökningen mellan år 2021–2022 beror på räntehöjningar under året. Under 2021 var räntan 0%.

Not 5 Kostnader för personal	2022	2021
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-108 822	-102 440
<i>varav</i>		
Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)	-544	-490
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier samt övriga kostnader för personal	-52 703	-49 067
Summa	-161 525	-151 507

Kommentar till not 5

De ökade lönekostnaderna beror på att Länsstyrelsen i Örebro ökat med 7 årsarbetskrafter från föregående år.

Not 6 Kostnader för lokaler	2022	2021
Kostnader för lokaler	-12 416	-11 940

Kommentar till not 6

Ökningen mellan åren 2021–2022 beror på att hyran indexuppräknas varje år samt ökade elkostnader.

Not 7 Övriga driftskostnader	2022	2021
Övriga driftskostnader	-94 967	-65 148

Kommentar till not 7

Övriga driftskostnader har ökat mellan åren 2021–2022. Det beror till största delen på att kostnader för konsulttjänster och övriga tjänster ökat. Det gäller främst entreprenadtjänster som relaterar till skötsel av skyddad natur t.ex. stängsling, markarbeten, snickeriarbeten, tillsyn, röjning och betesdrift. Det är tjänster som normalt förekommer inom förvaltningen men som skett i högre omfattning än normalt p.g.a. större tillgång på ekonomiska medel. Kostnaderna kan även kopplas till återvätning av mark i anslutning till skyddade områden samt utredningar inför åtgärder.

Not 8 Finansiella kostnader	2022	2021
Räntekostnader i Riksgälden	-24	-0
Övriga finansiella kostnader	-21	-17
Summa	-45	-17

Kommentar till not 8

Ökningen mellan år 2021–2022 beror på räntehöjningar under året. Under 2021 var räntan 0%.

Not 9 Avskrivningar och nedskrivningar	2022	2021
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 513	-1 455

Not 10 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2020	2021	2022	2022	2022	2022
	Utfall intäkter	Utfall intäkter	Budget intäkter	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Netto utfall
Avgifter med bestämt ekonomiskt mål						
Åren 2020 och 2021 har länsstyrelserna haft ett undantag i regleringsbrevet enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras. I regleringsbrevet 2022 är undantaget borttaget. Som en följd av det ändras notens uppställning till att omfatta intäkter för åren 2020 ,2021 och 2022 samt kostnader för år 2022. Inga jämförelsetal avseende kostnader för åren 2020 och 2021 kan tas fram.						
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	669	692	700	788	-1 951	-1 163
2537 Miljöskyddsavgifter	7 613	7 376	7 600	7 789	-7 362	427
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	204	178	200	208	-91	117
<i>varav</i>						
- Avgifter enligt avfallsförordningen	204	178		203	-89	114
- Övriga avgifter	0	0		5	-2	2
Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål						
2394 Övriga ränteinkomster	0	0	0	0		
2714 Sanktionsavgifter enligt arbetsmiljölagen	870	1 756	1 200	729		
2714 Särskild avgift enligt utlänningslagen	23	12	0	118		
2811 Övriga inkomster	0	2 405	471 092	471 144		
Summa avgifter redovisade mot inkomsttitel	9 380	12 419	480 792	480 776		

Kommentar till not 10

Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende länsstyrelserna. Noten är uppdelad på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål.

Inkomsttiteln, 2811 Övriga inkomster, skiljer sig mellan åren 2021–2022. Det beror på att övriga inkomster avser återbetalning från andra länsstyrelser med 471 144 tkr. Av dessa återbetalningar avser 155 592 tkr återbetalningar avseende anslag som avslutats hos Länsstyrelsen. Av dessa 155 592 tkr avser 1 286 tkr anslag 21 01 010 002 Klimat, energiomställning - del till LST Örebro vilket var avslutat 2022 men återfanns emellertid inte i statsredovisningssystemet Hermes som brukligt. Efter kontakt med Infrastrukturdepartementet visade det sig bero på tekniska problem. Det löstes temporärt genom att lägga tillbaka anslaget i Hermes trots att det var avslutat. 315 552 tkr avser återbetalning i enlighet med regleringsbrev 2022.

Sanktionsavgifterna är mycket svåra att beräkna, då dessa avser beslut fattade av Arbetsmiljöverket. Länsstyrelsen fakturerar berörda parter för beslutade avgifter.

Not 11 Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	2022	2021
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-480 776	-12 419

Kommentar till not 11

I medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet ingår återbetalning från andra länsstyrelser med 471 144 tkr. Av dessa återbetalningar avser 155 592 tkr återbetalningar avseende anslag som avslutats hos Länsstyrelsen. Av dessa 155 592 tkr avser 1 286 tkr anslag 21 01 010 002 Klimat, energiomställning - del till LST Örebro vilket var avslutat 2022 men återfanns emellertid inte i statsredovisningssystemet

Hermes som brukligt. Efter kontakt med Infrastrukturdepartementet visade det sig bero på tekniska problem. Det löstes temporärt genom att lägga tillbaka anslaget i Hermes trots att det var avslutat. 315 552 tkr avser återbetalning i enlighet med regleringsbrev 2022.

Not 12 Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2022	2021
01 05 001 014 Länsstyrelserna m.m. - Örebro län	20 696	23 494
19 01 001 014 Regionala utvecklingsåtgärder, Länsstyrelsen i Örebro Län	208	772
01 05 001 027 Länsstyrelserna m.m. - Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag	23 455	318 875
01 05 001 028 Länsstyrelserna m.m. - Kommunikationsinsatser riktade till allmänheten och bistå regioner med att genomföra vaccinationer	53 271	58 065
01 05 001 029 Länsstyrelserna m.m. - Uppgifter till följd av covid-19-lagen	18 953	226 318
01 05 001 030 Länsstyrelserna m.m. - Stöd råd och vägledning till kommuner	0	2 638
01 06 001 007 Allmänna val och demokrati - Allmänna val och dem - till LORE	66 718	0
01 05 001 031 Länsstyrelserna m.m. - Lägesbilder	48 685	0
01 05 001 024 Länsstyrelserna m.m. - Omhändertagande av djur	9 305	6 485
01 05 001 025 Länsstyrelserna m.m. - Utökad testning	-30 073	48 388
13 03 001 004 Särskilda jämställdhetsåtgärder - del till Länsstyrelsen i Örebro län	36 336	17 709
20 01 010 007 Klimatanpassning - del till Länsstyrelsen i Örebro	33 638	40 253
20 01 016 007 Klimatinvesteringar - Klimatinvest. - del till Länsstyrelsen i Örebro	40 415	23 867
20 01 011 003 Åtgärder för havs- och vattenmiljö - del till Lst	185 527	159 039
20 01 003 001 Åtgärder för värdefull natur - del till Länsstyrelsen i Örebro	117 982	122 869
20 01 004 006 Sanering och återställning av förorenade områden - till Länsstyrelsen i Örebro län	95 307	76 488
20 01 011 004 Åtgärder för havs- och vattenmiljö - Tillsyn avlopp - del till Lst	6 702	6 712
20 01 014 002 Skydd av värdefull natur - till Länsstyrelsen i Örebro	48 457	4 800
20 01 002 008 Miljöövervakning m m - till länsstyrelsen i Örebro län	24 130	0
09 02 005 003 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel - Länsstyrelsernas ANDT-samordning	39 991	28 812
09 04 005 004 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, Stimbid äldreområdet - del till Länsstyrelsen i Örebro	4 207	4 172
09 04 002 012 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet - del till Länsstyrelsen i Örebro	14 632	14 614
09 04 007 012 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. - del till Länsstyrelsen i Örebro	12 234	8 630
18 01 008 005 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande - del till Länsstyrelsen i Örebro län	20 536	19 427
18 01 007 003 Energieffektivisering av flerbostadshus, Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus - del till Länsstyrelsen i Örebro län	4 288	3 921
18 01 009 002 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder - till Länsstyrelsen i Örebro län	0	1 862
21 01 007 001 Energiteknik - del till LST Örebro	19 760	38 221
21 01 010 002 Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå m m - klimat, energiomst. - del till LST Örebro	0	23 901
04 01 014 002 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete; regional samordning av brottsförebyggande arbete	24 025	24 019
23 01 027 004 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet - Civilt försvar - del till Länsstyrelsen i Örebro län	14 599	9 707
23 01 015 010 Konkurrenskraftig livsmedelssektor - del till Länsstyrelsen i Örebro län	2 767	2 876
23 01 021 002 Åtgärder på fjällägenheter, Åtg. fjällägenheter - till Länsstyrelsen i Örebro län	1 529	0

Not 12 Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2022	2021
23 01 012 002 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk - Stödåtgärder fiske - Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län	29 046	0
23 01 017 005 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur - Landsbygdsstöd - Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län	22 831	0
24 01 027 002 (2021) Hyresstöd företag - till Länsstyrelsen i Örebro län	0	-14 071
24 01 027 004 (2021) Hyresstöd företag - till Länsstyrelsen i Örebro län	0	179 900
Summa	1 010 159	1 482 762

Kommentar till not 12

Minskningen av medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag beror till största delen på minskade anslagsmedel för anslagsposterna 01 05 001 027 Länsstyrelserna m.m. - Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag och 01 05 001 029 Länsstyrelserna m.m. - Uppgifter till följd av covid-19-lagen. Anslaget 01 05 001 025 Länsstyrelserna m.m. - Utökad testning avser oförbrukade medel från föregående år som återbetalats från övriga länsstyrelser.

Not 13 Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2022	2021
Från myndighet		
Naturvårdsverket	27 979	10 761
Kammarkollegiet	21 442	13 540
Havs- och vattenmyndigheten	17 333	15 463
Riksantikvarieämbetet	14 222	9 219
Länsstyrelsen i Västerbottens län	3 273	0
Socialstyrelsen	2 841	3 641
Migrationsverket	2 542	1 643
Statens energimyndighet	1 502	0
Länsstyrelsen i Västmanlands län	315	0
Länsstyrelsen i Dalarnas län	200	0
Statens jordbruksverk	116	0
Post- och telestyrelsen	88	139
Länsstyrelsen i Södermanlands län	25	0
Länsstyrelsen i Jönköpings län	-1	0
Summa	91 877	54 406

Kommentar till not 13

Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag har ökat mellan åren 2021-2022. Det beror främst på utbetalda bidrag för återställning av förorenade områden som finansieras av Naturvårdsverket. Bidrag som finansieras av Kammarkollegiet har också ökat, det gäller främst bidrag till andra Länsstyrelser för arbete med Civilt försvar. Bidrag från Riksantikvarieämbetet för Kulturmiljöbidrag, Länsstyrelsen i Västerbotten för Kommunsatsning Naturnära jobb samt Statens energimyndighet för Laddinfrastruktur har även de ökat.

Not 14 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2022	2021
Samtliga kommuner i Örebro län	119	142
Partnerinvest i Mellansverige AB	0	106
Ideella föreningar och organisationer	788	393
Älgvårdsfonden	46	257
Summa	954	898

Kommentar till not 14

Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag ökade mellan åren 2021-2022. Dessa medel avsåg till största delen bidrag för vattenvårdsåtgärder, 788 tkr.

Not 15 Avsättning till/upplösning av fonder med mera för transfereringsändamål	2022	2021
Ingående balans	166	68
Årets förändring	-134	98
Utgående balans	31	166
Uppdelat på		
Älgvårdsfonden		
<i>Ingående balans</i>	166	68
<i>Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag</i>	46	257
<i>Lämnade bidrag</i>	-180	-159
<i>Utgående balans</i>	31	166

Not 16 Lämnade bidrag	2022	2021
Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-1 055 775	-1 520 120
Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-47 349	-17 848
Summa Lämnade bidrag	-1 103 124	-1 537 968
<i>inom verksamhetsområden</i>		
<i>Förvaltning av kvalitén på vattenmiljön</i>	-185 506	-159 039
<i>Allmänt och övergripande inom naturvård och miljöskydd</i>	-108 982	-90 685
<i>Allmänt och övergripande inom förorenade områden, efterbehandling</i>	-95 307	-76 488
<i>Samverkan, ledning och samordning</i>	-71 783	-106 453
<i>Allmänna val</i>	-66 718	0
<i>Skydd av områden och arter (exkl. vattenskyddsområden och kulturresevat)</i>	-48 490	-5 010
<i>Allmänt och övergripande inom energi och klimat</i>	-40 415	-47 629
<i>Allmänt och övergripande inom folkhälsa</i>	-40 316	-42 381
<i>Allmänt och övergripande inom jämställdhet</i>	-35 773	-17 709
<i>Klimatanpassning</i>	-33 638	-40 253
<i>Övriga ärenden inom lantbruk och landsbygd</i>	-32 831	0
<i>Frågor inom mänskliga rättigheter</i>	-30 092	-26 885
<i>Övriga ärenden inom fiske</i>	-29 080	0
<i>Bidrag till ny- och ombyggnad</i>	-29 031	-28 187

Not 16 Lämnade bidrag	2022	2021
<i>Främjande insatser inom folkhälsoområdet</i>	-24 510	-23 989
<i>Miljöövervakning</i>	-24 130	-150
<i>Övriga ärenden inom regional tillväxt</i>	-23 455	-318 875
<i>Civilt försvar och folkrätt</i>	-20 632	0
<i>Efterbehandling av förorenade områden</i>	-19 596	-1 030
<i>Bidrag till energiåtgärder</i>	-19 447	-38 221
<i>Ärenden enligt ordningslagen m.m., överklaganden av polismyndighets beslut</i>	-18 953	-226 318
<i>Allmänt och övergripande inom lantbruk och landsbygd</i>	-18 848	-12 583
<i>Miljömål</i>	-17 721	-15 819
<i>Dricksvattenförsörjning</i>	-12 108	-2 262
<i>Byggnadsvård</i>	-11 267	-7 234
<i>Förvaltning och skötsel av skyddade områden</i>	-9 941	-32 449
<i>Djurskydd</i>	-9 305	-6 485
<i>Tillsynsvägledning</i>	-6 902	-9 333
<i>Kalkning av försurade vatten</i>	-4 301	-2 701
<i>Övriga ärenden inom stöd till boende</i>	0	-181 400
<i>Övriga verksamhetsområden</i>	-14 045	-18 401
Summa	-1 103 124	-1 537 968
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>	0	0

Kommentar till not 16

Lämnade bidrag har minskat mellan åren 2021–2022. Det beror på att ett flertal anslagsposter har avslutats mellan åren. Många av dessa anslagsposter tillkom under 2021 till följd av coronapandemin.

Not 17 Årets kapitalförändring	2022	2021
Verksamhetsutfall		
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	261	-1 312
Avslutade externa medel och ANL RTA	393	31
Semesterlöne- och löneskuld	0	121
Årets minskning av semesterlöneskulden från 2008 som finansieras av anslag	0	-121
Summa verksamhetsutfall	653	-1 281
Summa årets kapitalförändring	653	-1 281

Noter till balansräkning

Not 18 Materiella anläggningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	5 238	5 238
Utgående anskaffningsvärde	5 238	5 238
Ingående avskrivningar	-4 641	-4 332
Årets avskrivningar	-309	-309
Utgående avskrivningar	-4 950	-4 641
Bokfört värde	287	597
Maskiner, inventarier, installationer mm.		
Ingående anskaffningsvärde	16 089	16 626
Årets anskaffning	1 386	577
Årets försäljning, utrangering	0	-1 114
Utgående anskaffningsvärde	17 475	16 089
Ingående avskrivningar	-13 779	-13 747
Årets avskrivningar	-1 204	-1 146
Årets försäljning, utrangering	0	1 114
Utgående avskrivningar	-14 983	-13 779
Bokfört värde	2 492	2 310
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	2 779	2 906

Not 19 Kundfordringar	2022-12-31	2021-12-31
Kundfordringar - utomstatliga	207	155
Summa	207	155

Kommentar till not 19

Skillnaden mellan år 2021–2022 beror på att Länsstyrelsen hade ett större antal fordringar kopplade till verksamheten omhändertagande av djur jämfört med 2021.

Not 20 Fordringar hos andra myndigheter	2022-12-31	2021-12-31
Diverse fordringar andra myndigheter	667	633
Mervärdesskatt	4 585	3 419
Summa	5 253	4 052

Kommentar till not 20

Skillnaden mellan åren 2021–2022 beror på att det under december 2022 gjorts fler inköp jämfört med december 2021.

Not 21 Övriga kortfristiga fordringar	2022-12-31	2021-12-31
Uppbördsfordringar	805	196
Övriga kortfristiga fordringar	14	2
Summa	819	198

Kommentar till not 21

Av de uppbördsfordringar som kvarstod den 31 december 2022 är 392 tkr inbetalda under januari 2023. 142 tkr avser sanktionsavgifter och 271 tkr avser miljöskyddsfakturor. Skillnaden mellan åren 2021 och 2022 beror på att ett antal miljöskyddsfakturor på sammanlagt 582 tkr inte var betalda 2022-12-31.

Not 22 Periodavgränsningsposter	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	2 874	2 675
Övriga förutbetalda kostnader	544	564
Summa förutbetalda kostnader	3 418	3 239
Upplupna bidragsintäkter		
Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter	8 046	9 722
<i>varav</i>		
Länsstyrelsen i Jämtlands län	33	0
Länsstyrelsen i Jönköpings län	0	56
Länsstyrelsen i Södermanlands län	21	7
Länsstyrelsen i Västmanlands län	0	1 140
Naturvårdsverket	0	0
Migrationsverket	513	583
Statens jordbruksverk	7 432	7 915
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	31	0
Övriga motparter	16	21
Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	19	563
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		
Totala upplupna bidragsintäkter	8 065	10 285
Övriga upplupna intäkter	1 018	2 463
Summa periodavgränsningsposter	12 502	15 986

Kommentar till not 22

Upplupna bidragsintäkter har minskat mellan åren 2021–2022. Det beror till stor del på att 2021-12-31 fanns en fordran på Länsstyrelsen i Västmanland gällande EU-projekten Life IP och Taiga. Fordran är reglerad under 2022. Fordran mot Jordbruksverket gällande Livsmedelsstrategi är lägre under 2022 jämfört med 2021. Övriga upplupna intäkter har minskat mellan åren 2021–2022. Det beror på att ersättningen för förvaltnings- och utvecklingsprojekt för perioden september-oktober år 2021 var försenad och blev utbetald under 2022.

Not 23 Avräkning med statsverket	2022-12-31	2021-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	-196	-723
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-480 776	-12 419
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	480 166	12 946
Skulder avseende uppbörd	-805	-196
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	905	368
Redovisat mot anslag (+)	1 029 578	1 493 066
Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-1 027 569	-1 492 529
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	2 914	905
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-4 097	-2 936
Redovisat mot anslag (+)	148 526	139 677
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-148 651	-140 913
Återbetalning av anslagsmedel (+)	0	75
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-4 222	-4 097
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	0	121
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	0	-121
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	0	0
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	18 042	6 224
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	633 398	140 806
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-1 174 179	-1 608 571
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar (+/-)	547 403	1 479 583
Fordringar på statens centralkonto	24 665	18 042
Summa utgående balans avräkning med statsverket	22 552	14 655

Not 24 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
Räntekonto i Riksgälden	37 923	51 745
Varav kortsiktigt likviditetsbehov 17 262 tkr.		
Räntekontokredit	10 000	9 000
Räntekontokrediterna har ej nyttjats under året.		

Kommentar till not 24

Skillnaden mellan åren beror på en minskning av oförbrukade bidrag från främst Naturvårdsverket för arbete i skyddade områden. Även mot Riksantikvarieämbetet och Havs- och vattenmyndigheten har vi minskat våra oförbrukade bidrag vilket återspeglar sig i länsstyrelsens behållning på räntekontot.

Not 25 Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
Övriga tillgodohavanden i Riksgälden Deponeringar	39	161

Not 26 Förändring av myndighetskapalet	Stats-kapital	Donations-kapital	Balanserad kapital-förändring, anslags-finansierad verksamhet	Balanserad kapital-förändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapital-förändring, bidrags-finansierad verksamhet	Kapital-förändring enligt resultat-räkning	Summa
Utgående balans 2021	0	0	0	1 179	249	-1 281	147
<i>varav</i>							
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	1 179	0	-1 312	-133
Avslutade externa medel och ANL RTA	0	0	0	0	249	31	280
Ingående balans 2022	0	0	0	1 179	249	-1 281	147
Föregående års kapitalförändring	0	0	0	-1 312	31	1 281	0
Årets förändring							
<i>varav</i>							
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	0	0	261	261
Avslutade externa medel och ANL RTA	0	0	0	0	0	393	393
Summa årets förändring	0	0	0	0	0	653	653
Utgående balans 2022	0	0	0	-133	280	653	800

Not 27 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2022-12-31	2021-12-31
Ingående avsättningar	236	413
Årets pensionskostnader	1	-58
Årets pensionsutbetalningar	-118	-119
Utgående avsättning	119	236

Kommentar till not 27

Den 31 december 2022 hade Länsstyrelsen en medarbetare med pågående delpension.

Not 28 Övriga avsättningar	2022-12-31	2021-12-31
Lokalt omställningsarbete		
Årets förändring	-64	176
Utgående balans	1 136	1 201
Omstruktureringsåtgärder		
Årets förändring	0	0
Summa övriga avsättningar	1 136	1 201

Kommentar till not 28

I det lokala omställningsavtalet framgår det vad omställningsmedlen kan användas till och vilken inriktning som gäller år 2022–2024:

- Kompetensanalys kopplade till strategisk kompetensförsörjning.
- Utbildningsinsatser för att skapa bredare och djupare kunskaper inom olika områden för att utveckla en innovativ och flexibel verksamhet.
- Aktiviteter för att underlätta och påskynda användningen av ny teknik och nya hjälpmedel för att effektivisera verksamheten.
- Karriärplanering/växling inom ramen för omställningsmedlens syfte.
- Delpension i omställningssyfte kopplat till en plan för kompetensväxling.

Dialog kommer ske med fackliga parter om tänkbara insatser under 2023.

Not 29 Lån i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
Ingående balans	2 805	3 784
Under året upptagna lån	1 488	475
Årets amorteringar	-1 513	-1 455
Utgående balans	2 779	2 805
Beviljad låneram	7 200	7 300

Not 30 Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
Beviljad kreditram	10 000	9 000

Not 31 Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2022-12-31	2021-12-31
Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	5 162	5 449
Lagstadgade arbetsgivaravgifter	3 042	2 915
Mervärdesskatt	1 087	30
Summa	9 290	8 394

Kommentar till not 31

Skillnaden mellan åren 2021–2022 beror på nya regler från Skatteverket gällande inköp av byggtjänster som omfattas av omvänd skattskyldighet.

Not 32 Leverantörsskulder	2022-12-31	2021-12-31
Leverantörsskulder	14 212	11 394

Kommentar till not 32

Skillnaden mellan åren 2021–2022 beror på att det under december 2022 gjorts fler inköp jämfört med december 2021.

Not 33 Övriga kortfristiga skulder	2022-12-31	2021-12-31
Personalens källskatt	2 776	2 690
Övriga kortfristiga skulder	88	0
Summa	2 864	2 690

Kommentar till not 33

Övriga kortfristiga skulder avser insamling till avgående Landshövdingens gåva avseende restaurering av en staty. Posten kommer regleras under 2023.

Not 34 Depositioner	2022-12-31	2021-12-31
Depositioner	39	161

Kommentar till not 34

Vid deponering gäller att den som deponerat har rätt att få tillbaka pengarna efter tre månader, om inte hyresvärden innan dess inkommit till Länsstyrelsen med uppgift om att tvist pågår. Utbetalning sker dock endast på begäran av den som deponerat, vilket innebär att Länsstyrelsen inte kan styra över när återbetalning sker. Om Länsstyrelsen inom tremånadersperioden får underrättelse från hyresvärden om att tvist pågår, får Länsstyrelsen inte betala ut pengar till någon förrän tvisten är löst, antingen i domstol eller efter överenskommelse mellan parterna. Inte heller det kan Länsstyrelsen påverka.

Sammantaget innebär det att det är mycket svårt att bedöma hur stor del av de deponerade medlen som kommer att regleras inom 12 månader. Länsstyrelsens bedömning är att i stort sett samtliga ärenden som inkommit under 2022 kan regleras under 2023.

Not 35 Periodavgränsningsposter	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna kostnader		
Upplupna löner, arvoden inkl sociala avgifter	841	114
Upplupna semesterlöner inkl sociala avgifter	11 642	11 752
Övriga upplupna kostnader	845	1 332
Summa upplupna kostnader	13 327	13 197

Ökningen av posten upplupna löner, arvoden inkl sociala avgifter beror på att många anställda avslutade sin anställning vid årsskiftet 2022–2023.

Not 35 Periodavgränsningsposter	2022-12-31	2021-12-31
Oförbrukade bidrag från annan myndighet	35 446	45 487
<i>varav</i>		
Naturvårdsverket	26 963	31 627
Länsstyrelsen i Västmanlands län	2 627	376
Statens jordbruksverk	2 095	2 381
Kammarkollegiet	1 071	494
Havs- och vattenmyndigheten	800	3 784
Riksantikvarieämbetet	398	2 252
Regeringskansliet	0	2 125
Övriga statliga myndigheter	1 492	2 449

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄNS ÅRSREDOVISNING 2022

Not 35 Periodavgränsningsposter	2022-12-31	2021-12-31
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas:		
- Inom tre månader	2 636	5 723
varav		
Naturvårdsverket	1 948	5 668
Länsstyrelsen i Västmanlands län	100	
Statens jordbruksverk	400	5
Kammarkollegiet		
Havs- och vattenmyndigheten	74	
Riksantikvarieämbetet		
Regeringskansliet		
Övriga statliga myndigheter	114	50
- mer än tre månader till ett år	18 861	15 919
varav		
Naturvårdsverket	14 035	9 562
Länsstyrelsen i Västmanlands län	1 102	
Statens jordbruksverk	1 695	
Kammarkollegiet	197	
Havs- och vattenmyndigheten	724	3 784
Riksantikvarieämbetet	398	2 252
Regeringskansliet		
Övriga statliga myndigheter	709	320
- mer än ett år till tre år	1 672	4 294
varav		
Naturvårdsverket		107
Länsstyrelsen i Västmanlands län	1 424	376
Statens jordbruksverk		2 375
Kammarkollegiet		197
Havs- och vattenmyndigheten		
Riksantikvarieämbetet		
Regeringskansliet		73
Övriga statliga myndigheter	247	1 166
- mer än tre år	0	295
varav		
Naturvårdsverket		
Länsstyrelsen i Västmanlands län		
Statens jordbruksverk		
Kammarkollegiet		
Havs- och vattenmyndigheten		
Riksantikvarieämbetet		
Regeringskansliet		
Övriga statliga myndigheter		295

Not 35 Periodavgränsningsposter	2022-12-31	2021-12-31
- återbetalas till myndighet	12 277	19 256
varav		
Naturvårdsverket	10 980	16 290
Länsstyrelsen i Västmanlands län		
Statens jordbruksverk		
Kammarkollegiet	874	297
Havs- och vattenmyndigheten	1	
Riksantikvarieämbetet		
Regeringskansliet		2 052
Övriga statliga myndigheter	421	618
Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	2 029	3 980
varav finansiering genom EU-fonder		
Summa oförbrukade bidrag	37 475	49 467
Övriga förutbetalda intäkter		
Summa periodavgränsningsposter	50 802	62 664

Kommentar till not 35

Oförbrukade bidrag från annan myndighet har minskat mellan åren 2021–2022. Under 2021 fick Länsstyrelsen ökade bidrag från Naturvårdsverket gällande skötsel och våtmarkssatsningen i skyddade områden. För de ökade bidragen gällande skötsel kunde Länsstyrelsen inte fullt ut växla upp förvaltningsverksamheten i lika hög grad som medlen för förvaltning av skyddad natur ökat. Det har Länsstyrelsen kunnat göra med 2022 års bidragsmedel. Medlen gällande våtmarkssatsningen i skyddade områden kunde inte förbrukas under år 2021 men i enlighet med beslut förbrukades medlen under första kvartalet 2022. Minskningen av oförbrukade bidrag från Riksantikvarieämbetet beror på ett byggnadsvårdsprojekt som inte kunde startas i tid under 2021, huvuddelen av dessa medel betalades ut under 2022. Vad gäller Havs och Vattenmyndigheten beror minskningen av det oförbrukade bidragen på att medel utbetalades sent under 2021 till Länsstyrelsen men har nyttjats under 2022. Oförbrukade bidrag mot Regeringskansliet har minskat då Länsstyrelsen har återbetalat medel för kanalisation. Oförbrukade bidrag mot Länsstyrelsen i Västmanland har ökat, det beror på att Länsstyrelsen mottagit medel för arbete med ett nytt Life-projekt. Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner har minskat. Det beror till största delen på att de projekt som hanterar investeringar som görs i projekt med kortare livslängd än avskrivningstiden på anläggningen har minskat.

Noter till anslagsredovisning

Not 36 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
01 05 001 014 Länsstyrelserna m.m. – Örebro län	Anslagskredit	3 953	0
	Anslagsbehållning som disponeras, 3 %	4 460	4 222
	Kredit på räntekonto	10 000	0
	Låneram för anläggningstillgångar	7 200	2 779
	I anslagsposten ingår högst 526 000 kronor för utbetalning till det län som samordnar Seveso-verksamheten för denna samordningsroll.	526	526
	I anslagsposten ingår högst 10 200 000 kronor för utbetalningar till övriga länsstyrelser inom uppdraget avseende om att förebygga störningar och minska sårbarheten gällande tillgång till kemikalier för dricksvattenproduktion och avloppsrening.	10 200	10 170
	I anslagsposten ingår högst 10 000 000 kronor för utbetalningar till övriga länsstyrelser för arbete med ett tillfälligt stöd riktat till företag som bedriver växthusodling samt gris- och fjäderfäsektorena.	10 000	10 000

Not 37 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
01 05 001 024 Länsstyrelserna m.m. – Omhandertagande av djur	Anslagskredit	280	0
	Anslagsbehållning som disponeras	280	181
	Anslagsposten får användas för länsstyrelsernas kostnader i samband med omhandertagande av djur.	9 616	9 435

Kommentar till not 37

Regeringen beslutade 2017-10-26 (Fi2017/04094/SFÖ) att uppdra åt länsstyrelserna att förbereda och genomföra inordnandet av vissa uppgifter enligt djurskyddslagen (1988:534) och lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter från Polismyndigheten till länsstyrelserna den 1 juni 2018. Länsstyrelsen i Örebro ersätter övriga län för kostnader som inte ersätts av djurhållare. Verksamheten är händelsestyrd och varierar över åren vilket gör det svårt att förutse hur stor del av anslaget som kommer att förbrukas. År 2022 har en större andel av anslaget förbrukats jämfört med året 2021.

Not 38 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
01 05 001 025 Länsstyrelserna m.m. – Utökad testning	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	30 099
	Medlen får användas av länsstyrelserna för arbete med uppdraget att i samråd med Folkhälsomyndigheten och på regionernas initiativ bistå regionerna vid utbyggnaden av kapaciteten för och vid utförandet av serologisk testning och PCR-testning för covid-19 inom sina respektive geografiska områden.	26	-30 073
	Medel som har utbetalats till övriga länsstyrelser under 2022, och som inte har förbrukats för det avsedda ändamålet, ska betalas tillbaka till Länsstyrelsen i Örebro län senast den 23 december 2022. Återbetalda medel ska redovisas mot anslagsposten.		

Kommentar till not 38

Av anslagssparandet på 30 099 tkr för 2022, består 30 073 tkr av återbetalning av bidrag från övriga länsstyrelser för verksamhetsåret 2021.

Not 39 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
01 05 001 026 Länsstyrelserna m.m. – Utvecklingsinsatser m.m.	Anslagskredit	27	0
	Anslagsbehållning som disponeras	28	921
	Anslagsposten används för löpande utgifter i samband med länsstyrelsegemensamma aktiviteter och gemensamma utvecklingsprojekt.	921	0
	Medlen disponeras efter beslut av regeringen.		

Kommentar till not 39

Inget beslut gällande disponering av 921 tkr erhöles av regeringen varför dessa medel ej kunde användas under 2022.

Not 40 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
01 05 001 027 Länsstyrelserna m.m. – Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag	Anslagskredit	1 500	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	16 703
	Anslagsposten får användas av länsstyrelserna för att administrera, informera om, handlägga, fatta beslut om och kontrollera utbetalningar av omsättningsstöd, enligt förordningen (2020:893) om omsättningsstöd till enskilda näringsidkare för mars–juli 2020, förordningen (2021:143) om omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och förordningen (2021:208) om omsättningsstöd till handelsbolag.	40 178	23 475
	Länsstyrelserna ska återbetala 270 000 000 kronor som har utbetalats under 2020 och 2021, men som inte behövs för handläggningen av ärenden från 2021, till Länsstyrelsen i Örebro län. Återbetalda medel ska redovisas mot inkomsttitel 2811 Övriga inkomster. Medel som har utbetalats till övriga länsstyrelser under 2022, och som inte har förbrukats för det avsedda ändamålet, ska betalas tillbaka till Länsstyrelsen i Örebro län senast den 23 december 2022. Återbetalda medel ska redovisas mot anslagsposten.		

Kommentar till not 40

Utöver ovanstående belopp har 270 000 tkr redovisats mot inkomsttitel 2811 Övriga inkomster. Av anslagssparandet på 16 703 tkr för 2022, består 16 702 tkr av återbetalning av bidrag från övriga länsstyrelser för verksamhetsåret 2022.

Not 41 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
01 05 001 028 Länsstyrelserna m.m. – Kommunikationsinsatser riktade till allmänheten och bistå regioner med att genomföra vaccinationer	Anslagskredit	1 650	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	1 656
	Högst 40 000 000 kronor får användas för länsstyrelsernas arbete med uppdraget att bistå regionerna med att genomföra vaccinationer mot covid-19.	40 000	38 816
	Högst 15 000 000 kronor får användas för länsstyrelsernas arbete med uppdraget till bl.a. länsstyrelserna att samordna, stärka och utveckla kommunikationsinsatserna riktade till allmänheten med anledning av pandemin.	15 000	14 528
	Medel som har utbetalats till övriga länsstyrelser under 2020 och 2021, men inte använts för det avsedda ändamålet vid utgången av 2021, ska återbetalas till Länsstyrelsen i Örebro län och redovisas mot inkomsttitel 2811 Övriga inkomster.		
	Medel som har utbetalats till övriga länsstyrelser under 2022, och som inte har förbrukats för det avsedda ändamålet, ska betalas tillbaka till Länsstyrelsen i Örebro län senast den 31 mars 2023. Återbetalda medel ska redovisas mot inkomsttitel 2811 Övriga inkomster.		

Kommentar till not 41

Utöver ovanstående belopp har 22 552 tkr redovisats mot inkomsttitel 2811 Övriga inkomster.

Not 42 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
01 05 001 029 Länsstyrelserna m.m. – Uppgifter till följd av covid-19-lagen	Anslagskredit	3 006	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	40 135
	Medlen får användas för uppgifter till följd av lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.	62 383	22 249
	Länsstyrelserna ska återbetala 23 000 000 kronor som har utbetalats under 2020 och 2021, men inte använts för det avsedda ändamålet vid utgången av 2021, till Länsstyrelsen i Örebro län. Återbetalda medel ska redovisas mot inkomsttitel 2811 Övriga inkomster. Medel som har utbetalats till övriga länsstyrelser under 2022, och som inte har förbrukats för det avsedda ändamålet, ska betalas tillbaka till Länsstyrelsen i Örebro län senast den 23 december 2022. Återbetalda medel ska redovisas mot anslagsposten.		

Kommentar till not 42

Utöver ovanstående belopp har 23 000 tkr redovisats mot inkomsttitel 2811 Övriga inkomster.

Not 43 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
01 05 001 031 Länsstyrelserna m.m. – Lägesbilder	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	1 500	35
	Medlen får användas av länsstyrelserna för ökade kostnader för samordning av inhämtning och förmedling av information samt för redovisning av lägesbilder till regeringen, till följd av den ryska invasionen av Ukraina och dess påverkan på det svenska samhället.	50 000	49 965

Not 44 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
01 06 001 007 Allmänna val och demokrati – Allmänna val och dem - till LORE	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	0
	Länsstyrelsen i Örebro län ska fördela 67 900 000 kronor till samtliga länsstyrelser. Länsstyrelsen i Örebro län ska genomföra de uppgifter som ankommer på den som regional valmyndighet med ansvar i länet för frågor om val och för utbildning av valnämnderna.	67 900	67 900

Not 45 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
04 01 015 002 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete, regional samordning av brottsförebyggande arbete	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	0
	Medlen får användas för vidare fördelning till länsstyrelserna för finansiering av regional samordning i enlighet med förordningen (2016:1258) om regional samordning av brottsförebyggande arbete.	25 000	25 000
	Av dessa medel får högst 2 333 000 kronor vardera fördelas till länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län samt 1 000 000 kronor vardera till övriga länsstyrelser.		

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄNS ÅRSREDOVISNING 2022

Not 46 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
09 02 005 003 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel - Länsstyrelsernas ANDT-samordning	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	11
	Länsstyrelsen i Örebro län får använda 24 000 000 kronor under 2022, i enlighet med förordningen (2012:606) om samordning inom alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksområdet m.m., för vidare fördelning till länsstyrelserna för finansiering av ANDT-samordnare. Av dessa medel får 2 000 000 kronor vardera fördelas till Länsstyrelsen Stockholm, Länsstyrelsen Västra Götaland och Länsstyrelsen Skåne samt 1 000 000 kronor vardera fördelas till övriga länsstyrelser.	24 000	24 000
	Länsstyrelsen i Örebro län får använda 6 000 000 kronor under 2022, i enlighet med förordningen (2012:606) om samordning inom alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksområdet m.m., för vidare fördelning till länsstyrelserna för verksamhet som ANDT-samordnarna bedriver.	6 000	5 989
	Länsstyrelsen i Örebro län får använda 12 670 000 kronor under 2022, i enlighet med regeringsbeslut I:5 från den 8 april 2021 (dnr S2021/03344), angående uppdrag om förstärkt alkohol- och tobakstillsyn 2021–2025 för vidare fördelning till länsstyrelserna för tillsynsverksamhet inom alkohol- och tobaksområdet.	12 670	12 670

Not 47 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
09 04 002 012 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet, del till Länsstyrelsen i Örebro	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	1
	12 000 000 kronor får användas av Länsstyrelsen i Örebro län under 2022 i enlighet med uppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev för 2022 att stödja regioner och kommuners att genomföra sina funktionshinderspolitiska strategier och planer i enlighet med målen för funktionshinderspolitiken.	12 000	11 999
	3 000 000 kronor får användas av Länsstyrelsen i Örebro län under 2022 i arbetet med Personliga ombud. Länsstyrelsen i Örebro fördelar medlen till övriga länsstyrelser utifrån de planer som länsstyrelserna ska lämna in till Länsstyrelsen i Örebro senast den 1 mars 2022 för hur verksamheten i länet ska stödjas och utvecklas. Vid fördelningen av dessa medel ska särskild hänsyn tas till att länsstyrelserna ska verka för att fler ombud inrättas.	3 000	3 000

Not 48 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
09 04 005 004 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, Stimbid äldreområdet - del till Länsstyrelsen i Örebro	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	122
	Medlen får användas under 2022 av länsstyrelserna för handläggning av ärenden i enlighet med förordningen (2007:159) om investeringsstöd till äldreboende m.m. och förordningen (2016:848) om statligt stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer.	4 500	4 378

Not 49 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
09 04 007 012 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. - del till Länsstyrelsen i Örebro	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	284
	10 000 000 kronor får användas under 2022 av Länsstyrelsen i Örebro län för vidare fördelning till övriga länsstyrelser i enlighet med uppdrag om föräldraskapsstöd i länsstyrelsernas regleringsbrev för 2022.	10 000	10 000
	4 000 000 kronor har tilldelats Länsstyrelsen i Örebro län för vidare fördelning till övriga länsstyrelser i enlighet med regeringsbeslut I:8 från den 7 juli 2022 (dnr S2022/03247) i ett uppdrag till länsstyrelserna att stödja kommunerna i arbetet mot hemlöshet.	4 000	4 000

Kommentar till not 49

Av anslagssparandet på 284 tkr för 2022, består 284 tkr av återbetalning av bidrag från övriga länsstyrelser för verksamhetsåret 2020.

Not 50 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
13 03 001 004 Särskilda jämställdhetsåtgärder - del till Länsstyrelsen i Örebro län	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	4 344
	Länsstyrelsen i Örebro län får använda högst 2 000 000 kronor för att fortsätta att arbeta enligt regeringsbeslut (A2021/01299). Uppdraget handlar om att länsstyrelserna ska kartlägga kommuners insatser för att hjälpa våldsutsatta personer med eller utan barn att ordna stadigvarande boende efter vistelse i skyddat boende eller annat tillfälligt boende.	2 000	2 000
	Länsstyrelsen i Örebro län får använda högst 3 000 000 kronor för bidrag till kommunernas arbete mot prostitution och människohandel och ansvara för att fördela anslaget till länsstyrelserna.	3 000	3 000
	Länsstyrelsen i Örebro län får använda högst 12 000 000 kronor för att fördela till länsstyrelsernas bidrag till kommuner, regioner och civilsamhället i syfte att främja samverkan och utvecklingsarbete i länet inom området mäns våld mot kvinnor.	12 000	12 000
	Länsstyrelsen i Örebro län får använda 7 000 000 kronor för att fortsätta arbeta i enlighet med regeringsbeslut (A2021/01538). Uppdraget handlar om att ta fram information och vägledning i det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer.	7 000	7 000
	Länsstyrelsen i Örebro län får använda 15 000 000 kronor för att fördela anslaget till länsstyrelsernas arbete med jämställdhetsintegrering i enlighet med länsstrategierna mm.	15 000	15 000
	Länsstyrelsen i Örebro län får använda 1 500 000 kronor för att fördela till länsstyrelsernas kris- och beredskapsarbete i syfte att integrera MR- och jämställdhetsperspektiv.	1 500	1 500
	Länsstyrelsen i Örebro län får använda 1 000 000 kronor för att fördela till Länsstyrelsen i Västernorrlands län för att i enlighet med regeringsbeslut A2022/00809 ta fram en myndighetsgemensam plan för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden.	1 000	1 000

Kommentar till not 50

Av anslagssparandet på 4 344 tkr för 2022, består 4 344 tkr av återbetalning av bidrag från övriga länsstyrelser för verksamhetsåret 2020.

Not 51 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
18 01 007 003 Energieffektivisering av flerbostadshus, Energi-effektivisering och renovering av flerbostadshus - del till Länsstyrelsen i Örebro län	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	344
	Anslagsposten får användas för vidarefördelning till länsstyrelserna för finansiering av verksamhet som länsstyrelserna bedriver enligt förordningen om stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden och förordningen om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus.	5 000	4 656

Not 52 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
18 01 008 005 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande - del till Länsstyrelsen i Örebro län	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	342
	Anslagsposten får användas för vidarefördelning till länsstyrelserna för finansiering av verksamhet som länsstyrelserna bedriver enligt förordningen om statligt stöd för att anordna och tillhandahålla hyresbostäder och bostäder för studerande och förordningen om statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande.	22 000	21 658

Not 53 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
19 01 001 014 Regionala utvecklingsåtgärder, Länsstyrelsen i Örebro Län	Anslagskredit	30	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	192
	Uppföljning och utvärdering	200	200
	Beställningsbemyndigande	200	0

Kommentar till not 53

Enligt villkoren i regleringsbrevet för anslag 1:1, regionala tillväxtåtgärder får inga nya åtaganden om projektfinansiering ingå mot anslag och bemyndigande fr.o.m. 2020. Under året har anslaget enbart använts för utbetalningar till projekt som beslutats 2019 eller tidigare år. Undantag är uppföljning och utvärdering som tilldelats 200 tkr från anslaget i enlighet med villkoren i regleringsbrevet för budgetåret 2022. Av 200 tkr har länsstyrelsen nyttjat hela beloppet.

Not 54 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
20 01 002 008 Miljöövervakning m.m. - till Länsstyrelsen i Örebro län	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	0
	Anslagsposten får användas för övervakning av miljötillstånd och miljöpåverkan i den yttre miljön, samt dessa faktors påverkan på människors hälsa, för miljömålsuppföljning, utvecklingsarbete och internationell rapportering	25 000	25 000

Not 55 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
20 01 003 001 Åtgärder för värdefull natur - del till Länsstyrelsen i Örebro	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	0
	Anslagsposten disponeras av Länsstyrelsen i Örebro län och ska fördelas ut till samtliga länsstyrelser. Länsstyrelsen i Örebro län ska redovisa anslagspostens användning till Naturvårdsverket.		
	Anslagsposten får användas för kostnader vid länsstyrelserna för arbete och åtgärder som avser friluftsliv, regionala handlingsplaner för grön infrastruktur, invasiva främmande arter, pollinatörer, våtmarker och samordning av åtgärder för värdefull natur. Medlen ska fördelas enligt beslutad fördelningsnyckel.	114 000	114 000
	Högst 9 000 000 kronor får användas för kostnader som avser en särskild satsning på naturnära jobb riktade mot unga.	9 000	9 000

Not 56 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
20 01 004 006 Sanering och återställning av förorenade områden - del till Länsstyrelsen i Örebro	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	160
	Anslagsposten får användas för arbete vid länsstyrelserna med tillsyn och tillsynsvägledning över förorenade områden i syfte att öka inslaget av privatfinansierade efterbehandlingsåtgärder så att det framtida behovet av bidragsfinansiering minskar.	75 000	74 840
	Högst 25 000 000 kronor får användas för visst arbete vid länsstyrelserna med bidragshantering. Anslagsposten disponeras av Länsstyrelsen i Örebro län för fördelning till samtliga länsstyrelser.	25 000	25 000

Not 57 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
20 01 010 007 Klimatanpassning - del till Länsstyrelsen i Örebro	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	1
	Anslagsposten får användas för länsstyrelsernas uppdrag att samordna det lokala och regionala arbetet med anpassning till ett förändrat klimat. Länsstyrelserna får även efter ansökan betala ut medel till kommuner i länet för kunskapshöjande insatser inom områden där kommunen identifierat särskilt behov av klimatanpassning.	35 000	34 999
	Länsstyrelsen i Örebro län fördelar medlen till samtliga länsstyrelser.		

Not 58 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
20 01 011 003 Åtgärder för havs- och vattenmiljö - del till Ist	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	1 560
	Anslagsposten får användas för arbete vid länsstyrelserna enligt vattenförvaltningsförordningen (2004:660). Minst 25 000 000 kronor ska fördelas till de länsstyrelser som är vattenmyndigheter. Länsstyrelserna fördelar medlen i dialog med Havs- och vattenmyndigheten.	144 000	143 775
	Högst 19 000 000 kronor får användas för arbetet med att förebygga och förhindra introduktion och spridning av invasiva främmande arter, bl.a. enligt förordningen (2018:1939) om invasiva främmande arter.	19 000	18 882
	Högst 30 000 000 kronor ska användas till vägledning, tillsyn, prövning och omprövning av vattenverksamheter, inkl. myndigheternas genomförande av lagstiftningen som innebär att vattenkraften ska föras med moderna miljövillkor på ett samordnat sätt med största möjliga nytta för vattenmiljön och för nationell effektiv tillgång till vattenkraft, samt till restaurering och biologisk återställning. Medlen ska fördelas ut till länsstyrelserna enligt en fördelningsnyckel som beslutas av länsstyrelserna i samråd med Havs- och vattenmyndigheten. Medel som inte använts senast den 31 augusti ska då redovisas till Länsstyrelsen i Örebro län för att möjliggöra omfördelning.	30 000	30 000

Kommentar till not 58

Av anslagssparandet på 1 560 tkr för 2022, består 1 217 tkr av återbetalning av bidrag från övriga länsstyrelser för verksamhetsåret 2020.

Not 59 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
20 01 011 004 Åtgärder för havs- och vattenmiljö - Tillsyn avlopp - del till Ist	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	1
	Ett belopp om högst 7 000 000 kronor ska användas som bidrag till länsstyrelserna för deras arbete med tillsyn och tillsynsvägledning av avloppsreningsverk och enskilda avlopp.	7 000	6 999

Not 60 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
20 01 014 002 Skydd av värdefull natur - till Länsstyrelsen i Örebro	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	0
	Anslagsposten för användas för att genomföra programmen för skydd av tätortsnära natur, länsstyrelsernas kostnader för områdesskydd samt för en tillfällig insats för att slutföra ärenden och fatta beslut om naturreservat i syfte att minska länsstyrelsernas ärendebalanser vad avser skydd av värdefulla naturområden, särskilt för de ärenden där markersättningen är helt löst.	49 800	49 800

Not 61 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
20 01 016 007 Klimatinvesteringar - Klimatinvest - del till Länsstyrelsen i Örebro	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	1
	Anslagsposten får användas för samordning och stöd till länsstyrelsernas arbete med klimatinvesteringar i länen och dess kommuner. Anslagsposten disponeras av Länsstyrelsen i Örebro län för fördelning till samtliga länsstyrelser. Anslagsposten får användas för utgifter för arbete med klimatinvesteringsstödet och yttranden om ansökningar, samverkan och dialog med aktörer i länet för att stimulera till effektiva åtgärder och synergieffekter mellan olika projekt. Anslagsposten får också användas till information om och uppföljning av stödet samt till regional samordning av arbetet, och till information om stöden för installation av laddningspunkter till elfordon. Anslagsposten får användas för samordning och stöd till länsstyrelsernas arbete med klimatinvesteringar i länen och dess kommuner. Anslagsposten disponeras av Länsstyrelsen i Örebro län för fördelning till samtliga länsstyrelser.	42 000	41 999

Not 62 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
21 01 007 001 Energiteknik - del till LST Örebro	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Allt	10
	Anslagsposten får användas för länsstyrelsernas administrativa kostnader knutna till utbetalning av medel i enlighet med förordningen (2009:689) om statligt stöd till solceller och förordningen (2016:899) om bidrag till lagring av egenproducerad elenergi.	20 600	20 589

Not 63 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
21 01 010 002 Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå m m - klimat, energiomst. - del till LST Örebro	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	0
	Högst 5 000 000 kronor får användas för utgifter för samordning och samverkan mellan länsstyrelserna för att gemensamt utveckla länsstyrelsernas arbete med energi- och klimatomställningen.	0	0
	Resterande medel får användas för länsstyrelsernas uppdrag med att samordna och leda det regionala klimatarbetet. Fördelning av medel mellan länsstyrelserna bestäms av Länsstyrelsen i Örebro län. Beslut om stöd till respektive länsstyrelse ska förenas med rapporteringsskyldighet om hur bidraget använts och övriga villkor i enlighet med anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.		

Kommentar till not 63

1 286 tkr avseende återbetalning från övriga länsstyrelser har redovisats mot inkomsttitel 2811 Övriga inkomster. Anslaget var avslutat 2022 men återfanns emellertid inte i statsredovisningssystemet Hermes som brukligt. Efter kontakt med Infrastrukturdepartementet visade det sig bero på tekniska problem. Det löstes temporärt genom att lägga tillbaka anslaget i Hermes trots att det var avslutat.

Not 64 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
23 01 012 002 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk - Stödåtgärder fiske - Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	10 677
	Anslagsposten får användas för utgifter för ekonomiskt stöd till yrkesfisket för höjda priser på drivmedel och för administration av stödet.	33 000	27 406
	Av anslagsposten får högst 7 000 000 kronor användas för administration av stödet. Länsstyrelsen ska även fördela medel till övriga länsstyrelser som har kostnader för administration i samband med krisstödet.	7 000	1 917

Not 65 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
23 01 015 010 Konkurrenskraftig livsmedelssektor - del till Länsstyrelsen i Örebro län	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	100
	Anslagsposten får användas och fördelas till berörda länsstyrelser för kostnader i arbetet med förbud mot eller villkor för utfodring av vilt som inte hålls i hägn (prop. 2020/21:183).	3 000	2 900

Not 66 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
23 01 017 005 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur - Landsbygdsstöd - Krisstöd till länsstyrelsen i Örebro län	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	55 582
	Anslagsposten får användas för utgifter för att administrera ekonomiskt stöd till lantbrukare och trädgårdsnäringen som drabbats av höjda priser på insatsvaror 2022. Länsstyrelsen ska även fördela medel till övriga länsstyrelser som har kostnader för administration i samband med krisstödet.	82 000	26 418

Kommentar till not 66

Administration av stödet krävde inte lika mycket medel som bidragsgivaren beräknat.

Not 67 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
23 01 021 002 Åtgärder på fjällägenheter, Åtg. fjällägenheter - till Länsstyrelsen i Örebro län	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	0
	Fjällägenheterna förvaltas av länsstyrelserna. Länsstyrelsernas kostnader avseende de med anslaget avsedda ändamålen ska belasta anslaget. Medlen utbetalas av Länsstyrelsen i Örebro län efter rekvisition. Anslaget får användas till underhåll och upprustningsåtgärder på av staten ägd egendom på fjällägenheterna. Medel får användas för inlösen av byggnader om det krävs när ett upplåtelseavtal upphör. Medel från anslaget får användas till avräkning enligt villkoren i upplåtelseavtalet, eller om villkor saknas, enligt bestämmelser i jordabalken. Beräknade inkomster under anslaget är 200 000 kronor. Inkomsterna får användas för de under anslaget angivna ändamålen.	1 529	1 529

Not 68 Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
23 01 027 004 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet - Civilt försvar - del till Länsstyrelsen i Örebro län	Anslagskredit	0	0
	Anslagsbehållning som disponeras	Inget	183
	Anslagsposten får användas för planering och arbete med dricksvattenförsörjning under höjd beredskap.	12 000	11 957
	Högst 3 000 000 kronor får lämnas i bidrag till kommunerna.	3 000	2 860

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen

Årsredovisningen är beslutad den 22 februari 2023.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Örebro den 22 februari 2023

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Anna Olofsson', with a long horizontal stroke extending to the right.

Anna Olofsson

Vikarierande landshövding

Bilagor

Bilaga A. Paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, som redovisas i årsredovisningen

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
1§	Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Om länsstyrelsen
2§ p1	Verka för att nationella mål får genomslag	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p2	Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p3	Följa tillståndet i länet	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p4	Främja samverkan	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p5	Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
3§ p1	De allmänna valen	Övrig förvaltnings och trafikföreskrifter
3§ p2	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
3§ p3	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p4	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p5	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende
3§ p6	Energi och klimat	Energi och klimat
3§ p7	Kulturmiljö	Kulturmiljö
3§ p8	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Samhällsskydd och beredskap
3§ p9	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård och miljöskydd
3§ p10	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar
3§ p11	Fiske	Areella näringar
3§ p12	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p13	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p14	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
4§ p1	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Areella näringar
4§ p2	Barentssamarbetet i Västerbottens och Norrbottens län	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
4§ p3	I utpekade län göra de utredningar om det allmänna fiskeintresset som begärs av andra myndigheter i ansökningsmål enligt 22 kap. miljöbalken	Areella näringar
4§ p4	Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, uppgifter enligt förordningen (2022:1379)	Regional tillväxt och infrastrukturplanering

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
	(gällande Länsstyrelseinstruktionen före och efter 2022-09-20)	
4§ p5	Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, uppgifter enligt lagen (2017:244) och förordning (2022:1381). (se Länsstyrelseinstruktion före och efter 2022-09-20)	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
4§ p6	I Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län att vara ansvarig för kontroller enligt artikel 23.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013 av den 17 december 2013 om särskilda bestämmelser för stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden till målet Europeiskt territoriellt samarbete (se Länsstyrelseinstruktion före 2022-09-20, datum för ikraftträdande 2022-01-28 (SFS 2022:13))	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
4 a§	Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m. (datum för ikraftträdande 2022-01-28 (SFS 2022:13))	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
5§ p1	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Integrering av tvärssektoriella områden
5§ p2	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Integrering av tvärssektoriella områden
5§ p3	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Integrering av tvärssektoriella områden
5§ p4	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Integrering av tvärssektoriella områden
5§ p5	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Integrering av tvärssektoriella områden
5§ p6	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Integrering av tvärssektoriella områden
5§ p7	Verka för att förenkla för företag	Integrering av tvärssektoriella områden
5§ p8	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat
5§ p9	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende
6§	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Naturvård och miljöskydd
7§	Geografiskt områdesansvar (se Länsstyrelseinstruktionen före och efter 2022-10-01)	Samhällsskydd och beredskap
7 a §	Civilområdesansvar	Samhällsskydd och beredskap
7 b §	Beredskapsmyndighet	Samhällsskydd och beredskap
14§	Miljöprövningsdelegation	Naturvård och miljöskydd
15§	Vattendelegation	Naturvård och miljöskydd
16§	Delegation för rennäringsfrågor	Areella näringar
17§	Kampsportsdelegation	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
18§	Viltförvaltningsdelegation enligt förordning (2009:1474)	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
19§	Fjälldelegation	Naturvård och miljöskydd

Bilaga B. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller återsrapporteringsuppgifter och uppdrag som redovisas i årsredovisningen och som framgår i länsstyrelsernas regleringsbrev 2022.

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A3 Tillsyn hyresbostäder, studentbostäder m.m.	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län
1A4 Bevarandeplaner Natura 2000-områden	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A5 Nationella planen för moderna miljövillkor	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A6 Handlingsplan för grön infrastruktur	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A7 Tillsyn strandskydd	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A8 Förorenade områden	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A9 Målsättningar för hantering av EU-stöd	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A10 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A11 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Samhällsskydd och beredskap	Alla län (kopia till MSB)
1B2 Miljökvalitetsnormer luftkvalitet	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Naturvård och miljöskydd	Stockholm, Uppsala, Östergötland, Gotland, Västra Götaland, Östergötland, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1B3 Naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv m.m.	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter/ Naturvård, artbevarande m.m.	Alla län
1B4 Webbplatsen informationsverige.se	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Västra Götaland
1C1 Förenkla för företag åtgärder	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1C2 Omarrondering	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Areella näringar	Dalarna, Värmland och Västra Götaland
1C3 Regional utvecklingspolitik och den sammanhållna landsbygdspolitiken	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C4 Mål i regionala utvecklingsstrategin m.m.	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C5 Planeringsstöd större industrietableringar	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Hållbar samhällsplanering och boende	Norrbottnen och Västerbotten
1C6 Återfallsförebyggande insatser våld i nära relationer	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Mål och återsrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
1D2 Brottslighet och gränsöverskridande avfallstransporter	Mål och återsrapporteringskrav / D. Tillsyn	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1D3 Markärenden ovanför odlingsgränsen	Mål och återsrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1D4 En hållbar rennärings och en gynnsam bevarandestatus för stora rovdjur	Mål och återsrapporteringskrav / D. Tillsyn	Naturvård och miljöskydd	Dalarna, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1D5 Långsiktigt hållbar rennärings	Mål och återsrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Berörda län
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Mål och återsrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Alla län
1D7 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Mål och återsrapporteringskrav / D. Tillsyn	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
1D8 Renbetesavtal	Mål och återsrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Jämtland
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Organisationsstyrning	Året i siffror	Alla län
3B3 Samverkansråd vid Statens kulturråd	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Kulturmiljö	Gotland
3B12 Beredskap för testning och vaccination covid-19	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
3B17 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3C2 Förstudie vägledning miljötilståndsprövning m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	Naturvård och miljöskydd	Alla län
3C7 Länsstrategier för jämställdhet	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län

Bilaga C. Övriga uppdrag, förordningar m.m. som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller exempel på regeringsuppdrag och hänvisningar till paragrafer i förordningar i vilka det uttryckligen framgår att återrapportering/redovisning ska ske i årsredovisningen.

Uppdrag/Förordning	Område	Avsnitt i årsredovisning
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig redovisning
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Avgiftsbelagd verksamhet	Övrig redovisning
3 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Information av väsentlig betydelse	Övrig redovisning
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Kompetensförsörjning	Arbetsmiljö och medarbetare
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Skattepliktig ersättning till ledamöter i styrelse, råd utsett av regeringen och myndighetens ledande befattningshavare	Finansiell redovisning
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Frånvaro på grund av sjukdom	Arbetsmiljö och medarbetare
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm), 2017-12-18	Utveckling av hållbara städer	Bilaga E. Länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som genomförs samordnat

Bilaga D. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning

Bilagan innehåller regleringsbrevsuppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2022 som redovisas i särskild ordning.

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
2.2 Underlag till tabeller i årsredovisningen	Organisationsstyrning	2023-02-22	Lst Örebro
3A1 Minskat och förenklat uppgiftslämnande	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-25	Näringsdepartementet, Lst Kronoberg samordnar
3A2 Energi- och klimatpolitiska målen	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-17	Lst Dalarna redovisar till Naturvårdsverket och Miljödepartementet (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3A3 Resultat och effekter av arbetet med att skydda dricksvatten	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-03-01	Lst Kalmar redovisar till Miljödepartementet (kopia till Näringsdepartementet)
3A4 Statligt stöd för bättre vattenhushållning	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-03-01	Lst Kalmar redovisar till Miljödepartementet
3A5 Stöd till kommunernas kontinuitetsplanering	Uppdrag / A. Nationella mål		Lst Jönköping samordnar dricksvatten. Lst Västernorrland samordnar avloppsrening.
		2022-02-28	Delredovisas till Miljödepartementet
		2023-02-22	Slutredovisas till Näringsdepartementet och Miljödepartementet.
3A6 Restaurering och anläggning av våtmarker	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-15	Lst Gotland redovisar till Miljödepartementet
3A7 Skydd, skötsel och förvaltning av värdefulla naturområden m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-15	Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3A8 Uppgifter om strandskyddsbeslut	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3A9 Kostnader för hantering av EU-stöden	Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-01	Statens jordbruksverk (kopia till Näringsdepartementet)
3A10 Föregående års fisketillsyn	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-01	Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Näringsdepartementet)
3A11 Missbruk av spel om pengar	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-03-31	Socialdepartementet
3A12 Utbildning psykisk hälsa MILSA	Uppdrag / A. Nationella mål	2024-03-31	Gäller enbart Lst Skåne som redovisar till Socialdepartementet
3A13 Förstärkt tillsyn Alkohol och nikotinprodukter	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-03-31	Socialdepartementet
3B1 Statlig närvaro och service i länet	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-06-15	Finansdepartementet, Lst Örebro samordnar
3B2 Inriktningsmål för överklagade kommunala beslut om lov	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-02-28	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3B4 Tillämpning av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-11-14	Lst Stockholm och Sametinget (kopia till Kulturdepartementet)

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄNS ÅRSREDOVISNING 2022

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Rapporterings-datum	Rapportering till
3B5 Verka för minoritetspolitikens fastställda mål	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-04-01	Gäller endast Lst Stockholm som redovisar till Kulturdepartementet
3B6 Minska spridning av granbarkborrar från skyddade områden	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-12-01	Näringsdepartementet, Lst Kronoberg samordnar
3B7 Regionala arbetet med friluftspolitiken	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3B8 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-02-15	Lst Västernorrland redovisar till Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B9 Tillämpningen av barns rättigheter	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-03-01 2023-03-31	Arbetsmarknadsdepartementet, Lst Dalarna samordnar Delredovisning Slutredovisning
3B10 Stödja kommunerna i deras arbete med att motverka vräkningar	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-06-15	Boverket i enlighet med förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar
3B11 Föräldrarskapsstöd	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-02-28	Socialdepartementet, Lst Örebro samordnar
3B13 Aktiviteter på demokratiområdet	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-15	Lst Jönköping redovisar till Kulturdepartementet
3B14 Motverka rasism på arbetsmarknaden	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-03-01	Lst Stockholm redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B15 Nationellt kompetenscentrum hedersrelaterat våld m.m.	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-05-31	Gäller enbart Lst Östergötland som redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B16 Lägesbilder om mottagandet av nyanlända och asylsökande	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B18 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för mottagandet av vissa nyanlända invandrare	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B19 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för ensamkommande barn och unga	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B20 Insatser för asylsökande m.fl.	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B21 Redogöra för vilka insatser som ersättning lämnats enligt 37 och 37 a §§	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B22 Bedömning av resultat statlig ersättning insatser för vissa utlänningar	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B23 Redovisning om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3C1 Bredbandsutbyggnad	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-01-31	Post- och telestyrelsen (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3C3 Redovisa den svenska beslutade och utbetalda medfinansieringen av territoriella program	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-03-31	Gäller endast Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten som redovisar till Tillväxtverket (kopia till Näringsdepartementet)

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Rapporterings-datum	Rapportering till
3C4 Redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program Nord m. fl.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-03-31	Gäller endast Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten som redovisar till Tillväxtverket (kopia till Näringsdepartementet)
3C5 Lämna utgiftsprognoser anslag 1:1 m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	-	Gäller berörda län som redovisar till Tillväxtverket
3C6 Redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program Aurora m. fl.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-09-23	Gäller endast Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten som redovisar till Tillväxtverket (kopia till Näringsdepartementet)
3C8 Jämställdhetsperspektiv m.m. i krisledningsarbetet	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2024-02-22	Arbetsmarknadsdepartementet, Lst Kronoberg samordnar
3C9 Regionala resurscentra bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-03-10	Lst Östergötland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3C10 Bidrag till arbete mot mäns våld mot kvinnor	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-01-01	Jämställdhetsmyndigheten (kopia till Arbetsmarknadsdepartementet) redovisas i samband med redovisningen enligt förordningen (2021:995) om länsstyrelsernas regionala arbete mot mäns våld mot kvinnor.
3D1 Byggnadsnämndernas tillsynsarbete	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-12-09	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3D2 Analysera kommunernas användning av att begära planeringsbesked	Uppdrag / D. Tillsyn	2023-01-31	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3D3 Tillsynsutveckling enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2023-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3D4 Prövning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2023-03-31	Miljödepartementet (kopia till Näringsdepartementet), Lst Västernorrland samordnar
3D5 Uppgifter - inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-11-30	Miljödepartementet, Lst Skåne samordnar
3D6 Effektiv och rättssäker tillsyn	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-12-31	Finansdepartementet, Lst Västernorrland samordnar
3D7 Effektivisera prövningsverksamheten	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-12-31	Finansdepartementet, Lst Blekinge samordnar
3E1 Redovisa prognoser	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2022-02-07 2022-04-27 2022-07-29 2022-10-28	Hermes
3E2 Systematisk användning och analys av data och statistik	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2022-05-16 2022-12-31	Finansdepartementet, Lst Södermanland samordnar
3E3 Erfarenheter av vad pandemin inneburit för minskade utsläpp från tjänsteresor	Uppdrag / E. Övriga uppdrag		Redovisningen ska ske inom ramen för myndigheternas miljöledningsarbete i enlighet med vad som gäller enligt förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.
3E4 Åtgärder för att öka säkerheten i digital infrastruktur	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2022-12-31	Finansdepartementet, Lst Västra Götaland samordnar

Bilaga E. Länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som genomförs samordnat

Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning

Länsstyrelsernas IT-avdelning har bidragit i den länsstyrelsegemensamma portföljstyrningen i förvaltning och projekt inom bland annat digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen och bidragit i Tillväxtverkets utveckling av verksamt.se.

IT-avdelningen har medverkat i länsstyrelsernas gemensamma samordningskansli med anledning av Rysslands invasionskrig i Ukraina och utvecklat metodstöd, rapportering och analys av en lägesbild av cybersäkerhet i Sveriges kommuner. Länsstyrelserna har via IT-avdelningen aktivt medverkat i eSams projekt om Digital Samverkan (dSam) inom offentlig sektor. Det är av stor vikt för länsstyrelserna att digital samverkan fungerar på ett bra sätt inom offentlig sektor då länsstyrelserna har omfattande kontakter med kommuner och andra myndigheter.

Samordnad löneservice

Funktionens uppdrag är att hantera löner för 22 myndigheter, 21 länsstyrelser samt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. Tillfälligt hanterar Löneservice även lönerna för Brottförebyggande rådet, Brå. Löneservice huvuduppgift är att hantera löneutbetalningarna och leveranser inom utsatta tider för uppdragsgivarna med hög kvalitet och med god service. Världlän för funktionen Löneservice är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Under 2022 har Löneservice i snitt hanterat 7 900 löner och betalat ut cirka 186 miljoner kronor per månad för länsstyrelserna. Samma siffror för 2021 är 7 600 löner och 176 miljoner kronor per månad. Ökningen beror delvis på att de flesta länsstyrelser anställde extra personal för arbetet med årets val, totalt cirka 1 500 personer. För MUCF och Brå hanteras ytterligare cirka 300 löner per månad.

Samordningen bidrar till en enhetlig och kostnadseffektiv hantering av löneutbetalningarna och att Löneservice kan hantera ett ökat antal löneutbetalningar sparar tid och kostnader för uppdragsgivarna.

Samordningen av lönehanteringen underlättar även i kontakt med andra myndigheter till vilka rapportering ska ske, exempelvis pensionsuppgifter, statistik och skatteuppgifter som rapporteras varje månad. Samarbetet med länsstyrelsernas andra nationella funktioner och projekt blir enklare i lönerelaterade frågor. Effekten av samordningen har under åren också lett till att även kompetensen kring lön och avtalsfrågor har samordnats hos Löneservice. Löneservice har en betydligt mer rådgivande roll idag.

Telefonistorganisation

Funktionens uppdrag är att hantera samtal för 20 länsstyrelser genom vår gemensamma växel och En väg in (EVI) Kundsupport för jordbrukarstöd. Den övergripande inriktningen för telefonistorganisationen är att bedriva verksamheten med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Världlän för telefonistorganisationen är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Telefonistorganisationen har under ett händelserikt år levererat god service. Vi upplever ett intresse från länen att vi skulle kunna avlasta dem mer genom ett bredare uppdrag. En ökad snitthanteringstid visar att medborgaren förväntar sig ökad service. Resultatet av denna trend är en behovsanalys som kommer att gå ut nationellt till våra kunder.

En väg in (EVI) Kundsupport för jordbrukarstöd har under året avlastat länen mer genom att utföra registreringskontroller. En stor mängd samtal har under året handlat om frågor som berör de nya jordbrukarstöden för 2023.

Vår samverkan med IT-avdelningen på strategisk nivå är fortsatt viktig.

Vi har under 2022 fått en ökad mängd frågor från länsstyrelserna angående att verksamhetsanpassa sin tillgänglighet via telefon. Det har resulterat i flera digitala utbildningsinsatser där responsen från utbildningarna har varit väldigt positiv. Vi har nu därför planer på att under 2023 erbjuda dessa utbildningar vid fler tillfällen.

En god telefonkultur i våra verksamheter stärker varumärket Länsstyrelsen där tillgänglighet är en viktig faktor för hur medborgaren upplever myndigheten.

Ekonomiadministration LstEA

LstEA har i uppdrag att effektivisera och samordna ekonomiadministration och redovisningsmodell så att länsstyrelsernas ekonomiska information är enhetlig, jämförbar och rättvisande. Värde för ekonomiadministrationen är Länsstyrelsen i Örebro län.

LstEA har en bemannad support och syftet är att stötta länsstyrelserna gällande ekonomiska frågor för att eftersträva en hög kvalitet. Under 2022 har LstEA hanterat drygt 1 000 supportfrågor.

LstEA har gjort ett 30-tal utökningar ur ekonomisystemet för länsstyrelsernas räkning och på sätt effektiviserat hanteringen och kvalitén för dessa förfrågningar såväl interna som externa. Flera av utökningssmallarna har förbättrats under året för att bättre fånga in frågeställarens behov.

VÄS-förvaltningen har under året arbetat med att utveckla verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS). Som ett resultat av detta har VÄS-strukturen kompletterats med ett nytt verksamhetsområde som ska följa upp de sex nya civilområdena. Processen följer tidslinjen och en uppdaterad VÄS-struktur kommer redovisas i mitten av januari 2023.

LstEA har genom ÅR-mallgruppen förvaltat och utvecklat den länsstyrelsegemensamma årsredovisningsmallen som ligger till grund för länsstyrelsernas årsredovisning. Några av förändringarna är

Minskat antalet resultatindikatorer från 27 till 15. Bedömningsgrunden ska ha mer fokus på resultat och mindre beskrivande. Målet är att få en mer rättvisande bild av resultatutvecklingen över tid

Lyft ur länsstyrelsegemensamma texter och lagt till dem i en ny bilaga E.

Dataskydd och informationssäkerhet

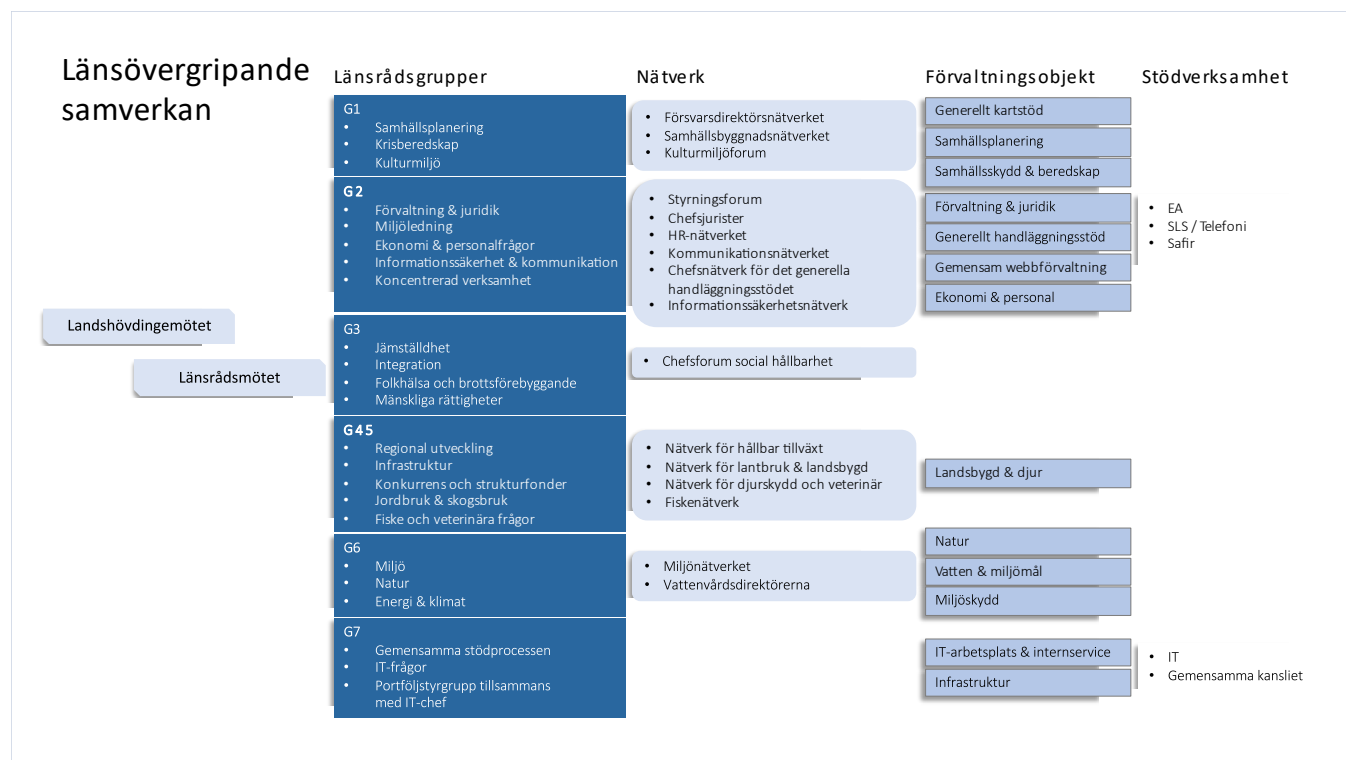
Den länsstyrelsegemensamma stödfunktionen Safirs uppdrag är att främja en god dataskyddskultur och informationssäkerhet både i det länsstyrelsegemensamma perspektivet och inom varje länsstyrelse. Genom

gemensam IT, gemensamma system och i stort sett identiska uppdrag behöver de 21 länsstyrelserna hantera och lösa dessa frågor på samma sätt. I funktionen ingår befattningen dataskyddsombud, som är obligatorisk enligt dataskyddsförordningen. Värmland för den gemensamma stödfunktionen är Länsstyrelsen i Stockholms län.

En effekt av det länsstyrelsegemensamma arbetet med informationssäkerhet och dataskydd är att vi har höjt säkerhetskulturen genom utbildning för att höja basnivån på kunskap och medvetenhet hos medarbetarna och framför allt hos de grupper som arbetar direkt med informationssäkerhetsfrågor. Tillsammans med förvaltningsorganisationen, Gemensamma kansliet och IT-avdelningen arbetar länsstyrelserna systematiskt och riskbaserat med ständiga förbättringar i hanteringen av länsstyrelsernas information, särskilt när det gäller personuppgifter.

Gemensamma kansliet

Gemensamma kansliets ska i sitt övergripande uppdrag skapa förutsättningar för gemensam utveckling och förvaltning samt inom området stärka och effektivisera samarbetet. Detta innebär att på länsrådets uppdrag arbeta med länsstyrelsegemensamma strukturer och styrning av utveckling och förvaltning. Värmland för det gemensamma kansliet är Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Figur 1. Länsövergripande samverkan

För att kunna hantera länsstyrelsernas bredd av verksamhetsområden har länsråden delat in sig i 6 länsrådsgrupper och i respektive länsrådsgrupp deltar 5-7 länsråd. Varje länsrådsgrupp har ett antal nätverk knutna till sig, som arbetar operativt på uppdrag från länsrådsgruppen. Alla nätverk har representation från samtliga 21 länsstyrelser.

Förvaltnings- och utvecklingsportfölj

För att åstadkomma en effektiv samverkan har länsstyrelserna sedan 2015 en etablerad portföljstyrning av sin utveckling och förvaltning. På en övergripande nivå styrs den gemensamma utvecklings- och förvaltningsportföljen genom att planering, uppföljning och beredning m.m. sker hos det gemensamma kansliet. Beslut fattas av länsrådsgrupp 7 som tillsammans med IT-chefen utgör portföljstyrgrupp.

Förvaltningsportföljen har en förvaltningsmodell och tretton etablerade förvaltningsobjekt. Varje objekt styrs, inom ramen för sitt mandat, av en objektstyrgrupp med objektägare från både verksamheten och IT-avdelningen. Objekten är knutna till den länsrådsgrupp som ansvarar för verksamhetsområdet, och har även en koppling till ett eller flera av länsrådsgruppens nätverk.

Utvecklingsportföljens utvecklingsinsatser kopplas till gemensamma strategier och en gemensam digital målbild är under framtagande. Därutöver har länsstyrelserna alltid ett antal initiativ som måste genomföras utifrån beroenden till sektorsmyndigheternas uppdrag. För 2022 är det exempelvis arbete med samtjänster tillsammans med Tillväxtverket och uppdrag samordnade av DIGG (Myndigheten för digital förvaltning) såsom Single Digital Gateway. Inom ramen för arbetet med Tillväxtverket har länsstyrelserna arbetat med flera av de byggblock som finns i ENA för att utveckla hållbara tjänster och lösningar för framtiden. Det har tagits fram flera nya e-tjänster som kopplats till verksamt.se där företag får stöd och vägledningar och inom kort kommer kunna följa sitt ärende. Länsstyrelsernas e-tjänster kan hämta adressuppgifter från bastjänsten via Bolagsverket och arbete pågår utifrån byggblocken Mina ärenden och API-hantering. Under året har även ensade och länsstyrelsegemensamma huvudprocesser för tillsyn och prövning tagits fram. I övrigt anpassas innehållet i de båda portföljerna utifrån verksamheternas behov.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med Agenda 2030

Det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030 har som syfte att stödja länsstyrelserna i arbetet med regleringsbrevsuppdrag 1A1 avseende Agenda 2030 och fylla rollen som en regional huvudaktör i arbetet med de globala målen. Arbetet har resulterat i fördjupad kunskap om agendans koppling till länsstyrelsernas verksamhet, spridning av goda exempel och tvärspektoriella arbetssätt, samt en bättre omvärldsbevakning. Exempel på väsentliga insatser under året:

- Länsstyrelserna finns representerade i GD-forum, där svenska myndigheter samverkar för att uppnå de globala målen. Länsstyrelsen har sedan 2022 rollen som samordnare för GD-forum. Det innebär sammankallande av Lilla GD-gruppen, där landshövdingen i Värmlands län är ordförande, samt den Operativa gruppen, som består av tjänstepersoner.
- Extern samverkan med bland annat Nationella samordnaren för Agenda 2030, Glokala Sverige, SCB och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA1). På uppdrag av nationella samordnaren har Länsstyrelsen i Södermanlands län tagit fram en förstudie om verktyg för tillgängliggörande och visualisering av data.
- Det länsstyrelsegemensamma arbetet har haft två fördjupningsområden; extern samverkan samt hur Agenda 2030 beaktas i beslut och processer.
- Länsstyrelsegemensam konferens för länsledning, länsstyrelsernas kontaktpersoner för Agenda 2030, chefer och strateger som berörs av arbetet med Agenda 2030.
- Nyhetsbrev om Agenda 2030 och gemensam samverkansytan för Agenda 2030.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår målet för det länsstyrelsegemensamma arbetet.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdela d statistik

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdela d vid Länsstyrelsen. Ett beslut har tidigare fattats om att länsstyrelserna gemensamt ska driva ett nationellt utvecklingsprojekt då det saknas ett förvaltningsobjekt för sakområdet jämställdhet. Arbetet ska resultera i en vidareutveckling av statistiken och vårt system. Sedan pandemins start har arbetet med könsuppdela d statistik i ärendesystemet Platina försenats och tillfälligt stannat av.

Länsstyrelsernas arbete med att bistå Rådet för hållbara städer (M2017/03235/Mm)

Länsstyrelserna ingår som en av 14 medlemmar i regeringens Råd för hållbara städer. I mars 2022 fick rådet ett förlängt och ändrat uppdrag med tydligare fokus på att arbeta mot mål 11 Hållbara städer och samhällen i Agenda 2030. Rådet ska enligt uppdraget utveckla sin gemensamma webbplats till en plattform för kunskap och finansiering för utveckling av hållbara städer och samhällen. Rådet ska även stödja kommuner som berörs av större industriableringar och industriexpansioner i Norrbottens och Västerbottens län. Rådets nuvarande uppdrag sträcker sig till 31 december 2030.

I februari 2022 lämnade rådet enligt tidigare uppdrag sin årliga rapportering till Regeringskansliet. Rådets ledamöter har under året haft fyra möten och rådets expertnätverk har haft nio möten. I juni hölls även ett gemensamt stormöte i Skellefteå där bland annat rådets ledamöter, rådets expertnätverk, representanter från rådets tre referensgrupper och representanter från kommunledningar samt ledningar från regioner och länsstyrelser i Norrbotten och Västerbotten deltog. Syftet med mötet var att skapa kontakter, att skapa förståelse för varandras uppdrag och utmaningar samt lägga grunden för ett framtida gemensamt arbete.

Under året har rådets medlemmar även bidragit med material till den gemensamma webbplatsen i form av information om nya kunskapsstöd, metoder och finansieringsmöjligheter, i syfte att underlätta för kommuner och andra aktörer att hitta aktuellt material inom hållbar stadsutveckling.

I september skickade rådet in en ansökan till Tillväxtverket om att driva en samverkansplattform med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden. Den syftar till att stötta genomförandet av Regionalfondens insatser inom hållbar urban utveckling genom att vara en nationell plattform för erfarenhetsutbyte och samverkan.

Länsstyrelsernas roll i rådet är att bidra med kunskap och kompetens om kommunernas förutsättningar att arbeta med hållbar utveckling. Länsstyrelsernas olika regionala nätverk betyder mycket för rådets arbete för att nå ut till kommunerna. Bedömningen är att länsstyrelsernas arbete i rådet mycket väl motsvarar dess roll och ansvar samt att rådet uppfyller sitt syfte.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi och klimat (LEKS)

Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS) samordnar det regionala klimat- och energiomställningsarbetet. LEKS bidrar till att utveckla samverkan mellan länsstyrelserna, deras olika sakområden, berörda myndigheter och departement. Exempel på väsentliga insatser som LEKS genomfört 2022 är:

- Arrangerat en ledningskonferens med länsstyrelsernas länsledningar med temat *Ledarskap för energi- och klimatomställningen* och två nätverkskonferenser för handläggare. Konferenserna har lett till ökat samarbete mellan länsstyrelsernas sakområden och kunskapsutveckling.
- Tre samverkansledare och flera projekt har samordnat arbetet inom respektive område. Arbetet har underlättat länsstyrelsernas handläggning och utåtriktade arbete och lett till snabb och effektiv hantering av ansökningar och projekt, liksom förbättrade arbetssätt och underlag.
- Utvecklat Klimatklivet genom integrering av IT-miljön för ansökningar. Arbetet har lett till effektivare hantering av stödet och synergier mellan olika åtgärdsprojekt.
- Samordnat remissvar. Insatserna har bidragit till ökad kunskapsöverföring inom olika sakfrågor och bättre, samordnade remissvar.
- Framtagande av stöd, mallar och rutiner för arbetet med Elektrifieringspiloter. Insatserna utgjorde en förutsättning för att Länsstyrelsens uppdrag kunnat genomföras.
- Tillsammans med Energimyndigheten utvecklat uppdraget om stöd till kommuner och regioner i energibesparingar.

Flera av insatserna sker i samverkan med RUS och olika chefsnätverk.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnås målen för det länsstyrelsernas gemensamma arbetet med energi- och klimatomställning.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med miljömålen (RUS)

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) är samverkansorgan för det regionala miljömålsarbetet. RUS vision är att miljömålen är uppnådda genom samverkan och effektiva insatser som förverkligar Agenda 2030. RUS bidrar till tydligare uppföljning av miljömålen och till att åtgärdsarbetet intensifieras och följs upp. Vidare förstärker RUS länkarna mellan nationell, regional och lokal nivå. I RUS styrgrupp ingår chefsnätverk på länsstyrelserna, Havs- och vattenmyndigheten, Skogsstyrelsen samt Naturvårdsverket och SKR som adjungerade. I RUS arbetsgrupp ingår medarbetare från flera länsstyrelser.

Väsentliga insatser under året:

- Samordning och utveckling av miljömålsuppföljningen. Insatser inom miljöinformationsförsörjning och miljöövervakning. Medverkan i fördjupad utvärdering av miljömålen 2023.
- Samordning av arbete i Miljömålsrådet och med Agenda 2030.
- Projekt inom sakområden, bland andra samhällsplanering, länstransportplanering, målkonflikter synergier skog, cirkulär ekonomi, kulturmiljö, grön infrastruktur och hållbar konsumtion.
- Vägledning åtgärdsprogram och förändringsledningskurser för länsstyrelser och kommuner. Medverkan i förvaltning av Åtgärdswebb för miljömålen.
- Kommunnätverk, medverkan nationella uppdrag, bland annat hos Tillväxtverket.
- Medarrangör av miljömålsdagar och årligt möte för länsstyrelsernas miljömålsuppdrag.

Flera insatser sker i samverkan med LEKS (länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning) och olika chefsnätverk.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt bidrar till att uppnå uppsatta mål.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med covid-19

År 2020 etablerade länsstyrelserna, efter beslut från landshövdingarna, gemensamt ett samordningskansli med syfte att möjliggöra länsövergripande samordning och en effektiv samverkan med myndigheter på nationell nivå under hanteringen av pandemin. Denna samordning fortsatte under 2021 och fram till och med första kvartalen 2022.

Den gemensamma hanteringen genom samordningskansliet har resulterat i en effektiv fördelning och samordning av information och uppdrag mellan de 21 länsstyrelserna och mellan den regionala nivån och andra centrala aktörer i pandemihanteringen.

Länsstyrelserna initierade under våren 2020 en följeforskning för att belysa och tillvarata erfarenheterna från länsstyrelsernas gemensamma hantering av pandemin och Lunds Universitetet har under hösten lämnat sin slutrapport (Lund: LTH, Avdelningen för Riskhantering och Samhällssäkerhet, 2021-09-16, Diarienummer: F 2021/1603). Bedömningen är att resultatet var gott och studien visade att länsstyrelserna har spelat en betydande roll för hur samhället har lyckats i hanteringen av pandemin.”

Samordningskansliet för gemensam hantering av pandemin har utvecklat länsstyrelsernas förmåga att tillsammans och samordnat hantera allvarliga samhällsstörningar såväl nationellt som regionalt.

Erfarenheterna från samordningskansliet för gemensam hantering av pandemin har legat till grund för länsstyrelsernas gemensamma hantering av den säkerhetspolitiska utvecklingen under 2022 genom samordningskansliet MATS. Lärdomar från den gemensamma hanteringen av pandemin har även varit betydelsefulla för utvecklingen av de beredskapskanslier som håller på att upprättas vid civilområdesansvariga länsstyrelser.

Generellt har erfarenheterna bidragit till att utveckla länsstyrelsernas enskilda förmåga att hantera allvarliga samhällsstörningar regionalt och har också bidragit till utvecklingen av länens totalförsvarsförmåga.

Länsstyrelsernas arbete med tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen

Från den 10 januari 2021 till den 31 mars 2022 gällde en tillfällig covid-19-lag i Sverige. Länsstyrelserna var utsedda tillsynsmyndigheter och hade i uppdrag att kontrollera att lagen och tillhörande föreskrifter följdes. Länsstyrelsen i Dalarnas län hade uppdraget att samordna länsstyrelsernas tillsynsarbete, vilket framgår av Förordning (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.

Länsstyrelsernas arbete med pandemitillsynen visade att det med korta ledtider går att organisera sig och bedriva en likartad tillsyn även om vi är 21 myndigheter. Uppfattningen bland länsstyrelserna var att arbetsmodellen med en nationell samordning som ges ett tydligt ansvar och mandat har varit direkt bidragande till det goda resultatet. Länsstyrelserna har genomfört 61 822 tillsynsåtgärder, varav 30 388 tillsynsbesök vilka lett till 54 förelägganden och 34 förelägganden med vite. För mer information se länsstyrelsernas slutrapport, Länsstyrelsen Dalarnas län Rapport 2022:13 ”En enad insats mot smittan - länsstyrelsernas pandemitillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen”.

Länsstyrelsernas tillsynsarbete och den nationella samordningens arbetsinsats bedöms ha levt upp till ställda krav och förväntningar. Redan etablerad myndighetsövergripande samverkan har varit avgörande och medfört konkreta resultat i form av tillsynsåtgärder. Länsstyrelsernas redan etablerade nätverk och kompetens inom en variation av sakområden ger en beredskap att med kort varsel även i framtiden klara av liknande arbetsuppgifter.

Länsstyrelsegemensamt arbete till följd av kriget i Ukraina

Landshövdingarna beslutade den 1 mars att upprätta ett gemensamt nationellt samordningskansli med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Kansliets operativa del samordnas av Länsstyrelsen i Stockholms län. Kansliet har främst samordnat regeringsuppdrag samt informationsdelning och kommunikation mellan nationella myndigheter och länsstyrelserna, vilket bedöms ha lett till en högre effektivitet i arbetet hos länsstyrelserna och i övriga myndigheter. Länsstyrelserna fick tidigt i uppdrag att regelbundet redovisa lägesbilder från länen och sammanställa en nationell lägesbild inklusive samverkansbehov. Ett särskilt utvecklingsarbete initierades för att sammanställa en lägesbild om cybersäkerhet vilket har resulterat i samlad kunskap om läget rörande cybersäkerhet i kommunerna. Kansliet deltog i Migrationsverkets uppdrag att åstadkomma en jämn fördelning mellan kommunerna vid anskaffning av boenden för skyddssökande från Ukraina och har deltagit i arbetsgrupper rörande civilsamhället och social hållbarhet.

Bedömningen är att samordningskansliets bidrag till den nationella lägesbilden rörande krigets påverkan på samhället varit värdefullt, särskilt genom att lyfta det regionala och lokala perspektivet. En enkät visar att kansliet uppfattats ha startat upp fort och särskilt nämns att kansliets informationshantering har varit positiv. Genom kansliets arbete bedöms länsstyrelserna ha fått bättre planeringsförutsättningar för sitt arbete.

Länsstyrelsen
Örebro län

Länsstyrelsen i Örebro län
Stortorget 22, 701 86 Örebro
010-224 80 00
orebro@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/orebro